

Franckesche Stiftungen zu Halle

Joh. Adami Scherzeri, Theologi Apud Lipsienses Primarii, Breviculus Theologicus

Schertzer, Johann Adam

Lipsiæ, Anno MDCCVII.

VD18 13450115

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

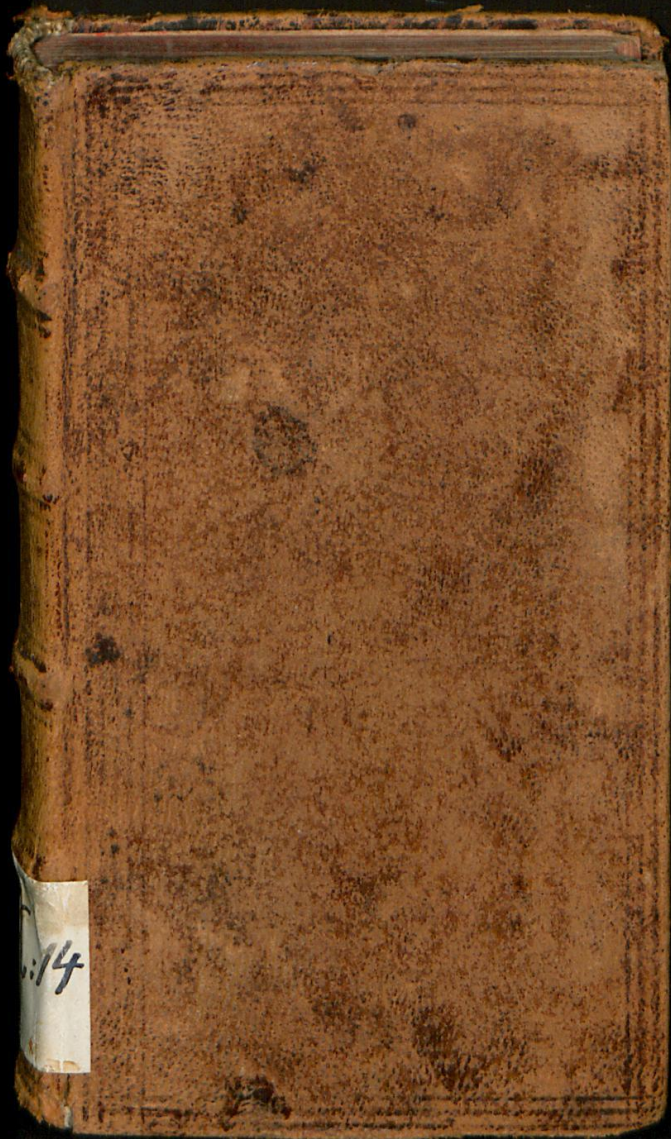
Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-196898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-196898)

D. bibl. schol.
lat.

I. D. 21.

175 L. 14

JOH. ABAM. SCHERZERI
Breviculus
THEOLOGICUS.

JOH. ADAMI SCHERZERI,

THEOLOGI APUD LIPSIENSES
PRIMARI,

BREVICULUS

THEOLOGICUS,

UNICA POSITIONE GENE-
RALI, SYSTEMA THEOLO-
GIÆ EXHIBENS,

ACCESSIT IN FRONTISPICIO

SYLLABUS ADVERSARIORUM,

AD CALCEM VERO

LIBELLI ANALYSIS, ET IN-
DEX, TUM LOCORUM, TUM
SCRIPTURÆ SACRÆ,

EDITIO SEPTIMA,

AUCTIOR & CORRECTOR.

Cum Privilegio Electorali Saxonico.

L I P S I Æ,

Sumpt. JOH. HEREBORDI KLOSII,

BIBLIOPOL.

ANNO M DCC VII

Hauptbibliothek
des Waisenhauses.

Joh. V, 39.

SCRUTAMINI SRIPTURAS.

*Apud Clement. Alexandr. Stromat. LVI.
fol. m. 678. Petrus dixit :*

ὁ δὲν ἄτερ γραφῆς λέγειν.

Augustin. L. I. de Peccat. Merit.

Cedamus auctoritati Scripturæ Sanctæ, quæ nescit falli, nec fallere. Hominum est labi, hallucinari, falli, fallere, decipi, decipere.

Chrysostom. Homil. in Joh. XVI.

NB. Hæc omnium malorum causa est, quòd multi non sciunt Scripturarum testimonia in opportunis rebus adducere.

Ad
Benevolum Lectorem,
D. VAL. ALBERTI, P.P.

Beatissimus Autor, Affinis meus desideratissimus, cum paulo ante fatalem suum diem in eo esset, ut cura fideique mea, tam libros, quam liberos suos committeret, Breviculum, quem vocat, hunc Theologicum, commendabat mihi sollicitè, imprimis eum in finem, ut si prælo subjiciendus esset denuò, ea, quæ passim manu suâ textui adjecisset, aut inseruisset, ne omitterentur, sed suis quæque locis posita, simul imprimerentur. Hinc cum ad implendum non minis, quam ad dandum promissum, ego essem promptissimus, factum est, ut non sine Accessionibus istis, Libellus ille jam prodeat, imò verò à mendis, quæ in priores Editiones irrepserant, etiam sit liberatus; quod ego Te, L.B. latere nolui.

B.V. Lips. 28. Aug. A. 1684.

ELE-

ELECTORALIS
D R E S D Æ
MAXIME VENERABILI
ORDINI EC-
CLESIASTICO,

V I R I S

SUMME PLURIMUMQUE
REVERENDA DIGNITATE, OR-
THODOXIA, PIETATE, ZELO PRO
DOMO DOMINI, MAGNIFICA ET
AMPLISSIMA MUNERUM GLO-
RIA EXCELLENTISSI-
MISQUE,

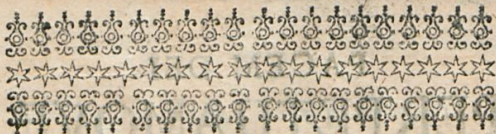
DOMINIS
SUPERINTEN-
DENTI, SENIORI,
RELIQVISQVE SYM-
MYSTIS LONGE VIGILAN-
TISSIMIS RELIGIO-
SISSIMIS,

*DOMINIS RESP. PA-
TRONIS AC FRATRIBUS IN
VISCERIBUS JESU CHRISTI
DILECTISSIMIS AC PLURI-
MUM HONORAN-
DIS.*

PACEM DEI
PERPETUAMQUE
FELICITATEM
ANIMITUS ADPRECA-
TUS
BREVICULUM

HUNCCE
THEOLOGICUM,
FRATERNÆ IN FIDE CA-
THOLICA CONTESSERATIO-
NIS, INFUCATÆQUE
AMICITIÆ SYM-
BOLUM

DO, DICO, DEDICO
JOH. AD. SCHERTZERUS,
EGRANUS.

CHRISTIANO LECTORI

εὐδιόγειν.

Vid per Λόγον συντελεμ-
 μένον, Rom. IX, 28. in-
 tellexerit Gentium Apo-
 stolus, non unâ ratione,
 Interpretes exponunt. Auget diffi-
 cultatem ipsorummet divinorum
 Scriptorum discrepantia. Esaias enim
 ita: בְּלִי נִחְרָצוּ עֲשׂוּ בְקֶרֶב
 בְּלִי אֶרֶץ *Consummationem* (verten-
 te Ariâ) & *decisam facit* (Dominus)
in medioterra, c. X, 23; Apostolus ve-
 rò Græcos LXX, secutus, l. c. hōc te-
 nore expressit: Λόγον συντελῶν καὶ συν-
 τέμνον ἐν Δικαιοσύνῃ, ὅτι ΛΟΓΟΝ ΣΥΝ-
 ΤΕΤΜΗΜΕΝΟΝ ΠΟΙΗΣΕΙ ΚΥ-
 ΡΙΟΣ ἥτις τῆς γῆς. Ubi obiter castigan-

da

CHRIST

X

da
 tiu
 sal
 affe
 sub
 ver
 effe
 (d
 sonn
 fer
 TU
 S
 pro
 DI
 dia
 c. I
 est
 ab
 cæ
 tur

da venit impia ista, Magni aliàs Gro-
tii absurditas, quâ, *in textu Paulino*
satis absurdum esse poni, γὰρ ἀντὶ,
asserere non erubuit. Caterum
sub diversis, Prophetæ & Apostoli,
verbis eundem nihilominus sensum
esse dicenda evincent. At, quid est
(de quò quari cœperit) λόγος ille
συντρίμψιμνος, seu, ut *Vulgatus* ef-
fert: VERBUM ABBREVIATUM; Sunt

(I.) qui intelligunt C H R I-
S T U M. Inter quos *Cyprianus*,
probaturus, quod *Christus sit Sermo*
DEI, illud *Esaïæ* (*Sermonem abbrevi-*
atum faciet;) L. II. contra Judæos
c. III. allegat. *Verbum incarnatum*,
est verbum ad hominis usque naturam
abbreviatum & exinanitum, ut, quod
cœlo non capiebatur, præsepio capere-
tur, inquit *Bernhardus*. Quâ occa-
) (s fio-

sione abusi *Ariani*, Christum, quod *Verbum abbreviatum* esset, Patre minorem esse, quondam objiciebant.

(II.) Alii de Evangelio exponentes: *Sermonem*, inquit, *brevis-
tum* fecit *DEUS* in terrâ, dum *DEI*
sermo, Dominus noster *J E S U S*
CHRISTUS, omnibus venit, & col-
ligens doctos pariter & indoctos, omni
sexui atque atati praecepta salutis edi-
dit, *PRÆCEPTORUM SUO-
RUM FECIT GRANDE COM-
PENDIUM*, ut in disciplinâ coele-
sti discipulorum memoria non laboraret,
sed, quod esset simplici fidei necessari-
um, velociter disceret, cum Cypriano
Serm. ult. de Orat. Domin. Similiter
Hieronymus: *Abbreviatus atque per-
fectus sermo Evangelicus est: qui pro
functis laciniis Legi ceremoniis dedit
praeceptum brevissimum, dilectionis, &
fidei.*

fidei. Commenta. in Esa. c. l. Cui
præluferant illa *Tertulliani*: *compen-*
diatum est novum Testamentum, &
à Legis laciniosis oneribus expeditum.
Lib. IV. *contr. Marcion.* c. l. Et vi-
cissim: *recisum sermonem facturus in*
terris Dominus, i. e. CHRISTUS
PRÆDICABITUR. Conf. *Augustin.*
Tr. XVI. in Joh. & L. II. c. I. ad Sim-
plician. *Basil.* & *Procopius* in *Esaï.* *Am-*
bros. Præfat. Epist. ad Galat. &c.

(III.) Quorundam de *Lege Mo-*
saicâ, expositio, vel ipso est absona
sonô.

Propius verò (IV.) à verò absunt,
qui plenum prophetici Textus sen-
sum, de Judaicarum reliquiarum
conversione, hunc in modum, faci-
unt: CONSUMMATIONEM
ABBREVIATAM (sive *præci-*
sam & *הַחֲצוֹת* per fractiones quasi
) (6 nume-

numeratam, ceu Arithmetici solent:
 ut innuantur fideles, ad exiguas mi-
 nutias redacti, Israëlitæ) INUNDAT
 JUSTITIA (Christi, ad quem sunt
 conversi) vel etiam: Consummatio
 abbreviata (per quam intelligunt
 paucos illos, ex Israëlitis, fideles re-
 fiduos) inundabit, id est, instar aqua-
 rum diffundet justitiam, sive in to-
 tum terrarum orbem sparget salvifi-
 cam Evangelii doctrinam. Quod
 sub exordium, cum primis N. T. fa-
 ctum. Non malè proin Oecolampa-
 dius: Consummata & abbreviata ille
 Reliquia, APOSTOLI scil. inunda-
 bunt alios Justitiâ, utpote Doctores
 totius Mundi. Quam expositionem
 Sententiæ Paulinæ penitus confor-
 mem esse, ipsa textus *οὐράνιος* arguit,
 Doctoresque, nostri pariter, ac extra-
 nei, passim confirmant. Vide Dr.
 Calo-

Calo-
 Ex
 DE
 ver
 est,
 vat
 exi
 sum
 ciet
 dun
 rit
 Sar
 fui
 Ec
 ter
 Cy
 tar
 B
 di
 fa
 III

Calovium, aliosque in hunc locum.
Ex illis *Estius* hunc sensum facit:
DEus erit consummans & abbrevians
verbum, cum *Iustitiâ*, sive quod locutus
est, faciet, redigens *Israëlem*, quem sal-
vaturus sit, ad brevem, accisum &
exiguum numerum, ita, ut penè con-
sumatur. Sed tamen paucos illos fa-
ciet *Iustitiæ* donis affluentes, secun-
dum illud: Omnis, qui relictus fue-
rit in Sion, & residuus in Jerusalem,
Sanctus vocabitur. Quod impletum
fuisse in Apostolis, ac cæteris primitivæ
Ecclesiæ fidelibus l. c. subjungit.

Quamquam verò hæc ita sint; in-
terpretatio tamen *Hieronymi* atque
Cypriani ansam mihi præbuere, cogi-
tandi de VERBO quodam AB-
BREVIATO, docendique compen-
dio, ut in disciplina cœlesti, sive Sacro-
sancta THEOLOGIA discantium

memoria non laboraret, sed, quod esset
 necessarium, velociter disceret. Tan-
 tum enim scimus, quantum memo-
 ria, (quam brevitās pascit, prolīxitas
 obruit,) tenemus. Unicā igitur
 POSITIONE GENERALI, ve-
 lut λόγῳ συντεταγμένῳ, sive Verbo ab-
 breviato, totius *'Scripturae nucleum,*
 & S. THEOLOGIAE *summam,*
 ita sum complexus, ut ejus simul ar-
 ticuli, annulorum in catenā instar,
 sibi cohærentes, juxta XLIII. *Loco-*
rum seriem svavi ordine explicentur.
 Non enim cœcō quōdam casu, Ato-
 morum Democriti mōre, copulan-
 tur, aut fortuitō occurſu collidun-
 tur; sed nativō quasi nexu succeden-
 tes, *per Causas* etiam, tectō quidem,
 in Ἀναλύσει tamen, ad Libelli cali-
 cem, retectō artificiō, decurrunt.
Probationibus ex limpidis verbi divi-
 ni

ni fontibus ubique haustis, nonnunquam, prout commodum erat & opus, *Adversariorum Testimonia*, κατ' ἀνθρῶπον, subjicitur. Ipsos vero, quibus *orthodoxa Thesis opponitur*, ἀντιλέγοντας (quos ex mansuetudine Theologica erudire, quam conviciari malui,) literæ marginales, in frontispicio, post Præfatiunculam, evolutæ, indicant. Omnia succincte quidem: at planis, ut opinor, & sine ullâ circuitione, verbis. Inde natum BREVICULI THEOLOGICI nomen, præeunte *Augustino*, cujus extat BREVICULUS COLLATIONUM contra Donatistas. Cùm enim *Isti prolixitate id efficerent, ut, quod actum est, non facile legeretur*, Præsul ille Hipponensis, eò fine, *istud Breviarium, vel Breviculum illum* (digniori enim genere appell-

pellat Retract. L.II. c. 39.) confecit, ut,
sine difficultate, *quis invenire possit*,
quicquid voluerit. Præfat. Brevic. Col-
lat. Tom. VII. Oper. col. m. 560.

Quod quidem, an juxta cum B. Au-
gustino, hōc MEO BREVICULO,
velut quōdam *symbolo* (id enim Cy-
prius, seu potius *Ruffinus* de Sym-
bol. BREVIATUM FIDEI VER-
BUM appellat) sim consecutus? o-
mnibus piis, cordatis ac eruditis,
haud agrè, dijudicandum, relin-
quo.

Quod vero tandem Libelli hujus
USUM attinet, ea, quæ Germanici
BREVICULI (sub rubrica: *Kur-
zer Weg und Handgriff*) Dedi-
catio monuit, repetenda non existi-
mo. Hunc enim *ordinem* servari,
LECTOR, omninò cupiam: ut,
(I.) ex Definitione RELIGIONIS
(quæ

(quæ ad VERUM DEI CULTUM
OBLIGATIO est) ipsum, quò DEO
homines *obligantur*, *ordinem*, juxta
§. VII. intelligas. Ex illo enim, SE-
RIES LOCORUM totius *Systematis*
Theologici, quos ad digitos veluti nu-
merari posse, proderit, nascitur. Ubi
cum primis *Prefatio B. Hülsemanni*,
ad DN. HENRIC. à FRISEN, cui
BREVIARII THEOLOGICI
primam editionem inscripsit, inspi-
cienda. Inde (II.) ad THESIN GE-
NERALEM, ut, frequenti repetitio-
ne, eam memoriæ concilies, pro-
gredere. Tum (III.) ipsos *Paragra-*
phos primâ vice *obiter* quasi ac omis-
sis potissimum, quæ Parenthesibus
includuntur, quo confusam saltim
contentorum notitiam Tibi pares,
percurrere. Cui (IV.) succedat *lectio*
accurata, quæ *Thesin*, cum *Probationi-*
bus

bus consideret, *inferendique* ex Oraculis divinis *nervum* observet. Quod, cum (V.) commodius, quàm *inspectis sacris Tabulis*, fieri non possit, ipsa *Scriptura* (cujus haud rarò sola Capita de industria allegamus) evolva-
tur necesse est: quoniam ista ratione Studiosi SS. Theologiא כעל יהפסוק (hoc est: cum Ebræis loquendo) BIBLIOPOTENTES evadunt, ut Verbo DEI sensim assueti, ex locali etiam memorià *classicas auctoritates* depromere sciant. In quò sane maximum momentum est litum. Hæc enim inquit Chrysostomus, *omnium malorum est causa*, quòd multi nesciant, *Scripturarum Testimonia*, in opportunis rebus adducere; Homil. in Joh. XVI. Etsi verò (VI.) *Indicem* quoque *Rerum* adjicere animus fuerit, id tamen propositi facilè inter-
ver-

vertit, ejusdem partim Libellum tantum-non superatura prolixitas: partim, quod cum facile suppleat ἀνάλυσις subjuncta, hoc etiam discitentibus profutura, ut eo diligentius Opusculi Aphorismos evolvendo, eadem opera *Materiam* in propria sede, adeoque cum *ipsa Connexione*, memoria mandent. Taceo, Indices ejusmodi Libellorum, desidia verius, quàm diligentia nonnullis occasionem præbere. Quod quidem Theologiae Consecraneis dictum existimes: cum non illis duntaxat, sed (VII.) aliis quoque, quibus à munere suo tantum otii non superest, ut prolixiores ejus generis chartas evolvant, Breviculus sit conscriptus. Etsi enim *propter conscientiam*, quilibet debeat *esse Theologus*, plerosque tamen ea videmus negligere, quæ in sinuosis

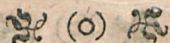
Volu-

Voluminibus moleste quærantur.
 Sin melius Tibi consulere nôris, a le-
 ctione & usu Libelli hujus, etiam at-
 que etiam rogatus, abstine, aliorum-
 que circulos turbare noli. Istis ve-
 rò, qui eundem fortè in manus su-
 ment, IPSE DEUS DET INCRE-
 MENTUM! Cujus Paternæ gratiæ e-
 osdem devotus commendo. *Da pa-*
cem DOMINE, in diebus no-
stris, & serba Verbum tuum.
 AMEN.

Nomi-

A.
 An
 An
 Ap
 Ap
 Ac
 At
 Br
 C.
 Ca
 Ca
 Ch
 Co
 De
 Do
 Du
 E.
 Ep
 Ep

Nomina Eorum, qui Elenchô
notantur.

A. Anabaptistæ.	Eu. Eutychiani.
An. Antinomi.	F. Fanatici.
Ant. Anthropomor- phitæ.	F. E. Felix & Elipan- dus.
Ap. Apelles.	Fr. Franciscani.
Apoll. Apollinari- stæ.	G. Gentiles.
Aq. Aquarii.	Gr. Græc.
At. Athei.	H. Helvidiani.
Br. Brovvnistæ.	Hu. Huberus.
C. Calviniani.	J. Judæi.
Can. Canonistæ.	Je. Jesuitæ.
Car. Cartesiani.	In. Interimistæ.
Ch. Chiliaistæ.	M. Mahammædani.
Co. Coluthiani.	Ma. Manichæi.
Do. Docetæ.	Maj Majoristæ.
Don. Donatistæ.	Mat. Materiarii.
Du. Durandus.	Mi. Misericordes Doctores.
E. Enthusiaistæ.	Mon. Monotheletæ.
Ep. Epicuræi.	N. Nestoriani.
Epi. Episcopales An- gli.	No. Novatores.

Or

Or. Origenes.	R. Remonstrantes.
Orig. Vet. Origeni- stæ veteres.	Ra. Rathmann.
Os. Osiander.	Ro. Rothistæ.
P. Papistæ.	S. Socin.
Pc. Pelagiani.	Sad. Saducæi.
Phi. Philosophi.	San. Sandius.
Pi. Piscator.	Sch. Scholastici.
Po. Polygamophili.	Schw. Schwenck- feld.
Pr. Prædeterminant.	St. Stoici.
Pri. Prideaux.	Sy. Syncretistæ.
Pf. Psychopanny- chitæ.	V. Vorst.
Q. Quidam.	Vh. Veteres Hære- tici.
Qua. Quakeri.	W. Weigeliani.

:ONHND

I.

Περὶ τοῦ Θεοῦ λόγος, i. e. doctrina de Deo ac divinitus revelatis. *Hoc verbo Græco significare intelligimus de divinitate rationem (λογον) seu sermonem.* Aug. L. IIX. de C. D. c. i. *Conf. Thom. P. I. q. i a. 7.* Vox Θεῦ ac Θεολογίας h. l. genericè accepta etiam *Oeconomiam, Christologiam & Anthropologiam* includit. Veteres enim Theologiam (specifice sumentes) ab *Oeconomia* (mysterio Incarnationis) sicuti alii Doctores à *Christologia & Anthropologia* distinxerunt. Quam (significatione tamen non ita obvia) apud *Theodoretum Theoprept.* Serm. II. Θεολογία πάλαι καὶ νέα, Vetus & Novum Testamentum.

THEO-
LOGIA

A

men-

mentum significat. *Conf. Dionys. Areopag. de Cæl. Hierarch. C. III. fol. 248. Cap. IV. fol. 48. seq. nec non Pachym. & Maxim. in h. l. fol. 70. Contr. Walaum, qui L. L. CC. f. 3. per sermonem Dei, cum utroque Sohno, exponit. At Sermo Dei, Scriptura non ipsa Theologia, sed Theologia principium est.*

II.

Viato-
rum,

Vita hæc peregrinatio, Gen. XLVII, 9. πολιτεύομαι verò nostrum in coelis est, Phil. III, 20. Non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram quaerimus, Ebr. XIII, 14. Unde cernimus NUNC in enigmate, (sicut viator in itinere Patriam suam.) TUNC autem videbimus à facie ad faciem. NUNC cognosco ex parte, TUNC perfecte, 1. Cor. XIII, 12. Nam ubi venerit τὸ τέλειον, id quod est ἐκ μέρους abolebitur, v. 10. Nondum JAM apprehendi, sed tor autem, ut comprehendam (compre-

pre-

prehensor futurus comprehensione non *proportionis*, nec *nuda consecutionis*, sed *perfecta cognitionis ac fruitionis*. Vid. S. seq. CXXXIV.) *Phil. III, 12. coll. 1. Cor. IX, 24.* Theologiam Patriæ referamus in cœlestem patriam.

III.

Non enim hic de *Archetypa Dei* (*Matth. XI, 27. 1. Cor. II, 10.*

Hominum

2. seq. nec de *Ectypa Christi* hominis (de qua *Luc. II, 52.*) nec de *Theologia Angelorum*, (*Matth. XIX, 10.*) sed *hominum* (quæ in ordine *ad Deum* minus accurate *Ectypa* dicitur. Ad Dei enim *Theologiam* non est expressa nostra. Ad *ἐκτύπον* ne omnimoda quidem *similitudo*, sine *expressione ad imaginem*, sufficit. Vid. *Danh. Hodosoph. f. 12.* Dici autem potest *ἐκτύπον* resp. *Scripturæ* sive voluntatis revelatæ, ad quam debet esse expressa. Sed sic alia est distinctio, à *Principio*,

A 2 non

non a *subiecto* desumta) loquimur.

IV.

revelata

Nec de naturali; sed *revelata* κατ' ἀποκάλυψιν ex Matth. XVI, 17. à qua Johannes (quia ἀποκάλυψις Ἰησοῦ χειρὸς ἑαυτοῦ ἰπσὶ facta est, Apoc I, 1.) THEOLOGUS appellatur, hîc agimus.

V.

EST

Γνωστὸν τῷ Θεῷ etiam gentibus s. manifestum est, Rom. I, 19. At hæc est vita æterna, ut cognoscam TE SOLUM VERUM DEUM & quem misisti JESUM CHRISTUM, Joh. XVII, 3. Istud naturalis, hæc revelatæ Theologiæ existentiam probat.

VI.

sapientia,

Possset Theologia penitius describi: SAPIENTIA DEI IN MYSTERIO, ex I. Cor. II, 6. 7. vel Sapientia, hominem ex sacris literis erudiens ad salutem, per fidem, quæ est in Christo Jesu, 2. Tim. III,

Q.
Th.

III, 15. *Genus* itaque Theologiæ
Sapientiam eminentem (habitus
quidem Aristotelicos transcen-
dentem, illos tamen ἀναλόγως,
quod satis est, referentem) dici-
mus propter sapientiæ (N) natu-
Q. ram, & (D) affectiones. (N) Sapi-
Th. entia est rerum altissimarum ex
altissimo principio cognitio. At
etiam Theologiæ *altitudo prin-*
cipiativa, (Deus enim revelat)
objectiva (mysteria à sensibus
remota revelantur) *subjectiva*
(Theologum reddit ἀμετάπλε-
τον καὶ ἀμετακίνητον) & ter-
minativa (ad Dei gloriam &
hominum salutem) competit.
Quorsum facit locus Eph. III, 18.
(D) Versatur insuper Theologia
(I.) circa omnia in Hæmisphærio
superiore, uti Metaphysica circa
omnia Hæmisphærii inferioris:
(II.) Certior est demonstratio
Theologi ex veritate prima,
A 3 quam

quam Metaphysici ex lumine
 naturæ & rerum causis æternis,
 (III.) Imperare inferioribus di-
 sciplinis tum demum habet lo-
 cum, quando ejusdem generis
 dantur habitus inferiores. At
 Theologia plures secum Soles
 non passa, sola in olympto suo
 regnat, quod longè excellentius
 est. Redigit tamen inferiores
 disciplinas & *intellectum* homi-
 num *sub obsequium fidei*, *capri-*
vans πᾶν νόημα, 2. Corinth. X, 5.
 quod etiam longè nobilius est.
 (IV.) Theologia in sua, multò
 sublimiore sphaera conclusiones
 fidei, ex primis principiis reve-
 latae primæ veritatis, ad mayo-
 rem certitudinem, infallibilita-
 tem, nobilioremque finem con-
 firmat. Unde non minus, imò
 magis, est apta ad docendum,
 quam Metaphysica, quæ in mul-
 tò inferiore sphaera sua conclusi-
 ones scientificas ex primis prin-
 cipiis

cipiis cognitionis tantum naturalis confirmat. (V.) DEum tanquam primum objectum à sensibus maxime remotum, & mysterian cognitu longè difficillima tractat. NB. *Verbo*: Qvos ordines in humili casà Metaphysices deprehendis, eosdem etiam, sed longè sublimiores, reperies in latissimo Regno Theologiæ. *Habitudo* rerum ad primam causam, in œconomia salutis, infinities nobilior est ordine entium, Metaphysicæ contemplationis. Facilius etiam est ens in duas classes (Subst. & Acc.) partiri, quam discrimen legis & Evangelii, fidei & operum Dei Oeconomicam, *op. & op. quæ*, quod Philosophiæ est impossibile.

VII.

P. RELIGIO est ad Verum DEI cultum OBLIGATIO (seu ratio hominem obligans ad debitum at-

Veram
Religio-
nem

A 4 qve

ve officium; ad quod religamur & obligamur). **OBLIGATIO** inquam, *cognita ex Scripturis: exacta à Deo: contracta per naturam* (creatam, conservatam per *Providentiam*, quam tamen propter connexionem cum *Termino vite*, in *Prædestinatione* considerato, reservamus ad §. CXV.) *Delictum* (originale, actuale,) & *beneficium Redemptionis, Vocationis, Conversionis, sacramentalis consæderationis, Justificationis, Renovationis, Prædestinationis & Glorificationis: proposita in Ecclesia*, cujus subjectum universale *Respublica*, particulare autem *Familia*, per *conjugium* propagata, existit: *impugnata & impedita* denique à communi hoste *Antichristo*, tum *Hereticis, Schismaticis, Apostatis* ac *Syncretistis*. NB. Quæ Religionis definitio Q. ac evolutio totum *Theologiæ Systema* suavi ordine delineat. Vid. *Præf.*

Præf. Veterem in Brev. B. Hülsem.

IIIX.

CHRISTUS factus est nobis à Deo
sapiëntia, justitia, sanctificatio &
redemptio, ut, qui gloriatur, in Do-
mino gloriatur, I. Cor. I, 30. 31.
Quicquid facitis, omnia in glori-
am Dei facite, I. Cor. X, 31. coll.
Col. III, 17. Omnis lingua confitea-
tur, quod Dominus sit Jesus Chri-
stus ad gloriam Dei Patris, Phil. II,
II. Gratias ago Tibi Pater, quia ta-
lia revelasti, Matth. XI, 25.

ad Dei
gloriam

IX.

Hæc est vita æterna, ut cogno-
scant Te verum Deum, & quem mi-
sisti Jesum Christum, Joh. XVII,
3. Hæc scripta sunt, ut credatis;
quod Jesus sit Christus, & quod
per fidem vitam habeatis per no-
men ejus. c. XX, 31. coll. 2. Tim. III, 15.
1 Pet. I, 9. Rom. I, 16.

Homi-
numque
salutem

X.

Scriptura utilis est ad didasκα-
λίαν & παιδείαν, 2. Tim. III, 16.

tradens,

A 5

Fun-

*Fundamentum aliud nemo ponere
poteſt, quam quod POSITUM eſt,
quod eſt Jeſus Chriſtus, I. Cor. III,
II. Unde Theologia POSITIVA ſive
THETICA audit.*

XI.

expli-
cans

*Jeſus exorſus à Moſe & omni-
bus Prophetis διερμηνεύειν in-
terpretabatur ἐν πάσαις ταῖς
γογοφαῖς, quæ de ipſo erant, Luc.
XXIV, 27. Scriptum eſt, Matth.
IV, 4. 7. 10. Quomodo ſcriptum
eſt? quomodo legis? Luc. X, 26. Er-
ratis neſcientes Scripturas, Matth.
XXII, 29. coll. 31. 32. 42. 43. 44. 45.
Scriptura non eſt ἰδίᾱς ἐπιλύσεως
2. Pet. I, 20. Ergo Prophetia (in-
terpretatio Scripturæ) ſὺ καὶ τὴν
ἀναλογία τῆς πίστεως (quæ de-
ſumitur ex univerſali concentu ac
Harmonia totius Scripturæ. Is S.P.
enim ſenſus ſanus & ſine pericu-
lo eſt, qui aperte & ſine ambiguo
ipſis DICTIONIBUS in Scripturis po-
nitur, Iren. L. II. adv. Hereſ. c.*

XLVI.

XLVI. *Legitima & sine periculo est Expositio Scripturæ* SECUNDUM IPSAS SCRIPTURAS. Id L. IV. c. LX/II.) Rom. XII, 6. Quæ dicta innuunt *Hermeneutica sacra Principium, Modum & Objectum*, nempe Scripturam, earundem perpetuam collationem sive harmoniam, quam fidei analogiam vocavimus, &c. Et hæc dicitur Theologia Exegetica; quæ Philosophiæ ac Philologiæ sacre famulitium requirit.

XII.

Scriptura est utilis ad ἐλέγχον, 2. Tim. III, 16. *ut Theologus possit τὸς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν*, Tit. I, 9. *ipsique os obturare*, Matth. XXII, 34. Quæ Theologiæ pars propterea *Elenctica* & (2. Tim. II, 3. Eph. VI, 11.) *Polemica*, à Papiſtis *Controversistica*, à multis *Academica* & *Scholastica* vocatur. Cum verò Elenchus κατ' ἀλήθειαν & κατ' ἀνθρώπον institua-

A 6 tur,

& defen- dens.

tur, ratione prioris simpliciter necesse est, intelligere *Scripturas*, præcipue *in fontibus*: ratione posterioris autem requiritur, ut *adversarios ipsos*, Gentiles, Philosophos, Judæos, Scholasticos, &c. legeris, & in Philosophia non rudis sis. Cæterum hæc tria Theologiæ Theticæ, Exegeticæ ac Polemicæ Munia simul complectitur *Homiletica*, juxta 2. Tim. III, 16.

XIII.

ex
S C R I -
P T U R A,
in Legem
& Evan-
gelium
distincta,

Principium revelatæ Theolo-
giæ hodie est *Sola Scriptura Sa-*
cra, non *Ratio* (1. Cor. II, 7. 14. I, W.
22. seqq. 2. Cor. X, 5. Coll. II, 8.) M.
Humana: nec *Angelorum* aut *a-*
nimarum separatarum (Gal. I, 8) ^{qua}
Col. II, 18. Luc. XVI, 29. 2. Cor. XI, ^{Ath}
14.) Colloquia: nec *Traditiones* ^{No.}
(Joh. XX, 31. 2. Tim. III, 15. 16. 17.
Gal. I, 8) non scriptæ, nec *Ecclesia*
(vid. de h. l. & sq. §. XV.) nec quic-
quam *aliud* (conf. Act. XXVI, 22.
XX, 27.) existit. *Non enim sapere*
debe-

P.
Int.
An.

An

debemus ultra id, quod scriptum
est, 1. Cor. IV, 6. Caro & Sangvis
non revelat, sed Pater, Matth. XVI,
17. Habent Moysen & Prophetas,
Luc. XVI, 29. Si Angelus etiam
de Cælo aliud predicaverit Evan-
gelium, quam predicatum est, ana-
thema sit. Gal. I, 8. Vid. omninò
Richer. Apolog. pro Gerson. f. 10.
n. Ad Legem & Testimonium,
(i. e. Evangelium. Conf. Actor. X,
43.) Ef. IIX, 20. Hæc enim dixo-
topica totius Scripturæ est. Le-
gis summa est: Fac hoc Gal. III,
12. Luc. X, 28. Evangelii verò:
CREDE IN DOMINUM JESUM,
Act. XVI, 31. Rom. X, 9. Unde
Evangelium strictè (pro lato nun-
cio) acceptum, non est concio pæ-
nitentiæ pœnæ dictæ. (Vid. Hut-
ter. in F. C. f. 461. seqq.) 2. Cor. III,
6. seq. Legis autem triplex usus
(Politicus resp. indomitum, 1.
An. Tim. I, 9. Pedagogicus resp. pecca-
torum Gal. III, 24. Didacticus, resp.

P.
C.
S. J.
W.
M.
F.
qua
Ath
No.

renatorum, (α) opera monstrando, (β) eorum imperfectionem arguendo, (γ) Veterem in renatis Adamum, ne Spiritui S. resistat, & segnior in studio bonorum operum sit, excitando) ex F. C. f. 594. seq. 717. sq. *Hutter*. in F. C. f. 485. seq. *Carpzov.* Isag. f. 1367. &c. notus est.

XIV.

qvae
Dee-
πvel-
5C,

Spiritu S. inspirati & acti (Θεο-
ἐκπεποι) locuti sunt sancti Dei ho-
mines, 2. Petr. I, 21. Unde πᾶσα
γῆς φῶς 2. Tim. III, 16 dicitur Θεο-
πνευ5 C, i. e. scripta à Sp. S. jux-
ta version. Syr. (Qvò sensu Lin-
gua Davidus erat calamus Scribae
velocis, Ps. XLV, 2. quia Sp. S. lin-
gua Davidis, instar calami, ute-
batur) adeoque à Spiritu S. *inspi-
rata* quoad sensum non tantum,
(1. Cor. II, ult.) sed etiam quoad *Q.
litteras* (minimum *fora* & apicu- P. S.
lum, Matth. V, 18. Luc. XVI, 17.) Sy.
imò & impiorum voces (*Athan.* C.

Dial

No

P.

No Dial. III. de Trinit. Tom. II. Opp.
f. m. 190. A.) ibi recitatas, non
adprobatas. *Verbô*: inspiravit
Sp.S Scripturas κατὰ τὸ πᾶς ἔτι,
Matth. X, 19. seq. 2. Sam. XXIII, 2.
Nam Spiritus S. כבֿן *comporta-*
vit ea, scilicet סֵפֶר יהוָה *librum*
Jehovæ, & quæ in eo sunt. Jesa.
XXXIV, 16.

XV.

Est enim MENS DOMINI (1.
Cor. II, ult.) tanquam primæ ac
independentis veritatis: (unde
liber Jehovæ, exaratus dicitur
סֵפֶר אֱמֶת *Scriptura Veri-*
tatis Dan. X, 21.) non ullius ho-
minis, cujus verbum αὐτοπι-
στου non est. Quam oppositionem
fecit Apostolus 1. Thess. II, 13.
E. hæc perfectio αὐτοπιστίας
non dependet ab Ecclesia, quæ
ipsa potius dependet à Scriptu-
ra. Βεβαιότερος est sermo Pro-
pheticus etiam lumine Taborio &
ipsâ αὐτοψία 2. Petr. I, 19. faten-

αὐτό-
πιστος,

te

te Bannesio, qui ait: *Ecce, firmior est sermo, quam testimonium visus & auditus c. 2. q. 1. Art. 1. Concl. III.* Nec enim dijudicare possum, quæ sit vera Ecclesia: nisi prius iudicem, quæ sit sententia congruens cum Verbo Dei. Bell. L. III. d. V. D. c. III. Prius est simpliciter habere fidem, quam credere, Ecclesiam esse infallibilem regulam. Bannez. l. c. Concl. IV. Ex Scripturis, quæ Prophetis ac Apostolicis literis continentur, nihil est NOTIUS, nihil CERTIUS, ut stultissimum esse necesse sit, qui illis fidem esse habendam neget. Bell. V. T. L. I. c. XI. Summa: Spiritus (S.) testatur (certitudine ultimâ, infallibili, ac divinâ) quod Spiritus (scriptura) sit veritas, 1. Johan. V, 6. Unctio (Sp. S. quò uncti sunt fideles) tanquam verax & sine mendacio, testatur (per internam in corde ob signationem, 2. Cor. I, 21. 22. Joh. III, 33.) ac docet nos

P.

nos de omnibus, ut non necesse habeamus à quopiam doceri, c. II, 27. Verbo: Scriptura ipsa est sibi testis, quod sit vera ac divina. Bellarm. L. I. de V. D. cap. II. Bannez. Ecclesiam esse Regulam infallibilem proponendi & explicandi veritates fidei; non potest reduci ad auctoritatem ipsius ecclesiae. Hoc enim esset idem per idem confirmare: sed necesse est reducere hunc assensum ad testimonium Spiritus S. inclinantis per lumen fidei ad hoc credibile: Ecclesia non potest errare. 22. q. 1. Art. I. Concl. IV. fol. 12.

XVI.

P. Non duplici sensu (quem Sp. S. primò intendit) literali. Infantes enim intelligunt (2. Tim. III, 15.) Scripturam, quæ (l. c.) hominem potest σοφίσαι εἰς σωτηρίαν. Conf. Ps. XIX, 9. Ἀστὶ πᾶν πῶμα χάρις λεγόμενον ἀσάφες. Deus non æquivocat, uti ὁ λοξίας in ora-

Una,

ora-

oraculis suis, quæ propterea ipse
Plutarchus de Orac. Def. ab initio
ἀσφαλῆς appellat. Aliàs Scriptura
 non esset perfectum Dei verbum.
 Vid. omninò Bonfrerium Jesuit.
in Pentateuch. fol. 1. Ad perfectum
enim verbum elocutio & intellectio
requiritur, juxta eund. Et sane,
 Si tuba cœlestis incertum sonum
 ederet, inutilis foret, 1. Cor. XIV,
 6. seq. Nam τὸ μὴ ἐν τῇ σφαιρί-
 νει ᾧδὲν ἐστὶ σφαιρίναι Arist. L.
 III. Metaph. c. IV. & ex solo sen-
 su literali firma duci possunt argu-
 menta. Nam eum sensum, qui ex
 verbis immediatè colligitur, cer-
 tum est, esse sensum Spiritus S. At
 sensus Mystici & spirituales varii
 sunt, & licet edificent, non tamen
 semper constat, an sint à Spiritu S.
 intenti, Bell. L. III. de V. D. c. III.
 Is enim sensus sanus & sine peri-
 culo est, qui aperte & sine ambi-
 guo ipsis dictionibus in Scripturis
 ponitur, Iren. locò supra §. XI. ex
 L.

S.
C.

L. II. c. XLVI citata. Monstrum igitur est recens illa *Theologia* (uti vocatur) *Hypothetica*, quam ex Judaico principio (*quasi sc. verba & voces hoc actu significarent ubique, quod significare possunt*) adornavit *Joh. Coccejus* in perniciem Ecclesiæ, & perversiōem verbi divini: quod hâc ratione in *πανεπιστήμιαν* *Anaxagora*, quidlibet ex quolibet conficiendi, convertitur. Cum tamen *Scriptura S.* non sit vaga imago quamlibet interpretationem aut diaphanum quodlibet lumen admittens, ut acutè loquitur *B. Dannb. Hermen.* fol. 49. seq. Conf. contra *Coccejum* ex professo *Hulsii* *dispp.*

XVII.

- S. Non ἰδίᾳ ἐπιλύσει, 2. Petr. I, 19. Vera,
C. sed juxta ἀναλογίαν πίστεως (i. e. sibi ubique conformiter, seu juxta perpetuum sui concentum) Rom. XII, 6. exponenda est Scriptura.

ptura. Est enim vera, imò *veritas ipsa* Joh. XVII, 17. adeoque sine ullo mendacio scripta: quia *Deus mentiri ac decipere nequit*, Ebr. VI, 18. 2. Tim. II, 13 Jac. I, 17. Num. XXIII, 19. *Et Spiritus veritatis amanuenses sacros in omnem veritatem duxit* Ioh. XVI, 13. *Vid. Canum LL. CC. L. II. c. III*, ubi ostendit: *Deum nec per se, nec per alios fallere posse*. Non dantur ergo in Scriptura veræ contradictiones, sed tantum *εἰς αὐτίον* *φάσεις* per scripturam conciliandæ. *Vid. Aug. de Conf. Evangelist.*

XIIX.

Bona,

Bona est (I.) perfectione, *perfectum reddens* (etiam ipsos Doctores, quanto magis simplices) *in fide ac moribus, ad salutem, & ad omne opus bonum*, 2. Tim. III, 15. seqq. coll. Joh. XX, 31. *His verbis Apostolus OMNIA complectitur, quæ ad salutem sunt necessaria,*
Laur.

Laur. Villa Vincentig de Rat. Stud. Theol. Lib. I. c. III. conf. Espenc. in b. ubi ait: SS. LITERÆ ad salutem erudire & SHEFFICIENTER doctum reddere valent. NON SCRIPTA *introducere, argumentum infidelitatis appellat* *Basilii Serm. de Fide. Hoc prius credimus, non esse, QUOD ULTRA credere debemus. Tertull. Præscr. fol. m. 89.*

P. Ergo traditionibus nec uti debemus nec indigemus, conf. §. XX. (II.) Lumine, tanquam *lucerna. 2. Pet. I, 19. In Scriptura clarissima testimonia sine dubio anteposenda sunt omnibus Conciliorum Testimoniis Bellarm. L. IV. de V. D. c. XI. (III.) Certitudine, ut norma, Es. IIX, 19. 20. ac regula Ps. XIX, 5. sive Canon. Gal. V, 6. Phil. III, 16. Junge omnino 2. Cor. X, 13. 14. 15. 16. ubi Estius in b. l. fol. 507. Scripturam intelligi fatetur. Qui Canon dat Libris Canonicis denominationem. Illi enim soli sunt Canon fidei ac morum &c. (IV.)*

Vir-

Virtute. Est enim salutaris tan-
quam *potentia Dei ad salutem om- Ra.*
ni credenti. Rom. I, 16. Conf. A.
Joh. V, 30. *cujus fidem accendit W.*
verbum, Rom. X, 17. Unde non *ora*
est *litera mortua*, sed *vivus sermo*
Dei & efficax, Ebr. IV, 2. Vid. *Ca-*
lov. b. l. utpote *semen incorrupti-*
bile, ex quo spiritualiter renasci-
mur, 1 Pet I, 23. Semen, quod in-
trinscè vi vivificandi præditum
non est, ne feminis quidem nomi-
ne dignum est.

XIX.

adeoque
Catholi-
ca est.

Sive ab omnibus legenda, p.
Scrutamini Scripturas, Joh. V, 39.
Ἐπευκτήτε est *imperativus*; fatente
Tirino. Sit *Indicativus*; hoc stu-
dium tamen (cum cura legendi
seu scrutandi) in Laicis etiam seu
promiscuâ plebe, tum in templo
congregatâ, Christus laudavit.
NB. *Ne dicas* (igitur) *RELIGIOSO-*
RUM tantum est legere scripturas.
Cujuslibet enim Christiani est eo-
rum

(VI)

rum

IV

rum MAXIME, qui in hoc mundo
versantur, Theophylact. in c. VI.
Eph. Conf. Espenc. Comm. in 2.
Tim. Opp. fol. 400. seqq. Qui à
Sacris literis legendis arcet homi-
nes, in quibus Leges Dei scriptæ
sunt, exleges, & NB. filios Belial
efficit homines. Salmero T. I. Pro-
log. VII. fol. 70. b.

XX.

Nam ὁ Θεὸς ἐλάλητε, Ebr. I,
1. 2. unde VERBUM DEI Joh. XVII,
17. & πᾶσα UNIVERSA Scriptura
Θεοῦνευς, qui non tantum
SENSUM inspiratum, sed LITERAS
quoque Divinitus DICTATAS sive
non nisi ἐξ (i. e. divinitus etiam
suggesta) γράμματα, Literas ac
Syllabas habet, (Divine enim
Literæ non ratione figuræ, sed
ratione divine ordinationis seu di-
ctature (dicuntur) 2. Tim. III, 5.
appellatur. Cæterum revelatio
πολυμερὴς ἢ περὶ τετέως olim
facta est per Prophetas (in V. T.)
ul.

Patefa-
cta à
DEO

ultimis verò diebus (N. T.) *per Filium*, Eb. I. c. tùm ipsum, tum ejus Apostolos, qui *nobis quæ sunt certissimæ fidei* (δηγήσιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων πραγμάτων) *tradiderunt*, Luc. I, 1. 2. seqq. *Et hanc solam traditionem à DEO per Scripturas factam, in salutis negotio fideique dogmatibus veneramur.*

XXI.

Indefinibili.

Nondum apparuit, quales futuris sumus, I. Joh. III, 2. 3. *nec in cor V. hominis ascendit, qualia gaudia præparavit nobis Deus*, I. Cor. II, 9. & Apostolus in tertio coelo audivit ἀρρητὰ ῥήματα, 2. Cor. XII, 4. Si (colligendo à magis ad minus) nec vita quidem æterna à nobis definiri potest, multo minus DEUS. Si enim posset hic, posset etiam illa. At Deus est incomprehensibilis: *Lumen inaccessum* (I. Tim. IV, 16.) *inhabitat*: genere propriè dictò, ac inferioribus destitu-

stitu-
vè
Euf
Me
mu

Ath
S. Scr
Q. τῷ
Sch. Ro
Na
Sci
Ro
Pfal
Nu
XX
II,
etia
XI,
râ
secu
dun
can

stituitur: nec conceptum objecti-
vè univocum (vid. *nostr. Breviar.*
Eustach. 506. fol. seqq. Q. XIX.
Metaph.) cum ullo Ente com-
munem habet.

XXII.

Ath. *Existencia Dei ex Natura &*
S. *Scriptura innotescit. Τὸ γινώσκον*
Q. *τῶ Θεῷ Gentibus manifestum est,*
Sch. Rom. I, 19. seqq. Act. XVII, 27. *Qui*
Natura Liber duobus quasi foliis
Scientiæ (juxta Viam *Causalitatis*,
Rom. I, 20. Act. XIV, 15. *Eminentie*,
Psal. XCIV, 9. seqq. *Negationis*,
Num. XXIII, 19. Psal. L, 13. 21. Job.
XXII, 3. 4.) *ac Conscientiæ* (Rom.
II, 15.) absolvitur. CREDENDUM
etiam est, QVOD DEUS SIT, Ebr.
XI, 6. *Creditur autem ex Scriptu-*
râ: Scitur ex Naturâ. Ex hac
secundum *Essentiam*, ex illa secun-
dum *Personas* etiam ac *Oeconomi-*
cam Voluntatem.

qvi
EST

XXIII.

Deus est Spiritus, Joh. IV, 24.

Spiritus

B

Spi-

Spiritus verò Carnem & Offa non habet, Luc. XXIV, 39. Adeoque Deus corporeus non est, sed ab omni Corporeitate ac Materialitate alienus est. Quando igitur *Membra Corporis* ipsi tribuuntur, valeat Regula *Damasceni*: Τα ἀνθρώπου παθῶς λεγόμενα, θεοπρεπῶς (i. e. συμβολικῶς, & ὑψηλοτέραν διάνοιαν habentia) νοήται L. I. O. F. c. XIV. Quod facit etiam *Paraphrasis Chaldaica* suò illo consuetò: דְּבַר הַתּוֹרָה בְּרִשְׁוֹת בְּנֵי אָדָם i. e. *Loquitur Lex More humano*. Vid. *Flac. in Clavi & R. Majem. M. N. c. XXXVII.* seqq. nec non, cum *Judicio*, *Boblii Regul. Rustic.* Quando verò quidem *Patres* Deum vocârunt *CORPUS*, per hanc Vocem *Essentiam* tantum *veram, realem, durabilem*, non corpulentam intellexêre. Vid. *Petav. Dogm. Theol. L. II. c. I.*

Anth.

J.
R.
M.
Ph.

XXIV.

J. R. M. Ph. Tanquam *mera Essentia* יהיה
 Psal. XXX, ult. Ef. XLII, 8. יהיה
 אשר יהיה, Ex. III, 13. seq. cui
 nihil Extraessentiale admixtum.
 Gaudet enim Simplicitate essen-
 tiali, sine ullâ realis *Compositionis*
 Umbrâ, *Logica* puta, (ex Genere
 & differentiâ.) *Physica*, (ex Ma-
 teriâ, Formâ, Subjecto & Acci-
 dente, tam perfectivô, quam
 corruptivo) & *Metaphysica*, vel
 ex *Esse* & *Essentiâ*: ex Naturâ &
 Suppositô, potentiâ & Actû, Sub-
 jectô & Attributô. Vide Scheib-
 ler. *Metaph. L. III. c. III. à fol.*
503. ad 518. Persona quidem *reali-*
ter, sed *non essentialiter* differunt,
 quia in UNA Numerô Essentia U-
 NUM sunt, 1. Joh. V, 7. Unde Ju-
 stin. Martyr. *Tom. III. q. cxxix.*
Personarum συνύπαρξιν, non ve-
 rò Compositionem dicit. Conf.
 Petav. T. I. L. II. c. IV.

simplex,

XXV.

incorruptibilis
ac immortalis,

Deus est ἀφθαρτος, 1. Tim. V. I, 17. *absque ulla umbratῆς, aut μεταλλάξεως sive transmutationis*, Jac. I, 17. *Solus Deus immortalitatem habet*, 1. Tim. VI, 16. *quia solus omnimodam (citra omnem destructibilitatem internam, externam) & a se ipso per naturam independentem (absque initio & fine) habet.*

XXVI.

intensus,

Magnitudinis ejus non est finis, Ps. CXLV, 3. *Infinita divinitas & incomprehensibilis, & hoc solum ejus est comprehensibile, quod infinita sit & incomprehensibilis. Damasc. L. I. O. F. c. IV. Aristoteles verò Deum immensum vocare mavult, quia infinitum ac finitum, juxta eundem, non nisi in quantitate dicitur.*

XXVII.

omni-præsens,

Quo ibo à Spiritu tuo? Psalm. CXXXIX, 7. Deus enim in cælo

lo
u
R
ca
te
Q &
Sch
tr
fi
fi
se
X
Car q
C
P
d
e
a
X
l
n
f
S.

lo ac terra simul est, Jos. II, 11. Ita
ut cæli cælorum capi nequeat, I.
Reg. IIX, 27. Sublimior, quippe
cælo, profundior inferno, longior
terrâ, latior mari, Job. XI, 8. seq.

Q. & NUSPIAM (præsens adeoque fu-
Sch turus etiam in spaciis imaginariis,
si ea alicubi forent; Unde non ni-
si existentibus creaturis omnipræ-
sens dicitur.) ABSENS, Jerem.
XXIII, 23. Act. XVII, 27. sed ubi-

Car que repletivè (quicquid tracentur
Cartesiani cum Wittichio Theol.
Pacific. fol. 207. qui tamen conce-
dit tandem Ubi repletivum, sine
exclusionem corporum. At nec nos
aliter intelligimus) Præsens, Jer.
XXIII, 24. Modus igitur omni-
præsentia divina est repletivus,
non expansivus, diffusivus, inclu-
sivus, exclusivus.

XXVIII.

S. Est enim אֵל עוֹלָם, Gen.
XXI, 33. Esa. XL, 28. à seculo (à
parte antè) & in seculum à par-

solus æ-
ternus &
sine suc-
ces-

fione
Durati-
onis,

te post) *existens*, Psalm. XC, 26.
sine successione Jacob. I, 17. *או*
seu *mutatione* (etiam *durationis*.
Modus enim durandi sequitur
modum essendi) *ulla*, Mal. III, 6.
Vide omninò *Coll. nost. Anti-*
Socin. fol. 48. seqq. Sicut enim
Tempus est *Duratio successiva mo-*
bilium, sive solorum corporum;
ita *Aevum* est *duratio immobilium*
quidem, sed *successiva*, utpote
Spirituum finitorum: *Aeternitas*
verò est *duratio entis immobilis si-*
ne ulla successione, adeoque solius
Spiritus increati. Descriptio æ-
ternitatis *Boëtiana* L. V. de Con-
solat. Prosa VI. enucleatur post
alios à *Radâ* P. II. contr. IV.
fol. 105. seq.

XXIX.

Omni-
scius,

DEUS NOVIT OMNIA, I.
Joh III, 20. coll. Ebr. IV, 13. *Cogita-*
iones, Ezech. XI, 5. Ps. CXXXIX,
1. seqq. (adeoque etiam entia ratio-
nis à creaturis ficta. Deus enim
nulla

G.
c. s.
V.
R.

G. nulla facit, qvia nihil fingit,) &
 c. s. *minutissima*, Matth. VI, 30. coll.
 V. 28. 29. 32. X, 29. seqq. *etiam sub*
 R. *hypothesi, contingibilia* (utut actu
 nunquam futura, Matth. XI, 21.
 1. Sam. XXIII, 22.) nec non *futura,*
actu quondam contingentia, Esa.
 XLI, 23. *Scientia* igitur *Media* (vel
 potius mediante conditione con-
 siderata, non quasi inter scien-
 tiam Visionis ac simplicis in-
 telligentiae mediet,) recte expo-
 sita (ut scilicet nec *libertatem hu-*
manam supponat, nec inferat:
 nec illi *gratiam divinam* subordi-
 net) non neganda est. Præscien-
 tia divina est *infallibilis* quidem,
 sed non *necessitat*. Peccata præ-
 scit, quorum tamen autor non est.
 Ut post *scientia* non facit *præte-*
ritum, ita *præscientia* non est cau-
 sa *futuri*.

Scientia
naturalis s. simpli-
cis intellig.

XXX.

Apud Deum non est impossibile
ullum *ἄνθρωπος*, Luc. I, 37. i. e. דבר
 B 4 Jer.

Omni-
 potens,

Jer. XXXII, 17. coll. Zach. IIX, 6.
 Objectum ergò omnipotentiae
 est *פְּנִינָא*, רַבֵּר, *possibilis ratio-*
nem habens (NB. *Impossibile* e-
 nim sub nullam potentiam ca-
 dit, sicuti nec *invisibile* videri
 potest) seu NB. *quod fieri à Deo*
contradictionem (à parte DEI, &
 REI) *non involvit*. Quæ autem
 in *actu exercito* sint Deo possibi-
 lia, intellectus humanus non ca-
 pit, Ephes. III, 20. 1. Cor. II, 7. II.
 14. seq. 2. Cor. X, 5. Luc. V, 26.
 1. Cor. I, 23. Is enim *sibi relictus*,
mysteria & materialiter & for-
maliter implicare contradictio-
nem judicat. Vid. B. Gerb. Exeg.
 Loc. II, de Deo §. 98. fin. loc. B.
 Hülsemannus intellexit, dicens in
 Vind. Locor. Scriptur. *Deum*
posse contradictoria materialiter
ac formaliter, scilic. cæcæ ratio-
 nis iudicio *talia*. Quod *Theolo-*
go-mastiges notent. Eodem pacto
Bonaventura ait: *Deum posse fa-*
cere

Vh.

W.

A.

C.S

Ph.

cere omne impossibile ratione nostri intellectus. Vide omninò in b. l. Trigosum fol 782. Cæterum omnipotentia, quæ dicitur aliàs potentia absoluta, est irresistibilis: Ordinata verò homo resistere potest, uti voluntati ordinatæ. Vid. §. XXXII.

XXXI.

Nemo bonus (summè, infinitè, independenter) NISI DEUS, Marc X, 18. (Unde est αὐτὰρ ὁς. Vid. Aut. L. IX. de Trin. c. III. Quà voce omnia Dei attributa comprehendi possunt.)
Vh. Bonus Dominus, Pf. XXV, 8. coll. LXXXVI, 5. Omnis bonus fons, Jacob. I, 7. non nisi BONUM & BENÈ, πάντα καλῶς. Marc. V, 37. faciens, adeoque nec mali culpæ causa, nec per se, nec per accidens existens. Ne dicas, per Dominum factum est, ut deficerem: Ph. Nam quæ odio habes, ea non fa-

summè
bonus,

B 5 ce-

ceres. Ne dicas, ipse finxit me Q.
(peccatorem,) *nam non opus habet* No.
Viro peccatore, omnem rem abo-
minandam odit Dominus, Sir. XV,
11. 12, 13.

Volun-
tate

XXXII.

Fiat voluntas (gratiosa) *Tua*, St.
Matth. VI, 10. *Deus fecit, quacun-* S.
que voluit, Psal. CXV, 3. *Volun-* V.
tati ejus (absolutæ, omnipoten-
ti) *quis resistet?* Rom. IX, 19.
Es. XLVI, 10. *Ordinata* enim si-
ve Oeconomica malitiæ homi-
num *resistere potest*, Act. VII, 51. C.
Conf. Luc. VII, 30. Matth. XXIII,
37. Es. LXV, 12. LXVI, 4. *Meisn.*
Anthropol. Dispp. XII. De Volun-
tate antecedente ac conseq. vid. §.
XXXV. *Vult autem tantum bo-*
num, non volens iniquitatem, Pf.
V, 5. *quam* tanquam summè bo-
nus velle non potest, Deut. XXXII,
4. Jac. I, 13.

XXXIII.

Vivo ego; nolo mortem pecca-
toris,

C.

St.

toris, sed ut convertatur & vivat,
Ez. XXXIII, II. Deus enim non est
homo, qui mentiatur, Num. XXIII,
19. aut sit *ד' שוץ*: quin potius
eos, qui *לֵב בִּלְבָב* duplici corde
loquuntur, detestatur ac punit,
Psal. XII, 3. seqq. coll. Matth. XV,
7. 8. Psal. XXXIV, 14. V, 10. L, 19.
LII, 5. 6. Matth. XXIV, 51. Psal. V, 7.
C. Apoc. XXI, 8. Ergo non agno-
scimus *Voluntatem signi* ac bene-
placiti, manifestam & occultam,
ita ut sibi contrariantur. Esset
enim hoc ex Deo fallacem, men-
dacem ac hypocritam facere, quod
blasphemum. Vide quam scur-
riliter τὸ *SERIO* exponant Calvin.
ap. Episcop. Tom. II. Oper. Part. II.
fol. 38.

XXXIV.

St. Deus est misericors & clemens,
patiens & multa miserationis,
Exod. XXXIV, 6. 7. Conturbantur
omnia viscera mea, ut omnino
tui miserear, Jer. XXXI, 20. Quæ

Miseri-
cordis-
simaque,

B 6 mise-

miseriordia tamen *sine* omni hu- V.
manorum *affectuum mixtura*, aut^{R.}
perturbatione consideranda ve-^{S.}
nit. Est alias *maxime* (Num.
XIV, 18.) 2. Sam. XXIV, 14. Dan.
IX, 18.) *ardentissima*, (Hof. XI,
8.) *eterna*, (2. Paral. V, 13.) *sine*
sine, (Thren. III, 22.) imò *tanta*,
quantus Deus (Syr. II, 23.) *ipse*
est. Exercet autem eam erga mi-
seros *rectè coram Deo ambulantes*,
1. Reg. II, 23. non præfractos, con-
tumaces, ac intractabiles, quibus
irascitur, Col. II, 16. coll. Rom.
I, 18.

XXXV.

Omni-
b9
sefe
commu-
nicans;

Omne enim donum optimum
descendit à Patre luminum, Jacob.
I, 17. & *DEus vult* (voluntate
NB. *antecedente* sive misericor-
diæ, quæ quidem omnino, sed ut
1. tantum sit *conditionata*: & 2.
non nisi *à prima vocatione per*
Evangelium ab hominibus vel
receptum vel rejectum, *incipiat*,
ap.

ap. B. Hülsem. Op. posth. fol. 86.
 seq.) admittenda, (vid. Orig. L.
 IV. c. Cels. Chrysostom. Homil. in
 Eph. I. Hieron. in h. l. Damasc.
 L. II. O. F. c. XIX. Conf. Est. I.
 Dist. LXIV. §. 8. & Comm. in
 1. Tim. II, 4. cum Justinian. Espenc.
 Cornel. à Lapid. in h. l. it. Anselm.
 L. de volunt.) OMNES Homines
 salvos fieri, 1. Tim. II, 4. 5. NEC
 ullum perire (quod durum est
 flectere ad genera singulorum.
 Et illud certè: *non vult mortem*
peccatoris, repugnare videtur; cum
 mors non possit considerari in ge-
 neribus singulorum. Et Pauli insti-
 tutum seorsim abit. Jubet enim
 orare non pro singulorum gene-
 ribus; sed pro singulis generum
 &c. Cham. T. III. Panstr. L. VII. c.
 VI. §. 8. seqq. fol. 105.) 2. Pet. III, 9.
Qui Christus pro omnibus (ex mise-
 ricordi voluntate sive amore Dei,
 Joh. III, 16.) 2. Tim. II, 6. *etiam eis,*
qui pereunt, 2. Pet. II, 1. *mortuus*

est. Unde id etiam REPROBI, nisi
(voluntate conseqvente, seu iusti-
tiæ vindicativæ) damnari velint,
credere tenentur. Ideò enim
damnantur, quia hoc non credunt,
Joh. III, 18. Quid si verum non es-
set, damnarentur ideò, quia men-
dacio non credidissent, quod ab-
surdum. Vid. *Acta Dordracen.*
Remonstrant. ad Art. II. de mor-
te Christi.

XXXVI.

Severa
autem
necessa-
riò puni-
ens.

Et iustus est Deus, & necessariò Co.
ei iustitia punitiva competit. *Ju. S.*
stus est Jehova & recte omnia ju-
dicta ejus, Psal. CXIX, 137. adeoque
justus iudex est, Psal. VII, 12. IX, 5. &
justus in omnib9 viis suis, Ps. CXLV,
7. coll. Exod. IX, 27. 2. Sam. XXIII, 3.
Δικαιοσύνη τῆς Θεῶν, quod male-
fici digni sint morte, naturâ gen-
tibus notum est, Rom. I, 32. Ergò
illud jus naturale DEO est, non
verò liberum sive arbitrium.
Impietas, inquit ipse Crellius, *sua*
naturâ

G.
P.

naturâ Deo est odio, & ad iram ex-
stimulat. L. de Deo & attrib. c. XXX.
 fol. 302. *Vid. Coll. Anti-Socin.* fol.
 60. seq. & repete præced. §. XXXI.
 seq.

XXXVII.

Dominum (enim) Deum tuum
adorabis ἢ αὐτῷ μόνῳ λατρεύ-
σεις, (IPSUM SOLUM LA-
 TRICE COLES) Matth. IV, 10.
 seu δαλεύσεις דולא ערען (DULIA
 RELIGIOSA IPSI SOLI SER-
 VIES,) Deut. VI, 13. Quod ver-
 bum per δαλεύειν LXX. interpp.
 CXIX. locis exponunt, v. g. ἐδά-
 λευσεν ὁ λαὸς τῷ Κυρίῳ, Jud.
 II, 7. &c. Imò ipse Spiritus S.
 Θεῷ δαλεύειν Luc. XVI, 13. dixit:
 Et sapius DEO δαλείαν quàm
 λατρείαν tribuit. Hæc enim in
 N. T. XXX. tantum, δαλεία v.
 XXXIX. de Deo legitur. Evane-
 scit igitur Papistica inter religio-
 sam δαλείαν & λατρείαν distin-
 ctiuncula. *In quem non credimus,*
illum

Solus re-
 ligiosè
 colendus

G.
 P.

Co.
 S.
 V.
 R.

PT
 -80004
 -Q10

illum non debemus invocare, Rom. X, 14. In Sanctos non credimus. Ergo. Non licet *διδασκαλίας τοῖς μὴ φύσει εἶσι θεοῖς*, (qvi non sunt NATURA DII,) Gal. IV, 8. Ergo sanctos, qvia non sunt natura Dii, non licet religiosâ duliâ colere. Vide de adoratione imaginum, sub qvibus ipse Dæmon latet, ap. *Vasq. de Adorat.* allegatum *infra* §. CLIII. ubi protestatur contra hanc restrictionem: Wenn du nicht der Teufel bist / so bete ich dich an. Similiter *Greiserus T. III. de Crucē c. III.* non erubescit defendere hanc adorationem. Mappæ, qvæ in Abbatia Fontenfi monstratur: SANCTISSIMA DEI MAPPA, ORA PRO NOBIS.

XXXIIX.

Deus Jehovab (qvoad essenti-G. am) UNUS est, Deut. VI, 4. Unde *nobis unus* (essentialiter) est Dominus; omnibus, adeoq, multis

Tq.
μονος-
σις.

tis

tis Dominis ac Diis oppositus, 1. Cor. IIX, 6. 5. Et quia sic unus, ideo UNICUS, Ef. XLIV, 6. 8. & SOLUS VERUS DEUS, Johan. XVII, 3. est. Unus, inquam, *essentiâ adeoque numerô*. Essentia enim ejus est numerô (non quantitativo, sed entitativo) una: unitate *singulari* sed *communicabili*, consequenter *non individuâ*. Essentia enim individua non potest communicari tribus realiter distinctis Personis. *Individuum* sanè *Aristotelicum* est *Substantia singularis* *μονόμενον* &c. Ergo Deus individuum tale non est. De nullo autem alio Philosophia novit. Qui itaque Deum tale individuum appellat, non tantum *Compositionem* in DEO ex *natura* & *supposito* statuit (ap. Scheibler. *Metaph. L. II. fol. 508.*) sed etiam in *Sabellii* casses incidit. Unde B. Hülsemannus: *Qui cogitat & invo-*

invocat Deum tanquam Unam, singularem & INCOMMUNICABLEM seu INDIVIDUAM ESSENTIAM, non invocat verum Deum, Brev. Suppl. c.II. §.II. conf. §.XI. Porro: Persona est intellectualis natura individua substantia, juxta Boet. Ergo si divina essentia esset individua, esset omnino intellectualis naturæ individua substantia, consequenter etiam persona. Unde quatuor personæ forent admittendæ, quod hæreticum. Quare Theorinus in Legat. ad Armenos testatur, cum exteri (profani, gentiles) sapientes usiam unam numero pro individuo habuerit: divinos Patres istud (loquitur de Deo) non admittere unam quidem usiam (non individua) hypostasies verò tres professos, Conf. Pet. v. L. IV. de Trinit. c. I. Et apud Anastasium Sinait. c. VI. ἐὸν ὅν ὃς Scholiastes ostend-

ostendit: *Sabellium* ideo errasse,
quia ἑσΐαν in Deo pro individuo
(seu, ut loquitur Petavius l. c.
pro substantia singulari Aristoteli-
ca) habuerit. Summa: oportet agno-
scere, quod sancti Patres ὑπόστα-
σιν, individuum & personam idem
vocarint. *Damasc.* Dial. c. XXVI,
ἑσΐα γὰρ τὴν κοινότητα (ergo
non naturam incommunicabilem
sive individuum) σημαίνει. *Athan.*
Dial. i. Inquis: *Apol. A. C. fol. 50.*
essentiam individuum vocat. Resp.
Accipit vocem individui Gram-
maticè, seu (pro impartibili) non
Logicè, seu pro incommunicabi-
li pluribus personis. Philippus
enim repetere voluit hæc verba
A. C. (essentia divina, quæ est Deus
incorporeus, impartibilis) & expo-
nit ita: quod sit una essentia indivi-
dua, q. d. impartibilis & incorporea.
Verbo: Ab individuo impartibi-
liter ad individuum μεντεσάτως
N. V. C.

XXXIX.

τρεῖς
πρόσωπα,

TRES (personaliter distincti) sunt TESTES in caelo; PATER, VERBUM, (ὑπεστατικόν, Johan.I, 1.) & SPIRITUS SANCTUS, & HI TRES UNUM (essentia) sunt, 1 Johan.V, 7. *Baptizate in nomine Patris, Filii, & Spiritus Sancti*, Matth. XXII, 19. In Christi Baptismo apparuit *Voce Pater, Natus Corpore, Flamen Ave*, Matth. III, 16. seq. Luc. III, 22. *Τριτάτου* Angelicum glorificat *Sanctum Patrem*, Esa. VI, 3. *Sanctum Filium*, Joh. XII, 41. *Sanctum Spiritum*, Act. XXII, 25. seq. JEHOVA (Pater) *misit ME* (Filium) & SPIRITUS *ejus*, Esa. XLIX, 16. Plures Personas arguit forma loquendi divina UNUS EX NOBIS, Gen. III, 22. Unô numerô Sole existente, non potest dici: *Unus ex Solibus ortus est*. Qui igitur Deum tantum *μονοθεῶτα* agnoscit

No. e

f
c
No.
i
r
e
F
n
a
l
e
C

scit ac colit, is non verum Deum colit, sed idololatra est. Talis enim DEUS, qui sit una essentia in una duntaxat Persona, in rerum natura non est. Alienum ergo DEum colit contra Præceptum I. *Qui Filium non honorat, non honorat Patrem*, Joh V, 23. *Qui negat Filium, ne Patrem quidem habet*, I. Joh. II, 23. *Qui Spiritum Christi non habet, non est ejus*. Rom IIX, 9. *Qui Spiritum S. non credit, is Filium adorare nequit*, I. Cor XII, 3. *Qui sine Christo est, plane à Deo est*, Eph. II, 12. Rectè ergo Apologia A. C. statim ab initio ait: *qui Trinitatem non credunt, esse Idololatrias*. Vid. omnino elegantem libellum *Vedelii de Deo Synagoga*.

XL.

Dixit Pater: *Filius meus es Tu, hodie GENUI TE*, Psalm. II, 7. Character ergo ejus personalis est

PATER
gignens,

est gignere potius, quàm ingeni-
tum esse. Nam & Spiritus S. ingeni-
tus est, qui tamen Pater non est.
Vid. *Danb. Hodosoph. fol. 186. coll.*
Gerb. Loc. de Deo c. II §. 5.

XLI.

FILIUS
GENI-
TUS

Filius meus es Tu, hodiè genui G.I.
Te ךךךךךך, Psal. II, 7. genui, in- Vh.
quam, ex essentiâ meâ. Nam^{M.}
ךךךך *quoties absolutè, sine addita* S.A.
restrictione, usurpatur de genera-
tione Persona intelligentis, ab in-
telligente Persona, semper in Scri-
pturis veram, univocam & substan-
tialem generationem ex gignentis
essentia significat. Provocamus
ad inductionem, Vindicias vi-
de in *Colleg. Anti-Socinian. fol.*
134. seqq. Unde Filius Dei *μω-*
υογενής 1. Joh. IV, 9 dicitur. A-
liàs per creationem & adoptio-
nem Deus plures habet Filios.
At nemini Angelorum (qui tamen
sunt Filii Dei) unquam dixit:
Filius

Q.
R.
S.

Filius meus es Tu, hodie genui Te,
Ebr. I, 5. *Per resurrectionem ex*
mortuis declaratus quidem *Chri-*
stus est Filius Dei, Rom. I, 4. ut inde
à posteriori constaret, cum esse il-
lum ipsum, de quo Ps. II, 7 dictum
erat, Act. XIII, 33. At per resuscitati-
onem non fuit genitus.

XLII.

R. Habet enim eandem essenti-
am divinam, quam habet Pater
αὐτοῦ Θεοῦ, cum quo (essentia)
unum est Joh. X, 30. Patri scilic.
planè ἵσθαι, Joh. X, 18. adeoque
omnia (πλην τῆς ἀγεννησίας
Nazianzen. Orat. XLIV.) habens
quaecumque Pater habet, c. XVI,
15. consequenter, instar Patris,
αὐτοῦ Θεοῦ, id est, se ipso, in se ipso
Deus, & independente essentiâ di-
vinâ praeeditus. Sicut enim Pa-
ter vitam habet in se ipso: ita &
filio DEDIT vitam habere in se
ipso, Joh. V, 26. τὸ IN SE IPSO, UTI
PA-

αὐτοῦ
Θεοῦ,

G.I.
Vh.
M.
S.A.

PATER, arguit Filium esse *αὐτό-*
θεόν: τὸ DEDIT significat (non
 DEPENDENTIAM, quæ significat *in-*
cipere esse aberratio cum alterita-
te naturæ. Vid. Radam *T. II. fol.*
416. SED eum esse quidem A PA-
 TRE, verum *in identitate numerica*
naturæ, adeoque ut *αὐτόθεον per*
generationem æternam γεννη-
θῶς.

XLIII.

ὁμο-
 σι-
 Patri,

Per dicta præcedentia: quia ex Gj.
 Patris essentia tanquam *μονογε-* Vh.
νῆς genitus est, ita, ut *Paterna* M.
ὑποστάσεως (i. e. essentia Paternæ per characterem filiationis.
 Vid coll. *Anti-Socin.* fol. 173. & Dn.
Calov. Exam. Libb. Crell. f. 1302.
 seq.) *χαρὰν* Ebr. I, 3. *existat.*
 Unde יְהוָה (Jerem. XXIII, 6.
 Es LXI, 1. seqq. coll. Luc. IV, 17. 21.
 Os. I, 7. At Nomen יְהוָה *Soli*
Deo proprium est, Es. XLII, 8. Os.
 XII, 6. Ps. LXXXIII, ult.) *θεὸς ab-*
solutè, (Joh. I, 1.) & *subjectivè* (Act.

XX,

XX, 28. 1. Tim. III, 16. coll. *Col-
leg. Anti - Socin.* fol. 34. seqq.
ἀληθινὸς Θεὸς (1. Joh. V, 20.) ὁ ἔων
Ἰπὶ πάντων Θεὸς ἐυλογητὸς εἰς
αἰῶνας (Rom. IX, 5. NB. quæ sum-
mi Dei descriptio est) *eternus*,
(Prov IIX, 23. coll. Mich. V 2. Joh.
IIX, 58. I. 2. Col. I, 17.) *immortalis*
(imò *ipsa vita*, Joh. XIV, 6. 1. Joh.
I, 2. V, 20. Joh. V, 26.) *immensus*,
(in patris quippe *immenso sinu*
Joh. I, 18. *non extra eum*, c. X, 30.
& reciproca quidem *ὡς χωρὶς*
in ipso Patre, C. XIV, 10. 20. tan-
quam *unum cum ipso* C. X, 30. exi-
stens) *omnipræsens*, (Matth. XIX,
20.) *Omniscius*, (Joh. II, 25. Col. II,
3. Apoc. II, 18. 23. Matth. XVI, 8.
Luc. V, 22. IX, 47.) *omnipotens*,
(Matth. XXII, 18. Joh. X, 38. Ebr.
I, 2 3. 10. Col. I, 16. Joh. II, 18. 19.
X, 18. dicitur: & *religiosè instar Pa-
tris* (Joh. V, 23. coll. Phil. II, 10.
Matth. XXII, 17. Matth. XV,
25. Act. VII, 59. &c.) *colendus est*.

C XLIV.

Gj.
Vh.
M.

XLIV.

Matriq;
Mariæ,

Misit DEus filium factum ex ^{A.}
muliere, Gal. IV, 4. *Tu (Maria* ^{Ap.}
conciplies in utero & paries filium ^{W.}
Luc. I, 31. Cum essent completi
dies pariendi, peperit (Maria)
Filium suum primogenitum, Luc.
II, 6. 7. *Postquam enim pueri*
participant carnem & sanguinem,
etiam ille (Christus) particeps fa-
ctus est eorundem, Ebr. II, 14. *Sur-*
ge, assume puerum & Matrem il-
lius, Matth. II, 13.

XLV.

semper
Virgini,

Ecce VIRGO (עלמא) semper
significat incorruptam, etiam,
Prov. XXX, 19. ubi tantum dicitur:
Quod Vir Virgini insidias
struat,) concipiet & pariet filium,
Es. VII, 14, Matth. I, 23. Verum non
cognovit Maria, Luc. I, 34. Quod ^{J.}
enim in illa conceptum est (non ^{H.}
à Viro, sed) à Spiritu Sancto
profectum est, Matth. I, 20. Qui
hominem ex nihilo produxit,
cur

cur eundem ex femine virginali
 sine Viri ope producere non
 posset ? Fuit ergò *Virgo in con-*
ceptione & partu. Quod etiam
post partum manserit, ex seqq. de-
 ducimus : *Joseph non cognovit*
eam, DONEC (particula est *infini-*
ta, uti Es. XXII, 14. Psalm. CX,
 1. Matth. V, 26. 1. Tim. IV, 13.
 2. Sam. VII, 23. 1. Cor. XV, 25.)
peperisset filium primogenitum,
 Matth. I, 25. Ubi *primogenitus*
negativè (sive quòd alii non
 præcesserint) *non positivè*, (quasi
 alii postea nati fuerint) accipi-
 tur. Cujus perpetuæ Virginita-
 tis Symbolum fuisse creditur
porta, per quam solus Dominus
transit, Ezech XLIV, 2. Conf.
Reymund. Pugion. fol. 594. seqq. &
 allegatos Patres ab Hecl. Pint.
 in h. l. fol. 616. Cæterum Virgi-
 nitas Matris, filii nativitatem
 non negat, sed nati Sanctitatem
 confirmat. Et Virginitas Viri

A.
 Ap.
 W.

J.
 H.

ingressu, non profit miraculoso egressu læditur.

XLVI.

Θεοῦ

θεω-

π

ex per-

fectâ

Deita-

te, per-

fectâque

Huma-

nitate

con-

stans.

CHRISTUS est ex Patribus secundum carnem, Deus verò (simul) benedictus in secula, Rom. IX, 5. VERBUM CARO factum est, & habitavit in nobis, cujus gloriam vidimus, tanquam unigeniti à Patre, Joh. I, 14. Spiritus S. veniet super Te (ἐπελεύσεται) & virtus altissimi (Filius Dei, I. Cor. I, 24.) obumbrabit Tibi, (Πρωτοκρίστος uterum tuum sui conceptu replebit) NB. quapropter sanctum ex te natum vocabitur Filius Dei, Luc. I, 35. Non Angelos, sed semen Abraha assumpsit (in sui ὑπόστασιν seu PERSONAM. Terminus enim Incarnationis est PERSONA Filii PERSONA. Ergò essentia divina. FILII, Ergò non essentia ut communis, alias tota Trinitas esset incarnata, sed ut in Persona Filii

lii subsistens, s. ut *essentia characterisata*) Ebr. II, 16. *Deus*, (ὁ λόγος). Is enim est assumens, *cujus est ὁμορφωσις*) *manifestus in* (personaliter unita) *carne*, 1. Tim. III, 16. *in qua σωματικῶς* (non corporali modò, sed *tantumquam in personaliter proprio suo corpore ac templo*) *habitat tota plenitudo divinitatis*, Col. II, 9. adeò ut *Homo ille sit ipse Dominus Deus*, 2. Sam. VII, 19. *Homo*, inquam, *perfectus corpori UNO*, non (sicut Weigelius P. I. *Postill. f. 215.* somniat) *GEMINO*, (Historià Passionis teste) & *animà* (*tristis est anima mea*, Matth. XXVI, 38.) *rationali*, *intelligente nim.* (*cum Jesus sciret, dixit: consummatum est*, Joh. XIX, 28. 30.) & *volente* (*non sicut ego volo, sed sicut Tu vis Pater*, Matth. XXVI, 39.) *constans.*

XLVII.

Humanitas enim in divinam

μενου-

με-
τε,

ὑπόκειται suscepta, Ebr. II, 16. eā-
dem quoque (in dualitatem Per-
sonæ cum Nestorio statuere ve-
limus) subsistit ita, ut *una tan-
tum sit Persona Mediator inter
Deum & Homines, Homo Chri-
stus Iesus*, 1. Tim. II, 5. UNUSQUE
DOMINUS, Eph. IV, 5. Commu-
nicata ergo est humanitati divi-
na *Personalitas*, non ad susten-
tationem, seu *subsistentiam*. Cor-
pus & anima Petri unam Perso-
nam quidem constituunt; quia
tamen corpori non est commu-
nicata animæ ὑπόκειται: nec
corpus animæ hypostasi subsi-
stit, non possumus dicere, *quod
anima Petri sit facta corpus*, sic-
uti dicitur, *quod verbum factum
sit caro*, Joh. I, 14. Ergo arctius
vinculum inter λόγον & carnem,
quam inter Petri animam & cor-
pus esse oportet, quod non nisi
Personale (per communicatio-
nem divinæ ὑποστάσεως ad com-
mu-

E.
E.

munem subsistentiam esse) potest
NB. Quæ unio *ᾧ χωρίσως*
ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέ-
τως, & ἀχωρίσως facta est. Qui-
bus vocibus Veteres hæreticis
omnes elabendi rimas obstruxe-
runt. **XLIX.**

E. Christus est Filius Dei natu-
E. ralis (non adoptivus) secundum
Humanam naturam (α) quia
non est Persona extranea, (*ὑπο-*
στάς enim est divina.) Ergò non
est Filius adoptivus. (β) Verè &
realiter communicatam habet
naturam filii Dei. Ergò licet
non sit DEI filius naturalis, per
generationem ex essentia DEI, se-
cundum assumptam humanita-
tem: est tamen filius naturalis *per*
communicationem naturæ divinæ.
NB. *QVIA* enim *Filius altissimi*
(Vid. Damasc. O. F. L. III. c. III.)
obumbrabit Tibi (Maria,) *IDEO*
Sanctum ex Te natum vocabitur
Filius Dei, Luc. I, 35.

(Filius
proinde
i. ei na-
turalis
etiam
secun-
dum hu-
manam
Natu-
ram)

XLIX.

per
Com-
muni-
catio-
nem
Idio-
mati-
cam,

Communicatio Idiomatum est ^{N.} finis Unionis personalis. Hinc ^{C.} distinctæ propositiones *Persona-P.* *les ab Idiomatidis.* Ille ^{No.} quando de *Persona* & λέγεται *divina* vel humana natura aut ejus communio predicatur. Unde duo Genera sunt. I. quando natura unius concretum de concreto alterius dicitur: v.g. Deus est homo, & vice versa, Filius Hominis est Filius Dei, &c. II. quando de abstracto unius natura effertur alterius nature communio in concreto, ut: Divinitas est incarnata, Humanitas Deificata, &c.) ex unione ad unam ὑπόστασιν: hæc ex communicatione idiomatum resultant. Utrasque suppeditat sequens dictum: *Verbum caro factum est*, (Propos. personalis (& habitavit in nobis (propos. Idiomatica i. generis) vidimus gloriam

am

C 5

Etus est, Act. III, 15. i. e. Deus passus & mortuus est,) ad primum: Illa (Christo data est potestas, Matth. XXII, 28. Filio data est potestas judicandi, quatenus filius hominis est, Joh. V, 27. coll. Phil. II, 9. seqq.) ad secundum: Ista autem (Deus proprio sanguine redemit Ecclesiam, Actor. XX, 28. coll. Es. LIII, 5. Ebr. II, 14.) ad tertium genus pertinet. Communicatio est facta (a) realiter. (b) ad possessionem (quoad attributa quiescentia vel usurpationem (quoad operantia: NB. illa denominant in obliquo; hæc in recto) non (c) abdicationem sive transfusionem, nec (d) naturarum confusionem, multò minus conversionem, aut (e) ex- EU. *quationem. Quæ ex seqq. probamus: VERBUM (assumptione humanitatis in sui ὑπόστασιν, Conf. §. XLVII.) CARO FACTUM EST & HABITAVIT IN NOBIS, &c.*
Joh.

Je.
C.

Joh. I, 14. *Tota plenitudo divinitatis habitat in Christo* *σωματικῶς*, Col. II, 9. Unde *Ger-
men Davidis est ipse Jehova*, *Justitia nostra* (Homo est Deus,) Jer. XXIII, 5. 6. *Dominus gloria* (DEUS) *crucifixus est*, I. Cor. II, 8. DEUS PROPRIO SUO SANGVINE *redemit Ecclesiam*, Actor. XX, 28. Unde ex communicatione *ὑποστάσεως* infinitæ necessario sequitur etiam *communicatio idiomatum divinorum & virtutis infinite* (*ὅτι ὁ κ' μέγας*,) Joh. III, 34. (cum homines non nisi *καὶ τὸ μέγαν* accipiant, Eph. IV, 7.) A. *Omnipotentiae*, (Dan. VII, 14. Matth. XXIX, 18. B. *Omniscientiae*. (Col. II, 3. Ef. XI, 2. Joh. III, 34. XVI, 30. XXI, 17.) II, 24. seq. coll. Joh. V, 27. 2. Corinth. IV, 2.) C. *Omnipresentiae*, (Matth. XIX, 20. Eph. IV, 10. Coll. II, 9. NB. Servatō tamen discrimine inter *Præsentiam*

C 6 in

intimam ad λόγον & extimam
ad creaturas. Extima iterum
totalis ac partialis est. Illa ple-
nariè non nisi carnis exaltatæ;
hec etiam exinanitæ est. Jam
inde enim à primo conceptionis
momento omnibus creaturis (ἀ-
Δευσία scil. non Dominio) præ-
sentissimo ADFUIT, hodieq; in
statu gloriæ non modo illis AD-
EST, sed & potentissimè præsentis-
simeq; OPERATUR omnia in
omnibus, inquit & probat B. Hut-
ter. in F. C. a. IIX. fol. 847. seqq.
Nam si caro Christi ABEST
(etiam in Exin.) à creaturis, qui-
bus ὁ λόγος ADEST, Δευσίς
naturarum infertur, Id. ibid. fol.
858. Summa: NB. Quicquid
solvit unionem in statu Exaltati-
onis, illud etiam solvit in statu
Exinanitionis. Vid. omnin. B.
Luth. allegat. in F. C. fol. 784. seq.
coll. fol. 754. Hutter. L. L. fol. 180.
186. Calov. de Pers. Chr. fol. seq.
&

& Tom. VII. Syst. f. 624. Bene ergo B. Affelmannus: ADESSE per INDISTANTIAM in statu Exinanitionis etiam locum habuit, quia ÆQUE IBI UNIO. Syntagm. P. I. fol. 126. Hæc collectio: Caro Christi ante Nativitatem jacent Naturaliter in alvo materna, ergo personaliter cum NON FUIT ALIBI, &c. Doctore Theologo longè est indignissima, inquit B. Hutt. l. c. fol. 863.) D. Adorationis religiosa, (Phil. II, 10. II. Rom. X, 14.) E. Virtutis vivifica, (Ioh. VI, 50. seqq. V, 27. seq.) &c. NOTA: Quicquid ab adversariis, contra communicationem idiomatum objicitur, idem etiam contra ipsam communicationem *ὑποτίθηται* retorqueri poterit. Si enim idiomata divina (communia tamen tribus personis) non possunt communicari (ut objiciunt) quia sunt infinita, & propria Deitatis; sequetur

etiam hypostasim divinam (quia est infinita, & propria solius secundæ Personæ Divinitatis) carni communicatam non esse, quod est purè puto *Nestorianum*.

L.

Triplici
Officio
admi-
randus.

Uti unio hypostatica propter *idiomatum communicationem*; ita communicatio idiomatum propter *opera officii* facta est: ut *Sacerdotali* scil. oblatione salutem nobis acquireret: *Prophetica* functione annuntiaret: & *Regali* munere conferret, tueretur ac conservaret.

LI.

Spiritu
S. videli-
cet un-
ctus, Do-
nis im-
mensis;

Unxit Te DEUS ô DEUS oleo lætitiæ (*Spiritus S. Act. X, 38.*) *præ consortibus* (aliis Regibus, Prophetis ac Sacerdotibus; imò omnibus *fratribus* sive fidelibus, Eph. IV, 7. 2. Cor. I, 21. 1. Joh. II, 20.) *Tuis*, Psa. XLV, 8. adeoq; *immensis donis*. Vid. præced. §. XLIX. & Dn. Calov. *Syst.*

Tom.

Tom. X. f. 574. seqq. Unde dicitur *Messias* משיח sive *Xeios*, i. est UNCTUS. NB. Quod verò idem ille *Jesus Nazarenus* sit promissus mundo *Messias*, ipse Mulieri Samaritanæ dicenti: *Scio, quod Messias venturus est, qui vocatur CHRISTUS* falsus J. est his verbis: Ego SUM, qui loquitur tibi, Joh. IV, 25. 26. Contra Judæos autem etiam testimoniis V. T. tum ex *Periodo* adventus *Messiae* adimplētā, tum *proprietas* *Messiae* ad Christum nostrum applicatione, probari potest. (N) *Messiam* itaque *venisse* confirmat (a) *sceptrum ablatum*, Genes. XLIX, 10. (b) *Throni Davidici defectus*, Psalm. LXXXIX, 30. 37. 2. Sam. VII, 16. Jer. XXXIII, 15. 17. 21. Es. IX, 7. Ezech. XXI, 27. 2. Reg. II, 19. (c) *secundi Templi, in quo tamen Messias venire debuit, vastatio*, Hagg. II, 8. 10. Mal. III, 1. (d)

(d) *Hebdomadam Danielis præterfluxio* Dan. IX, 24. (e) *Oraculorum defectus*, Zach. XIII, 2. (f) *Ceremoniarum Leviticarum abrogatio*, Jerem. III, 16. Dan. IX, 26. (g) *Testimonium R. Elie* in Chelek & Afodâ Sarâ, coll. Midr. Tillim in Psal. LXXX, 15. quod 6000. annorum sit duraturus mundus : 2000. Tobu : 2000. Lex : 2000. vero dies Messie (𐤇) proprietates Messie nostro Christo omnes ex asse competunt. Nam (α) natus est eo tempore, quod præcedens præscriptio determinabat. (β) Natus est ex Virgine, juxta Es. VII, 14. Jer. XXXI, 22. coll. Matt. I, 20. 23. Luc. I, 34. (γ) Natus est ex familia Davidis, juxta 2. Sam. VII, 12. Psal. CXXXII, 2. Jer. XXIII, 5. coll. Act. II, 30. XIII, 23. Rom. I, 3. 2. Tim. II, 8. (δ) *Miracula edidit*, Es. XXXV, 3. 4. 5. 6. coll. Matth. XI, 5. (ε)

(b)

Pau-

Pauper fuit, juxta Zach. IX, 9.
(ζ) equitando super asinum in-
gressus est Hierosolymam, juxta
Zach. I. c. (η) Passus est, juxta
Eccl. LIII. Psal. XXII. (θ) Crucifixus
& transfossus, juxta Ps. XXII, 17 18.
19. (ι) Ejus Vestimenta sunt divi-
sa, & ipse felle potatus, juxta
Psal. XXII, 19. LXIX, 23. (κ) Pro-
digia in caelo ac terra Joël. II, 30. 31.
ipse R. Kimch. in h. l. de Messia
diebus exponit. At in Christi
morte talia contigerunt in terra
ac caelo, Matth. XXVII, 45 ad 53.
(λ) Messias etiam sepulius, Esa.
LIII, 9. non tamen debuit cor-
ruptionem sentire, Psal. XVI, 10.
Act II, 23. seqq. (μ) Debuit ter-
tia die resurgere, Hof. VI, 2. fa-
tente R. Mose Haddarsch. in Ge-
nes. XXII, 4. Conf. Mechilt. sup.
Psal. XXX, 6. Et refert Josephus
ipse Antiquit. L. XIIX. c. 4.
nostrum Christum tertia die resur-
rexisse. (ν) Messias ascensurus
erat

erat

erat in cœlum juxta Judd. ipsos
ex Mich. II, 13. Psal. XLVII, 6.
Act. I, 9. seqq. (ξ) *Sessurus ad dex-*
tram Dei, Psal. CX, 1. quod im-
plet Christus. *Vid. §. f. q. LXXIII.*
(ο) Eô tempore *Spiritus Sanctus*
super Messiae *discipulos descensu-*
rus erat, cæterique ad Messiam
convertendi, Es. XLIV, 3. Joel. II,
28. seq. Zach XII, 10. Conf. Act.
II, tot. (ω) *Baptismus institu-*
endus ab ipso Messia, Ezech.
XXXVI, 25. Zach XIII. 1. &c.
Conf. §. XCVI, Vide hæc & alia ex
ipforummet Judæorum testimo-
niis ad Christum applicata ab *Hel-*
vico in II X. Elenchis, eorumque
Appendice Apologetica contra
Judæos. Conf. *Reymund. Pugion.*
Fidei, quem exscripsit *Galatinus*,
& *Hoornbeckium* de convinc. Jud.
Mullerique Judaism.

LII.

Pro-

Est enim *Propheta magnus*,
(Luc.

A.
R.
S.
An.

S.

A.
R.
S.
An.

(Luc. VII, 16. (ὁ ἐρχόμενος *ven-*
turus I L L E, Joh, VI, 4.) à Mose
scil. (Deut. XII, 15. *prædictus* :
non Legalis , sed Evangelicus.
Legem jam latam rectè exponens :
Matth. V. tot.) *non magis perfici-*
ens , (quod est contra Psalm.
XIX, 8. Deut. XII, 32.) adeoque
nec novam ferens , Joh. I, 17.) SED
πρώτως Evangelium prædicans ,
Marc. I, 14. *ad evangelizandum*
quippe pauperibus missus , Ef.
LXI, 1. seqq. Luc. IV, 18.

phetam
Evan-
gelicum,

LIII.

S. *Tues Sacerdos in æternum jux-*
ta ordinem Melchisedech , Psal.
CX, 4. Ebr. VII, 17. Hoc offici-
um exsequitur (A) SEMEL UNI-
CA SOLUTIONE PERFICIENS IN
ÆTERNUM , Ebr. X, 14. (*seipsum* ,
OFFERENDO , Ebr. VII, 27.) *obla-*
tionem sc. corporis , & *effusione san-*
guinis , Ebr. I, 7. Ebr. X, 10. seq.
quod NB. in his terris omnino
contigisse probavit Colleg. Anti-
Soci-

Sacer-
dotem,

*Socinian. fol. 416. seqq. & (B) SEM-
PER. Ebr. VII, 25. etiam in cælis ad
dextram Patris, Rom. IIX, 34. ἐν-
τῷχαίρει i. e. non solâ meriti
virtute, sed FORMALITER, coll.
Act. XXV, 24. Rom. XI, 2. instar
ADVOCATI, 1. Joh. II, 1. juxta quos-
dam in omnem æternitatem a-
ctu ipsô (obtendentes Ebr. VII,
25. IX, 24. seq. V, 6. VII, 17. X, 12.
Rom. IIX, 34. 1. Joh. II, 1. Ebr.
III, 8.) juxta alios autem dun-
taxat usque consummationem
seculi (ex Eph. V, 27. 1. Cor. XV,
24. vid. B. Feurborn. Fascic. IV.
Disp. IX. Th. XXV, seqq. Damb.
Hodof. Phanom. IIX. f. 715. seq.
edit. ult.) fructu tamen in o-
mnem æternitatem durante *pro*
nobis INTERCEDENDO. Cui
sententiæ accedit B. Lutherus :
Im ewigen Leben werden wir
nicht mehr bedürffen / daß Chri-
stus für uns bitte / sondern es
wird alles da seyn. Postill. Ecc.
f. 318.*

f. 318. edit. Witt. 1544. Christus verbittet uns ohn unterlaß
biß zum Ende der Welt. Tom.
VII. Alt. f. 371. Wo er solch
Häufflein auff Erden nicht
mehr hätte / könnte er nicht
mehr ein Priester heißen. Dar-
um erhält er die Christenheit
auff Erden biß auff den Jüng-
sten Tag / und in derselben re-
gieret er als ein Priester. fol.
370. Ein Priester ist allein
um der Sünder willen. Son-
sten dürfft man eines Priesters
nirgend zu. Nun bittet ja Chri-
stus nichts anders / denn daß
wir Gnade und Barmherzig-
keit erlangen. fol. 369. At in altera
vita non amplius erimus pec-
catores. Ein Priesterthum ist
nichts anders / denn daß der
Priester alle Gebrechen des
Volcks auf sich nehme/und bit-
te Gott für sie. T. IV. Alt. fol. 101.
Der Priester höret nicht auff
NB.

NB. wenn wir schon (tanquam viatores,) in hac vita stracheln. ibid. Consentit etiam B. Gerhardus: *In vita aeterna nulla erit beatorum indigentia*, IDEO PRECES NON ERUNT IPSIS NECES-
SARIE. -- *Post diem iudicii quando omnes Beati ad plenam ac perfectam caelestium bonorum fruitionem pervenerunt*, NULLIS AMPLIUS INDIGEBUNT PRECIBUS *Harmon. cap. CLXXIX. fol. m. 1583.*

LIV.

Novi
Testa-
menti,

Qui se ipsum obtulit, Ebr. VII, 27. *sacrificia enim pecudum* tanquam *umbra*, tantum ad V. T. pertinuerunt, Ebr. IX, 23. IIX, 13. coll. 5. X, 1. Col. II, 17.

P.

LV.

Mona-
dicum,

Est Sacerdos in aeternum (Ergo absque successore, NB. *Ec-
clesia nullos agnoscit Christi suc-
cessores in Sacerdotio sive Ponti-
ficatu. Successor enim est defun-
cti.*

Eli. Defunctio verò fit vel amotione, vel resignatione, vel morte: quorum nullum Christo competit, fatente Estio in Ebr. VII. 24.) secundum ordinem Melchisedech, Psal. CX, 4. non secundum ordinem Aaron (qui successores habuit,) Ebr. VII, 11. Habet enim sacerdotium ἀνιεργάτων (quod in alium transferri, aut illius NB. Personam egredi nequit,) vers. 24. Ergò adhuc Vicario & Successore caret. Porro: UNICA OBLATIONE (Ergò nunquam iterata, nunquam iterandâ, Ebr. VII, 27.) perfecit (absolvit, πετέλιωκεν) in æternum (Ergò nunquam voluit, ut hodie iteretur pro ullo) omnes sanctificandos, Ebr. X, 14. & SEMEL (non sæpius) SEIPSUM (non per Vicarios) obtulit, Ebr. VII, 27. oblatione crucientâ, Ebr. IX, 10. seqq Eph. I, 7. Ergò sacrificium incruentum, (so-

(somnia sine somno) Missati-
cum est figmentum. Nam *sine*
sanguinis effusione (sacrificiali, in
sacrificiis) *nulla fit remissio*, Ebr.
IX, 22. Ergò nec in Missa (ubi
nulla effusio sanguinis fieri pot-
est, cum incruentum sacrificium
dicatur) fit remissio, conseq. non
est sacrificium propitiatorium.

LVI.

(adeo-
que im-
peccabi-
lem)

*Talis enim decebat, ut esset no-
bis Pontifex, pius, innocens, impol-
lutus, segregatus ab omnibus pec-
catoribus*, Ebr. VII, 26. (adeoque
*nunquam fuit corruptæ massæ A-
damiticæ particula*, cont. Dor-
drac. Aët. P. II. ad art. 3. seqq.
Thes. XII. fol. 342.) *ut offerret
seipsum, tanquam agnum plane
immaculatum*, I. Pet. I, 19. *in omni-
bus scil. nobis similis, excepto solo
peccato*, (quoad actum, habitum
ac potentiam peccandi, quod
contra *Armin. apud Episcop.*
Resp. ad def. Camer. c. XIII. Opp.
fol.

fol. 289. notandum) Ebr. IX, ult. II,
II, 17. IV, 15.

LVII.

- S. *Constitui Regem meum*, Psal.
II, 6. REX EGO SUM. Joh. XIIX,
37. à *nativitate*, Matth. II, 2. II.
adeoque ante mortem *ipsi natu-*
rae, (Joh. II, 9. Matth. IIX, 26.)
Morti (Luc. VII, II. seq.) *Demo-*

J.P.Ch.
Qua.
nibus (Luc. X, 17. Matth. IIX, 31.
imperans, & adoratus; Matth. II,
2. II. IV, 10. *non - mundanus*,
(Joh. XIIX, 36.) *Regno quippe*
Potentia. (Psal. CX, 2.) *Gratia*,
(Matth. VI. 10.) & *Gloria*, Luc.

- S. XXIII, 42. *gloriosus & aternus*,
ita, ut regni ejus non sit futurus fi-
nis, Luc. I, 33. Ps. XLV, 7. Ebr. I, 8.
Dan. VII, 14. Apoc. XI, 15.

LIIIX.

Ipsè Deus proprio SANGVINE
Of. *redemit Ecclesiam*, Act. XX, 28.
DEUS enimerat in Christo mun-
P. *dum reconcilians SIBI IPSI*
(εἰαυτῷ) 2. Cor. V, 19. *quia pla-*

D

ci-

Regem
que

ut esset
Media-
tor secum
dum u-
tramque
Natu-
ram

citumerat Patri universam plenitudinem (Divinitatis, Col. II, 9.) habitare in Christo, & per eum reconciliare cuncta erga se, pacificatis per sanguinem crucis ejus per eundem omnibus, Col. I, 19. 20. Christus reconciliavit nos in corpore carnis suae per mortem, vers. 22. Uno verbo: Mediator noster inter Deum & hominem, est Homo Iesus Christus, I. Timoth. II, 5. Ergo tanquam DEUS & HOMO, quia inter DEUM & HOMINEM. Iren. L. III. c. XX. August. Enchir. ad Laurent. CII. Theophyl. & Dionys. Carth. in l. c. Tim. Mirati sumus aliquos tueri, Christum secundum humanitatem tantum esse Mediatorem, Espenc. in h. l. Tr. de Christo Mediat. alias Mediatio esset insufficiens, si excluderetur Divinitas, juxt. eund. in fin. Digression. fol. 276.

LIX.

Pl. C. P. S.

Ergo Christus, (A) FACIO Pater, voluntatem tuam, & Lex tua (facienda præscribens) est in visceribus meis Pl. XL, 9. *Unde veni implere (universam) legem* Matth. V, 17. *Quod enim Lex præstare non poterat infirmata per carnem, ID DELLSPRÆSTITIT per Filium, Legi pro nobis subjectum,* Rom. IIX, 3. coll. Gal. IV, 4. 5. *Pro eis EGO sanctifico me ipsum,* Joh. XVII, 19. *Adde ex Phil. II, 7. formam servi, quæ omnino etiam obedientiam activam complectitur.* Deinde (B) *Christus ita est MORTUUS, ut animam dederit ἀντὶ πολλῶν tanquam ἀντίλυτρον* Matth. XX, 28. *Marc. X. 45 1. Tim. II, 6. Peccata enim hominum portavit & eorum pœnam jure debitam luit,* Ef. LIII, 4. seq. Joh. I, 29. 1. Pet. II, 24. *Quod non rapuit, Ipse solvit (השיב restituit,)* Psal.

Satisfactor, (Obedientia Vltæ Mortisque) ex asse, (pro Nobis non scripto)

D 2

LXIX,

LXIX, 5. *Vid. Interpp. Castigatio*
 70 i. e. debiti *rigorosa exactio*,
 Deut. XI, 2. Ier. II, 30. XXX, 14.
 Ezech. V, 15.) PACIS NOSTRÆ
 (meritoria) *super ipso fuit*, Esa.
 LIII, 5. *Lytro persoluto homines*
reos liberavit ac redemit à pœnis,
 Matth. XX, 28. Marc. X, 45. I.
 Tim. II, 6. Eph. I, 7. Col. I, 14.
 Rom. III, 24. Ebr. IX, 12. Gal.
 III, 13. IV, 5. 2. Pet. II, 1. Apoc.
 XIV, 3. seq. Matth. XIII, 44. XIV,
 15. XXV, 9. XXVII, 7. Marc. VI,
 36. I. Cor. VI, 20. VII, 23. Ergò
 pro illis Ex ASSE satisfecit. Vid.
 Colleg. *Anti Socin.* fol. 433. seqq.
Quòd autem legem pro nobis, non
seipso, impleverit, patet. Nam
 (a) *uti non sibi, sed NOBIS NA-*
TUS ac DATUS, Es. IX, 5. Joh. III,
 16. *ita legi obnoxius tantum fuit*
pro NOBIS Sola CREATURA OR-
DINARIA LEGE CREATIO-
NIS PRODUCTA pro se obliga-
tur Creatori. At Christus juxta
 hu-

humanitatem est *extraordinaria*
œconomiâ non sui, sed nostri causa
 productus. Unde (β) Christus
 Legi (non *Πόρε*, sed *Γέρε*, seu
 (per *voluntariam* SUBJECTIONEM)
 obnoxius, eam implevit (non
 ut seipsum ab obligatione pro-
 pria, sed (Nos Legi (naturali
 obligatione) obnoxios libera-
 ret & redimeret Gal. IV, 4. seq.
 conf. Dn. Calov. *Socinism. proflig.*
fol. 656. seq.

LX.

Vocabis nomen ejus JESUM
 (ΥΙΟΥ) *σώτα* *Ἰδ*, *Salvabit enim*
populum suum à peccatis suis,
 Matth. I, 21. *Natus est Salvator*
 (σώτης) *in civitate David.* Luc.
 II, 4. Unde in ABSTRACTO (σώτη-
 ρία) *salus gentium usque ad ex-*
tremum terræ, (Act. XIII, 47.) &
 SALUTARE (σώτηριον) Dei (Luc.
 II, 30.) dicitur.

LXI.

Hominum sc. & delictorum

D 3

re.

Salvator,

*redem-
 torque
 Catholi-
 cus.*

P. S. C

absque
ullo So-
cio)

respectu, quia OMNES HOMINES
(efficaci intentione) ab OMNI
PECCATO salvat. *Deus enim toti*
Mundo filium dedit, Joh. III,
36.) & *vult omnes homines sal-*
vos fieri, 1. Tim. II, 4. 5.) *nullum-*
que (2. Pet. III, 9. quod juxta
Cham. Panstrat. T. III. L. VII. c.
VI, §. 8. repugnat expositioni
per genera singulorum. Vid. su-
perior §. XXXV.) perire, Conf.
1. Tim. IV, 10. 2. Pet. II, 1. 2. 3. 1. Cor.
II, 11. Unde *Christus est Salva-*
tor OMNIUM HOMINUM, (*μάλισ-*
τα) *MAXIME fidelium*, 1. Tim. IV,
10. *salvans eos ab OMNI PECCA-*
TO. Sanguis enim Jesu Christi
mundat nos ab omni peccato, 1.
Joh. I. 7. Quia quoscunque, quot,
& quocunque morbo Adam pri-
mos infecit, tot & à tanto talique
morbo Adam secundus liberat,
Rom. V, 25. seq. Quod ut
præstare posset, cœu REX (*non*
ut Sacerdos) se exinaniri debu-

it,

P.

it. Qui Christum pro solis electis mortuum esse calumpniantur, eundem ne quidem pro *Semi-Redemptore humani generis* agnoscere possunt. Diviso enim (ex *Brerewodii* Scrut. Relig. f. 59. calculo. coll. *Bisselii* Ruin. Dec. I. fol. 179. ad 189.) Orbe cognito in XXX. æquales partes, *Christianis* solummodò V. *Mohammedanis* VI. *Gentilibus* XIX. cedent. At, quam pauci inter Christianos rectè credunt, quam pauci inter rectè credentes salvantur? Cæterum in hoc officio non habet ullum socium, aut ullam sociam (ceu blasphemant Papistæ) in cœlo ac terra. SOLUS (inquit *Messias*) calcavi torcular, & *וְאֵין עִמִּי* (non vir, i. e.) nullus (Conf. Deut. XXXIV, 6. (ac nemo mecum est, Es. LXIII, 3. Nec est in alio quoquam salus, quàm in solo Jesu, Act. IV, 12.

tandem-
que post
humani-
tatis
(prius
exinani-
ta,

LXII.

Exinanitionis (A) *Subiectum*
Quod, est Persona *ἀνθρώπου* :
(Nam CHRISTUS JESUS *seipsum*
exinavit, Phil. II, 5. seqq.) *Quo*
est sola humanitas, sed in unio-
ne considerata. Divinitas enim
exinaniri ad mortem crucis C.
(Phil. II, 8. (nequit (B) *Forma*,
est *depositio μορφῆς τῆς Θεῆς* si-
ve *forma* (i. e. non *natura*, sed
status) Dei (ac majestatici,) *C.*
Phil. II, 6. & *assumptio μορφῆς*
τῆς θεῆς siue *forma* (conditio-
nis) *servi*, vers. 7. NB. Si *μορφῆς*
h. l. *naruram* significaret, tum
Christus in Exinanitione Deita-
tem, in exaltatione verò huma-
nitatem deposuisset, adeoque in
solo momento unionis Person-
alis *θεῖον ἄνθρωπον* fuisse. Cate-
rum non in nuda *κρυψίᾳ* siue
occultatione (hæc enim cum sit
tantum exinanitio coram homi-
nibus, non potest esse expiatoria
ac

P. a
Q. n
Nv. il
l
i
e
C
c
t
(

ac satisfactoria coram Deo) *sed in reali κενώσει* (Phil. II, 7.) *evacu-*

P. *atione* consistit. Evacuavit e-

Q. nim se scientia extremi diei, ut

Nv. illum *reverâ nesciret instar Ange-*

lorum, Marc. XIII, 32.) quorum

ignorantia nequaquam simulata

est. Invictum argumentum est.

Christus voluit glorificari (se-

cundum exinanitam humani-

tatem) *eâ gloriâ, quam habebat*

(Divinitas) *APUD PATREM,*

antequam mundus esset Joh. XVII,

5. Ergò in exinanitione eam glo-

riam humanitas non habebat a-

pud Patrem, adeoque sese ea pe-

nitùs NB. etiam coram Deo (quod

per solam dissimulationem exter-

nam fieri nequit) *evacuavit*. Vid.

Decif. Saxon. fol 39 (C) Finis ut

non solum *patri ac mori* posset,

(Phil. II, 8.) sed etiam, per depo-

sitionem formæ DEI, *raptum Dei*

formitatis in Paradiso commis-

sum expiaret. Phil. I, c. v. 7. &c.

usque ad
Mortem,

LXIII.

CHRISTUS in forma Dei exi-
stens exinanivit seipsum, & humi-
lem praeiuit seipsum factus obedi-
ens (μεῶχα. ὑπακούσας) USQUE AD S.
MORTEM, mortem autem crucis,
Phil. II, 7. 8. Status ergo mortis
durans ad resurrectionem, (non
descensus, qui ad statum Christi re-
suscitandi pertinet, 1. Pet. III, 18.
seq.) est terminus finiens Exina-
nitionem.

seu tri-
duani
Discessus
Animae.

LXIV.

Mors Christi non in sola ani-
ma (λύσει) solutione à corpore;
sed etiam (necessariò consequen-
te, nisi divinitus inhibeat) di-
scessu ex corpore) consistebat.
Nam expiravit (ἐξέπνευσε)
Marc. XV, 36. Luc. XXIII, 46. Spi-
ritum (non vitalem, sed quem
in manus Dei commendavit, in-
tellectualem) emisit παρέδω-
κε,) Joh. XIX, 30, Anima ab eo
sublata (Joh. X, 18.) & deposita
(vers.

vers. 17.) *erat*. Corpus in sepulchro, anima in Paradiso (non in sepulchro) fuit Luc. XXIII, 43. Vid *Feuerb. Κεχωριγρ.* Sect. III. fol. 88. seqq. Συναγχαφ. 330,

LXV.

Q. Vinculum *naturale* (inter animam & corpus) Mors disruptit: *Personale* verò) inter divinitatem, & humanitatem nunquam ruptum fuit. Anima enim & corpus, etiam totò triduo mortis in hypostasi τῆς λόγας manserunt. Imò ipse sanguis, quamvis effusus, & à corpore separatus, mansit *Dei proprius* (Proprietate sc. personali) *sanguis* Act. XX, 28. aliàs expiatorius & infiniti pretii non fuisset. Christus sanè est *Sacerdos* (εἰς τὸ διηνεκές) *in perpetuum* Ebr. VII, 3. Ergò etiam in morte, adeoque etiam Θεῶν Ἰσχυρῶν fuit in triduo mortis. In morte enim vel maximè Sacerdos fuit: actus

& rupti
solius
Vinculi
naturalis, statum,

D 6 au-

autem sacerdotales sunt Utrius-
que NATURÆ, consequenter et-
iam in morte fuit Sacerdos con-
stans ex utraque natura. Mansit
igitur vinculum personale. Quod
si per mortem ruptum fuisset vin-
culum personale, tum Verbum
per Resurrectionem denuo caro
factum & ita BIS INCARNATUM es-
set. Vid. mox citand. Scholiast.
Damasc.

LXVI.

in quo
tamen
mortu-
um e-
jus Cor-
pus ne-
qua-
quam
Cadaver
exitit,

Ad Cadaver enim præter di-
cessum animæ etiam pertinet S.
FORMA CADAVERICA, seu
corruptio, quam Christus nun-
quam vidit, Psal. XVI, 10. Act. II,
31. Unde etiam effusus sanguis
non computruit (1. Petr. I, 18. 19.)
adeoque in resurrectione ad cor-
pus (in hypostasi enim *ἡ ψυχή*
semper mansit) reassumptus,
cumque anima revocata redun-
nitus fuit. *Arguo*: Nullum
corpus, quamvis in hypostasi
sua

S.

suæ personæ manet, cadaver est.
At Corpus Christi per triduum
 mortis mansit in suæ Personæ
 hypostasi. Quia etiam in isto
 mortis statu sanguis effusus,
 mansit Dei proprius (proprie-
 tate non naturali, sed personali)
 sanguis, Act. XX, 28. uti *Preced. S.*
dictum. Ergo. *Aliàs Deus in*
triduo mortis fuisset cadaver,
quod citra blasphemiam dici ne-
quit. Item: In resurrectione rur-
 sus verbum caro factum esset &
 renovatum Incarnationis Sacra-
 mentum. Vid. *Scholast. Dama-*
scen. L. III. O. F. c. XXII. & Feurb.
Kenotryp. Sect. III. fol. 104.

- S. *Omnis Sacerdos, in officio suo*
constitutus, existit. Atqui Chri-
stus in triduo mortis fuit Sacer-
dos in officio suo constitutus.
Ergo. Fuit etiam (per triduum
mortis) Filius Hominis, Matth.
XII, 40. Ergo extitit. Impli-

neque
 Christus
 existere
 desit.

cat enim, & Sacerdotem & Fili-
um esse, nec tamen existere. Cor-
pus in sepulchro : anima in pa-
radiso fuit. Falsam hypothefin,
quod mori sit non-existere, con-
futavit Colleg. Anti-Socin. Disp.
LXV. seq. CXL. seq.

LXIX.

Ἄυτο-
ζωοποι-
ῶν,

Quia CHRISTUS, ut Homo, G.J.M.S.
potestatem habuit animam suam
deponendi ac resumendi, Joh. X,
18. Ideò etiam per mortem de-
structum corporis sui Templum,
ingenti miraculo (quale non fu-
isset, si sola Divinitas præstitif-
set) Joh. II. 19. coll. 18. IPSEMET
excitavit. Igitur non tantum
resurrexit Dominus, Marc. XVI,
6. sed etiam *femetipsum resusci-*
tavit. Quo nomine etiam Chri-
stus se IPSAM RESURRECTIONEM
ac VITAM Joh. XI, 25. appel-
lat. Si *cujusvis hominis anima cor-*
pus suum excitare potest (quod de-
fendit Enjedinus Expl. LL. f. 193.)

Cus

Cur ergò id Christo denegant?
Finis ac fructus resurrectionis
 Christi est (α). *Hostium trium-*
phatio, Os. XIII, 14. 1. Cor. XV,
 54. Eph IV, 8. Col. II, 15. (β) *No-*
stri cum Deo reconciliatio, Rom.
 V, 9. 10. II. 1. Cor. XV, 17. Vade
 enim ex carcere penitus demissò
 pro debitore satisfactum esse in-
 telligitur. Conf. Actor. II, 24.
 III, 15. Unde nobis debitoribus
per resurrectionem J. C. fœdus
bonæ conscientie cum DEO ere-
 ctum dicitur. 1. Pet. III, 21. (γ)
Piorum ad vitam æternam (ne-
 quaquam verò impiorum ad
 supplicia æterna. Vid. seqq. §,
 Q. CXXVI.) *resuscitatio*, Es. XXV,
 8. 1. Cor. XV, 54. 12. 13. 14. 16. Vid.
Harm. Gerb. c. CCIIX. Ut per
Adamum mors; ita per Chri-
stum resurrectio mortuorum, vers.
 21. 22. NB. Quod verò *impii*
vi meriti ac resurrectionis Chri-
sti non resurgant, patet (1) quia
 ipso

ipforum resurrectio non ad vitam eternam, sed ad externa supplicia ordinatur. At quod non ad beatitudinem ex misericordia, sed tantum ad externa supplicia, ex punitiva iustitia ordinatur, id non potest esse beneficium meritò ac resurrectione Christi partum. (2.) Impii resurrecturi fuissent, etiamsi Christus non venisset. Ergo eorum resurrectio a Resurrectione Christi non dependet. Igitur *Christus resuscitat impios* non vi meriti ac Resurrectionis suae, sed potestate iudiciali, Joh. V, 21. 22. coll. 27. 28. Vid. *Balduin.* in 1. Cor. XV. B. *Hülsem. Brev. Suppl.* c. XVI. §. VII. & nostr. *Program.* paschal. an. 1671. vbi argumentis contrariis satisfactum.

LXIX.

atque
Exalta-
tionem

De torrente in via bibet, postea EXALTABIT caput, Psal. CX, 7.
DEUS ipsum (Christum Jesum)

Weg.

c.

na

m

ae

cu

pi

P

n

n

X

C

P

X

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C

C. *Ἐπεὶ ὤψατο* EXALTAVIT, ac donavit illi nomen super omne nomen, ut in nomine JESUS. etiam audito ac recitato religiosum cultum scil. genuflexione ac capitis nudatione significatum, ad PERSONAM NOMINATAM solum non ad literas ac syllabas Nominis (Vide Serar. in c. II. Jos. q. XVI.) dirigendo, quod contra Calvinistas suos *Johann Durellus* Histor. Rit. Eccles. Anglican. c. XIX. fol. 210. seqq. ipse probat. Conf. B. Danb. Hodosoph. fol. 601. seqq. omnino) *flectat se omne genu caelestium, terrestrium ac inferorum*, Phil. II, 9. 10. SUBJECTUM Exaltationis Quod, est Persona CHRISTUS JESUS. Phil. II, 5. 9. Quod, Humana Natura (DEUS *ἐπεὶ ὤψατο*, v. 9.) sed in unione (dedit ILLI *δοῦναι*, l. c.) considerata. Divinitas enim nec proficere in melius, nec exaltari potest. FORMA est *μορφή*

Φῆς

Φῆς τῇ Θεῷ, seu gloriae ac majestatis divinae, ad liberam, plenariam, omnipraesentem, omnipotentem omnimodam, incessantem usurpationem (non *Relativa* tantum *manifestatio*; sed) *Realis* ac simultanea *Collatio*, (*Relativa* enim gloriae *manifestatio* est *successiva*, & haecenus tantum *particularis*: *universali* ad iudicium reservatâ. *Collatio*, inquam, *nominis super omne nomen*, sive majestatis divinae (μορφή Θεῷ) ad universalem ac incessantem *χρῆσις*, Phil. I. c. (Κτῆσις enim jam inde à *primo unionis momento* Col. II, 3. Joh. XVII, 5. *habuit & radios ejus nonnunquam* Joh. II, 11. IV, 46. V, 8. 9. 36. VI, 11. seqq. IX, 7. 11. 15. XI, 42. 43. 44. 47. Luc. V, 22. seqq. in statu exinanitionis *sparsit*;) & *collata filiationis plenariam κληρονομίαν*, Ebr. I, 2. 4. 5. FINIS est *genusflexio* (spiritualis ac *religi-*

P.

S.

P.

ligiosa) *Divinus cultus*, Ef. XLV,
23. & *ab omni lingua glorificatio*
Phil. II, 11. Reliqua vide seqq. S.
LXXII. seq.

LXX.

Temporarium enim (ut di-
ctum) partialem ac interruptum
Majestatis usum etiam in statu
Exinanitionis (quod miracula
testantur) habuit *Conversione a-*

- P. *quæ in vinum edidit* *ᾠν σμεῖ-*
ων INITIUM (argillaceæ ergo Pa-
pistarum aviculæ, vid. *Lib. de In-*
fant. Chr. sunt infantiles fabulæ)
SIGNORUM JESUS *in Cana Galilee,*
& manifestavit GLORIAM suam
& crediderunt in eum discipuli
ejus, Joh. II, 9. 11.

LXXI.

- S. CHRISTUS *mortificatus*
carne, vivificatus autem Spiritu,
abiit (in infernum) & Spiritibus
(damnatorum animabus) qui
P. *erant in (infernali) carcere (in-*
obedientibus nimirum illis, &

No-

(ad cu-
jus ple-
narium
Usum,

peracto
totius
Personæ
Descen-
su,

Noacho quondam credere no- C.
 lentibus adeoque damnatis)
predicavit, 1. Pet. III, 18. 19. 20. P.W.R.S.
 SUBIECTUM igitur est *totus Chri-*
stus ζωοποιῶν θεός sive ex mortuis
redivivus. l. c. Nam qui *ascendit*
 (in coelum,) *idem etiam descendit*
 (in infernum) Eph. IV, 9. At
 totus Christus redivivus ascen-
 dit, & non sola anima. Ergo
 etiam totus, non ejus anima so-
 la, descendit. Forma est *realis* P.
ἀνάστασις ac *descensus* l. c. Pet. III,
 19. (Id est enim *ἀνάστασις*, Joh.
 IIX, 1. XI, 11. Matth. XXVII, ult.
 XXIIIX, 19. *reali ascensioni* (Eph.
 IV, 10. coll. Act. I, 9. 10. 11.) oppo- P.
situs TERMINUS est *infernus da-*
mnatorum, incredulorum carcer,
 1. Pet. III, 18. φυλακή enim sem-
 per in malam partem est, Matth.
 V, 25. Luc. XII, 58. Apoc. XIIIX, 2.
 XX, 7. Describitur per *κατώτερα*
μέρη τῆς γῆς, Eph. IV, 9. 10. per
similitudinem quandam, non
 quod

P. q
V
7
I.
P. t
in
m
S.M.A.
E
s
X
C
I
t
C.
c
I
J
J

- P. *quod infernus sit in centro terre,*
Vid. Calov. Bibl. Illustr. h. l. fol.
701. seqq. FINIS est *prædicatio,*
I. Pet. III, 19. non Evangelica, sed
P. *terrifica & realis,* qua se mortis ac
infernæ victorem ostendit, da-
mnatosque ἀπίστας damnavit.

LXXII.

- S. *Ascendit super omnes cælos.*
Eph. IV, 10. coll. Act. I, 9. 10. II. A-
SCENDO *ad Patrem meum,* Ioh.
XX, 17. collat. Marc. XVI, 19. A-
SCENDENS itaque sive SUBJECTUM
QUOD est tota Persona; JESUS
rediturus ad iudicium Act. I, 11.
Pl. XLVII, 6. SUBJECTUM Quo na-
tura humana (in unione consi-
derata, & non velut causa admi-
nistrans tantum) *secundum quam*
discipuli eum viderunt, Act. I, 9. 10.
II. Modus sistit nobis progres-
sionem in altum, *realem πρὸς Θεόν*
(Act. I, 9. 10. II. Ivit enim l. c.) vi-
sibilem (videntibus discipulis, v. 9.)
ἀνὰ δὴ τὴν ἰσθμὸν, Luc. XXIV, 50. 51.
Marc.

& Ascen-
su.

Marc. XVI, 19. & κατ' ἐκκλυσίαν
 usque ad nubes, localem atque
 successivam Ἀγίσαιν ac ἀναφο-
 ρὴν, Luc. XXIV, 51. Qua, mo-
 tūs specie post subductionem ex
 oculis iverit, quia nubes textit,
 (Act. I, 9.) non retegere possumus.
 Certè, si, postquam nubes eum te-
 xit, *successivo communi motu*,
 uti primùm fecit, ivisset, non-
 dum in cœlum pervenisset: quia
 Sphæra IIX. juxta Ptolomæi com-
 putum, a terra distat 65257500.
 milliaria. Vide Dn. D. Bebel.
Dissertat. Apologet. pro B.
Danh. contra Wendel. f. 5. seq.
 TERMINUS ad quem, est cœlum
 ipsius DEI (Es. LVII, 15.) omni-
 C. præsens illud, unde Deus respici-
 ens, preces exaudit Matth. VI, 9.
 1. Reg. IIX, 32. Ps. XIV, 2. XXXIII,
 13.) ἀπεργίτον I. Tim. VI, 16. sub-
 limius cœlis (Ebr. VII, 29 (OMNI-
 BUS (ὑπερῶν πάντων ἑρῶν,)
 Eph. IV, 10. Ergò ascendit
 non

non solum *super aërium* & *fide-*
reum, sed *etiam tertium illud* (2.
Cor. XII, 2.) *coelum*. His o-
mnibus enim *coelum DEI* solum
sublimius est. *FINIS* est *ple-*
naria majestatis infinita usurpa-
tio (Eph. IV, 8. Col. II, 15.)
tum ut locum nobis (Joh. XIV, 2.
seq. Ebr. XII, 22.) *pararet* : *Ad-*
vocatus noster (Ebr. IX, 24.) *esset*,
& *Spiritum Sanctum Ecclesiae suae*
(Joh. VII, 39. XVI, 7. Eph. IV, 8.)
mitteret.

LXXIII.

JESUS ad dextram throni
Dei consedit, (Ebr. XII, 2.) *quia*
dixit JEHOVAH DOMINO (Messie
Christo, Matth. XXIII, 42. 44.)
SEDE à DEXTRIS MEIS, Psal. CX, 1.
Ebr. I, 23. *SUBJECTUM ergo*
Quod sessionis est Persona Θεου-
Θεωπαι, *JESUS* (Ebr. XII, 2.)
CHRISTUS (Matth. XXII, 42. 44.
I. Petr. III, 21.) *Filius Dei*, Ebr. I,
13. *SUBJECTUM Quo Θεου-*
Θεωπαι,

per Ses-
sionem à
Dextris,
perve-
nit.)

Θεωρε) adeoque in unione con-
 siderata *Humanitas*, quia hæc
 sola per *Βελτίωσιν* exaltari po-
 tuit. *RELATUM est dextra Dei,*
non absolute (ut est totius Trini-
 tatis. Aliàs Christus ad sui
 ipsius, & Spiritus S. dextram se-
 dere dicendus esset, quod *ἀγχα-
 ρον*) *sed relatè DEI PATRIS, sive*
quatenus est ad Dei Patris Per-
sonam determinata, & in sola Dei
 Patris Persona considerata, (*sede*
à dextris MEIS, inquit Pater, Psal.
 CX, 1. Conf. | Rom. IIX, 34. &
Symbol. Apost.) non ipsius FILII,
 nec SPIRITUS Sancti, quam *ἀ-
 σιν* ignorat Scriptura, cum qua
 loquendum. Vid. omninò *Dorfb. C.*
Pentadec. ad Disp. XIII. fol. 475.
seq. Danb. Christosoph. fol. 311.
seq. Hæc autem dextra Patris non
est locus, alias ei sinistra esset op-
 ponenda, quod de DEO dicere
 ineptum, *sed regnum divinum*
omnipresens, omnipotens, omni-
scien.

P. C. R. A. C.

sciantia majestaticum, summè gloriosum, Matth. XXVI, 64. Ebr. I, 3. Matth. XIX, 28. XXV, 31. Regnum, inquam, & dominium divinum infinitumque NON ABSOLUTE & ILLIMITATE consideratum, sed quatenus spectatur in secunda Persona SS. Trinitatis, quæ NB. factâ incarnatione, pro peccatis satisfactione, tolerata morte, secutâ resurrectione & ascensione, majestate in momento unionis personalis communicatâ, divinâ & ineffabili presentia regnat. Verbo: est dominium divinum à DEI filio vi unionis personalis & exaltationis immediate in omnes creaturas exercitum, Conf. omninò Schröder. Thron. Regal. fol. 155. seqq. ejusque Vindd. in Sceptr. Regal. & B. Dorsch. tot. Disp. XIV. & XV. §. 6. Pentadeci. Et ad hujus Regni administrationem evêhi, est, phrasi Scripturæ, sedere ad dextram DEI

E

Ei-

n-C.
æc F.
o-p.
ei,
ni-
fui
fe-
g-
r-
ci
de
al.
&
II,
x-
ia
b. C.
P. C. R. A. C.
II.
on
o-
e
m
i-
s.

101
102
103
104
105
106
107
108
109
110

FINIS itaque hujus sessionis est
omnipotens ac omnipræsens regi-
men (potentiæ, gratiæ, gloriæ)
in Ecclesia (potissimum) *guber-*
natione, conseruatione, protectio-
ne (Psal. II, 9. CX, 2. Dan. X, 21.
 Eph. I, 22. seq. V, 23. IV, 12.) *Ho-*
stium (tàm corporalium, quàm,
 spiritualium,) *subjugatione*, (Psal.
 CX, 1. seqq. I. Cor. XV, 24. seqq.)
mortuorum suscitatione, (Johan.
 V, 17. seqq.) *eorum cum viventi-*
bus judicatione, vers. 22. 2. Tim.
 IV, 1.) *piorum glorificatione*,
 (Phil. III. ult. & *impiorum cum*
diabolis damnatione, (Matth.
 XXV, 41.) conspicuum. Hæc
 enim ad diuinum regimen per-
 tinent.

LXXIV.

Judex
 futurus
 Vivo-
 rum ac
 Mortuo-
 rum.

Hic JESUS, ὃν τὸ πρότερον, eo (visi-
 bili (modo, quo VIDISTIS euntem
 in cælos, redibit (Act. I, 11.) JU-
 DICARE orbem Terrarum in ju-
 stitia, Act. XVII, 31. Pater
 enim

enim neminem (solus, sine Filio)
judicat, sed omne iudicium dedit
 (etiam) *Filio* (qua homini, *ὅτι*
ὁὗτος αὐτῶν ἐστὶ) ad cuius vo-
 cem (omnipotentem) *prodi-*
bunt omnes, qui in monumentis
(aut unquam mortui) sunt, boni
quidem in resurrectionem vite,
mali in resurrectionem condemna-
tionis, Joh. V, 22. 27. 28. 29.
Summa Dominus Jesus iudica-
turus est vivos, (quos dies Do-
mini vivos deprehendet, 1. Thess.
IV, 1. seqq.) & mortuos. 2. Tim.
IV, 1. Norma iudicii respectu
Impiorum LEX, respectu pio-
rum vero Evangelium erit Rom.
VI. ult. Gal. III, 10. Joh. III, 18. 36.
Conf. Brev. Hülsem. c. XVI. §. II.
Sententia erit IRE (in ignem)
VENITE (in aeterna gaudia) Pro-
cessum Salvator ipse describit
Matth. XXV, 31. seqq.

LXXV.

6. Probanda est Spiritus Sancti

Cui,

E 2

(1)

(eq. secundæ Personæ) jungenda est tertia SPIRITUS SANCTUS,

(1) DIVINITAS. Appellatur enim DEUS (Actor. V, 3. 4. 9.) יהוה, (2. Sam. XXIII, 3. Ef. VI, 8. coll. Act. I, 16. XXIX, 25. Eph. III, 5. I. Pet. I, II. 2. Petr. I, 21. Vid. Colleg. Anti-Socin. fol. 35. 39. seqq. *Est cum Patre UNUM* (sive ὁμοῦς) 1. Joh. V, 6. adeoque NB. etiam αὐτόθεος. Vid. Hülsem. Brev. c. II. Th. XIX. & repete preced. §. XL I.) *omnipotens*, (Psal. CXXXIX, 7.) *eternus*, (Ebr. IX, 14.) *omniscius*, *scrutans* (*scrutinio* scil. divino ac *omniscientie*, quale ipsi Deo Ps. VII, 10. tribuitur : *nequaquam* verò *ignorantia*) *profunditates ipsius DEI* (1. Cor. II, 10. Esa. XL, 13.) *creaturis inscrutabiles*, (Esa. I, c. Rom. XI, 34.) *religiosè* (Esa. VI, 3. coll. Act. XXIX, 25.) *adoratur* : *in eundem* (Matth. XXIX, 19.) *baptisamur*, *adeoque credimus* : *in ipsum* (Esa. LXIII, 10.) *peccamus*, & quidem (Matth. XII, 31. *irremissi-*

J. Vh. M. Sand.

G. J. Vh. M. S. A. & c.

*missibiliter: Ipsi etiam opera-
merè divina, Creatio, (Gen. I, 2.
Job. XXVI, 13. Psalm. XXXIII, 6.
CIV, 30.) Miraculorum patratio,
(Luc. I, 35. Matth. XII, 28.) &c. pas-
sim attribuuntur. Verè para-
doxum est problema parado-
xum C. C. S. S. Sandii: Annon
per Spiritum S. Sanctorum An-
gelorum genus queat intelligi?
Sequitur autem sententiam Be-
delli, qui statuit, Spiritum San-
ctum esse Personam Angelicam,
qui autem per tot Individua di-
vidatur. Unde etiam Sandius
credit: Spiritum Sanctum esse
totam collectionem Spirituum
Sanctorum, ἀτερ ἡ ἀντὶ ἕκαστου,
(II) PERSONALITAS: Dona idcirco
distribuit unicuique sicuti vult,
(I. Cor. XII, 11.) super Christum
descendit, & in corporali specie
columbe assumptâ (Luc. III, 22.)
apparuit. Vid. Colleg. Anti-*

J. Vh. M. Sand.

J. Vh. M. S. A. &c.

e-
(
8.
III,
id.
99.
co-
NB.
m.
ete
ns,
E-
ns
ci-
ri-
no-
EI
tu-
na.
oll.
2
ba-
in
us,
re-
issi-

101
102
103
104

*Socin. fol. 183. seq. Est. ὁ θεὸς κλη-
 ται, & quidem (Joh. XIV, 16.)
 ἁλλὰ & πνεῦμα cum masculi-
 no, ἐνέειν, (Joh. XIV, 26. XV,
 26. XVI, 13. seq.) constituitur; in-
 telligit (Es. XI. 2.) scrutatur (1. Cor.
 II, 10.) profunda DEI: πᾶς καὶ τὸ
 dicenda Apostolis suggestit, & per
 eosdem Marc. XIII, 11.) locutus est;
 exacerbatur (sive ad iram com-
 movetur, (Es. LXIII, 10.) futura
 (Joh. XVI, 13. seq.) predicat; mini-
 stros sibi segregare jubet, & officia-
 les (Actor. XIII, 2.) assumit.*

LXXVI.

à Patre
 Filioque
 proce-
 dentis;

*SPIRITUS, qui à Patre procedit, Gr.
 Joh. XV, 26. Pater eum mittit
 in nomine Filii, c. XIV, 26. IPSE FI-
 LIUS mittit eundem à Patre,
 c. XV, 26. Vocatur Spiritus Filii,
 (Gal. IV, 6. &) Christi, (Rom.
 IIX, 9.) Spiritus Oris (2. Thess. II,
 8.) & laborum Christi, (Esa. XI,
 4.) quia Filius eum spirat & mit-
 tit*

tit.
 mi
 ce
 na
 ma
 ter
 nu
 Pr
 no
 G. J. Vh. M. S. A.
 Vh. J. Ph. Marc. Vh.
 Jo
 a
 Jo
 a
 ti
 L
 P
 (

tit. NB. Nulla enim Persona, mittitur ab ea, à qua non procedit. MISSIO enim est *eterna processio*, in tempore facta manifestatio. Unde solus Pater missus non legitur, quia à nulla Persona procedit. Vid. *Program. nostr. Pentecostal.* anno 1671.

LXXVII.

Creavit E I N (i.e. qualibet *divinarum Personarum*,) Genes. I. I. VERO JEHOVAE *caeli firmati sunt*, & SPIRITU oris ejus, &c. Ps. XXXIII, 6. Joh. I, 3, coll. Col. I, 16. Joh. V, 17. *Spiritus S. incubabat aquis*, Genes. I, 3. & *Jobum fecit*, Job. XXXIII, 4. Creatio est opus ad extra. Ergò totius Trinitatis. Ego JEHOVA facio OMNIA SOLUS (absque causa socia,) *expando terram* PER ME IPSUM (absque causa instrumentali,) Es. XLIV, 24. CREATIO verò est productio ex nihilo. NEGATIVO

Quæ SS.
Trinitas
est CRE-
ATOR,
omni-
um,

G. J. Vh. M. S. A.

Vh. J. Ph. Mar. Vh.

Gr.

Vocavit enim Deus *μὴ Φαυό- Vh.*
ἰδωα, ut fierent *βλεπόμωα*,
 Ebr. XI, 3. Quæ verò in oculis
 ipsius Dei non apparent, ea
 purum putum Nihil sunt,
 Conf. (Rom. IV, 13.) & PRIVA-
 TIVO (rectius INHABILI) quale fuit
 Chaos rude & inhabile, *Tobu &*
Bobu dictum, Gen. I, 2.

LXXIIX.

Cœli
 n. m. &
 Terræ.

In Principio creavit DEUS
 Cælum & terram, Gen. I, 1. per-
 ficiens SEX DIEBUS cælum & ter-
 ram, cum OMNI EXERCITU illo-
 rum & septimi initio quievit
 (sive creare cessavit) Gen. II, 1. 2.
 Primò momento produxit Chaos
 sive corporum omnium confu-
 sam materiam: primò Triduo tria
 prima corpora *distinxit*, Gen. I,
 3. 4. seqq. alterò triduo verò ea
 exornavit; cælum videlicet stellis,
 die quarto, (Gen. I, 14. seqq.)
 aquam piscibus, contiguumque
 aërem volatilibus, Gen. I, 20 seqq.
 quin-

Mat.

Ach. Sad. Ma. Q. Ph.

quinto : terram denique ani-
mantibus, horumque Domino Ho-
mine, Gen. I, 24. seqq.) sexto.
Quia verò Deus cœlum ac terram
Mat. & OMNIA IN EIS (Es. XX, II.) pro-
duxit, ergò etiam materiam pri-
mam creavit. Hieron. subtiliter
probat ex Eph. I, 4. Vide *Est. in*
b. l. fol. 593.

LXXIX.

Creat DEUS Angelos suos Spi-
ritus Ebr. I, 7. coll. Psal. CIV, 4.
Col. I, 16. *Spiritus* inquam, im-
Ach. materiatus, Luc. XXIV, 39. sub-
Sad. tilissimosque, ut integra etiam Le-
Ma. gio (i. e. πολλοὶ multi l. c. Legio
Q. Ph. enim apud Romanos 12500. a-
liàs 6666. vel ad minimum
6000. militibus constabat) u-
num hominem occupare queat.
Marc. V, 9. *completos* (sive ad
corpus non ordinatos. *Assumptio*
enim corporum tantum erat
ὑποτάξις, adeoque nec verè
comederunt, minimè omnium

ANGE-
LORUM

E 5

ve-

verò generârunt,) *intelligentes*
 (2. Sam. XIV, 20.) consequenter
 volentes, quod ex eorundem *Le-*
gationibus & locutionibus Luc. I,
 13. seq. II. 10. seqq. 14. Marc. XVI, 6.
 constat (adeoque ὁφεισάμενα ac
 Personas) *immortales, æternos,*
potentes, valentissimos robore,
 Psal. CIII, 20. 2. Theff. I, 7. Eph.
 VI, 12. 2. Reg. XIX, 35. coll. Job.
 XLI, 18. seqq. *in laudem DEI,*
 Job. XXXIIX. Esa. VI, 3. Psal. CIV,
 4. Dan VI, 10. Matth. VI, 10. *Homi-*
numque (an quilibet peculiari
 gaudeat? non liquet. *Unum mul-*
tis, Ps. XXXIV, 8. Dan. X, 13. *multos*
vicissim uni Psal. XCI, 11. *deputa-*
ri legas.) *custodiam,* Ebr. I, 14.
non cultum, Gal. IV, 8. Apoc. XIX,
 10. XXII, 8. seq. Deut. VI, 13. *De*
ordinibus eorum ita Paulus: *Per*
Filium creata sunt invisibilia,
Throni, Dominationes, Principa-
tus, Potestates, Col. I, 16. *Quæ*
veriora ac certiora sunt, quam

Dyo-

C.

R.

Dionysias somnia de Angelicis Hierarchiis, quibus etiam *Arch-Angelos* jungit, contra Scripturam, quæ *unius* duntaxat *creati Archangeli* (quæ certè Hierarchiam nequit constituere, & *omnium Angelorum Princeps* juxta. Est *b. l. deberet esse supremus in suprema Hierarchia*) i. Thessal. IV, 16. *meminit.*

LXXX.

P. C. Angeli omnes creati sunt boni. *Omnia enim, quæ fecit Deus, erant valdè bona*, Gen. I, 31. Unde mali dicuntur *non servasse ἀρχήν* (principatum, originem ac Principium suum in bono,) Jud. V, 6.

LXXXI.

R. Nos sumus futuri ἰσάγγελοι. Luc. XX, 36. Ergo Angelis ad minimum pares. At nos tunc peccare, & beatitudine excidere non poterimus. Ergò nec Angeli boni. Idèò *Angeli vocan-*

(quorum quidam in Bonitate concreta

sunt confirmati,

E 6 tur

tur electi, 1. Tim. V, 21. non quod ex massa perditionis, in ea enim nunquam jacuerunt, sint segregati; sed) quia *instar electorum hominum* in statu gloriæ peccare nequeunt. Ita *semper vident faciem Dei*, Matth. XIX, 10. ut Apostolus *falsam predicationem Angelis bonis per hypothesein impossibilem tribuat*, Gal. I, 8. *Nemo hominum beatitudinem semel ingressus, eâ excidere & peccare potest*. Rom. VI, 7. Ergo multò minus Angeli boni.

LXXXII.

post
spontaneum
Ceterorum
lappsum;

Non servârunt (quod, bono- C. rum exemplo, omninò poterant) *suum principatum* (originem in bono) *derelinquentes* (ergò spontè, non violenter expulsi) *suum domicilium* Jud. V, 7. Unde *in veritate non stantes* (Joh. IIX, 44.) *ab initio peccantes* (1. Joh. III, 8. 2. Petr. II, .) *& desertores* (Jud. V, 6.) dicuntur

Or.

tur. NB. Quò peccati genere,
non est definitum. *Superbiam*
tamen fuisse, ex Es. XIV, 12. seq.
coll. Gen. III, 5. Matth. IV, 9. seqq.
multis non improbabile visum.
Uti vero *boni in bono* sunt divi-
Or. nitus *confirmati*: ita *mali à se i-*
psis in malo sine ulla spe veniæ,
(*eternis enim seu nunquam rela-*
xandis vinculis & catenis ad da-
mnationem actu reservantur, 2.
Petr. II, 4. Jud. V, 6.) *sunt incorri-*
gibiliter obfirmati & obstinati.

LXXXIII.

C. *Creavit DEUS HOMINEM*
de limo terræ: inspiravit spiracu-
lum vitæ (animam, quæ primâ o-
rigine producta hodiè per *gene-*
rationem, vi verbi omnipoten-
tis: CRESCITE & MULTIPLICA-
MINI, Gen I, 28. coll. 22. propa-
gatur) *in faciem en corpus!) ejus,*
& factus est homo in animam
viventem, Gen. I, 7. *Marem*
autem & fœminam creavit, Gen.

& HO-
MI-
NUM,

I, 27. Si hodie solum corpus (non
etiam anima) à parentibus est; O. Ph. No.
tum nec (α) totus homo à Pa-
rentibus esset, nec (β) non in A-
damo peccare potuimus. Nisi
enim animam ab Adamo habe-
amus, peccati (cujus $\pi\rho\acute{\alpha}\tau\omicron\rho\nu$
 $\delta\epsilon\kappa\tau\iota\kappa\omicron\nu$ anima est) illius hære-
des esse nequimus: quia ratione
animæ in Adamo non fuimus.
Vid. irrefragabiliter ostensum a
Cornel. Martin. Comp. Theol.
fol. 194. (γ) Opinio creationis
animarum Deum autorem pec-
cati facit, injustitiæ arguit, &
cum Pelagianis denuò peccatum
Origi. inficiatur. Si enim Deus
(I) creat *puram*, ergò in Adamo
non peccavit, estque sine omni
labe originali. Si (II) *impu-
ram*; Deus erit causa peccati &
impuritatis damnabilis, quod
dicere est blasphemum. Si (III)
non-puram; anima erit sine
image Dei. At hæc *carentia*
ima-

imaginis est pars peccati originalis. Cujus causa non potest referri in animam ipsam. Si enim non fuit in & ab Adamo, Adamus eam inquinare non potuit, ipsique lapsus illius nocere nequit. Culpa igitur iterum redundaret in Deum; à quo piæ aures abhorrent.

LXXXIV.

Primus fuit *Adamus*, Gen. II, 21. seqq. *per quem omnes homines peccârunt*, Rom. V, 12. & *Eva*, Gen. II, 22. *ex Adami costa creata*, Gen. II, 22. seq. *quæ est Mater OMNIUM VIVENTIUM* (hominum) Gen. III, 20. *Ex quorum UNO SANGUINE Deus* $\tau\omega\nu\ \epsilon\theta\iota$ $\alpha\nu\theta\rho\pi\omega\tau\omega\nu$ totum genus humanum FECIT, Act. XVII, 26. Quid multis? disertè *Adamus* $\pi\rho\omega\tau\omicron\ \alpha\nu\theta\rho\omega\pi$ primus homo I. Cor. XV, 45. dicitur, adeò, ut fabula *Præ-Adamitarum* (ab ipsomet Autore *Isaac Peyrerio* tan-

(quo-
rum pri-
mus erat
Adam9)

tandem explosa & retractata,) maneat Fabula.

LXXXV.

INTE-
GRO-
RUM.

Creavit DEUS hominem ad imaginem (& similitudinem, i. e. imaginem simillimam *enim & צלמו in sensu Biblico non differunt,) suam, ad imaginem DEI creavit eum, marem ac foeminam (ergo etiam illa ad imaginem formata erat) creavit eos* Genes I, 27. *Ad imaginem DEI, inquam, i. e. in justitia ac sanctitate veritatis,* Eph. IV, 24. Verbo: צדק RECTUM (planè, sine ulla obliquitate,) Eccl. VII, 30. *Quoad intellectum in sufficiente DEI (Col. III, 10.) & creatura-* s.
rum ex Dominio, Gen. I, 26. quod est imaginis pars secundaria, five minus principalis, & impositione nominum, Gen. II, 19 resplendescente) cognitione: quo- s.
ad voluntatem & appetitum, in liberrima, prompta & perfecta

Ant. Schw. P. C.

Sch. No.

Ep. St. Sad. Ath. Pe. S. R. F. No.

sta conformitate sive *harmonia*
cum voluntate divina, Eph. IV,
24. Et quia hæc hominis inte-
gri perfectio (quæ cum homine
ipso cœpit, nec ad momentum ab
eodem absuit) erat *status primæ*
Creationis,) Monasticum fi-
gmentum est *status purorum*,
naturalium, Scripturæ prorsus
incognitus.

LXXXVI.

Immortalitas totius suppositi
immortalitatem animæ, & non-
mortalitatem corporis, cemple-
ditur. ANIMA igitur immor-
talis est, sive mori non potest,
quia est *Spiraculum vite* (Gen.
II, 7. vid. Proverb XX, 27.) in-
tra se nullam mortalitatis cau-
sam habet & ne in homine qui-
dem lapsa ab hominibus interfici
Matth. X, 28.) potest : Quam-
vis ex rebus sub Sole (sive solô
lumine naturæ) judicandô
& sapientissimo Salomoni, cum

immor-
taliū.

ani-

Sch. No.

Ep. St. Sad. Aih. Pe. S. R. P. No.

P.

Ant. Schw. P. C.

S.

S.

anima bruti interire videatur, O. Pf.
 Ecclef. III, 19. seqq. NB. Neque
 enim potest ullâ ratione humanâ
 convinci ejus immortalitas : B.
 Luth. Comm. in l. c. Eccl. Conf.
 Hülf. Brev. c. XVI. Th. I. CORPUS
 non mortale erat (sive non mori
 poterat) quia stipendium peccati
 (non conditio institutæ natu-
 ræ) MORS (Rom. V, 12. VI. ult.)
 tanquam pœna comestionis pre-
 bibita (Gen. II, 17.) est. DEUS e-
 nim creavit hominem & a-
 dæmonia mortemque non fecit.
 (Sap. I, 13. II, 22.) & Christus à
 mortalitate nos liberans im-
 mortalitatem nobis recuperavit,
 1. Cor. XV, 54. 55. 56. coll. 21.
 Generatio hominis integri mul-
 tiplicationis tantum medium ;
 non mortalitatis remedium, Gen.
 I, 28. fuisset. Arboris vitæ usus
 (Gen. II, 17. coll. 9.) immor-
 talitatis hypothetica, ordinata,
 animalis & naturalis argumen-
 tum

tum est: & pugna qualitarum
perfectiva, non corruptiva lo-
cum habuit. Negatio genera-
tionis ac cibi (Luc. XX, 35. seq. 1.
Cor. VI, 13.) solam immortalita-
tem spiritualem (alterius vitæ 1.
Cor. XV, 44. seq.) non anima-
lem (Statûs integri) arguit. Vide
omnino Coll. Anti-Socin. fol. 240.
seqq. & Dn. Rudrauff. Philos.
Theolog. fol. 147. seq.

LXXXVII.

(I.) HABITACULO scil. Para-
diso עֵדֶן hortu voluptatis
Gen. II, 8. seq. Vid. Lütke-
m. Dissert. de prim. Hom. habita-
culo primo, & Hotting. Ennead.
Disp. III. (II.) OTIO. Labor
enim ille in culturâ & custodia
amœnissimi horri (Gen. II, 15.)
non erat negotium laboriosum
sed jucunde, omnis tædii ac de-
fatigationis expers, otiosum.
(III.) DOMINIO. Faciamus
hominem, qui dominantur (Plu-
rali

summe
felici-
umque,

ral.) in pisces maris, volucres cœ-
li, bestias, universam terram, & in
omnia reptantia super terram,
Gen. I, 26. Benedixit eis Jehova,
dicens: Implete terram, eamque
vobis subijcite, &c. V, 28. Quod
Dominium sese etiam ad Angelos.
& Astra extendisse Scriptura nul-
libi asserit.

LXXXIIX.

Adamô ex Dei - formitatis G.
concupiscentia interdictum de
non comedendo (Gen. II, 17.) vio-
lante, per unum hominem pecca-
tum in mundum intravit, & per
peccatum mors, Rom. V, 12. Non
Dei culpâ, (Psal. V, 5.) qui homi- PG.
nem RECTUM (Eccl. VII, 30.) &
summè justum sanctumque (Eph.
IV, 24.) creaverat, sed fraude
Diaboli (Gen. III, 1. seqq.) & ne-
glectu imaginis concreatæ, cu-
jus usu homo Satanæ resistere
& in integritate persistere po-
tuisset. Spontè igitur & pro-C.
priâ

fuisset
vero cul-
pa LA-
PSO-
KUM;

No. Ph. P. R. S.

priâ culpa imaginem sibi ipsi ac omnibus posteris perdidit, eorumque naturam in universum depravavit. *Per inobedientiam enim unius hominis peccatores constituti sumus omnes, (Rom. V, 19.) Unius delictô moriuntur (v. 15.) & condemnantur omnes. Verbô: Sic in omnes homines per illum hominem mors pervasit, éç' & In Quo (Adamô) omnes peccarunt, v. 12.*

LXXXIX.

No. Ph. P. R. S. PECCATI (quod est ἀνομία, I. Joh. III, 4. recessus à lege, velut נִדָּח à via Prov. XIX, 2. ac Seopo Jud. XX, 16. adeoque privatio vera, sed non mera. Non enim solum non justî sed injusti: Dei non tantum non-amici, sed hostes sumus. In intellectu non sola ignorantia, sed etiam error: in voluntate non solum abest amor, sed adest etiam odium, rebellio, contumacia, hostilitas erga Deum

nunc à
Genera-
tione
Pecca-
minofo-
rum.

Deum, Rom. IIX, 7. Sumus
SINE metu Dei, & Cum con-
cupiscentia, A. C. a. II. Non est
 auda à bono abstractio, sed insu-
 per ad malum inclinatio & pro-
 pensio. Hec inductiva ad ma-
 lum præclivitas Jac. I, 14. sub-
 jectum ad malè operandum indu-
 cens, instigans & efficaciter dis-
 ponens, est omninò *HABITUS* pra-
 vus, & corruptus, non nisi positi-
 vam naturam ac rationem sapi-
 ens. Vid. Dn. Rudrauff. Phi-
 los. Theolog. Exhib. XIX. Cæ-
 terum peccatum per ἀνομίαν,
 non vero per ἐνστίον definit
 Apostolus. Non enim semper
 ἐνστίος committitur. Unde
 peccata ignorantie, impruden-
 tie, incogitantie, Act. III, 17. 1. Pe.
 Tim. I, 13. Num. XV, 27. seq. di-
 cuntur,) *ORIGINALIS* *originan-* S.
tis veritas §. præced. patuit. Hic
 probatur *ORIGINALIS* *originati*
existentia ac *propagatio*. EXI-
 STEM-

Pe.
P.

P.

P.
Pe.

STENTIAM adhuc evincit locus
 Rom. V, 12. 15. 16. 19. De $\epsilon\phi\omega$
 Vid. *Calov.* Anti-Grot. h. l. ex β .
Hülsemanno. PROPAGATIONEM
 docent seqq. *Adamus* enim *lapsus*
genuit filios (non ad Dei, sed)
ad SUAM (i. e. corruptam, pec-
 caminosam) *imaginem*, Gen. V, 3.
Ex carne caro (corrupta,) Joh.
 III, 6, *immundi ex immundis*,
 (Job. XXV, 4. XIV, 4.) *in pec-*
catis quippe concepti (Psal LI, 7.)
adeoque mortales, Rom. V, 12. VI.
 Pe. ult.) *ad spiritualia cæci* (Eph.
 P. IV, 18.) *imò plane mortui*, (Eph.
 II, 15.) *consequenter naturâ*
 P. *filii iræ* (vers. 3.) *ac æternæ da-*
mnationis rei (Joh. III, 5. 6. 18. 36.
 I. Cor. XV, 22. (NASCIMUR.
 Pe. Ex quo originali peccato, ad
 quod etiam *originalis concupi-*
 3. *scientia* (non novissem concupi-
 Pe. *scientiam originalem esse pecca-*
tum, nisi lex dixisset, non concu-
piscet. Rom. VII, 7.) *pertinet,*
 omnia

omnia peccata *actualia* (*involuntaria* ac *proæretica*: *omissionis* ac *commissionis*: *regnantia* ac *non regnantia*, &c. *Distinctio* inter *Mortale* & *Veniale* non competit peccato in se. Omne enim *naturâ suâ est mortale*. Qui non manet in OMNIBUS, jure *maledictus est*; Gal. III, 10. Si quis enim *offenderit tantum in UNICO*, et si per solam *πρωτοπαλη* *αὐ* id contingat, Jac. II, 9. (Vid. Danh. *Hodo-soph.* fol. 252. Rivet. Tom. III. Oper. fol. 58.) non obstante, quod *alias totam legem servasset* nihilominus *factus est OMNIUM REUS*, Jac. II, 10. Quædam vero *venialia* dicuntur ex *eventu* vel *assensu divino* in solis fidelibus. Vide. B. Hulsem. *Brev. c. V. th. ult. Supplem.* Verbo: *Venialia* dicuntur, quia *veniam habent*, non quia *merentur*,) pullulant. *Ullusquisque* enim *tentatur* (ad peccandum) *dum*
eum

Je.

eum propria concupiscentia ab-
strahit (ἐξέλκυσσα,) & inescatur
(δελεάζουσα,) deinde concupi-
scentia, postquam concepit,
(συλλαβῆσα) parit (τίλτυσσα)
peccatum (foras erumpens: pec-
catum verò (actu externò) per-
fectum parit mortem, Jacob. I, 14.
15. Ex corde (enim pravò) ex-
eunt (non tantum male cogita-
tiones sed etiam) adulteria, stu-
pra, homicidia, furti, &c. O-
mnia hæc ab internis procedunt &
inquinant hominem Marc. VII,
20. seqq.

XC.

Je. Non est homo, qui non peccet
Eccl. VII, 21. Quicquid enim
de carne natum est, caro est, Joh.
III, 6. Per unum hominem pecca-
tum in mundum & omnes homi-
nes transiit, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρ-
τον. Rom. V, 12. Per unius, [Adami]
delictum (propagatum est malum
in omnes homines ad condemnati-

& in u-
niver-
sum (ne
Matre
quidem
Domini
exce-
pta.)

F

onem

onem, vers. 18. Omnes sunt peccato obnoxii, non est justus, ne unus quidem: totus mundus (propter peccatum (est obnoxius DEO, Rom. III, 9. 10. 19. Etiam B. Virgo. Mortua est enim (Vid. Baron. ad an. XLIIX. n. II.) At stipendium peccati Mors, Rom. VI, ult. Quorum Christus Redemptor est, ii omnes in Adamo fuerunt mortui (Rom. V, II. seq.) At Christus est Redemptor (sine exceptione) omnium omnino hominum i. Tim. IV, 10.) totius Mundi (Joh. III, 16.) Ergo etiam Mariæ, Luc. I, 47. fatente etiam Zosimo ap. Augustin. Epistol. CLVII. Idem tenet S. HILARIUS, Pictav. Episcop. L. de Trinit. recitante B. Augustin. L. I. cont. Julian. & ad Claudium c. IV. Omnis, inquiens, caro, NB. exceptâ illâ, quæ sine peccato venit in similitudine carnis peccati, sub peccati origine, & sub

sub peccati lege nata est. Cujus
vox hæc est: ecce in iniquitatibus
conceptus sum, & in peccatis con-
cepit me mater mea &c. NB.
Convenit inter Catholicos, etiam
B. Virginem sanguine Christi esse
redemptam, & illud 2. Cor. V, 15.
quod Christus pro omnibus mor-
tuus sit, sine ulla exceptione esse
accipiendum, inquit Bellarm. L.
IV. de Amiff. Grat. c. XXI. At
verò Christus tantum pro inju-
stis passus est, Es. LIII. inquit idem
Bellarm. ibid. c. VII. Mariam in
peccato origin. conceptam Sancti
omnes fateantur, ait Canus Canar.
Episcop. L. VII. LL. c. I. Conf.
Vincent. de Bandalis, peculiari
Tract. de Singularitate & Præro-
gativa conceptionis Salvatoris No-
stri, & nostram Disp. de Concep-
tion. Mariæ. Et probat ipse Petavius
Dogm. L. XI. c. XII. n. 3. quod si
Mater de carne peccatrice sit con-
cepta, NON propterea Christus

SPRIT
ALIAUT
boale
MOR
TUT
MIX

debuerit esse conceptus in peccato.
Assentitur Vegas, Theolog. Ma-
rian. n. 461. asserens: *Conciones*
Sanchez de Luceto, quòd contrari-
um docuerit, interdictas fuisse ab
Expurgatorio (quod vocat) Gene-
ralis Inquisitionis.

XCI.

ad
SPIRI-
TUALIA
planè
MOR-
TUO-
RUM.

In statu corrupto *Homo sine*
Christo. NIHIL POTEST FACERE
Joh. XV, 5. Animalis Homo ea,
que sunt Spiritus, deſeſſe, (in-
tellectu & voluntate capere, uti
Synod. Milevit. III. cui interfuit
August. exponit.) & cognoscere
non potest, I. Cor. II, 14. & affe-
ctus carnis inimicitia est adver-
sus Deum, ut legi ejus non solum
de facto non subjiciatur, sed ne
subjici quidem possit, Rom. IIX,
7. Verbò: Non duntaxat infirmi
ad spiritualia, sed planè inepti
ac nulli, quippe Mortui, in
peccatis sumus, Eph. II, 5. adeo-
que in spiritualibus non libe-
rum

P. P. S.

rum, sed (quam *appellationem*,
jam ipse *Augustin.* L. II. c. Julian.
& L. de corrept. & Grat. c. XIII.
Conf. Enchirid. c. CVI. A. *usur-*
pavit.) SERVUM ARBITRIUM (i. e.
OMNIUM FACULTATUM IMPO-
TENTIAM sive *totalem intellectus,*
voluntatis ac appetitus ad va-
piam, cum tō *servum ad volunta-*
tem: arbitrium ad intellectum
respiciat) habemus. Homo e-
nim carnaliter genitus est *servus*
peccati, (2. Pet. II, 19. Rom. VI, 16.
seq.) *sub peccatum* (serviliter)
verundatus, (Rom. VII, 14. 20.) at-
que (c. XI. 32. Gal. III, 22.) *conclu-*
sus. Qui verò peccati sunt
servi, liberò arbitrio destituun-
tur Johan. IIX, 33. seqq. Num
à quo quis *superatus est*, huic et-
iam *in servitutem additus est*, 2.
Petr. II, 19. Unde irrogeniti, quoad
spiritualia, *cæcis*, (Eph. IV, 18.)
mortuis, Ephes. II, 1. quòd ad sui
vivificationem se tantum *passive*

habeant, et si Deo vivificanti *resistere* queant) & lapideum cor habentibus, (Ezech. XI, 19. XXXVI, 26.) comparantur. Sine me ergo (inquit Salvator) nihil potestis facere Joh. XV, 5. quia SOLUS DEUS operatur & VELLE & PERFICERE, Ph. II, 13. De civilibus rebus, & actionibus externis sive *Padagogicis* (in quibus homo aliquid adhuc potest, Marc. VI, 20. Vid. F. C. fol. 14. 217. 318. 661. 664. 671.) h. l. non quaeritur.

XCII.

Qui nisi
aqua & Spiritu
REGEN-
TURI

OPORTET vos *aqua & Spiritu nasci* Joh. III, 7. Nisi enim quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu, non potest ingredi regnum caelorum v. s.

XCIII.

repa-
rentur
per Ver-
bum,

Renascimur ex verbo DEI tanquam *semine incorruptibili* I. Pet. I, 23. Conf. praeced. S. XIX. *Verbó*, inquam, praedicati *Evangelii*, *cujus auditus accendit*

Re. F. Sch. C.

dit

dit fidem, Rom. X, 17. (*Lex enim tantum operatur iram*, c. IV, 15. *quia infirmatur per carnem*, c. IIX, 3. *nec, hoc casu, data est, ut vivificet*, Gal. III, 21. & *solumurget* Fac Hoc, Luc. X, 28. Rom. X, 5. vires autem quicquam agendi non præstat) *corda purificantem*, Act. XV, 9. Unde *gigni dicimur* (non per Legem, *que non justificat*, Rom. III, 28. sed) *per Evangelium*, 1. Cor. IV, 15.) *cujus doctrina auditores* (1. Tim. IV, 16. Ebr. IV, 1. 2. Rom. I, 16.) *salvat*: ac propterea *verbum vite eterne* (Joh. VI, 68. coll. Act. V, 20. Phil. II, 16. 1. Joh. I, 1.) *vocatur*. Fructus itaque ac finis regenerationis est *adoptio in filios Dei* (Joh. I, 12. 1. Joh. III, 1.) *vita spiritualis ac eterna*, 1. Pet. I, 3. 4. coll. Joh. III, 3. Vide dicenda de *Justificatione, quam Regenerationi Synonymam* cum B. Hülsemann: Brev. Suppl. c. XI. §. III. dicimus,

XCIV.

& duo
S A-
CRA-
MEN-
TA,

Sacramentum est actio sacra, P. S. O.
solennis, divinitus instituta, cir-
ca certam rem visibilem coelesti
unitam, quâ Deus, humano mi-
nisteriô, digne utentibus, pro-
missionem Evangelicam appli-
cat & obsignat. *Hoc sensu Duo* P.
tantum Novi Testamenti Sacra-
menta sunt, BAPTISMUS sc. & EU-
CHARISTIA. Provocamus ad indu-
ctionem & ἀδυναμίαν Adver-
sariorum. *Non malè*, inquit
Bellarminus, *Kemnitius ex Ba-*
ptismo & Eucharistia, quæ o-
mnium consensu vera Sacramen-
ta sunt, naturam ac proprie-
tatem Sacramentorum in genere
investigandam esse censet. L. I. de
Poenit. c. XI. Ergò optimè infe-
rimus, *duo tantum non plura*
esse Sacramenta, quia pluribus,
quàm his duobus, generica Sa-
cramenti definitio non compe-
tit. *Aqua solum* (materia
ba-

C. S. W. Schv. A.

baptismi) & sanguis (materia Eucharistiae) ex latere Christi fluxit, Joh XIX, 34. Aqua & sanguis sunt gemina Ecclesiae Sacramenta, Augustin. Tr. XVI. in Joh. Admittunt hanc consequentiam Leo M. Rabanus Maurus L. II de Euchar. c. IX. Thom. P. III. qu. LXIV, a. 2. Toletus, Ferrus in Joh. XIX, 34. (ita fere Graecos omnes, omnesque veteres auctores hoc pacto explicare fatetur Maldonat. ad Matth. XXVII,) quae probatur: Christus venit aqua & sanguine, ita ut tres tantum sint testes in Terra, SPIRITUS (verbum) AQUA (Baptismi) & SANGUIS (Eucharistia,) I. Johan. V, 6. 8. 9. Vid. Interpp.

XCV.

C. S. W. Schv. A. Per Baptismum enim efficaciter (non signotenus, regeneramur, (Joh. III, 5. 6. remissionem, ac Spiritum S. accipimus (Act. II, 38. renovamur ac (Tit. III, 5.)

F 5

salva-

(salvifica, quorum Efficacia à Solius Dei Ordinatione, non

Admini-
stratium
Intenti-
one, vel
San-
ctitate
depen-
det)

salvamus ; in Eucharistia verò corpus ac sanguinem Dominicum ad remissionem peccatorum, & fi- dei confirmationem, (Joh. VI, 33. 56. Luc. XXII, 19. 20. Matth. XXVI, 26.) accipimus. Ad quam efficaciam sola Dei ordinatio, non autem Ministri intentio requiri- tur. Ulti enim incredulitas ho- minum (α) non potest irritam reddere fidelitatem Dei, Rom. III, 3 ita nec malitia aut indigni- tas Ministri impedire potest bo- nitatem Dei Sacramenta institu- entis. (β) Pharisei etiam fla- gitiosissimi ex cathedra Moysi re- ctè audiuntur, Matth. XXIII, 3. Christus enim (γ) ex mala quo- que intentione efficaciter prædica- tur, Phil. I, 18. & (δ) semen bo- num fructificat, etsi sordidis ma- nibus spargatur August. L. II. c. Cresc. Gram. c. IIX. Minister enim (ε) non ex sua, sed solius causæ Principalis, Dei, intentio- ne

F. Qua.

P. Orig. Vet. Don. A.

S.

S.

S. Vh.

ne ac virtute operatur. At contraria intentio Ministri non impedit intentionem Superioris, ac Domini. Vid. Augustan. Confess. art. IIX. (8) Quicquid ipsemet Bell. L. I. de Sacram. in Gen. c. XXVI. cum Augustino Tom. VII. Opp. objicit Donatistis, idem etiam potest objici Papistis. Si enim infidelitas & impura vita non obest (fatente l. c. Bell. Contra Donatistas) multò minus oberit indecens intentio hominis, aliàs fidelis.

XCVI.

- s. Baptismus (Apostolicus, à Christo Matth. XXII, 19. institutus) est proprie dictus, AQUE
s. naturalis Joh. III, 5 (Spiritus tamen unita, l. c.) & aque in verbo
s. Eph. V, 26. Unde Spiritus S. in Baptismo in nos EFFUSUS (Tit. III, 5.) dicitur, quia, Spiritu Sancto, (I. Cor. VI, 11.) ABLUIMUR,
Arguo: Quicquid unà cum aqua

τὸ
βαπτί-
σμον
[scil.]

F 6 in

in baptismo per modum lava-
cri in nos effusi, nosque abluen-
tis præsens est, illud unâ cum a-
qua materia baptismi est. *Atqui*
Spiritus S. unâ cum aqua in ba-
ptismo per modum lavacri in
nos effusi atque abluentis præ-
sens est (per *ll. cc. Ergò. Quoni-*
am duabus partibus anima invi-
sibili, & corpore visibili consta-
mus; duabus quoque REBUS
constat baptismus, aqua sc. &
Spiritu *Nazianz. Orat. XL in S.*
baptisma, f. m. 619. Res igitur
cœlestis omninò admittenda est.
(Vid. *Calov. Syft. T. IX. fol. 168.*
ad 219.) *aqua diluvii* (1. Petr. III, Q.
20. seq.) præfiguratus: *aquâ late-*
rali Christi crucifixi (Joh. XIX,
34.) designatus: propterea *prope*
Salim., QUIA AQUÆ MULTÆ IBI
(Joh III, 23.) administratus: &
à Christo ipso in Jordane (Matth.
III, 13. 16.) susceptus: UNUS (Eph. P. S
IV, 5. adeoque *à Johanneo*) Joh.
III,

C. S. P.

F. Vh. A. S. P. C.

III, 27. coll. 26. Luc. VII, 29. 30.
 Joh. I, 33. Matth. III, 5. 6. (Vid. *Col-
 leg. Anti-Socin.* fol. 782. seqq.) *ne-
 quaquam distinctus: in nomine Pa-
 tris, Filii, ac Spiritus S.* Matth.
 XXII, 19.) in ersione vel aspersio-
 ne (Vid. Marc. VII, 4. coll. Luc.
 XI, 38. *quod liberorum esse debet.*
Calvin. L. IV. Instit. c. XV. §. 19.
 Unde etiam *Clinicorum bapti-
 smus* apud veteres solâ aspersio-
 ne peractus, pro legitimo habitus
 est. Vide Cyprian. L. I. *Epist.*
 XII. & L. IV. *Ep.* VII. Conf.
 Coll. Anti-Socin. fol. 787. seqq.)
ordinarie ab Ecclesiæ Ministris
 (in casu verò *extremæ necessita-
 tis* etiam à Laicis Christianis, Vi-
 ris ac mulieribus, *exemplo Zip-
 poræ*, Exod. IV, 25. seq. coll. 1. Mac-
 cab. I, 63. L. II. c. VI, 10. Col. II, 11.
 Unde fatetur *Calvinus*: *ab ipso
 ferè Ecclesiæ exordio usu rece-
 ptum fuisse, ut in periculo mortis
 Laici baptisarent.* Inst. L. IV.

c. XV. §. 20. Quòd autem, quomodo *id firmâ ratione defendi queat*, videre non vult, parum ad nos. Fatetur Bucanus *reconciliatum fuisse Deum, quòd filius Moſis fuerit circumciſus*, Loc. XLVII. q. 13. Quòd verò addit: *non fuiſſe reconciliatum propter circumciſionem à Zippora adminiſtratam*: ridiculum eſt. Vid. nondum confutatum. *Librum Darmſtatin. gründl. Ausführe. fol. 474. ſeqq. tam infantibus* (in Eccleſiæ poteſtate conſtitutis, Matth. XIX, 19. Joh. III, 5. 6. Col. II, 11. Act. II, 39. coll. 38. 41. Actor. XVI, 15. 33. XIX, 8. 1. Cor. I, 16. in quibus omninò fidem accendit, quâ *Chriſtum in baptiſmo induunt*, Galat. III, 27. col. Eph. III, 17. *tantumquam in Chriſti mortem*, quæ ſine fide nec prodeſt, *baptiſati*, Rom. VI, 3. Unde ſalvatori expreſſè dicuntur *credere* Matth. XIX,

VX.2

77

XIX,

XIIX, 6. Marc. IX, 42. Luc. II, 28.
 & confer Pf. XXII, 10. II. exem-
 plô Johannis Baptistæ, Luc. I, 15
 coll. 44. & Davidis Psal. LXXI, 6.
 Aliàs *damnarentur* Joh III, 18. 36.
 Ebr. XI, 6. coll. Joh. I, 12. Gal. II,
 16. Hab. II, 4. Ezech. XIIX, 20.
Inter credentes numerare debes
infantes baptizatos, si non vis esse
apertus hereticus. Aug. Serm.
 XIV. de Verb. Apost. Tom. X. fol.
 324. Papistæ *Maria in utero actus*
intellectus reflexos tribuunt ap.
Pozam Elucidar. Deipar. fol. 722.
 & *perfectum rationis usum ab in-*
stanti conceptionis, ap. *Vegam.*
 Theolog. Mar. §. 957. seqq. quod
 nullibi scriptum est, & tamen ne-
 gant infantes credere, quod scri-
 ptum est. Infantibus tribuunt
comestionem spiritualem, *Maldon-*
nat. in Joh. VI, 53. *Vasq.* in P. III.
 Th. Disput. LXXIII. de Euch. c.
 IV. it. *Jus Can.* c. quia passus D.
 II.

G.C.P.A.F.

1783
CHAM
MADE

II. de Consecr. ex Aug. *Quod infantes credere possint per divinam potentiam negare nequit, cum sciamus, etiam Asinos, quoribus Deus velit, loqui posse. Slicht. c. Meisn. fol. 906. coll. 848. Vid. Colleg. Anti-Socin. fol. 779. 839. seqq. infantes esse credentes fateatur Hoornb. Instit. f. 600. seq. Tales autem esse propter solum semen fidei falsum est. Ob solam fidem, non fidei semen, fideles ac credentes dicimur,) quam adultis fidelibus administrandus, utrosque regenerat, (Joh. III, 5. Tit. III, 5.) & remissis (præteritis atque futuris 1. Pet. III, 21. Rom. XI, 29. III, 3. Jer. III, 12.) peccatis (Act. N, 38. XXII, 16.) efficaciter (Tit. III, 5. 1. Petr. III, 21.) salvat.*

XCVII.

& EU-
CHARI-
STIAM,

CHRISTUS accipit PANEM
(qualis etiam Hostiæ sunt) &
VINUM (non alium liquorem)
ΕΥΛΟΓ.

Vh.C. Aq.

P.C.S.F.F.C.P. P.C.

C.S.J.

P.

C.S.

P. C. S. F. E. C. P. *εὐλογήσας* (*acceptio & εὐλογία*
 totam *consecrationem destinati-*
vam ac *unitivam* absolvunt,)
 P. C. S. F. E. C. P. *fregit* (*fractione distributivâ,*
 non *oblativâ,* aut *ablativâ*) *di-*
 P. C. *xitque* DISCIPULIS (*nequaquam*
conficientibus sive *Mislican-*
 P. C. *tibus,*) *λάβετε accipite* (*non*
reponite, sed) *comedite* (*eodem*
ore, quô panem. *Comedite,* in-
 quit, quia ad alium usum non
 instituit) Hoc (*quod vobis me-*
 diante pane porrigo, quodque
in, cum, sub pane accipietis) *Es t*
 C. S. F. *reverâ;* non verò solum *signifi-*
 C. S. F. *cat*) CORPUS MEUM (*non ab-*
 sentis signum:) *BIBITE* (*multi,*
 non unus tantum consecrans,)
 P. *ex hoc OMNES* (*quotquot co-*
medistis: non solus conficiens,
sed omnes, qui se probare possunt
 I. Cor. XI, 28.) *Hoc EST SANGUIS*
 MEUS *Novi Testamenti* (*Ergò*
 C. S. *substantialiter ingreditur Te-*
stamentum Novum, uti Sangvis vi-
tulo-

tulorum pactum istud vetus.
 Conf. Coll. Anti-Socin. fol. 911.
 Nam etiam indigni, qui tamen s. c.
 fide destituuntur, edunt corpus
 Christi, I. Cor. XI, 29. & panis
 benedictus est κοινωία (quæ vox p.
 nullibi vel transubstantiationem,
 vel signum significativum, sed C.
 semper substantialem presenti-
 am significat,) CORPORIS CHRI-
 STI, I. Cor. X, 16. (Act. igitur,
 κοινωία σημαίνει X. 158, &
 Papisticam μεταβολήν, & Calvi-
 nianam ἀναβολήν efficaciter
 confutat.) NB. Corpus, inquit
 Salvator, Est, quod traditum
 est pro Vobis, & sanguis, qui effu-
 sus est in remissionem peccato-
 rum, Matth. XXVI, 26. 27. 28.
 Marc. XIV, 22. 23. seq. Luc. XXII,
 19. 20. I. Cor. XI, 23. 24. 25. 26. 27. P.
 seqq. CHRISTUS igitur hic
 non sacrificavit seipsum, quia
 illud SEMEL tantum in ara cru-
 cis præstitit, Ebr. VII, 27. X, 14.

Sa-

S.F.

S. quid. C. S. R. F. A. W.

S.

*Sacrificium propriè dictum, & tamen incruentum, reverà est somnium sine somno. Vide. S. preced. LV. A solis Ministris Ec-
 S.F. clesie distribuitur Eucharistia per
 1. Cor. IV, 1. coll. Rom. X, 14. seq.
 1. Cor. XIV, 40. Eph. IV, 11. Vid.
 Colleg. Anti - Socin. Dispar est
 ratio Baptismi. Hujus enim ne-
 cessitas major est. Hic verò, ubi
 Minister haberi nequit, obtinet
 illud: crede & manducasti. Cæ-
 terum Effectus resp. omnium com-
 S. quid. muni-
 C. S. R. F. A. W. municantium est communio sub-
 stantiae corporis & sanguinis Chri-
 sti vivi, non cadaveris, 1. Cor X, 16.
 coll. Ps. XVI, 10. Act. II, 31. Fructus
 verò quem soli fideles conviva ex
 Sacramento percipiunt, est (1)
 peccatorum remissio, Matt. XXVI,
 26. (2) cum Christo unio, Joh. VI, 56.
 (3) Charitativa cum proximo ag-
 S. glutinatio, 1. Cor. X, 17. 18. XII, 13.
 ac (4) Gloriosa resurrectionis certi-
 fica*

ficatio, Joh. VI, 54. *Locus ordinarius* est quidem Templum, (sani enim *non debent deferere τὴν θυσίαν* Ebr. X, 25.) in *casu tamen necessitatis* etiam Domus privata, exemplo *Christi* (celebrantis in *privatis* Luc. XXII, 10. *Johannis*, juxta *Niceph.* L. I. c. XXIIIX, *edibus*, vide tamen *Ca-saubon. Exerc. XVI. n. X. fol. 405.* Quomodo enim Johannes ad se ipsum missus esset; Luc. XXII, 8. II.) & *Apostolorum.* Conf. Act. II, 41. 42. XX, 7. seqq.

XCHX.

Dic ECCLESIAE (*multitudini* paucissimis oppositæ,) Matth. XIIIX, 17. (Ergo non consistit in unica Persona. *Una certè Persona non potest dici Ecclesia.* Bell. L. III. de Eccles. c. XVII.) *qua collecta à Deo per verbi Ministerium* (I. Cor. III, 9. 10. seq. 2. Cor. V, 20. Eph. II, 20. 21. Matth. XXIII, 37. XXIIIX,

in EC-
CLE-
SIA,

XXIIX, 19. 20.) est CORPUS (my-
sticum) CHRISTI (Eph. I, 22. seq.
IV, 16. adeoque *multitudo* non
confusa, sed *ordinata*. Conf. I.
Cor. XIV, 33. *edificata super PE-*
TRAM (Matth. XVI, 18. non *PE-*
TRUM, fatentibus *Patribus*, *Con-*
ciliis, *Pontificiis*, imò NB. *ipsis*
Pontificibus Romanis ap. Gerh.
Conf. Cathol. L. I. P. II. c. II. &c.
Vid. seq. §.) CHRISTUM, (I.
Cor. X, 4. III, 11. NB. Quod de
solis *membris veris* sive *vivis*, i. e.
hic & nunc *credentibus*, intelligi
potest. Impiorum enim caput
Christus non est, & qui *Spiritum*
Christi non habet, non est *ejus*,
Rom. IIX, 9. sicut *palmes non*
trahens succum ex vite, *ejicitur*,
Joh. XV, 4. 5. 6. Consentit *Sal-*
mero Tr. XIV. fol. 165.) repræ-
sentata in *Conciliis* (Act. XVI. 22.
seq. Matth. XII, 17.) *Divinitus*
instituta (Matth. XII, 20. Act.
XV, 28.) à *Magistratu convocan-*
dis

dis (Psal. II, 10. seq. XXIV, 7. 9. exemplo piorum Imperatorum. *Nicenum* enim *Constantinus*: *Constantinopolitanum* *Theodosius Senior*: *Ephesinum* *Theodos. Junior*: *Chalcedonense* *Martianus* convocavit. Ex quo enim Imperatores Christiani esse cœperunt, ex illis pependerunt res Ecclesie, & maxima quoque Concilia eorum arbitrio tum facta sunt antea, tum hodieque sunt. Socrat. Proem. L. V.) quorum Præses Politicus est Magistratus: Ecclesiasticus, pius Theologus (non Episcopus Romanus) Suffragatores omnes fideles Scripturarum periti (Act. XV, 28.) nullam enim normam præter Scripturas (unde autoritas & infallibilitas Conciliorum, ut sic, nulla est, sed folius Scripturæ. Scriptura enim Conciliorum norma, non Concilia Scripturarum norma sunt. Vid. *Man. Hülsem.* fol.

fol. 22. 24. 31. 33. seq. *Brev. c. XIIIX.*
 §. XIX. seq. *Suppl. c. X.* omnino)
 agnoscere (Gal. I, 8. seq. Ef. II X. 20.
 Actor. XVII, 1. seq. XV, 1. 2. seq.)
 possumus, existunt. Cæterum
 Ecclesia est UNA, (*Capite*, Eph. I,
 22. *Corpore, Spiritu, spe, Domino,*
fide, baptismo, Deo, c. IV, 4. 5. 6.
Eucharistiâ, I. Cor. X, 17. *chari-*
tate, Phil. II, 2. &c.) SANCTA (A-
 poc. XL, 2. I. Cor. III, 17. ob *San-*
 ctum illum sanctorum, Dan. IX, 24.
 Sanctissimum scil. caput Ebr. VII,
 26. Eph. I, 22. Sanctum verbum
 Joh. XVII, 17. coll. Rom. X, 10. *San-*
ctificationem & inhabitationem
 Spiritus Sancti I. Cor. III, 17. *sanctis-*
simam fidem, Jud. V, 20. *vocatio-*
nem, 2. Tim. I, 9. & *officium* sive vi-
 tam, Luc. I, 75. Eph. IV, 24.) & CA-
 P. THOLICA, (ob universalem sive
Catholicam Fidem, quæ ab omni-
 bus salvandis ubique & semper
 credi debet, etsi ab omnibus ho-
 minibus, ubique & semper de-
 facto

facto non credatur. Vera enim fides à paucissimis suscipitur. Unde Ecclesia vera grex pusillus Luc. XII, 32. dicitur. Initio Catholica fides dicebatur fides Trinitatis. Vid. Symbol. Athanas. ex constitutione civili Imperatorum Grat. Valentinian. & Theodos. d. 28. Febr. an. 380. quæ extat Cod. Theodos. Tit. de Fid. Cathol. Conf. Sozomen. L. VII. c. 4. Tripart. L. IX. c. VII.) i. e. Christiana ac Apostolica. Id enim ratione rei significat Catholicum, quod in ipso Apostol. Symb. per Apostolicum exponitur. Ecclesia porro quoad externum ac florentem statum Visibilis, juxta internam verò formam (fidem veram) hominibus invisibilis: (2. p. Tim. II, 19. I. Reg. IIX, 39. XIX, 10. 14.) solò autem verbi puro preconio (si floreat) p. notabilis est. Si manseritis in sermone meo, verè Discipuli mei estis

*estis, Johann. IIX, 31. Oves
mea vocem meam audiunt, cap.
X, 27. FINIS intermedius est
hominum aeterna salus (Apocal.
II, II. Rom. X, 13. seqq. coll. I.
Tim. IV, 16. I. Pet. V, 10. II, 9.
NB. Cum nemo corpore & animo
simul extra Ecclesiam existens
salvetur, Johann. XV, 6. Eph. I,
22. seqq.) ultimus autem (Ephes.
I, II. seq. III, 20. seq. Gloria
Dei.*

XCIX.

P. DEUS dedit CHRISTUM
(quod enina Maria collum vica-
rium, Papa autem Caput vicari-
um Ecclesiae sit, ἀρχηγός Papi-
starum somnium est) CAPUT
super omnia ipsi Ecclesiae, Eph.
I, 22. coll. c. IV, 15. seq. Paulus verò
nulla re inferior fuit (2. Cor. XI,
5. XII, II) summis Apostolis i. e. Ja-
cobo, Petro ac Johanne Gal. II, 9.
(Vid. *Est. h. l. fol. 519.*) Ergò Petrus
Paulo nulla re fuit superior. Pau-

ad quam,
sub solo
Christo
(qui nec
Collum,
nec Ca-
put vica-
rium,
patitur
Capite,

G lus

*lus Petro in faciem (seriò, non,
 dicis gratiâ, quod Augustin. E-
 pist. XIX. T. II. fol. 70. seqq. con-
 tra Hieronym. acriter demon-
 strat. Unde Wesselus Gröningen-
 sis: Si clavem errare dicas, quan-
 do errat is, cui commissæ claves
 sunt, non verbis pugnam paro,
 quoniam ego sententiæ Augustini
 fixus hæreo, quæ talem nutantium
 verborum ambiguitatē non formi-
 dat. Imo sic totus in tuam sententi-
 am, concedo, NB. Confitens primū
 & sanctissimum Papam PETRUM
 ERRASSE, quæ postea si rei Eccle-
 sia non sese ligatam summorum
 Pontificū determinationibus. Quin
 indiffidentia fidelis omnis teneatur
 exemplo Pauli pro Regula fidei
 contra Papam in faciem, & si non
 aliter, coram omnibus resistere; de
 Indulgentiis Opp. fol. m. 238.) resti-
 rit, (Gal. II, II. 14.) Ergo eum pro
 Papa non agnovit. Si Petrum
 Matth. XVI, 18. Christus Caput
 con-*

constituisset; *nulla inter Apostolos*
quisnam eorum major sit, Quædæ-
nia sive contentio Luc. XXII, 24.
 esse potuisset. Et Apostolus *omnes*
omnino ministros, quos Christus Ec-
clesie in universum DEDIT, plenè
recensiturus omisit Papam, Eph.
 IV, II. Ergò cum à Christo datum
 non credidit. Aliàs notabilius di-
 xisset; *num omnes Papæ? quàm:*
num omnes Apostoli, num omnes
Prophete, num omnes doctores? I.
 Cor. XII, 19. *Papa enim species*
Monadica esset. Nihil solidi rege-
 rit *Salmero* Tom. XIV. fol. 168. *Paulus*
plus Ecclesie profuit, quam Pe-
trus Bell. L. I. R. P. c. XXVII. §. deni-
 que. Et ignoratur, *uter alteri præ-*
stet §. 5 fortasse. Quæ locum non
 haberent, si Petrus Papa fuisset: nisi
utrumq. Apostolum pro Papis ha-
 bere velint Jesuitæ cum *Arnaldi-*
stis. Vid. Lib. *La Grandeur & Epi-*
tom. ejusd. *Joh. Heinr. Ott. Conf.*
Hann. Pell. Ovin. §. 646. seq.

DEUS
FRAT
MISSA
LUMI
NIS
NATI
RE
PADA
SODIA

155
156

DEUS
PRÆ-
MISSA
LUMI-
NIS
NATU-
RÆ
PÆDA-
GOGIA,

per Ver-
bum,

C.
τὸ γνωστὸν ὁ Θεὸς gentibus re-
velatum est in natura, ut sint in-
excusabiles, Rom. I, 20. Hōc
sine accendit lumen naturæ, ut
Deum quarant cum intentione
eum inveniendi, Actor. XVII, 27.
Benignitas Dei (ex creaturis de-
prehensa) ad pænitentiam du-
cit, Rom. II, 4. & Deus in somnio
per visionem nocturnam irruit
super homines tribus vicibus (i.e.
sæpè & quantum ad hoc satis est),
per singulos, (omnes, etiam ex-
tra Ecclesiam) ut revocet animas
eorum à corruptione, & illumi-
net luce viventium, Job. XXXIII,
15. 16. 29. seqq. Vid. Brev. Hülf.
c. IIX. §. II. III. suppl. §. IV. V. VI.
seqq. omnino.

CI.
Vocatio formaliter & univo-
ce seu propriè dicta, à qua incipit
salutaris conversio, fit tantum
per

S.

P.

W.F.E.

W. F. E. *per verbum, vel distinctè* (sectione aut prædicatione) vel (per famam) *confusè* perceptum. *Fides* enim est *ex auditu* (in adultis) *auditus autem per verbum, vel prædicatum*, (Rom. X, 7. Conf. 1. Theff. II, 12. 2. Theff. II, 14. Gal. I, 4. seqq. 1. Cor. I, 9. 2. Petr. I, 3.) *vel famâ* (1. Reg. X, 1. seqq. 2. Reg. V, 2. 3. 1. Theff. I, 8. Rom. I, 8. X, 8. cognitum. Vid. Hülsem. l. c. §. VI. Suppl. §. IX.

CII.

P. *Gratia illa est sufficiens* seu *efficax*: uti *semen* in se *sufficit ad producendam primò herbam, rûm spicam, postea plenum in- spica frumentum*, Marc. IV, 28. seqq. *Judicate ipsimet, quid debuerim amplius facere?* Es V, 3. 4. *Ergò Deus sufficienter fecit, qui cuilibet homini dicere potest: Sufficiat Tibi gratia mea*, 2. Cor. XII, 9. Dico: seu *efficax*. *Omnis enim divina gratia, quantilla*

(adeoq; sufficienter seu efficaciter,

G 3 *etiam*

etiam sit, est intrinsecè efficax ad
 producendum aliquem effectum,
 qui ordinatur ad Salutem certis
 gradibus consequendam. Ut
 non ineptè dixerit Arminius
 contra Perkinsum: Gratia præ-
 veniens sufficienter & efficaciter
 prævenit: preparans sufficienter
 & efficaciter preparat, &c. Oper.
 fol. 605. Nec ex Scriptura o-
 stendi potest, ullam gratiam
 esse inefficacem intrinsecè. Con-
 tradistinctio autem gratiæ effica-
 cis contra sufficientem, nulla est
 & tantum *περὶ ζωῆς* crudelis &
 absolutæ Reprobationis, ac con-
 traditionem involvit. Suffi-
 ciens enim gratia ad vitam æter-
 nam hōc pactō gratia esset suffi-
 cienter privans hominem vitam
 æternā, (uti docent Calviniani apud
 Hülsem. Oper. posth. fol. 85.)
 sive sufficienter insufficiens: gra-
 tia non - gratia (contra Rom.
 XI, 6. *benevolentia malevola.*
 Vid.

Vid. omninò *Hülsem. Aux. l. fol.*
 30. seqq. & *Vindd. Scriptur. Ar-*
tic. XXIV. Oper. posth. fol. 84.
Arguo: Omnis gratia est naturâ
 suâ efficiens, ergò omnis est suf-
 ficiens, aliàs ne gratia quidem
 esset. *Talentum*, etiam mali-
 tiosè absconditum, *equè* erat in
se aptum ad faciendum lucrum,
 ac erant *talenta quinque*, Matth.
 XXV, 15. 18. seqq. *Granum tri-*
gecupli non minùs ad fructum
trigecuplum, quam alterum ad
sexagecuplum aut centuplum effi-
cax est, Matth. XII. XIII, 8 Cibi &
edulia erant parata, tam indignis
quam dignis, ejusdemque succi e-
rant, cum iis, quibus efficacissimè
nutriebantur electi. Matth. XXII, 7.
 Luc. XIV. aliàs Dominus falso
 dixisset: *se omnibus omnia para-*
ta sistere. *Semen* (καλὸν σῆμα
 & *Se8*, Ebr. VI, 5.) eâdem quali-
 tate intrinsecâ plasticâ (aliàs ne
 semen quidem esset) *super bo-*

nam ac reprobam terram cadit,
(Luc. IIX, 5. coll. 14. 13. 12.) etiam
fimalitia hominum (Matth. XIII,
22.) illud suffocat. SUFFICIAT
Tibi GRATIA mea, nam VIRTUS
mea etiam per infirmitatem PER-
FICITUR, 2. Cor. XII, 9. Hanc
efficaciam Salvator vocat TRA-
CTIONEM Joh. VI, 44. à ductione
(Rom. IIX, 14.) distinctam. Du-
ctio enim jam volentis ac sequa-
cis est: tractio etiam non - volen-
tis est. Tractio autem hæc non
est Physica & violenta, sed suavis
per funes amoris, Os. XI, 4.
metaphorica ac moralis, vel hy-
perphysicè realis. Trahit enim
Deus homines, non ut nolentes
credant, sed ut volentes ex no-
lentibus fiant, Luth. Tom. II.
Isleb. f. 180. August. L. I. cont. 2.
Epist. pelag. CXIX. Conf. Danb.
Hodof. f. 848. seqq. Homines
enim aliàs Deo non possent resi-
stere, quod falsum esse jamjam
osten-

ostendetur. *Anathema* (igitur)
illi, qui dixerit: illum, qui periit,
non accepisse, ut salvus esse posset,
Concil. Arelat. III. an. 524.

CIII.

G. P.

Invito Vos, sed rennitis
(*תאמרי* summè repugnâstis)
extendi manum meam (quæ gra-
tiosè vos trahere voluit, Os.
II, 14) *sed non est attendens*
(*אין מקשיב*. Ergo gratia illu-
minans non necessitat. Addi-
tur enim: *abstrahitis vos ab o-*
mini consilio meo, quod non so-
lum voluntatis, post sufficientem
intellectui factam propositionem,
aversionem, sed etiam rebellio-
nem notat. Unde Tremellius:
rebellionem vestrâ abjicitis consi-
lium, quod vobis propono ad Sa-
lutem vestram.) Prov. I, 24. seq.
Volui vos congregare, sed nolui-
stis, Matth. XXIII, 37. semper re-
sistitis Spiritui Sancto Actor. VII,
51. Noluerunt obedire patres no-

licet re-
sistibili
Gratiâ,

fri, sed repulerunt, v. 39. Qui veniunt, Dei auxiliò diriguntur, qui non veniunt, suâ pertinaciâ reluctantur. Prosp. L. II. de Vocat. Gent. c. XXIIIX. Conf. Aug. L. III. de Lib. Arbit.

CIV.

Omnes
VO-
CAT,

Venite ad me OMNES, qui laboratis & onerati estis) quales vel maximè sunt reprobi,) Matth. XI, 28. *Ite (ergò) in mundum, universum & predicate Evangelium* (quod salutem annunciat) *omni creature*, Marc. XVI, 15. Cui mandato paruerunt Apostoli, *predicantes UBIQUE*, v. 20. Vera enim erat Christi prædicationis: *Evangelium iripredicatum in toto mundo* Matth. XXIV, 14. Reverà siquidem *predicatum est apud universam creaturam, quæ sub cælo est* Col. I, 23. Unde *Deus annunciat omnibus ubique, ut resipiscant, quia omnes*

omnes

mnes sunt iudicandi in extremo die, Actor. XVII, 30. seq. Ubi numerus vocatorum cum numero iudicandorum æquiparatur. Deum omnes homines universim ad minimum ter (I) in Adâmo, Gen. III, 9. 10. 15. (II) familiâ Noachi. c. IX, 8. seqq. (III.) missione Apostolorum, Matth. XXII, 18. seq. Marc. XVI, 16. Act. I, 8. vocasse, fatetur Ludov. Croc. Syntagm. L. IV. c. VI. f. 1023. Novit Deus vias, quibus prædicantes etiam in terras nobis invias, ac plane incognitas, mittere potuerit: & quò non irit pes Apostolorum, penetravit sonus eorum. Annon enim audierunt? imo verò: nam in omnem terram exivit sonus eorum, & in fines orbis terrarum verba illorum, Rom. X, 18. ita, ut nihil à calore Solis gratiæ possit abscondi, Ps. XIX, 7. coll. 4. 5. Aliàs Christus frustra pro omnibus mortuus esset, si non o-

mnibus annuntiaretur. Vid. præced. § XXXV.

CV.

an-
quam
POENI-
TEN-
TES.

Pœnitentia sive *converso passiva & activa* est. *Converte me Domine, & convertar: postquam autem (passivè) conversus fuero, etiam (activum) pœnitentiam agam*, Jer. XXXI, 18. seq. In conversione *passivâ* homo se habet *merè PASSIVE* (nihil *activè* conferens; sed influxum gratiæ, *passivè* tantum dum *actu non resistit*, admittens: uti *homo mortuus* Eph. II, 5. se ipsum resuscitare, aut *cæcus* Eph. IV, 18. aliquid videre *NEQUIT*) ac *NEGATIVE*, non *positive* influens, sed tantum *more non repugnans*, (*naturaliter enim omnino repugnat* *Θεῷ* *ὁ ἄνθρωπος* *τῷς ἐναντιότητι* *Deo hostiliter repugnat*, Rom. IIX, 7. seq.) quæ *absentia malitiosa repugnantie*, beneficium *prevenientis gratiæ* est. Quia vero homo *naturaliter*

P. C.

re-

repugnat, igitur potentia recipiendi influxum gratiae non potest esse naturalis (juxta quam subdi Deo non potest, Rom. IIX, 7. sed tantum obedientialis non nisi per supernaturalem gratiae influxum traducibilis in actum. Passivè sic conversus homo potest deinceps ex viribus dativis (gratiae) non nativis, peccata ex Lege (Rom. VII, 7.) agnoscere & in Christum ex Evangelio (Rom. X, 6. seqq.) credere. Unde poenitentia μετάνοια pro contritione, fidei contradistincta (Actor. XX, 21. Marc. I, 15.) & ὁλοκλήσις (pro contritione fidei conjuncta, Matth. III, 2.) accipitur, duas videlicet partes: Contritionem (2. Cor. VII, 10. Psal. LI, 19.) & fidem (Marc. I, 15. coll. Act. XIX, 4.) (vel potius Matth. XXI, 32. Act. III, 19. 16. Luc. XXIV, 47. censente B. Hülsem. Oper. Posth. fol. 94.) complexa.

CVI.

& à Pec-
caris
ABSO-
LUTI,

*Solus DEUS (δημιουργὸς) pec-
cata remittere potest, Marc. II, 7.
Ministri vero Ecclesiæ (non nu-
dè historicè aut significativè, sed)
Agnoſcunt effectivè, non tamen
judicialiter, de peccatis seriò
dolentes, inque Christum cre-
dentes (impœnitentibus enim re-
tinentur, Johan. III, 18. 36. Matth.
IX, 2. Marc. II, 5.) ab omnibus P.
(sine ullâ reservatione culpæ:
QUÆCUNQUE enim Matth. XIIX,
17. & QUORUMCUNQUE Joh. XX,
23. peccata remiseritis, remissa
sunt: & qui justificati per fidem
in Christo Jesu sunt, pacem cum
Deo ita habent, Rom. V, 1. ut nul-
la in illis sit amplius condemnatio,
Rom. IIX, 1. adeoque nullum
irremissum peccatum,) etsi sin-
gula non enumerentur (enum-
ratio est impossibilis Ps. XIX, 13.
14. nullibi præcepta, adeoque ne-
cessitatis exemplo destituta. Da-
niel*

F. S. C. P.

niel simul & semel sua ac totius
 Populi peccata c. IX, 20. confite-
 batur: Publicanus Luc. XIX,
 13. & Auditores Petri Act. II, 37.
 seq. indefinitè confessi, absolveban-
 tur) peccatis absolunt. Apostolis
 enim & successoribus dictum
 est: quorum peccata remiseritis,
 remissa sunt, Joh. XX, 23. quic-
 quid solveritis in terra, solutum
 erit in calis, Matth. XIX, 18. Si-
 ne ulla etiam reservatione pœ-
 næ. Sublatà enim culpâ tollitur
 debitum pœnæ. Christus cul-
 pam omnem in se transferendo
 pœnam à nobis declinavit. Es. LIII,
 6. Joh. I, 29. 1. Pet. II, 24. Ideò
 enim pro nobis castigatus est, ut
 nos haberemus PACEM, Es. LIII,
 5. & maledictò legis liberaremur,
 Gal. III, 13. Quisunt in Christo
 Jesu, in illis non ampliùs super-
 est *καταρα* Rom. II X, 1. adeo-
 que nec pœna.

CVII.

per non
Imputa-
tionem
Peccato-
rum &
Imputa-
tionem
Justitiæ
Christi
activæ
ac passi-
væ (ci-
tra o-
mnem
dubitan-
di Cau-
sam.)

Justificatio h. l. in significatione forensi accepta, est justit-habitio (uti Prov. XVII, 5.) per imputationem sc. Sicuti Christus factus est pro nobis peccatum (imputatione, non commissione;) ita nos reddimur (imputativè, non inhæsitivè) justitia IN ILLO 2. Cor. V, 21. Unde Actus *sepius* est peccati non-imputatio, (Ps. XXXII, 1 Rom. IV, 8.) sive peccati remissio. (NB. pertinens etiam ad patres V. T. eodem quippe modo nobiscum justificatos, Act. XV, 11. quod hæreticè negant cum Socinianis Coccejano-hypothetici, abusi locò Rom. III, 25. dicentes: Veteres in V. T. minus plenè justificatos esse, tantum per peccatorum *πάρεσις* sive tolerantiam, quia Christus nondum passus esset, non vero per *ἀφεσις* sive remissionem. Vid. confutatos ab Hulsio Specim. The-

P.

S.

R.

S.

Theol. Hypoth. 1. fol. 46. seqq.
 Socinianos autem in *Colleg. Anti-*
 S. *Socin.* fol. 633.) actus verò *Seri-*
nos est *justitiæ Christi imputatio.*
Fides (*que creditur*, non *qua-*
 R. *creditur*) *imputatur* (non ut *ju-*
stitia sit, sed ut *nostra* sit. Unde
justificatio dicitur *justitiæ divi-*
ne actus, Rom. III, 25. seq. qui
 non potest non verum funda-
 mentum, i. e. *veram justitiam*
 & quidem nobis *imputatam*, pro-
 pter quam imputationem ea-
 dem *justificatio* I. c. vers. 24.
 etiam *misericiordiæ ac gratiæ di-*
vine opus appellatur, habere.)
ad justitiam, Rom. IV, 5. Ergò
 fides habet aliquam *justitiam*,
 quam nobis applicat; non suam;
 ergò alienam, Christi. *Christus*
 enim *factus est NOBIS justitia*,
 I. Cor. I, 30. seq. qui est JEHOVA
 JUSTITIA NOSTRA, Jer. XXIII, 6.
 XXXIII, 16. *in quo justitiam no-*
stram habemus, Es. XLV, 24. coll.
 Rom.

Rom. III, 22. seq. 1. Pet. I, 19. Luc.
 XVII, 10. De *Activa & passiva*
obedientia Christi repete præ-
 ced. §. LIX. DUBITATIONEM
 verò tollit *pax cum Deo* (Rom.
 V, 1. II, 1.) *Spiritus Sancti testi-*
ficatio (Rom. II, 16 seq.) *fides*,
 quæ est *spes firma* (Ebr. XI, 1.)
 & *παρρησία* (Eph. III, 12.) du-
 bitationi contraria. Omnes
 nostræ salutis causæ in actu sunt
 positæ: *Patris* nimirum *amor*
universalis Joh. II, 18. 1. Tim. II,
 4. *Filii* *veritum universale*, per
 §. LXI. *Spiritus Sancti illumina-*
tio universalis, Ebr. VI, 4. seqq. &
ministerium verbi universale,
 per §. CIV. *Ex parte hominis*
 etiam non est dubitandi causa.
 Si enim *stat in fide* [quod *scire*
potest, 2. Cor. XIII, 5.] res salva
 est. Si non *stat*, *fidem* tamen *de-*
siderat, res iterum confecta est,
 Matth. V, 6. Joh. VI, 37. Si non (pro
 nunc) *desiderat*, ne sic quidem
 de-

desperandi causam habet, (Pf. XXXI, 23. coll. Job. XXX, 20. 21.) quia Deus jurat se omnibus vellevitam dare (Ezech. XXXIII, 11. quod juramentum ex abundanti ac superfluo, ut omnem hominibus dubitandi causam praescindat, (Ebr. VI, 17. seq.) juravit.

CIIIX.

P. R. S. V.

Scimus NON justificari hominem ex operibus, SED (ἐὰν μὴ NB. Alii, inquit *Est* ipse h. l. male reddunt, Nisi *Quae* sententia *Apostolo* contraria est: Reddit autem per SED. Consentit, *Salmero & Cornel. à Lapid.* allegati *System. nostri fol. 424.* ubi *Parallellos* adduximus. Adde *Luc. IV, 26. Joh. XVII, 12. Rom. XIV, 14. 1. Cor. VII, 17. Gal. I, 7. 18. Apoc. IX, 4. Psal. CXXXI, 2.) per fidem, Gal. II, 16. Arbitramur (λογίζομεθα) justificari hominem fide (SOLA;) removetur enim*

Sola Fide,

enim

enim immediate oppositum,) *absque operibus* Rom. III, 28. *Vox SOLA tot clamoribus lapidata in Luthero, reverenter legitur in Patribus, Erasm. qui in Comm. b. l. ostendit, quod SOLA fides iustificat*, inquit, *Henr. Ludovici Ordin. Eremit. S. Augustini in Ep. ad Rom. Lect. XXX. Non operanti, sed credenti* (TANTUM Syr. & Arabs.) *fides imputatur ad iustitiam*, Rom. IV, 5. *Est autem FIDES, notitiâ* (Rom. X, 14. Joh. XVII, 3. Luc. I, 77) *assensu, (negationi quippe & dubitationi, Jac. I, 6. Rom. IV, 19 Matth. XIV, 31. P. XX, 21. Marc. XI, 23. Luc. XII, 29. metui Luc. IIX, 50. Marc. V, 36. opposita) ac Fiduciâ* (Ebr. XI, 1. III, 14. Esa. XXVI, 3. צֶרֶךְ סִמְךָ Ps. XXII, 10. II. 2. Cor. III, 4. Eph. III, 12. I. Joh. IV, 14. Coll. II, 2.) *constans, adeoque ex habitu intellectûs ac voluntatis conflatur, teste Suarez. ipso, Tom. II. Metaph.*

P.

P.

P.S. R.

taph. Disp. XLIV. & in II. Dist. XVII. *Conf. Est.* III. Dist. XXIII. §. 4. consequenter ejus *subiectum* est homo, etiam Infantes, Vid. præced. §. XCVI. in quibus tamen *non* requiritur *actus reflexus*, sed sufficit *directus*. OBJECTUM fidei salvificæ est sola *promissio Evangelica*. Non enim per quodvis revelatum (v. g. clavam Cainis, malleum Jaëlis, caudam canis Tobitici, juxta somnium Jesuiticum in *Coll. Ratisb.*) sed per solum *Christimeritum fide apprehensum* (Johan. III, 15. Rom. III, 24. seq. X, 4. Act. X, 34.) justificari, ac salvari dicimur.

CIX.

P. S. R. *Non operanti* (per opera, quæcunque ea sint, *salutem quærenti*, Rom. IX, 31. seq.) *sed credenti*, Rom. IV, 5. Si opera gratiæ justificarent, inanis esset oppositio: *Abraham* (jam in gratia, con-

sine Ope-
ribus
JUSTI-
FICA-
TI,

con-

constitutus. Quando enim Gen. XV, 6. *fides* Abrahamo *ad justitiam imputata est*, juxta Calculum Pagnini LII. annis jam ante conversus erat, quod etiam Bell. subodoratus est. Vid. *Hülsem. Man. Disp. V. fol. 198. seqq.*) ex operibus justificatus non fuit, v. 2. seq. Ergo non ex operibus gratiæ, quæ tunc fecerat. Verbo: non ex operibus Eph. II, 9. seu gratis per gratiam (δωρεάν, χάριτι. Vid. Interpp.) Rom. III, 24. At, si per gratiam, non ex operibus, aliàs gratia non esset gratia Rom. XI, 6. Quæ enim non est gratia omni modo, non est gratia ullo modo. August. Nec est gratia, si eam ulla merita præcedant. L. I. de prædest. Sanct. c. III. f. 1235.

CX.

SAN-
CTE
tamen,

Deponite (ô justificati) & mortificate veterem hominem, (Ephes. IV, 22. Col. III, 5. 1. 8.)

at-

P. S. R. W. Schw.

atque induite *ἡμέρα καὶ ἡμέρα*
 (successivè : *renovatio* enim in
 hac vita quidem *inchoatur*, sed
 non nisi in altera *perficietur*, 1.
 Cor. XIII, 9. seqq.) *novum homi-*
nem. (Ephes. IV, 24. 2. Cor. IV,
 16.) qui *conditus est in justitia &*
sanctitate veritatis, Eph. IV, 22.
 23. 24. seqq. Antequam Bonorum
 Operum *finem* explicemus, de
 ipsorum reliquis *causis* dicen-
 dum est. *Principalis* igitur
 eorundem causa est SS. *Trinitas*
 (Joh. XV, 1. seqq. Eph. II, 10. Tit.
 III, 5. Gal. V, 22.) *Organica ex*
parte Dei, *Verbum* (1. Pet. I, 23.
 Marc. IV, 27. seqq.) *cum Sacra-*
mentis (Tit. III, 5. Col. II, 11.)
 existit. *Subiectum* est *homo re-*
genitus (Joh. XV, 4. 5.) & *cre-*
dens (Añor. XV, 9. Galat. V, 6.)
 ex cuius *fidei proxime* Jac. II, 18.)
 fluunt. *Forma est conformitas*
cum præscripto Domini. (Deut.
 XII, 2. IV, 2. IX, 23. Matth. XV, 9)

&

Pe. P. R. S. W. No. P.

& quidem (Gal. III, 12. Rom. X, 5. 6.) *in lege*. Evangelium enim non est doctrina operum, Rom. I. c. *Finis* exprimitur §. seq.

P.S.

CXI.

propter
Deum,
Proxi-
mum, &
Sciplos,

Sanctitatis ac Bonorum operum studium *non ad salutem*, sed *propter ordinem* divinitus constitutum, & officium nostrum est necessarium ad hoc, ut (i) Deo obediamus: Hec enim est voluntas Dei vestra sanctificatio, ut abstinentes à malis faciatis opera bona 1. Thess. IV, 3. seqq. (ii) Eundem glorificemus, 1. Pet. III, 15. Matth. V, 16. 1. Pet. II, 12. Eph. I, 4. 6. II. (III.) Proximum diligamus, Matth. XXII, 39. 2. Thessal. I, 3. (IV.) Eum non scandalizemus, 1. Cor. X, 32. (V.) Improbos pudefaciamus, Tit. II, 8. 1. Petr. III, 16. II, 12. (VI.) Nostri verò justificationem demonstre-
mus, Jac. II, 18 Matth. V, 16. (VII.)
Vocationem ac electionem nostri

P. Maj. No,

(à

(a posteriori) *firmam reddamus*
 2. Pet. I, 10. II. I. Joh. III, 14. seqq.
 (IIX.) *Spiritum Sanctum non con-*
tristemur, Eph. IV, 30. (IX.) *Ne*
damnemur, Deut. XXVII, 26. Gal.
 III, 10. Rom. VI. ult. NB. *Mala*
enim opera damnant, licet *bona*
non salvent. Rom. I. c. Sicut *inco-*
la propter mala opera ejecti sunt,
Israëlitæ verò propter bona opera
nequaquam in Palestinam intra-
ducti, Deut. IX, 4. seq.

CXII.

Ne simus illis (etiam *passivò*,
 quod, utut non nisi *extraordina-*
riò mediò, *declinare possumus*)
scandalo, mitte *hamum*, Matth.
 XVII, 27. *Qui* (activè) *scandali-*
zaverit unum ex pusillis, *sa-*
tius ei esset submergi in mare.
Vt mundo ob scandala; necesse
quidem est (necessitate conse-
 quentiæ) *ut veniant scandala*.
 (propter malitiam hominum,) *sed*
va homini, per quem (acti-

absque
 SCAN-
 DALO
 viventes,

H

vum)

vum) *scandalum* venit. Si er- Or.
gò *manus tua* (animi, non cor-
poris) *te* (quòcunque modò,) *scandalizet*, *abscinde eam*, quia
præstat, ut *prodeat* in *cælum*,
ingrediaris, quam ut *binas ma-*
nus habens, *destrudaris* in *gehen-*
nam, Matth. XIX, 6. 7. 8. 9. Pro-
hibita ergò sunt *scandala* tam
verbalia (in *doctrina*, ac *vita*,
communi) quam *realia*, eaque
directò activa, tùm *actu primo*,
tùm *secundo*. *Actio* enim in se
scandalosa, etiam si *actu secundo*
neminem scandalizet, nihilomi-
nus *prohibita est*, Matth. XII, 36.
XVI, 23.

CXIII.

in finali
Fide,

Qui perseveraverit usque ad
finem, *salvabitur*, Matth. XXIV,
13. *Qui crediderit* *et* *conser-*
c. XIII, 21. Marc. IV, 17. sed
finaliter,) *salvabitur*, qui *verò*
non crediderit (*finaliter usque*,
ad finem vitæ) *is condemnabi-*
tur,

enr, Marc. XVI, 16. coll. Joh. III,
16. 18. 36.

CXIV.

C. *Elegit nos (actu) prædestinan-
do (ελεγεν). Ergo prædest. &
Electio usu Scripturæ sunt Syno-
nyma. Cum enim Prædesti-
natio semper involvat finem,
non dari potest Prædestinatio
ad peccatum & consequentem
damnationem. Vid. Hülsem.
Op. posth. f. 692. Aliquos ad ma-
lum divinâ potestate prædestina-
tos esse, si qui sunt, qui tantum
malum credere velint, cum omni
derestatione illis Anathema dici-
mus. Concil. Arausican. II. Va-
lentin. an. 355. & Mogunt. II. an.
848. contr. Godofchalcum, qui
ob eandem sententiam, quam
postea Calvinus adoptavit, VIR-
GIS CASTIGATUS & cænobio eje-
ctus est.) DEUS in Christo (ergo
non absolute, & extra Christum)
antequam jacerentur mundi*

quam
PRÆ-
DETI-
NATIO
in Homi-
ne solum
respexit.

fundamenta (ergò ab aeterno) ut
adoptaret nos in filios per Jesum S.
Christum (ut causam) *meritori-*
am: non verò ut *executorem* C.
tantum decreti) *juxta eùdoxiav*
(in Christo fundatam, Eph. I, 3. 6.)
voluntatis suæ (adeoque non C.
absolutæ) ut *laudetur gloria* C.
gratie suæ, quâ charos nos red- C.
didit per illum Ephes. I, 4. 5. seq.
Quos, juxta τῶν Θεῶν vocandos, C. S.
προέγνω (præscivit vocationi Hu.
parituros, adeoque ut creatos,
ac lapsos spectatos,) *eosdem*
(& non alios: adeoque non omnes
Homines, ceu Huberus, docuit.
Soli enim finaliter credentes
sunt electi. At non omnes cre-
dunt, nedum finaliter in fide
perseverant. Fides non est omni-
um, 2. Thess. III, 2. & multi jam
ab aeterno damnati, consequen-
ter, non electi sunt, quia non
credunt, Joh. III, 18. Vitiose er-
gò colligitur; Omnes causæ ele-
ctio-

ctionis, nempe misericordia Pa-
tris, meritum Filii, & gratia Spi-
ritus S. sunt universales. Ergo
& Electio est universalis. *Non
sequitur*, inquam, quia causa or-
ganica, nempe fides, non est uni-
versalis. Electio facta in Chri-
sto, Ephes. I, 4. At non omnes
sunt in Christo, quia non omnes
credunt in Christum. Electi
dicuntur pauci, multis, qui ele-
cti non sunt, oppos. Matth. XX,
16. Verbô: electio separationem,
ExMundo Joh. XV, 19. non com-
munionem notat, *etiam* (περὶ
τοῦ) *prædestinavit*, Rom. IX,
28. 29. *Quos autem prædestina-
vit, eosdem etiam* (tanquam
obedituros: aliâs enim *plures
vocantur, quàm prædestinantur*,
Matth. XXII, 14.) *vocavit & quos
(hòc pactò) vocavit, eosdem
etiam* (finaliter quoque) *justifi-
cavit: quos (tandem finaliter)
justificavit, hos etiam* (& non

‘alio s) glorificavit, v. 30. NB. C.
 “ Quò ordine Deus in tempore
 “ salvat, eo ordine ab æterno
 “ (propter harmoniam decreti
 “ & executionis. Oeconomiz
 “ enim temporaria consideratio
 “ optimus est index decreti æterni,
 “ Spanhem. P. I. Dubior. f. 276.
 “ Conf. Act. Dordrac.) salvare
 “ decrevit. Atqui in tempore so-
 “ los finaliter credentes salvat.
 Ergò Syllogismi enim Prædestina-
 torii (v. g. Qui finaliter est cre-
 diturus, sit electus. Atqui Pe-
 trus est finaliter crediturus. Ergò
 Petrus sit electus) Majorem *πεγ-
 γους* sive propositum divinum:
 Minorem *προγνωσις* sive præsci-
 entia: Conclusionem *επολογισμός*
 sive ipsa prædestinatio (juxta Rom.
 IIX, 28. seq.) format.

CXV.

Cuique
 etiam

Tua PATER, *πᾶσι*, cuncta
 gubernat, Sap. XIV, 3. Portat
 enim

Ep. St. Mai. Du.

Ph.

an.

PROVI-
DEN-
TIA in
serviat,

Ep. St. Mai. Du.

enim *Deus omnia verbo virtutis*
sue, Ebr. I, 3. ita, *ut singula in*
ipso ac per ipsum (immediatō
influxu, cont. Durand.) *subst-*
stant Col. I, 17. *In ipso enim vi-*
vimus, movemur, & sumus, Act.
XVII, 28. Vid. Dn. Bebel. Dif-
fert. adh. l. *Historia Sacri Codi-*
cis in universum sunt limpidis-
simum Providentiæ divinæ spe-
culum. Quicquid dependet à
Deo in esse, dependet etiam in
conservari : nempe *cæli, terra*
Ph. *cum omnibus in illo, etiam vilis-*
simis rebus, Matth. VI, 26. X, 29.
Psal. LVI, 9. XXXIV, 21. CXXXIX,
1. 2. 3. 4. 6. Unde OBJECTUM sunt
solæ Creaturæ, non verò DEUS
ipse. Providentia enim secun-
da creatio est. FORMA ejus *sci-*
entiam dirigentem (*πρόνοια*)
voluntatem imperantem (*πρό-*
θεω) & *potentiam* exequentem
δύναμις, quæ in *conservatione*
& *gubernatione* consistit,) com-

H 4 ple.

NE. C.
ore
rno
reti
mie
atio
rni,
276.
vare
fo-
vat.
na-
cre-
Pe-
rgò
ce-
um :
sci-
pòs
om.
nta
rtat
nim

Ep. St. Mai. Du.

Ep. St. Mai. Du.

Ep. St. Mai. Du.

plectitur. *Moriones* Creatura-
rum *bonas efficit*, *promovet ac*
premiatur, (Act. XVII, 28. seqq.
Phil. II, 13. Psal. CXLIII, 10. 2. Cor.
III, 5. Ex. XX, 6. *malas detestatur*,
impedit, ac punit, (Psal. V, 5. Deut.
XXV, 16. Zach. IIX, 17. 1. Pet. V, 5.
Jac. IV, 6. Psal. L, 16. seqq. Ex. XX,
5.) *omnia verò in bonum finem*,
(Gen. L, 20. Rom. IIX, 28.) *homi-*
num salutem, suamque gloriam
(Ef. VI, 3. coll. Rom. I, 19. seqq. IIX,
28.) *dirigit.*

CXVI.

Omnium dierum humanorum
etiam antequam venissent, nu-
merus in libro Dei erat scriptus,
Psal. CXXXIX, 16. *Dies mei sunt*
חַיַּיִם (quasi *Auf ein Kerb-*
holz gezeichnet.) Job. XIV, 5.
Terminus autem vite uti non
absolute (sed cum respectu *cul-*
sarum sive *supernaturalium*, sive
moralium, sive *naturalium*, &c.
Vid. Danb. Hodof. fol. 329.) *a*
Deo

elapsa
VITAE
CLE-
PSY-
DRA,

C. Ma. Pr.

C. R. St.

S.

Deo *decretus*, ita *neq. absolute im-*
mobilis est. Aliquando enim (a
 solo quidem Deo) *prorogatur* (2.
 Reg. XX, 1 seqq.) aliquando ab eo-
 dem vel ex *gratia* (Es. LVII, 2.)
 vel *ira* (Pf. LV, 24.) *abbreviatur*
 (aut ab homine ipso *abbreviari*
permittitur. Nam *abbreviare*
inuum est, sed prolongare *Jeboæ,*)
 & *symbolicè* per *clepsydra cæle-*
stis (quæ est decretum Dei) ac *na-*
turalis (quæ est robur hominis
 naturale) HARMONIAM jucundè
delineatur.

CXVII.

S.

Quâcunque die comederis,
morte morieris, Gen. II, 17. *Sti-*
pendium, (folius) *peccati mors*
est, Rom. IV. ult. Unde in OMNES
homines mors pervasit, QUIA
OMNES peccaverunt, Rom. V, 12.
Christus non sui, sed nostri causa,
non naturali, sed violentâ morte
mortuus, mortemque, ut pro no-

MORI-
AN-
TUR.

H 5

bis

bis mori posset, *mutatus est*,
 Vid. *Arhan.* de Incarn. Verb.
 T. I. Opp. fol. 54. Deus itaque
mortem non fecit (Sap. I, 13 seq.
 II, 23. seq. ut ut *mori jubeat* (Psal.
 XC, 4. 6.) *homines*. Id enim
 fit non *mortis institutione*, sed
 ejusdem impiis in *Pœnam* (piis
 verò in *medium glorificationis*
 Joh. V, 24. 2. Cor. V, 4. Phil. I, 23.
 I. Cor. XV, 36. 37. 42. 43. seq. Vid.
Brev. Hülsem. cap. XVI. §. XIII.
 quæ ipsis etiam in *somnum*, dul-
 cemque quietem Deut. XXXI, 16.
 Es. XXVI, 20. Dan. XII, 2. Johan.
 V, 24. 28. seqq. vertitur) *ordina-*
tione. Hac de causa *statutum est*
Homini SEMEL (ordinariè. *An*
resuscitati à Christo bis sint mor-
tui, quæritur. Vid. *Hülseman.*
Brev. Suppl. c. XVI. §. III. Ali-
 qui sanè negant. NB. Quia sc.
 uti *Hominibus SEMEL morien-*
dum est; ita *Christus SEMEL*
oblatus seu mortuus est, Ebr. IX,

26. 27. 28. *Apostolus* enim per
 vers. 27. *vult probare unitatem*
mortis Christi. B. Hülsem. *Oper.*
posth. fol. 296. hōc sensu : *quo-*
ries moriuntur homines, toties,
 & non sēpius, *Christus mortu-*
us & oblatuſ est. *Atqui ſemel*
tantum & irreiterabiliter mori-
untur homines. Ergò.) Mo-
 RI Ebr. IX, 27. Cæterum confi-
 ſtit *mors in diſſolutione abituque*
 (Vid. præced. §. LXIV.) *animæ*
 (immortalis) à *corpore* (mor-
 tali, Gen. XXXV, 18. Thren. II,
 8. 12. Jon. IV, 3. Gen. XXV, 17. Num.
 XX, 3. 29. Joh. X, 10. Nec eſt
annihilatio, quod oſtendit *Coll.*
Anti-Socin. Diſp. LXV. CXL.
 Corpus enim (*honestè ſepelien-*
dum, Gen. XV, 15. XXIII, 4. 6. 8.
 XLIX, 29. Deut. XXI, 23. XXXIV,
 6.) *in pulverem*, non in nihilum,
 (Gen. III, 19. Eccl. XII, 7.) *ani-*
ma autem vel *ad æterna gaudia*,
 (Vid. §. CXXIV. ſeqq.) vel *ad*

æterna supplicia (Dan. XII, 2. Luc. XVI, 22. seq.) abit. i

CXII.

tanquam
(ob In-
creduli-
tatem fi-
nalem)
REPRO-
BI,

Qui non credit (usque ad fi-
nem vitæ) IAM (ab æterno) C.
condemnatus est, ideo, òti QUIA
non credidit (juxta prævisionem
divinam, finaliter) *in Christum,*
Joh. III, 18. Conf. præced. S.
CXIII. *Qui non credit in eum*
(Christum) *non videbit vitam,*
(æternam) *sed ira Dei* in in-
ferno) *manebit* (æternum) *su-*
per ipsum, v. 36. Deus in tem-
pore ob incredulitatem (quæ P.
sola *actu immediato damnans*
peccatum est Joh. XVI, 8. seq. Vid.
B. Luth. Tom. II. Altenburg fol.
204. T. IIX. f. 198. sq.) homines da-
mnat. Ergò ab æterno, ob ean-
dem prævisam damnare decre-
vit, adeoque decretum *reproba-*
tionis absolutum non est.

CXIX.

Alt. Ep. Q.

P.

CXIX.

Ignis succensus est in furore
meo, & ardebit usque ad infer-
num inferiorem, Deut. XXXII, 22.
Christus descendit in infernum,
& spiritibus in carcere propter
infidelitatem damnatis (realiter)
prædicavit, 1 Petr. III, 19. 20. In
nomine Jesu flecti debet omne
genu cælestium, terrestrium ac
INFERORUM, Phil. II, 10. seq. Epu-
lo descendit post mortem in Tar-
tarum, locum tormentorum, &
cruciatuum flammæ. Luc. XVI, 23.
28. 29. Est autem infernus extra
hunc mundum, (Johan. XII, 31.)
Matth. II, 12. Luc. II, 31.
Mundus enim penitus interibit.
Vid. seq. §. CXXIX. & extra πᾶ
beatorum, (Apoc. XXII, 15.) inter
quod, & infernum, μακρόθεν,
longè dissitum, planè intransibile
χάσμα est, Luc. XVI, 23. 26. ubi
precisè (quoad πᾶ definitum.)
sit, incertum (Vid. August. L. XX.

in IN-
FERNQ,

Asb. Ep. C.

H 7

Civ.

Civit. Dei c. VI.) & *questu non P.*
necessarium est. Tutius enim
 est *infernum fugere*, quàm, *Ubi*
Sit, querere, Conf. *Chrysof.*
Hom. XXXI. in Epist. ad Rom. c.
XVI. & Danb. Lect. Catech. Part.
VI. f. 669.

CXX.

Visione
 Dei ac
 Beato-
 rum Glo-
 ria pri-
 vati,

Pœna damni (quæ nunquam P.
sine pœna sensûs existit. Unde
 ipse *Bellarminus* contra *Thomam*
 & *Complices* disputat: *etiam*
in pœna damni aliquam pœnam
sensûs contineri. L. VI. de *Amis.*
Grat. c. VI.) in Inferno, est CA-
RENTIA (A) visionis beatificæ
(discedite a me maledicti, Matth.
XXV, 41. A FACIE DEI. 2. Thess. I,
9. projecti in tenebras exteriores,
Matth. IIX, 12. XXII, 13.) & (B)
beatorum gloriæ. Soli enim
electi glorificabuntur, (Rom. IIX,
29. 30.) damnati verò erunt, (Dan.
XII, 2. Es. LXVI. ult.) in æterna
ignominia ac abominatione, ita

ut

Or. Mi. Q. A. S.

ut in ipsis regnaturum sit æternum NOLLE illius, quod semper habebunt; ac sempiternum VELLE ejus, quod nunquam habere potuerunt. *Summa*: nihil cum beatis habebunt commune præter *in corruptibilitatem*, sed *in pœnam*, ut cruciatus scil. æternos in æternum sentire possint.

CXXI.

Or. Mi. Q. A. S.

Iustum est apud Deum, ut impij æternâ pœna crucientur (2. Thessal. I, 6. 7. 8. 9. (& quidem *verme non morituro*, (Esa. LXVI, ult. Marc. IX, 44. 46. 48.) *Ignem inextingvibili*, (Marc. IX, 43.) 45.) qui sit (non phantasticè, sed) emphaticè *Gebenna* (Vid. 2. Reg. XXIII, 10.) *veri ignis*. (Marc. IX, 47.) *flagnum ignis*, (Apocal. XXI, 8.) *ab ascensione*, (Es. XXX, 33. *flammis*, Luc. XVI, 24. 2. Thess. I, 9.) *ustione* (Deut. XXXII, 23. & *fumo ascendente*, Apoc.

æternum
crucia-
buntur,

975 12.

21. 1159

1123

11 1123

1123

poc.

poc. XIV, II.) ab *elementari ta-*
men (quia ipse peribit cum ele-
mentis, 2. Petr. III, 10.) *diversi,*
 & *horribilissimis tormentis* (per
 II. cc. *pro gradibus* tamen pecca-
 torum irrogatis, Luc. XII, 47.
 seq. Matth. XI, 24.) *descripti.*
Quamdiu pii in coelo gaudebunt,
tandiu reprobī in inferno dole-
 bunt, Dan. XII, 2.

CXXII.

cum Di-
 abolis,

Ite in ignem aeternum, qui pa-
ratus est diabolo & angelis ejus
 Matth. XXV, 41. *DEUS* enim
angelos peccantes catenis noctis
 (tenebrarum) *in tartarum prae-*
cipitavit, ut serventur ad judici-
um, 2. Pet. II, 4. Jud. V, 6. *Diabo-*
lus missus in stagnum ignis, Apoc.
 XX, 10.

CXXIII.

Si verò
 verà in
 Chri-
 stum FI-
 DUCIA,

Ideo DEUS misit Filium,
suum in mundum, ut omnis, qui
credit in eum (finaliter) non
pereat: sed habeat vitam aeter-
 nam

nam, Joh. III, 16. *Qui credit in eum, non condemnatur,* vers. 18.

CXXIV.

Beati, qui in Domino moriuntur *ἀπαύται* A MODO, Apoc. XIV, 13. Dico Tibi: *Hodie* MECUM ERIS in *Paradiso*, Luc. XXIII, 43. Ubi ipse Bellarm. *Paradisum* de regno caelorum intelligit, eosque *confutat*, qui τὸ *Hodie* cum verbo *Dico* connectum L. I. de Beat. Sanct. c. III. Resp. ad IV. Testim. *Pii moriuntur in pace*, Luc. II, 29. *Nihil enim damnationis est in iis, qui sunt in Christo Jesu.* (Rom. IIX, 1.) & nulla poena infligitur poenitentibus, quia ipso-
rum *prevaricationum* *DEUS* non amplius recordatur, Ezech. XIIX, 21. Dicitur enim fidelibus moribundis: *Vade in PACE* (ex Luc. VII, 49. seq.) non: *Vade in PICEM.* *Iustorum animae* (post mortem, Sap. III, 3. qui liber Papi-
stis

DECE-
DANT

statim
Caelo
recepti,

stis est Canonicus) *sunt in manu Domini* (non tortorum Purgatorii) ita, *ut nullus cruciatus eas attingat*, Sap. III, 1. Fabula igitur *Purgatorii* (in Concil. de- mum Florentino An. 1439. fabri- cata) non solum ἀγερῶς, sed & ἀντιγερῶς est. *Tertium locum penitus ignoramus, imò nec esse in Scripturis sanctis inveni- mus.* Augustin. Hypognost. L. V. ult. med. Papistis autem nihil probantibus credere non tene- mur.

CXXV.

coram
Deo ex-
ultabunt
(non
dormi-
ent)
cum Be-
atis ;

Cupio dissolvi, ut SIM (non dormiam) *cum Christo*, Phil. I, 23. *Beati ante thronum DEI serviunt DEO die ac nocte* (non ergo stertunt.) Apocal. VII, 15. *Anima martyrum* (iterum non dormiunt, sed) *expetunt vindictam & accipiunt stolas albas*, c. VI, 10. seq. *Lazarus post mor- tem, quoad animam, in sinu A-*
bra-

Pl. S. A.

Ab. Ep.

braba ὡδὺ καλῆται. Epulo vero in flammis tormenta sentit, Luc. XVI, 22. seqq. Absentes à corpore (i. e. mortui, juxt. Slichting. Tom. II. fol. 115.) sunt presentes & versantur apud Deum, & quidem non amplius secundum fidem, sed secundum speciem, 2. Cor. V, 8. coll. 6. 7. & 1. Cor. XIII, 12. Ergò anima fidelium separata non dormit, sed felicissimè apud Deum conversatur. NB. Paulus ignorabat, an dissolvi, an vivere sibi esset melius futurum, Phil. I, 21. 22. 23. Ergò non credidit somnum animarum. Longè enim melius est, tantum Apostolum in Ecclesia vivere quàm post mortem inutiliter stertere.

CXXVI.

Si Christus resurrexit, quomodo dicant quidam inter Vos, non esse resurrectionem? 1. Cor. XV, 12. seq. Sicut Pater suscit

post RESURRECTIONEM autem

Atb. Ep.

rat

pl. s. a.

tat mortuos & vivificat, sic & Filius, quos vult, vivificat. Veniet enim hora, in qua OMNES, qui in monumentis (vel statu mortuorum; non omnes enim sepulti) sunt, audient vocem. Ejus (Filii Hominis) & prodibunt, alii in resurrectionem vitæ, alii in resurrectionem condemnationis, Joh. V, 21. 28. Dan. XII, 2. (Resurgent autem Soli pii vi meriti Christi: impii enim ad æternam damnationem resurrexissent, utut Christus non venisset. Loci, 1. Cor. XV, 22. sensus tantum est: Omnes omnino homines, qui ad vitam æternam resurgunt: beneficio meriti Christi resurgere; licet impii hōc beneficio gloriosæ resurrectionis semet ipsos privent. Resuscitabit quidem Christus etiam impios: non autem tanquam Salvator, sed ut servus vindex ac judex. Vid. præced. S.

BOHE
SARRE
CH
M
M

S. Ph.

S.
ve
re
c
ita
Eg
me
&
Ill
ev
28.
en
gi
ge
D
ta
tu
av
de
F.
te
zio

§. LXIIX. dicta prolixius,) Vi-
uent mortui tui, & cum cadavere
resurgent, Ef. XXVI. 19.

CXXVII.

s. Ph. Post corrosionem pellis meae vi-
cissim circumdabuntur ossa mea,
ita, ut tum visurus sim Deum, &
EGO IPSE visurus sim, & oculi
mei visuri sint. Ego ipse, inquam,
& NON ALIUS Job. XIX, 26. seq.
Illi, qui dormiunt in monumentis,
evigilabunt, Dan. XII, 2. Joh. V,
28. Ergo iidem numero. Non
enim alius dormire, & alius evi-
gilare: alius jacere, & aliud sur-
gere potest. Et justum est apud
Deum, ut ILLI IPSI, qui in hac vi-
ta deliquerunt, in altera punian-
tur, 2. Thess. I, 6. 7. 8. 9. Nam
ἀνάστασις ἐστὶ τῇ πενήκοντῃ
δευτέρῃ σαῶσις. Damasc. L. IV. O.
F. C. XXIIIX. i. e. ejus, quod an-
tea cecidit, altera, sive iterata sta-
tio. Conf. §. seqq.

eorum.
dem nu-
mero
Corpo-
rum.

CXXIIIX.

CXXIIX.

(citra
Respe-
ctum
Condi-
onis,

*Non enim est Personarum re-
spectus apud Deum, Act. X, 34.
Unde omnes omninò homines
coram tribunali Christi compare-
re debent, 2. Cor. V, 10. Jahan-
nes vidit mortuos magnos & pu-
fillos stantes in conspectu DEI, A-
pocal. XX, 12. Unusquisque repor-
tabit à Domino, quæ fecit sive ser-
vus sive liber fuerit, Eph. VI, 8.*

CXXIX.

aut Se-
xûs,)

*Et si in Christo Jesu non est ♂
mas nec fœmina (Gal. III, 28.)* ♂
*non tamen differentia sexûs post
resurrectionem tolletur. Aliàs
Christus Matth. XXII, 30. 31. ad
quæstionem: cujus sit uxor mul-
ti viri olim futura? compendi-
osius erat responsurus: non fore
amplius fœminam, quàm non
fore nuptias in altera vita. Vid.
August. L. XXII, Civit. Dei c. XVII,
Et absurdè dicendum foret:
Hic vir, Maria, est Mater Christi.*

Sten-

Sten-
626.
Vir
vive
dem
non
sed
pro

mon
(eri
sus
scri
mn
gel
bea
in
run
rie
tis
pus
nos
Ma
re

Stengl. de Monstr. c. XVII. fol. 626. §. 15. Dicendum esset: Hic Vir, EVA, est Mater omnium viventium. Denique: Si locò demortuæ mulieris resurget vir, non erit resurrectio identica, sed nova planè diversi hominis productio.

CXXX.

Statutum est hominibus semel mori, Post HOC autem iudicium (erit,) Ebr. IX, 27. cuius Processus (Matth. XXV, 31. seq.) describitur. Norma Lex (quoad damnationem impiorum,) Evangelium autem) quoad æternam beatitudinem) assignatur. Finis in impiorum damnatione; piorum glorificatione; divinæ gloriæ, justitiæ ac ineffabilis bonitatis manifestatione consistit. Tempus definitum sive articulos ejus nosse nostrum non est, Actor. I, 7. Marc. XIII, 32. Interim hoc scire ad pietatem satis est; quòd

omnes

SEN-
TENTI-
AMque
ULTI-
MAM in
Damna-
tos,

Q Sch.

omnes nos manifestari oporteat
coram Tribunali Christi, ut repor-
tet unusquisque, quæ per corpus e-
git, sive BONUM (promissi præmii)
sive MALUM (promeriti supplicii)
2. Cor. V, 10. Et propterea
latet una dies, ut observentur
omnes.

CXXXI.

(sine
Chilia-
sticò In-
tervallo)
latam,

Statutum est homini semel mo-
ri, post hoc autem (sine inter-
media felicitate terrena) judi-
cium, Ebr. IX, 27. Anima mar-
tyrum vixerunt quidem (sed non
in corpora redierunt, quod ibi
non dicitur) & regnârunt (sed
non in his terris (cum Christo
mille (i. e. plurimis) annis, A-
poc. XX, 4. Cateri verò mortui
vixisse (non revivixisse) dicun-
tur (aut resurrectio spiritualis
intelligitur, non corporis, quæ
una tantum, non prima & se-
cunda est) donec consummaren-
tur mille (plurimi) anni, vers. 5.
Mor-

Mo
IIX
&
qua
Tun
sepa
gna
nulu
dan
Ma
Ma
nie
ped
33.
usq
Dai
inte
Ph
Q.
Ma
Cæl
ter
non
XIV

Mortui spiritualiter (uti Matth. IIX, 22. Eph. II, 5.) intelliguntur & resurrectio prima nil aliud, quam conversio à peccatis est. Tum non corpora, sed anime separate ibid. cum Christo regnare dicuntur. Scriptura enim nullam resurrectionem ad mundanas delicias novit, (Conf. Matth. XXV, 31. Joh. V, 28. seq. Matth. XIII, 39.) & Colossus Danielis non est invertendus, ita ut pedes sint aurei, contra Dan. II, 33. Bestia quarta scivitura est usque ad extremum Judicium, Dan. VII, 23. seqq. Ubi ergo intervallum illud Chiliasco-Phantasticum?

CXXXII.

Q. Cælum & Terra præteribunt, Matth. XXIV, 35. Marc. XIII, 31. Cæli, ut fumus, deficient, & interibunt, Es. LI, 6. Ps. CII, 27. non amplius erant cæli (Job. XIV, 12.) & (Psal. LXXII, 6. seq.

nec non

παρο-

λεσι-

αυ

UNI-

VERSI

I

Lu-

*Luna Vobiscum sum usque
ad CONSUMMATIONEM SEculi,
Matth. XXII. ult. coll. XIII, 39.
Igni reservantur cæli & terra in
die judicii (2. Petr. III, 7. coll. 10.
13.) in quo contabescet totus
exercitus cælorum, &c. (Igne,
inquam, verò, non tamen ele-
mentari: quia elementa (adeoque
simul ipse ignis elementaris)
solventur (alio quàm elementa-
ri) igne: Es. XXXIV, 4. A facie
enim ipsius Dei fugiet cælum &
terra, ut non eis inveniatur am-
plius locus, Apoc. XX, 11. quia non
amplius erunt c. XXI, 1. Ps. LXXII,
7. Job. XIV, 12.) & eorum quoque
memoria (Esa. LXV, 17.) peritura
est. Summa: Cæli peribunt, sed
Dominus permanet Ps. CII, 26.
seq.) Ergò quoad substantiam non
sola accidentia, peribit Cælum
ac Terra.*

CXXXIII.

*Mortui resurgent quidem S.
in*

pristina.

c. inc.
φ9
(ho
BIL
&
IPSE
tem
dus
bea
ne
ban
Sol
Ste
glo
rñ.
get
tur
ria
sur
tur
lita
ptil
i. C
So

c. *incorruptibiles, sed ita, ut (τὸ φθαρτὸν τῷτο) ILLUD IPSUM (hoc numero) CORRUPTIBILE induat incorruptibilitatem, & (τὸ θνητὸν τῷτο) Hoc IPSUM MORTALE immortalitatem, I. Cor. XV, 52. seq. Gradus gloriæ (accidentalis, non beatitudinis essentialis, quæ planè eadem omnibus erit) probantur seqq. dictis. *Alia gloria Solis, alia Lunæ, alia stellarum. Stella siquidē à stella differt in gloria: Sic & resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione, surget in incorruptibilitate. Seminatur in ignominia, resurget in gloria: seminatur in infirmitate resurget in potentia; Verbo: Seminatur corpus ANIMALE, resurget (qualitate, non substantiâ Nam corruptibile induit incorruptibilitatem, I. Cor. XV, 53. Vid. Colleg. Anti-Socin. fol. 1197. 1112. seqq.) SPI-**

Corpo-
ra GLO-
RIFICA-
TA,

RITUALE, 1. Cor. XV, 41. 42. 43. 44.
CHRISTUS enim *transfigurabit*
corpus nostrum humile, ut confor-
me reddat corpori suo glorioso,
Phil. III. ult.

CXXXIV.

(in qui-
bus De-
um i-
psum
sunt vi-
suri,)

In carne mea videbo DEUM,
oculi mei videbunt ipsum. Job.
XIX, 29. *Visuri sumus DEUM*
SICUTI EST, 1. Joh. III, 2. & qui-
dem *à facie ad faciem*, 1. Cor.
"XIII, 12. NB. *Visto à facie*
" *ad faciem* prædicata de sub-
" *jecto oculato*, semper *visionem*
ocularem denotat. Si intelle-
ctus finitus potest elevari ad in-
telligendum Deum infinitum:
cur non & oculus materialis
(NB. qui tamen induit *spirituali-*
tatem, & factus est, *quoad facul-*
tatem ac potentiam videndi spi-
ritualis, 1. Cor. XV, 43. 44.
coll. 53. seq.) ad videndum Deum
spiritualem? Vid. omninò *Va-*
lent. in P. I. Tom. q. IIX. a. 8.

Magis

S. P. No. C. R.

Ma
inf
tua
lis
ne
Ex
De
tat
bo
me
spi
spi
ne
ni
spi
fa
pra
mu
spi
qu
id
ra
be
ye
li

Magis enim distat finitum ab infinito, quàm materiale à spirituali. *Oculus* quidem *animalis*, & in *conditione materiali manens*, non potest videre Deum, Exod. XXXIII, 20. (*quod solum Deus l. c. negat*, quia addit limitationem : *non potest me videre homo NB. & vivere*, i. e. in hac mortalitate) benè tamen *oculus spiritualis*. Et NB. *facultas oculi spiritualis*, à *potentia Spiritus* nequaquam differt. Quia enim *oculus glorificatus* factus est *spiritualis* ratione *potentie ac facultatis*, sequitur, quòd idem præstare valeat, ac si planè transmutatus esset in spiritum seu spiritualementiam. Unde: *quicquid videre possunt Angeli, id etiam videre poterunt in futura gloria OCULI SPIRITUALES beatorum, qui futuri sunt* ἱσάγγελοι, Luc. XX, 36. Atqui Angeli videre possunt ipsum Deum.

I 3 Matth.

Matth. XIII, 20. *Ergò & Oculi SPIRITUALES (potentiâ sc. Angelici,) beatorum. De visione intellectuali non est dubium. Nunc inquit Apostolus, cognosco ex parte, tunc verò cognoscam, quemadmodum & cognitus sum, 1. Cor. XIII, 12. Quæ intellectio à Scholasticis dicitur Comprehensiva. Conf. preced. §. II. B. Dank. Hodof. Proœm. f. 13. in Tabula, & omninò Gerb. Loc. de Vita æterna §. CXXXIV. Cave autem intelligas comprehensionem inclusivam, quæque proportionem æqualitatis & equiparantia requirit. Sic enim Deum à creatura comprehendendi non posse, ipsimet Scholastici docent, apud Trigoss. in Bonavent. T. I. f. 182. seq.*

CXXXV.

sed habebunt in Beatitu-

Anima separata fidelium beata sunt, sed beatitudo totius compositi, post corporum reduntionem

Sch.

nem, erit consummata. Unde
*anima quiescere jubentur, donec
 compleantur conservi, Apoc. VI,
 11. Deus enim ita providit, ne
 sine nobis CONSUMMENTUR, Ebr.
 XI, 40. Quod autem beatitu-
 do ipsa in se sit consummata, sive
 omnibus numeris absoluta, cla-
 rum est. Tunc enim venit τὸ
 τέλειον I. Cor. XIII, 10. CON-
 SUMMATA, inquam, POSITIVE, ut
 nihil boni desit, (Psal. XVI, 12.
 XVII, 15. XXXVI, 9. Eccl. LXVI, 12.
 LXV, 13) & PRIVATIVE, ut omne
 corpori animæve molestum, esu-
 ries, sitis, æstus, mors, luctus, cla-
 mor, dolor, fatigatio (Apoc. VII,
 16. XXI, 4.) absit.*

CXXXVI.

Sch.

Oculus non vidit, auris non
 audivit, nec in cor hominis ascen-
 derunt, quæ præparavit DEUS
 diligentibus se, Eccl. LXIV, 4. I. Cor.
 II, 9. Nondum igitur aparuit
 (licet in genere sciamus, nos so-

dine
 consum-
 mata,

ineffabi-
 li,

I 4

re

re conformes corpori Christi, Phil. III, ult.) quales (per omnia) futuri sumus (quando sc. Christo similes erimus,) 1. Joh. III, 2 quia exultabimus gaudiō ineffabili 1. Pet. I, 8. Unde Paulus audivit in tertio cælo, que nullus hominum eloqui potest, 2. Cor. XII, 4. Quæ castigant omninò nimiam Scholasticorum, in his determinandis, curiositatem.

CXXXVII.

æterna;

Inamissibilis ac æterna est illa felicitas, futura sumus ἡ ἀγ- γελοι, Matth. XXII, 30. At Angeli felicitate non possunt excidere, sed semper vident faciem Patris cælestis, Matth. XIIX, 10. Similiter nos semper erimus cum Domino, 1. Thess. IV, 17. possessuri hereditatem ἀφ' αἰῶνος ἡ ἀμείνων conservatam in cælis (tanquam tutissimo receptaculo) 1. Pet. I, 3. 4. Gaudium il-

illud nemo tollet à Vobis Joh. XVI,
22. Et, *qui vicerit, non lede-*
tur (post mortem primam. Conf.
Rom. VI, 7.) *a morte secunda*, A-
poc. II, II. Verbô: *Ibunt beati in*
VITAM ÆTERNAM, Dan. XII,
V. 2.

CXXXVIII.

Tres Hierarchias repræsen-
tant illa: Rex *Joas, congregatis*
SACERDOTIUS & LEVITIS, edixit:
Exite per CIVITATES Jebuda, &
congregate à toto ISRAELE pecu-
niam ad curandum domum DEI
vestri, 2. Paral. XXIV, 4.5.

cujus-
cunque
antea
fuerint
HIE-
RAR-
CHIAE

CXXXIX.

Vocatio tam IMMEDIATA
(Prophetarum & Apostolorum,
quâ DEUS Solus vel huic, ut do-
ceret, v g. Moſi, Jeremiæ, Pau-
lo, vel aliis, conceptis verbis præ-
cepit, ut hunc Doctorem designent,
uti Aaron & Eliſæus à Moſe &
Elia vocati ſunt) *vel ſaltim in-*

ſive legi-
time
VOCA-
TI,

ter nuncia forte usus est; ut in
electione Matthiæ, (Actor. I, 24.
seqq.) quam MEDIATA (moder-
norum Ecclesiæ Doctorum, quæ
est ἀποτέλεσμα trium Hierar-
chiarum, qualibet faciente quòd
suum est cum communicatione
alterius, ut mox probabimus)
 NECESSARIA ac DIVINA est. (A)
 NECESSARIA. Aliàs conquere-
 tur Dominus: *Currebant & non*
mittebam, Jer. XXIII, 21. Ne-
mo enim sibi ipsi (JURE) sumit ho-
norem; sed (is tantum) qui vo-
catur à Deo, sicut Aaron, Ebr. V,
4. Quomodo (igitur legitime)
prædicabunt, si non fuerint missi?
 Rom. X, 15. (B) DIVINA Nemo
 sibi (de jure) sumere potest,
 (quod Johannes de ministerio suo
 intellexit,) Nisi ipsi de caelo fuerit
 datum Joh. III, 27. Ipse Domi-
 nus Messis mittit operarios in
 messem (quamdiu messis durat)
 Matth. IX. ult. Ipse Christus post
 ascen-

S. A. W. F. Qua. Schw. R. Br. S. W.

ascensionem DAT. Pastores ac Doctores (ab Apostolis ac Prophetis distinctos (*usque ad consummationem Sanctorum & totius corporis mystici* , (adeoque ad extremum diem ,) Eph. IV, II. coll. Psal. LXIX, 12. I. Cor. XII, 28. Jer. III, 15, XXIII, 4. Non dat autem Christus, postquam ascendit, Ecclesiae suae Pastores ac Doctores *immediate*, sed *mediate Ecclesia* (A) *vocatione* enim *complexè sumtâ* , non excludendus ullus Ecclesiae particularis Hierarchicus Status. Singulis enim *jure divinô* , cui nullus Status *renunciare potest* , competit facultas cognoscendi ac dijudicandi de *doctrina & vita* praeficiendi , cum *jure suffragii* vel approbationis , vel reculationis , *ob vitium in doctrina & vita* praesentati , Marc. VII, 15. I. Johan. IV, 1. Rom. XIV, 12. I. Tim. III, 7. Act. VI, 3 I. Cor. XVI,

3. Vide omnino *Hülsem. Brev.*
 cap. XIX. §. V.) Unde *Ephesini*
Ministri (mediate licet vocati)
 à Spiritu S. constituti dicuntur.
Act. XX, 28. 17. Archippus (etiam
 mediate vocatus) *ministerium*
in (i. e. à) *Domino* (qui *audito-*
res in curam tradidit. Theophyl.
in h. l. Conf. Cornel. à Lap. in h. l.)
accepit. Col. IV, 17. & Apollo
 (non immediate vocatus) *coope-*
rarius ipsius Dei (1. Cor. III, 9.)
fuit. Hòc fine praeceperunt A-
postoli (Apostolicà sc. adeoque
divinà auctoritate, Rom. XV, 18.
1. Tim. IV, 11. VI, 13.) aliis, ut
idoneos ad docendum vocarent,
v. g. Paulus Timotheo, 2 Tim. II,
2. & Tito, Tit. I, 5. 7. Ipse Domi-
nus operarios in messem (ergò
quamdiu messis durat; conse-
quenter usque ad extremum
diem) extrudit, Matth. IX. ult.
 Ex dictis colligitur, vocari *bo-*
mines & Mares. HOMINES:

Quo-

Quomodo enim predicabunt, nisi fuerint missi, quorum speciosi PEDES evangelizantium pacem. Rom. X, 14. 15. Angelos non vocari, clarum est. MULIERES verò in Ecclesia taceant, nec enim permissum est illis, ut loquantur.

I. Cor. XIV, 34. Cæterum: cuinam *Jus Episcopale*, & (cum hoc nequaquam confundendum) *Patronatus* competat? quid sit, & quomodo exerceatur? consulenda sunt Consistoria Vid. Carpovii *Jurispr. Consistorial.* L. I. Tit. I. II, seqq. Hülsem. *Brev. cap. XIX.*

CXL.

R. *Noli negligere gratiam, qua data est Tibi per impositionem manuum Presbyterii,* I Tim. IV, 14. (Ergò retinendus est ritus ordinationis *ex positiva lege Apostolorum.* Vid. Hülseman. *Breviar. loc. mox citand. Segregate mibi* (inquit Spiritus S.)

ORDI-
NATI-
QUE
MINI-
STRI.

Barnabam & Saulum (qui tamen jam antè *immediatè* vocatus erat *Apostolus*, Act. IX, 15. 17. seqq. in opus *curati*, ac ad certam *Diaecesin determinati officii*. Meræ enim *Larvæ* sunt *Episcopi Titulares*, quia in *Tridentino* numerus erant, quales etiam *fraudulenter* subornarunt *Ariani* in Synod. Seleuc. ap. Athan. T. I. Opp. fol. 678.) ad quod accersivi eos, Act. XIII, 2. (*Aliquem igitur ritum separandi Doctores à Laicis esse de necessitati præcepti divini*, rectè ex h. l. Hülseman. Brev. c. XIX. Supplem. §. III. colligit.) *Quæ segregatio statim jenuio, precibus*, ac *Χαίρ* *Deotia* peragebatur *Χαίρ*. *Deotia* autem non solum *vorivâ*, sed etiam *ordinativâ*, quod probat B. Hülsemanus de Min. Ordinat. §. II. seqq. Alii solam *vorivam* agnoscunt cum Grotio & Maresio Exam. IV. QQ. Theol. fol. 15. Vid.

Vid.
Ac
est
sup
tov
nun
con
di.
re
P. pun
Pre
Pre
Ac
ex
Mi
§. X
rem
gat
L. I
P. Epi.
Pa
voc
San

Vid. *Dn. Calov. Bibl. illustrat. ad*
Act. I. c. Ulti porro, χειροθεσία
est impositio manuum Presbyterii,
super caput Ordinandi; ita χει-
ροθεσία significat extensionem ma-
nuum populi, seu suffragium &
consensionem in Personam vocan-
di. Ministrum Ordinationis de ju-
re divino non esse solum Episco-
pum (quem fingunt, jure divino à
Presbytero esse distinctum, sed
Presbyterium ex I. Tim. IV, 14.
Act. VI, 6. contra Papp. invictè &
ex professo probavit Hülsem. de
Min. Ordin. & Breviar. c. XIX.
§. X. suppl. §. IV. Modum ac ce-
remonias, quibus ap. nos pera-
gatur, tradit Carpz. Consistorial.
L. I. Tit. IV.

CXLI.

Presbyteri Urbis Ephesinae, à
Paulo (Act. XX, 17. 28.) EPISCOPI
vocantur. Idem salutat omnes
Sanctos, qui sunt Philippis, una
cum

Jure di-
vino æ-
quale,
quoad
Ordi-
nem.

P. Epi.

2.

cum EPISCOPIS (in plurali sive Presbyteris) & Diaconis, Phil. I, 1. Ergò (colligit Hieron. ad Tit. I, 5. 7. quia, inquiens, in una civitate plures, ut nuncupantur, Episcopi esse non poterant,) jure divino Presbyter ac Episcopus non differt. Timotheus ordinatus est à Presbyteris, 1. Tim. IV, 14. Si ergò soli Episcopi ordinant (quod volunt Papistæ,) hi Presbyteri erunt Episcopi. Episcopi non recensentur, (Eph. IV, 11.) inter ordines Ministrorum, & (1. Tim. III, 18.) sine mentione Presbyterorum ponuntur. Ergò adhuc cum Presbyteris iidem sunt. Adeoque magis consuetudine, quam dispensationis Dominicæ veritate Presbyteris sunt majores, C. olim & C. Ecce Ego. dist. XCV. ex Hieronymo. Unde ipse Innocentius relatus in Jur. Can. c. A multis IX. extr. de et. & qualit. præficiend. narrat :
quod

quòd Urbanus Papa Diaconatum tantum & Presbyteratum sacros ordines agnoverit, NB. quales solos primitivam Ecclesiam habuisse legatur. Quod ipse Bellarminus de Sacr. Ord. c. VII. allegat, nil valens respondere.

CXLII.

Quomodo audient sine praedicante? Rom. X, 14. Sunt enim relata. Attende tibi ipsi & doctrinae, si id feceris, salvabis te ipsum & eos, qui audiunt, 1. Tim. IV, ult. Sitis factores sermonis, & non auditores solum, fallentes vos ipsos; Jac. I, 22. Consideremus nos invicem, ut provocemus ad charitatem & bona opera. Non deferentes Synagogam (Ecclesiam) nostram, sicuti mos est nonnullis, sed adhortantes invicem, idque hoc magis, quòd videtis appropinquantem diem (Domini) Ebr. X, 24. 25. Stylò Biblico. Auditores (non soli Eccle-

horumq;
Auditores, Clerici;

Evangel.
ad Rom.
cap. X.

clerici) vocantur CLERI: *Pa-*
scite gregem (Auditores vestros)
non ceu dominantes in CLEROS
sed sitis exemplaria gregis, I. Petr.
 V, 2. 3. *Priedeaux* Opp. fol.
 m. 646. dicit: esse *Clerum Ec-*
clesiam, (de quo l. c.) & *Clerum*
Ecclesie, per quem solos Mini-
 stros Ecclesie intelligit. Cum
 igitur Auditores per puram ver-
 bi predicationem & legitimam
 Sacramentorum administratio-
 nem, ad salutem æternam, pro-
 pter gloriam DEI à Ministris
 sint perducendi, manifestum est,
Ministerii Ecclesiastici finem pro-
ximum, pura predicatione ac Sa-
cramentorum administratione:
Intermedium, salute hominum:
Ultimum verò gloria Dei absol-
 vi.

CXLIII.

Per me (inquit æterna sapien-
 tia) *regnam REGES, & domi-*
natores decernunt justitiam. Per
me

Si divi-
 nitus
 instituti

A.W. Ro.

me
 cip
 ter
 po
 tes
 Q
 D
 en
 di
 est
 Q
 no
 ian
 XI
 P.
 po
 di
 en
 fol
 pr
 I.
 II,
 sti

Quidd. S. P. & C.

me PRINCIPES gerunt Principatum, & omnes JUDICES terre. Prov. IIX, 15. 16. Non est potestas nisi à DEO: quæ verò potestates sunt, à DEO ordinate sunt. Quisquis (itaque) potestati resistit, DEI ordinationi resistit. DEI enim Minister est, non frustra gladium gestans: DEI enim minister est, ultor ad iram, malum facienti. Quapropter oportet esse subditos non solum propter iram, verum etiam propter conscientiam, Rom. XIII, 1. 2. 3. 4. 5. 1. Pet. II, 13. seq.

CXLIV.

P. Omnis anima (etiam Clerici) potestatibus subdita sit (ut obediatur in omnibus, nisi magis obediendum sit DEO, Act. V, 29.) non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam, Rom. XIII, 1. 5, seu propter Dominum, 1. Pet. II, 13. Apostolus ad omnes Christianos universaliter loquitur, non

MAGISTRATUS,

horum-
que sub-
diti,

A.W.Ro.

non excipiens Clericos, inquit de
 Rom. I. c. *Bannez.* 220. q. LXVII.
 a. 1. Concl. 2. Idem ait *Chry-*
sof. *Theophyl.* *Theodoret.* *Oecu-*
men. omnes *Graci* ad I. c. fatente
 & approbante *Cl. Espenc.* ad Tit.
 III. digress. X. Oper. fol. 572. seqq.
 Consentit etiam *Bernhardus* ad
 Episcop. Senonens. Ep. XLII. *non*
paratus cedere, etsi totus terrarū
orbis adversus ipsum conjuraret,
 Ep. CLXX. Certe *Salomo* jure Re-
 giō punivit & ab officio ne amplius
 esset *Sacerdos*, removit *Abiatharū*
seditionis reum, 1. Reg. II, 26. seq.
 Propter hoc (conscientiam) *vecti-*
galia *Magistratui*, tanquam *DEI*
ministri solvitis, Rom. XIII, 6.
Reddite igitur, quod debetur, tri-
butum, cui tributum, vectigal, cui
vectigal, timorem, honorem, vers. 7.
Adbortor, ut ante omnia fiant de-
precationes, obsecrationes, inter-
pellationes, gratiarū actiones, pro
 Re-

A. W. S. Schw.

Regibus omnibus, in eminentia constitutis (utut adhuc sint infideles) ut placidam & quietam vitam degamus, cum omni pietate & honestate: nam hoc bonum est & acceptum coram DEO, I. Tim. II, 1. 2. 3. Querite prosperitatem istius Civitatis, quo deportavi Vos, & orate pro ea Iehovam: nam in prosperitate ejus futura est Vobis prosperitas, Jerem. XXIX, 7.

CXLV.

A. W. S. Schw.

Bellum Justum Divinâ auctoritate (Num. XXXI, 2. 3. 4. 5. 6. seq. Jos. I, 6.) Exemplisque Sanctorum Abrahami (Gen. XIV, 14.) Jacobi (c. XLIIX, 22.) Moysi, Josue, Judicum, piorum Regum, Davidis, Ezechia, Josaphati nititur, nec ullibi in Scripturis prohibitum est. Unde Johannes milites Romanos, rogatus ab iisdem quid facere debeant, ut effugerent venturam iram? non militiâ,

Milites;

*tiā abire, sed stipendiis (militari-
bus) contentos esse, neminemque
concutere (Luc. III, 14. coll. 7.)
iussit. Bonā igitur conscientiā
militaria stipendia acceperunt.
Conf. pro Bello, Matth. IIX, 9.
Actor. X, 1. coll. 7. 48. XXIII, 17.
23. seq.*

CXLVI.

Carnifi-
ces (alii
que Ju-
stitiæ
Execu-
tores.)

Carnifices sunt executores Ju-
stitiæ & jussu magistratūs *Divi-
nitus* ipsis commissō gladio (Ro-
man. XIII, 4. qui enim sanguinem
hominis effuderit, ipsius sanguis
iterum debet effundi, Gen. IX, 6.)
maleficos feriunt, suntque *Ma-
nus Legum*. Godofr. ad Novel.
LXIX. c. 3.

CXLVII.

five OE-
CONO-
MI,

*Simile est regnum cælorum
homini cinodeonōtōrj exeuntū pri-
mo diluculo ad conducendos ope-
rarios in vineam suam, &c. Matth.
XX, 1. seqq. Jehova benedixit
Abrahamo, Domino meo, valde,
de-*

A. S.

A. V. S. Schw. R.

de
ar
cil
XX
DE
tiā
sit
tin
po
ab
VI
qu
I.
fec
gi
DI
ay
ay
pr
C
XI
ar
no
Et
co

dedit enim ei greges, armenta,
 argentum, aurum, servos, an-
 cillas, camelos & asinos, Genes.
 XXIV, 35. Divitiæ igitur sunt
 DEI donum, bonæque conscien-
 tiæ, (ultra quotidianam neces-
 sitatem victus & amictus) legi-
 timè (non per injustitiam) partæ,
 possideri possunt: modò ne
 abominandâ profanentur (1. Tim.
 VI, 10. Coll. III, 5.) **AVARITIA**,
 que est radix omnium malorum,
 1. Tim. VI, 10. contra primam &
 secundam Tabulam Decalo-
 gi. Lædit enim charitatem
 DEI & proximi, (ὁ γὰρ ἐστὶν
 ἄνδρα φιλάργυρον γεγενῆσθαι
 ἀγαθόν Æschin.) imò evertit
 propriam domum, Prov. XV, 27.
 CAVETE igitur ab avaritia Luc.
 XII, 15. Sint mores alieni ab
 avaritia, Ebr. XIII, 5. Imò ne
 nominetur quidem inter San-
 ctos, Eph. V, 3. Quare NB. ne
 commisceamini, si quis, frater
 "ap.

A. W. S. Schw. R.

Calder

“ appellatus , fuerit Avarus
 “ cum ejusmodi NE CIBUM qui-
 “ dem CAPITALIS, I. Cor. V, II.
 Avarus enim, qui est idololatra,
 non habet hereditatem in regno
 Christi & Dei, Eph. V, 5. 2. Cor.
 VI, 10. Cæterum Patrum familias
 ac dominorum erga servos offi-
 cium hoc est: Domini, erga ser-
 vos benè Vos gerite, remittentes
 minas, scientes, quod & vester &
 ipsorum Dominus sit in cælo, nec
 Personæ respectus sit apud illum,
 Eph. VI, 9. Vos Domini aquita-
 tem & æquabilitatem servis exhi-
 bete, scientes, quod & Vos Domi-
 num habeatis in cælis, Col.
 IV. v. I.

CXLIX.

Cœlibes,

Arbitror, quod propter præ-
 sentem (persecutionis) necessita-
 tem bonum sit, hominem esse
 cœlibem. Sed tamen si duxeris
 Uxorem, non peccasti, & si nupse-
 rit Virgo, non peccavit, I. Cor.

VII,

VI, 26. 28. *Et si bonum sit, mulierem non tangere, tamen propter fornicationem (vitandam) quilibet suam Uxorem, & qualibet suum Virum habere debet, v. 1. 2.*

Qui igitur se non continent, contrahant matrimonium: melius enim est matrimonium contrahere, quam (in coelibatu) uri v. 9. Coelibatus autem nemini (ad Conjugium apto,) praeceptus est. De Virginibus (etsi in coelibatu castis) praeceptum (in coelibatu necessario manendi) non habeo, v. 25. Si de Virginibus non castis loqueretur, non posset dicere: se praeceptum Domini non habere. Tales enim omnino, ex praecepto divino tenentur nubere, v. 9.

CXLIX.

Non est bonum homini, esse solum, faciamus (igitur) ei adiutorium, Gen. II, 18. seqq. Matth. XIX, 4. seqq. Uti sine (Mulier scil.

K

&

CON-
JUGES.

& VIR, non EUNUCHUS, ad
 generationem quippe natura-
 liter ineptus, quia nec natura-
 lia ad generandum divinitus
 destinata instrumenta habet: nec à Deo ad Matrimonium in
 hoc mutilo statu est conditus,
 Matth. XIX, 12. cum Interpp. *B. Luth.* T. II. Jenens. Lat. fol. 146.
 148. T. II. Altenb. fol. 209. Conf.
Dannb. Cas. Conf. h. l. *Gerhard.*
 de conjug. §. CCXXXV. *Lyser.*
 Harmon. c. CXXIX. *Menzer.*
 de conjug. f. 45. *Philipp.* Corp.
 doctr. f. m. 855. *Carpz.* Consisto-
 rial. L. II. Tit. I. Defin. XVI. n. 1.
Consentiunt Papp. in universum.
 Unde Sixtus V. in *Motu propr.*
An. 1587. Conjugia per quoscun-
que Eunuchos & Spadones utro-
que teste carentes &c. contracta
nulla, irrita, & invalida esse de-
cernit, NB. etsi femina conscia
illius defectus jure suo cedere
velit. Vide *Trullench. L. VII.*
Prax.

Prax. Sacram. c. IX. dub. XV.)

Po. Duo (non plures) *in carne UNA*,
Gen. II, 22. 24. Matth. XIX, 4. seq.
Marc. X, 11. seq. *Et quilibet Vir*
suam Uxorem (non plures) *que-*
libet autem Uxor *id est* PROPRI-
UM (Ergò cum alia non simul
communem. Aliter compara-
tum est cum *Polygamia successiva*,
que licita est 1. Cor. VII, 39.)
VIRUM habeat, 1. Cor. VII, 2. &
4. ubi vox *ἐκείνους* vel maxime
urgenda. *Mulierem ad sororem*
(i. e. unam ad alteram) *ne acci-*
piat, Levit. XIX, 18. *Polygamia*
simultanea vocatur *perfidia*,
quam Deus punit, Mal. II, 25. Vi-
de omnino prolixius expensum
hunc locum cum priore Colleg.
Anti-Socin. fol. 1125. seqq. Modò
ne Quisquam ad (וְאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ)
proximam carnis sue (vel *infra*,
vel *supra*, vel *ad latera* : juxta
lineam sc. tum RECTAM, ascen-
dentem vel descendantem, tum

OBLIQUAM five collateralem,
five sit æqualis five inæqualis,
resp. *consanguinitatis & affinita-*
tis contra gradus, Levit. XII. *ex*
legemorali, non ceremoniali, quia
etiam gentes eadem ad culpam &
pœnam obligabantur, v. 25. pro-
hibitos, v. 6. seqq.) & *contra*
parentum sensum (Col. III, 20.
Exod. XXII, 16. seq. XXXIV, 16.
Deut. VII, 3. Jer. XXIX, 6. Eccl.
VII, 27. 1. Cor. VII, 38. coll. Num.
XXX, 4. 5. 6.) ACCEDAT. NEMINI
autem nec Clericis, nec castita-
tem olim voventibus, prohibe-
ri potest matrimonium, si ne-
cessitas unctionis urgeat. *Conju-*
gium enim in OMNIBUS (par-
tibus ac hominibus) *honorabile*
est, Ebr. XIII, 4. Conf. *Socrat. L.I.*
c. XXII. Niseph. L. IIX. c. XIX.
Propter fornicationem QUILIBET
(Clericus, Laicus,) *habeto pro-*
priam Uxorem, & QUELIBET
(Monialis & Laica) *proprium*
Vi-

Virum, i. Cor. VII, 2. Nam
Qui non continet, DEBET uxora-
ri v. 9. Unde Paulo (Clerico,
 Apostolo) licuit habere *Uxorem*,
quemadmodum & ceteri (ha-
 buerunt) *Apostoli, & Fratres*
Domini ac *Cephas* (Petrus ha-
 buerunt,) i. Cor. IX, 5. Non
 vitupero reliquos, quod rei *Uxo-*
ris se dederint (ὅτι γάμοις ὡς-
 σωμίσαν) e. g. *Abraham, Isaac,*
Jacob, Joseph, Isaiam, Petrum,
Paulum & alios Apostolos, qui
nuptiis dederunt operam. Ignat.
 Epistol. ad Philadelph. Conf.
 C. omnino Dist. XXXI. *Aposto-*
los uxoratos adducit Cl. Espenceus
Oper. fol. 681. seqq. Vid. Matth.
 IIX, 14. Luc. IV, 38. Act. XXI, 9.
 Jesuitica verò *exceptiuncula* (*A-*
postolos officio durante, Uxoribus
non usos) merum figmentum
 est. *Episcopi uxorati laudan-*
tur, i. Tim. III, 2. *Prohibitio*
verò matrimonii est doctrina

Demoniorum. c. IV, 3. Quem locum vindicavit ipsismet Pa-
pistarum testimoniis, nondum
confutatus *Gerhardus*, Confess.
Cathol. L. II. Special. P. II. a. VI.
c. IV. omnibus habilibus per-
naturam, dictum est: *Crescite*
& multiplicamini, (Gen. I, 28.)
mutuum adjutorium (conjugale
Gen. II, 8.) *praestate*: *Conjugio*
etiam *ut remedio libidinis* (1.
Cor. VII, 2. 5.) *utimini*. Pro-
pter fornicationem enim (vitan-
dam) *quilibet suam uxorem*,
& qualibet suum Virum habere
debet, 1. Cor. VII, 2. ipse Bell.
L. I. de Cler. toto cap. XII. ex
1. Tim. III, 2. &c. probat: *Celi-*
batum Clericorum nec d'vini-
tus praeceptum: *nec uxores à*
DEO prohibitas esse Sacerdoti-
bus. Vide ibi omnino, & lege
verba *Paphnutii* ad Synodum. c.
Nicena 12. dist. 31. *UXORES*
subditi estote Viris PROPRIIS,
sicuti

sicuti convenit in Domino (& sicuti Domino, Eph. V, 22. Mariti enim debent esse earum Domini, Gen. III, 16.) VIRI verò diligite Uxores, nec sitis adversus illas amarulenti, Col. III, 19. seq. Liberos (ô Parentes) ad iram non provocate, ne despondeant animum, sed potius per eruditionem & correctionem Domini (Ephes. VI, 4. Col. III, 21.) educate, ipsisque provide de necessariis: qui enim hoc non facit, fidem abnegavit, & infideli deterior est, 1. Tim. V, 8.

CL.

Pri. Matrimonium, quoad vinculum, nihil solvit, (quod enim Deus conjunxit, Homo pro lubitu, separare non potest, Matth. XIX, 6.) præterquam (A) MORS, (Uxor est alligata per matrimonium, quamdiu maritus vivit, qui si dormierit, LIBERA est, ad nubendum cui velit, 1. Cor. VII,

humanitus indissolubili vinculo copulati,

39. coll. Rom. VII, 1. 2. 3.) & (B)
 ADULTERIUM (*qui repudiaverit
 uxorem, Nisi ob adulterium &c.*
 Matth. XIX, 9. Per adulterium
 enim fiunt duo in plures carnes,
 1. Cor. VI, 16. qui debebant esse
 tantum in unam, Gen. II, 24. (cui
 MALITIOSA DESERTIO, quam Apo-
 stolus, inspirante Spiritu S. ob
 praesumptionem adulterii in de-
 sertore, & periculum ejus in
 parte desertà (Vid. *Hülsem. Brev.*
c. XXI. §. 16.) adulterio æquipa-
 rat (est enim essentiae Conjugii
 repugnans, & ut plurimum ex
 fornicatione dependens. Vid.
Carpzov. Consistorial. L. II. Defin.
CXCII.) æquipollet. Si enim in-
 credulus discedit (malitiosè con-
 jugem deferens,) *discedat: non est*
(hoc casu) servituri (i. e. quasi
 non haberet potestatem corporis
 sui, 1. Cor. VII, 4. ut alteri, ser-
 vato legitimo processu, fidem
 conjugalem dare non possit)
 sub-

subjectus frater aut soror, I. Cor. VII, 15. Quæ ratio valet in *conjugē infideli*, eadem etiam valet in *fideli*. Infidelitas enim non variat vinculum conjugii. De *processu* verò *Desertionis* vide *Carpz.* l. c. L. III. tot. Tit. V.

CLI.

Filii obedite Parentibus vestris in Domino : nam id est justum. Honora Patrem tuum & Matrem (quod est præceptum primum in *promissione*,) *ut benè sit tibi & sis longævus super terram*, Eph. VI, 1. 2. 3. Exod. XX, 12. *Filii obedite Parentibus in omnibus* (quæ non sunt contra Deum, Matth. X, 37. Luc. XIV, 26. coll. Actor. IV, 19. Luc. II, 46.) *Hoc enim benè placet Domino*, Col. III, 20.

CLII.

Servi obedite per omnia (ex-
cip. Act. IV, 9.) *iis, qui Domini sunt secundum carnem, cum*

horum-
que Li-
beri,

ac Servi
cum An-
cillis.

timore & tremore, non obsequiis ad
oculum exhibitis, tanquam homi-
nibus placere studentes, sed sim-
plicitate cordis timentes Deum: &
quicquid feceritis, ex animo faci-
te, tanquam NB. DOMINO, &
NON HOMINIBUS: scientes,
quod à Domino recipietis merce-
dem hereditatis: nam Domino
CHRISTO servitis, Col. III, 22. 23.
24. coll. Eph. VI, 5. seqq. 1. Tim.
VI, 1. 2. Servi non debent esse re-
sponsatores, ἀντιλέγοντες, non
suffragantes, sed fidem omnem o-
stendentes bonam Tit. II, 9. 10.
Famuli subditi sint cum omni ti-
more Dominis, non solum bonis ac
humanis, sed etiam (duris ac) pra-
vis, 1. Pet. II, 18. Ancillarum offi-
cium ex Psalm. CXXIII, 2. aliis-
que locis notum est.

CLIII.

vel de-
nique

Audistis, quod Anti-Christus
(specificè dictus) venturus sit:
quam.

quamvis etiam nunc Anti-Christi
(etymologicè tales) multi ex-
perint esse, unde scimus novissi-
mum tempus esse, 1. Joh. II, 18.
Dies Christi non veniat, nisi vene-
rit primum AROSTASIA (magna)
& revelatus fuerit homo peccati,
filius perditionis, qui est Ad-
versarius (Anti-Christus) & ef-
fert se adversus omnem (Magi-
stratum,) qui dicitur DEUS,
(Conf. Ps. LXXXII, 6. Joh. X, 34.
aut Numen (σεβασμα. Unde
σεβαστος AUGUSTUS, Titulus Im-
peratorum) adeò ut in Templo
DEI (Ecclesià) sedeat, tan-
quàm DEUS, (cui nemo dicere
debeat, quid facis? Unde Papi-
stæ: Pontifex dicitur DEUS
Christianorum, apud Baron. an.
1162. n. 3. est Deus, in gloss. Ex-
trav. Joh. XXII, c. tum inter IV,
de V. S. Tit. XIV. quæ extravā-
gans, ut titulus habet, valde
notabilis est, & glossas habet pro-

commu-
nis Ho-
stis AN-
TI-
CHRI-
STUS,

fundas ex Scriptura hauſtas, &c. ſcil. Quid? c. VII. Diſt. XCVI. è Nicol. Papà expreſſe dicitur. *Papà à nemine judicari poteſt, quia eſt Deus. Deus autem à nemine judicari poteſt, &c.* Quod argumentum tractat Jacobus Laurentius Grot. Papizant. fol. 13. ad 19. Eſſi verò neceſſe non ſit, ut dicat diſertè: *ſe eſſe Deum*; ſatis tamen eſſe, ut oſtendet ſe factis veluti Deum, Chryſoſt. Theodoret. Theophyl. alii dudum obſervârunt ex textu Apoſtoli,) OSTENTANS SEIPSUM QUASI SIT DEUS. 10 Quid autem nunc detineat (Imperium ſcil. adhuc gentile) ſcitis, ut reveletur ſuo tempore: nam MYSTERIUM INIQUITATIS (ſive Antichriſtianismi, qui conſiſtit tum in conſtituendo ejusmodi leges, vel autoritative docendo tales doctrinas, quæ naturaliter evertant verum Evangelii Chriſti

scopum: tum in agendo hoc, tan-
tō cum artificio, tamque pulchro
prætextu, ut mundo interim per-
suadeant se opus Dei facere, re-
gnumque Christi promovere)
nunc AGIT, nisi quod qui in præ-
senti derinet, sit è medio olim tol-
lendus. Et nunc (Imperiō ad Chri-
stianos translato) patet iniquus
avēps ☉ & EXLEX, LEGIQUE CON-
TRARIUS ille, quem Dominus confi-
ciet Spiritu oris sui, & abolebit
claritate adventūs sui, (EUM,) cu-
jus adventus est secundum opera-
tionem Satanae, cum omnipotentia
& signis & prodigiis mendacibus
utut non semper quoad rem; sem-
per tamen quoad intentionem
decipiendi. Vid. Brev. Hülsem.
c. XXII. §. XIII.) & cum OMNI
DECEPTIONE in iustitia in iis, qui
pereunt, 2. Thessal. II. 3. seqq. Spiri-
tus (Sanctus) ἁγίως (disertis ver-
bis non ἀπὸ ἁγίως in Scriptura V.
T. Novum enim Testamentum
tum

tum nondum extitit) dicit. (sc.
hoc in V. T. *ἐν τῷ* extat, nim.
Dan. X. vid. omninò *Medum*,
Apostas. novissimorum temp. f. 133.
quod in posterioribus temporibus
defecturi sint quidam à fide, at-
tendentes impostoribus ac doctri-
nis demoniorum vel Dæmonolo-
giæ i. e. idololatriæ defunctorum
& imaginum Sanctorum cultu.
Vide *Medum* ibid: Certè Dæmo-
nologiam s. cultum defunctorum
etiam *Epiphan. Her. CXXIX.*
fin. intelligit. Et hoc dictum Apo-
stoli de Monachis in Papatu,
qui sunt exercitus Anti-Christi,
Nicol. de Clemangis exponit: Un-
dè palpabilis demonstratio.
Quæ Secta post Apostasiam 1.)
Dæmonologiam introduxit. 2.)
Matrimonium prohibet & 3. ab-
stinere à cibis jubet, illa est
Antichristiana per *L. c.* At Secta
Clericorum Papalium talis est.
Ergo. In qua Dæmonolo-
gia peiores ipsis Gentilibus
sunt.

funt. Videas enim defendi apud *Vasqv. L. III. de Adorat. Disp. l. c. V. fol. 410 seqq.* adorationem imaginis, sub qua Diabolus delitescit : Ubi aliorum hypothesis : Ich bete dich an/wenn du nicht der Teuffel bist / discre-
tè rejicitur.) PROHIBENTIIUM *contrahere* MATRIMONIUM, & JUBENTIIUM ABSTINERE A CIBIS. I. Tim. IV, 1. seqq. Sedes Antichristi Occidentalis (*Orientalis* enim est *Gog & Magog* sive *Turca*, de quo vid. Ezech XXXIIIX, 2. 3. XXXIX, 1. 4. 6. Apoc. XX, 8.) est ROMA per *septem montes* (Apoc. XVII, 9. fatentibus *Corn. à Lap. h. l. aliisque*) significata. Romanam autem *gentilem* adhuc intelligi, Jesuitarum nihil hactenus probantium, inane effugium est. *Proprietates Anti-Christi* (I. insignem sc. *Apostasiam* : II. singularem *hypocrisin* : III. affectionem *miraculorum* : IV.

re-

repurgantiam adversus DEUM
 in doctrina ac moribus: V. sanguinolentam contradicentium
persecutionem: VI. *arrogationem*
potestatis in totam Hierarchi-
 am Ecclesiasticam: VII. *Tyrannidem*
 in statum Ecclesiasticum: VIII. *Elationem*
 supra omnem Magistratum Politicum: IX.
Tyrannidem ac injuriam in statum
 conjugalem: X. *jus gentium*,
 ac XI. *nature*. NB. quarum
 universus cumulus & duratio-
 nis latitudo in unum numero hominem
 ejusque vitam, cadere non potest,) ex
 Scripturis, per experientiam ad Papam
 Romanum, cum aliis orthodoxis, apodictice
 applicavit B. Hülsemann. Brev. c. ult. §. X. ad XX. inclus.
 qui etiam §. XXIII. probavit, eos, qui
 Romanum Papam Antichristum vocant,
nequaquam Crimen *lese Majestatis* adv. Rom.
 Imperator. committere. Vid. ex
 pro:

professo *B. Bened. Carpzov.* de
hâc quæst. & *B. Nicol. Hunn.* in
Innocentia Lutheranor. omni-
nò. Tùm non à solis Luthera-
nis, sed diu antè, *Papa Romanus*
pro AntiChristo habitus est ab Im-
peratoribus, Regibus, Principibus,
Historicis, Politicis, quin & Theo-
logis ac *Episcopis* quod probat
Gerh. Conf. Cathol. P. I. L. III.
special. fol. 699. seqq.

CLIV.

Oportet (necessitate conse-
quentiæ: propter malitiam ho-
minum) *Hereses esse inter vos*
ut (dirigente eas Deo in bonum
finem, Conf. Rom. IIX, 28. (qui
probatu sunt, manifesti fiant, 1.
Corinth. XI, 19. Heresis autem
est opus carnis (Galat. V, 19. 20.)
à regno Dei (vers. 21. coll. 2. Pet.
II, 1.) excludens. Hereticorum
sermo ut gangrana serpit, qui
circa veritatem (fundamenti-
ter) aberrantes subvertunt fi-
dem,

aut qui-
cunque
alius
HÆRE-
TICUS,

dem, 2. Tim. II, 17. 18. *Hæreticum hominem post unam & alteram admonitionem (& erroris demonstrationem) DEVITA, sciens, (& ex frustrata admonitione ac confutatione à posteriori firmiter collige (quod e-versus sit ejusmodi, & (Spiritus S. judiciò, licet homo καρδιο-γνώστῃς non sit) αὐτοκατάχερ-τῷ peccet.* Tit. III, 10. Porro αὐτοκατάχερτῷ dicitur, vel, quia, in quo damnatur, sibi elegit, *Tertullian. de præscript. fol. m. 97. vel, quia spontè sese ab Ecclesia, extra quam non est salus, separat, Hieron. alii: vel, quia ipse docet, damnatione esse dignos, qui veritati fideique resistunt: vel etiam (qui ultimus hæreticæ pravitatis gradus est) quia contra suam conscientiam (ἐνσώκως peccans, Ebr. X, 26.) fidem impugnat. Cum verò nemo ad fidem cogi queat, (2. Cor. I, 24. id enim*

con-

contra voluntatis, imò fatente
Maldonato Tom. I. Dispp. fol. 72.
Et fidei naturam est. Religionis si-
quidem non est religionem cogere,
Tertullianus ad Scapul. Lactan-
tius Institut L. IV. c. XIX. Cle-
mens Alexandr. Pædagog. L. I. c. I.
Chrysostom. alii apud Estium in-
2. Cor. I. ult. Inaudita predica-
rio est, quæ verberibus exigit fi-
dem, c. quid autem D. XLV. ex
Gregor. L. II. Ep. LII. seu PISTO-
LICE, non EPISTOLICE, homines
convertit, Juniper. de Ancon.
fol. 33.) Hæreticus ut Sic nisi sit
blasphemus, facinorosus, aut
feditiosus, interfici non debet.
Ecclesia enim Novi Testamenti si-
ne sanguine accade propagat Eu-
angelium: Esa. XI, 6. 9. coll. Matth.
XIII, 29. seq. Luc. IX, 54. 2. Cor.
X, 4. 8. XIII, 10. 1. Joh. V, 10. &c.
vide omninò Affelman. Synt. P. I.
fol. 619. seqq.

CLV.

Schisma-
ticus,

CLV.

Obsecro vos, Fratres, per nomen Domini nostri Jesu Christi, ut idem loquamini, etiam non sint inter vos Schismata, sed sitis integrum corpus eadem mente & sententia. Significatum enim mihi est de Vobis, quod dicatis: Ego Pauli; ego Apellinis; ego Cepha; ego Christi, 1. Cor. I, 10. seqq. Schisma & haeresis in sensu lato eadem. 1. Cor. XI, 18. seq. Vid. Affelman. P.I. fol. 648. Lutherus se non separavit, p. aut Schisma fecit, sed Leo X. qui per illegalem excommunicationem Lutherum cum sociis, pendente Appellatione, ad universale Concilium, an. 1520. coram Notario & Testibus, (exemplô Sorbonæ 1512. Joh. Launojus Part. II. Epist. ultimâ ad Nicolaum Parvipedium probat ex ipsorum & Pontificum scriptis: ab ipsis Pontificibus ad Concilium provocari posse

posse. Primus qui hoc vetuit, fuit
 Pius II.) interpositâ, eiecit ex cœ-
 tu Ecclesiæ Romanæ. *Zwingli-*
anos etiam Augustæ, post exhi-
 bitam peculiarem Confessionem,
 à nostris Ecclesiis secessum fecif-
 se, manifestum est. Vid. *Hülsem.*
Brev. Suppl. c. XVII. §. XI. Voët.
Desperat. caus. Pap. fol. 720. seqq.
Armin. Disp. XX. & novissimè
 ipsum *Serenissimum Dn. Ernestum*
Landgrav. Hass. qui causam Schi-
 smatis in ipsosmet Papistas &
 Calvinianos rejicit, L. II. c. IV.
Sincer. & Discret. Cathol. fol. 236.
seqq. 445. 611. 647. Lege Dn. D.
Kühn. Discreti Cathol. Autoca-
vacr. fol. 54. seqq.

CLVI.

Apostatarum (intensive) ma-
 ximi, sunt peccatores in *Spiritum*
Sanctum Ebr. VI, 4. 5. 6. X, 26.
Quidam apostatant à cognita
via justitiæ. 2. Petr. II, 20. 21. *Apo-*
stasia Antichristi prædicta est. 2.
 Thess.

Apostata.

1157

Theff. II, 3. Intelligitur autem
ἡ ἀποστασία ἀπὸ τῆς πίστεως, 1. Tim. IV, 1. *cu-*
jus naufragium fecerunt Hyme-
neus & Alexander, quos Satana
tradidit Apostolus, 1. Timoth. I,
 19. 20. Videte igitur, fratres,
 ne sit in ullo vestrum cor malum,
 ut apostatet à DEO vivo, quem-
 admodum discesserunt quidam
 ex Israëlitis REGENITIS, Ebr. III,
 12. coll. 7. 8. seq. Ergò FINES
 est AMISSIBILIS & Apostasia
 Sanctorum possibilis. Qui e-
 nim super Petram sunt, ad tem-
 pus credunt, sed tempore tenta-
 tionis ἀπιστῶντες apostatant. Luc.
 II, 13. Exempla habes in Po-
 pulo Israëlítico, Aarone, Exod.
 XXXII, 1. seqq. Jud. II, 11. 12. 19. Ita
 David ex viro secundum cor Dei,
 factus est filius mortis, 2. Sam.
 XII, 5. Vid. Hülsem. Brev. c.
 XIII. §. X. seq. De electis verò
 Scriptura loquitur dupliciter:
 quatenus sc. vel adhuc in vi-
 seu

seu peregrinatione; vel ut sunt in ipso vite termino constituti. Illò modò totaliter, gratià & fide excidere possunt, I. Cor. X, 12. Hoc pactò seu finaliter deficere nequeunt, Matth. XXIV, 24.

CLVII.

Quousque claudicatis in utrumque latus? Si DEUS Jehova est, sequimini eum, si Baal Deus; sequimini ipsum I. Reg. XIIX, 21. Scio opera tua, quod neque frigidus sis, neque fervidus. Utinam autem frigidus esses, aut fervidus. Itaq; quoniam tepidus es, nec fervidus, nec frigidus, incipiam te evomere ex ore meo, Apoc. III, 15. seq. Omnis religio, nulla est religio, sicuti πολυθεότης est ἀθεότης. Eph. II, 12. Non decet enim Christianum in DEI causa NEUTRUM esse.

Neutralis,

CLIX.

Syncretistæ (dicti à Creten-sibus

infau-bus

rusve
Pacifica-
tor,
STN.
CRETI.
STA
fuerit.

bus, qui bellis civilibus exagitati,
externo hoste adventante pacem
coiverunt, ἡ τῷτο ἡν ὁ καλέ-
μην ὑπ' αὐτῶν συγκρη-
τισμός, ap. Plutarch. πρὸ Φι-
λαδέλφ. T. II. Opp. f. m. 490.
Confer. Dannhau. Illic fol. 93.)
dicunt: PAX, PAX, & tamen NON
EST PAX, Jerem. VI, 14. Pax
enim vera (ab illis) falsa pacis
mendacio tollitur, (juxta Cyprian.
L. I. Epist. III.) dum eorum Syncre-
tismus similis est Epistola volan-
ti, secundum quam omnes fures
(qualiter dicuntur Verbum
divinum adulterantes, Jerem.
XXIII, 30. Johan. X, 1.) absolvun-
tur, Zach. V, 3. Nos verò VE-
RITATEM (primum, tùm) PA-
CEM querere (Zachar. IIX, 19.
jubemur. VERITATEM, inquam,
revelatam UNIVERSAM, propter
hanc immotam ex 2. Tim. III, 14.
15. 16. demonstrationem: In
quo persistere jubetur Timotheus
in-

in illo &
hilque
bandum
dum ei
affert
qui T
doctrin
persiste
Et ne
sufficien
ctrinæ
omnin
necessa
& hoc
bus in
Papp.
argum
us: G
sic ita
que il
DEO
tu ob
las te
divini
ita,

in illo & nobis persistendum, nihilque, quod ei adversatur, approbandum: AVE enim non est dicendum ei, qui hanc doctrinam non affert (2. Joh. vers. 10. seq.) Atqui Timotheus in universa doctrina cœlesti, (1. Tim. III, 16.) persistere jubetur (v. 14.) Ergo. Et ne ogganniant Syncretistæ, sufficere consensum in illis doctrinæ capitibus, quæ omnibus omnino salvandis, simpliciter necessaria sunt, NB. etiam si & hoc falsum sit, etiam in talibus inter nos & Calvin. atque Papp. consensum esse) tale argumentum necit Dn. Musæus: *Que doctrinæ partes Ecclesiæ ita necessariae sunt, ut absque illis omnes officii partes à DEO sibi demandatas cum fructu obire & explere non possit, illas tenetur Ecclesia, vi mandati divini, sartas testas servare, ita, ut, NB. PACEM & CON-*

L

COR-

CORDIAM cum alia, in illis dis-
sentiente Ecclesia, manente utrin-
que dissensu, INIRE NON POSSIT.
Atqui non sola dogmata illa, quae
omnibus omnino simpliciter neces-
saria sunt, sed omnes totius do-
ctrinae divinitus revelatae partes
ita Ecclesia sunt necessaria, ut abs-
que illis omnes officii partes à Deo
sibi demandatas cum fructu obire
& explere non possit. Ergò. Est et
nim Ecclesia, velut Matris fide-
lium, ut pariat DEO filios, ut
natos in fide educet, ut lactis por-
tulat infantes, ut solidiori cibo
nutriat adultos, ut dubitantes
confirmet, afflictos & tentatos
erigat, ut è somno peccati exci-
tet, & ad poenitentiam perdu-
cat securos, ut deficiente in
salutis viam reducat, ut in ea-
dem conservet omnes; ad quae
munia obeunda non iis tantum
indiget partibus doctrinae, quae
sint

simpliciter
velin-
teraru-
re non
SED
STI
ptura,
ad do-
Ec. q
corpus
adhuc
tantum
revela-
enim
sed po-
tatis
Pax ef-
gum
dulis
ritaten
confor-
tia? v
L. III.
HORR

illis dis-
e utrin-
Possit
la, qu
r neces-
ius do-
partes
ut abs-
es à De-
u obire
Est e-
is fide-
lios, ut
tis pot-
ri cibo
itantes
entatos
i exci-
perdu-
es in-
in ea
ad qu-
atim-
, qu-
sim

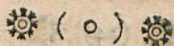
simplicioribus & qui vel ingenio
vel informatione deficiente, ad cæ-
terarum intelligentiam pertinge-
re non possunt, necessariae sunt,
SED DOCTRINA CHRI-
STI UNIVERSA, quæ uti Scri-
ptura, ita ipsa TOTA utilis est
ad doctrinam, ad correctionem,
&c. quo edificari possit Ecclesiæ
corpus, Ephes. IV, 12. Igitur
adhuc urgemus PACEM, sed
tantum cum VERITATE, (totâ
revelatâ) Zachar. IIX, 19. Quæ
enim Pax veritate non nititur,
sed potius cum dispendio veri-
tatis conjungitur, maledicta
Pax est. Nolite (igitur) ducere ju-
gum (Syncretizare) cum incre-
dulis (& nolentibus credere ve-
ritatem revelatam) quod enim
consortium est justitiæ cum injusti-
tiâ? v. g. absoluti, & ipsô Calvinô
L. III. Instit. c. XXIII. §. VII. teste
HORRIBILIS illius DECRETI, cnm-
L 2 que

que *injustitia operū* Papismi, &c.)
aut *que communio luci* (Evan-
gelicæ) cum *tenebris* (hæreticorum)
aut *que concordia CHRISTI* cum
Belial? aut *que pars fidei* cum
infidei? Qua propter *exite de*
medio illorum, & separemini ab
illis, Dicit Dominus, 2. Cor. VI,
14. seqq. Non tolerandum est, ut
mulier Jesabel, quæ se dicit esse
Prophetissam (& in fundamento
Salutis cum Orthodoxis ad amul-
sum convenire,) *doceat, ac seducat*
servos DEI, Apoc. II, 20. coll. 14
Modicum enim fermenti corrup-
pit totam massam, quod propterea
debet impediri, coërceri, abscindi,
proscribi, non minus, quàm alia
peccata, contra primam Tabulam,
in quibus *Hæresis agmen ducit,*
Gal. V, 9. II. Confer. 2. Tim. II, 16.
seq. Hæreticum hominem post unā
& alteram admonitionem (fru-
stratam. Vid. omninò *B. Seldium*
im

im S
III.
præb
DEVI
tem
gelic
ne re
NB.
nion
AVE
fratr
tis,)
dici
ejus
qui
easa
etia
Sacr
quan
sole
18. S
res
Mar

im Syncretist. Abgott tota Part.
III. ubi manibus palpandum
præbuit convictos esse Calvin.)
DEVITA, Tit. III, 10. *Si quis au-*
tem venit ad Vos, & hanc (Evan-
gelicam) *doctrinam non affert,*
ne recipiatis eum in domum (ergo
NB. multò minus ad commu-
nionem Sacramentorum) *nec*
Ave (ergo NB. multò minus
fratrem in CHRISTO appelle-
tis,) *ei dixeritis. Qui enim illi*
dicit Ave, communicat operibus
ejus malis, 2. Joh. vers. 10, seq. &
qui edunt (cum heterodoxis)
easdem victimas, (consequenter,
etiam qui participant eadem
Sacramenta) *sacrarii* (ac fidei,
quam ad altare istud profiteri
solent,) *sunt participes*, 1. Cor. X,
18. *Summa*: Circa falsos Docto-
res commendatur nobis CAVE.
Matth VII, 15. non AVE, 2. Joh. v. 10.

תלירי

UNIVERSAM
ITAQUE THEO-
LOGIAM INDI-
GITAT
UNICA POSITIO GE-
NERALIS SE-
QUENS.

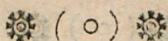
*Loci Theo-
logici.*

I. DE THEO-
LOGIA.

Paragraphi.

THEOLOGIA,	1	15
Viatorum	2	16
Hominum,	3	17
revelata,	4	18
Est	5	19
Sapientia	6	20
veram religionem,	7	21
ad Deigloriam	8	22
Hominumque salutem	9	23
tradens,	10	24
explicans,	11	25
& defendens :	12	26
ex SCRIPTURA, in Legem	13	27
& Evangelium di-		28
stincta.		29
quæ Θεολογία, in	14	30

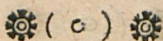
II. SCRIPTURA.
PTVRA.

- 15 in se αὐτόωις,
16 Una,
17 Vera,
18 bona,
19 adeoque Catholica est:
20 patefacta à DEO
21 indefinibili,
22 qui EST
23 Spiritus,
24 simplex,
25 incorruptibilis, ac im-
mortalis,
26 immensus,
27 omnipræsens,
28 solus æternus, & sine
Successione Dura-
tionis,
29 Omniscius,
30 omnipotens,
31 summe bonus,
32 voluntate
33 seriâ
34 misericordissimâque
35 Omnibus Sese commu-
nicans;

III. DEO.

L 4 se-

IV. TRINI-
TATE.
V. CHRI-
STO.

severâ autem necessario	36	51
puniens,		
Solus religiosè colen-	37	52
dus,		
tanquam μονόσις, (c)	38	53
ΤΡΙΣΤΗΠΟΣΤΑΤΟΣ,	39	54
PATER gignens,	40	55
FILIUS GENITUS,	41	56
αὐτότε, (c)	42	
ὁμοσίς, (c) Patri,	43	57
Matrique Mariæ,	44	58
semper Virgini,	45	
θεανθρώπου, (c) ex perfe-		59
ctâ Deitate perfectâ-		
que Humanitate con-		
stans,	46	
μονοτέρας, (c)	47	
(Filius proinde DEI na-		60
turalis, etiam secun-		61
dum Humanam Na-		
turam.)	48	
per Communicationem		62
Idiomaticam,	49	
Triplici Officio admi-		
randus,	50	63
Spi.		

- 36 51 Spiritu S. videl. unctus
Bonis immensis.
37 52 in *Prophetam* evangeli-
cum,
38 53 *Sacerdotem*
39 54 Novi Testamenti
40 55 Monadicum,
41 56 (adeoque impeccabi-
42 57 lem,) *Regemque*,
43 58 ut esse Mediator secun-
44 59 dum utramque Na-
turam.
46 Satisfactor (Obedientiâ
Vitæ Mortisque) ex-
47 asse (pro Nobis, non
Seipsô,) 60 Salvator
61 Redemptorque catholi-
cus, (absque ullô so-
48 cio)
62 tandemque post Huma-
49 nitatis (prius exina-
50 63 usque ad Mortem,

L 5 seu

seu triduanæ Discessus	64	76
Animæ,		
& rupti solius Vinculi	65	77
naturalis statum,		
in quô tamen mortu-	66	78
um ejus Corpus ne-		79
quaquam Cadaver		80
extitit,		
neque Christus existere	67	81
desiit.)		82
Ἀυτοζωοποίησιν,	68	
atque Ealtationem,	69	
(ad cujus plenarium U-	70	83
sum,		84
peracto totius personæ	71	
Descensu,		85
& Ascensu,	72	86
per Sessionem à Dextris	73	87
pervenit,)		88
Judex futurus Vivorum	74	
ac Mortuorum :		89
Cui (tanquam secundæ	75	90
Personæ) jungenda		
est tertia SPIRITUS		
SANCTI.		
à Pa.		

VI. SPIRI-
TV SAN-
CTO.

- 64 76 à Patre Filioque proce-
dentis :
65 77 Quæ SS. Trinitas est
CREATOR Omni-
66 um,
78 Cœli nim. & Terræ;
79 ANGELORUM,
80 (quorum Quidam in
67 Bonitate concreatâ
81 sunt confirmati,
68 82 post spontaneum Cate-
69 rorum Lapsum :)
70 83 & HOMINUM,
84 (quorum primus erat
71 Adamus.)
85 INTEGRORUM,
72 86 immortalium,
73 87 summè feliciūque,
88 suâmet verò Culpâ LA-
74 PSORUM,
89 nunc à Generatione
75 Peccaminosorum,
90 & in universum (ne Ma-
tre quidem Domini
exceptâ)

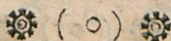
VII. CREA-
TIONE.

IX. ANGE-
LIS.

XI. HOMI-
NE.

X. IMAGI-
NE DEI.

XI. LAPSV
& PECCA-
TO.

XII. SERVO ARBITRIO.	ad SPIRITUALIA planè	91	101
XIII. REGE- NERATIO- NE.	MORTUORUM : Qui nisi <i>ἀνωθεν</i> REGE- NITI	92	103
XIV. SA- CRAMEN- TIS IN GE- NERE,	reparentur per Verbum & duo SACRAMENTA salvifica, (quorum Effi- cacia à solius Dei Or- dinatione, non Ad- ministrantium Inten- tione, vel Sanctitate dependet)	93 94 95	107
XV. BAPTI- SMO,	<i>Τὸ ἐξ ὕδατος</i> scil.	96	108
XVI. EU- CHARISTIA	& EUCHARISTIAM, in	97	109
XVII. EC- CLESIA,	ECCLESIA,	98	110
	ad quam, sub solò Chri- stò,) qui nec Collum, nec Caput vicarium patitur) Capite.	99	111
XIX. VO- CATIONE.	Deus <i>προέmissῶν</i> Luminis <i>Νατ. Παδαγωγία,</i> per Verbum (adeoque sufficiente seu efficaci, licet resistibili Gratià)	100 101 102 103	112 113 114 115
	omnes		

91	104	Omnes VOCAT,	XIX. POE-
92	105	tanquam POENITENTES	NITENTIA.
	106	& à Peccatis ABSOLU-	XX. ABSO-
		TI,	LUTIONE.
93	107	per non-Imputationem	XXI. JV-
94		Peccatorum, & Im-	STIFICATI-
95		putationem <i>Justitiæ</i>	ONE.
		<i>Christi</i> , activæ & pas-	
		sivæ (citra omnem	
		dubitandi Causam)	
	108	Solâ Fide,	
	109	sine Operibus JUSTIFI-	XXII. BO-
96		CATI ;	NIS OPERI-
97	110	SANCTE tamen,	BVS.
	111	propter Deum, Proxi-	
98		mum, & seipfos,	XXIII.
99	112	absque SEANDALO vi-	SCANDA-
		ventes,	LO.
	113	in finali Fide,	
100	114	quam PRÆDESTINATIO	XIV. PRÆ-
		in Homine solum	DESTINA-
101		respexit,	TIONE.
102	115	Cuique etiam PROVI-	XXV. PRO-
		DENTIA inservit,	VIDENTIA.
103			

XXVI. TERMINO VITAE.	elapsa VITAE CLEPSY- DRA	116
XXVII. MORTE.	MORIENTUR,	117
XXIIIZ. DAMNATI- ONE.	tanquam (ob incredu- litate[m] finale[m]) RE- PROBI	118
& INPER- NO,	in INFERN0,	119
	Visione Dei ac Beato- rum Gloria[m] privati æternum cruciabuntur	120
XXIX STA- TVPIORVM POSTMOR- TEM.	cum Diabolis:	121
	si verò verâ in Chri- stum FIDUCIA DECE- DANT,	122
	statim Cœlo recepti	123
	coram Deo exultabunt (non dormient) cum Beatis;	124
XXX. RE- SYRRECTI- ONE.	post RESURRECTIONEM	125
	autem,	126
	eorundem Numero	127
	Corporum,	128
	(citra Respectum Con- ditionis aut Sexûs)	129
	SEN-	

130

131

132

133

134

135

136

137

138

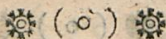
139

140

141

142

143

116
117
118

119
120

121
122
123

124
125

126

127

128

129

130 SENTENTIAMQUE ULTIMAM in Damptos,
131 (sine chiliastico Intervallo,) latam
132 nec non Παναλειθεϊαν
UNIVERSI,
133 pristina Corpora, GLO-
RIFICATA
134 (in quibus Deum ipsum sunt visuri)
135 secum habebunt in Beatitudine consummata,

136 ineffabili,
137 ac æternâ :
138 Cujuscunque antea fuerint HIERARCHIÆ,
139 sive legitimè VOCATI
140 ORDINATIQUE MINISTRI
141 Jure divino æquales quoad Ordinem,
142 horumque Auditores Cleri;
143 sive divinitus instituti
MAGISTRATUS HOMINUM

XXXI. EXTREMO
JUDICIO,

XXXII. CONSUMMATIONE
SECVLI.
XXXIII. GLORIFICATIONE
& VITA ÆTERNA,

XXXIV. TRIBVS HIERARCHIIS

XXXV. MINISTERO ECCLESIASTICO.

XXXVI. MAGISTRATU POLITICO.

XXXVII.
STATVOE-
CONOMI-
CO.

XXXIIX.
COELIBA-
TV ET
CONVGIO

XXXIX.
ANTI-
CHRISTO.
XL.HÆRE-
SI.

XLI SCHI-
SMATE.

XLII APO-
STASIA.

XLIII SYN-
CRETISMO.

Horumque subditi, 144

Milites, 145

Carnifices, (aliique Ju- 146
stitiæ Executores)

sive OECONOMI, 147

Celibes, 148

CONJUGES, 149

humanitùs indissolubi- 150
li Vinculo copulati,

Horumque Liberi 151

ac Servi, cum Ancillis, 152

vel denique communis 153

Hostis ANTICHRIS-
TUS,

aut quicumque alius HÆ- 154
RETICUS,

SCHISMATICUS, 155

APOSTATA, 156

NEUTRALIS, 157

infaustusvè Pacificator, 158

SYNCRETISTA, fue-
rit.

ANA-

AN

TH

P

non

chety

rali,

7) D

β) I

Relig

strat

§. II

3) A

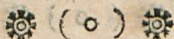
quoc

(Scri

verf

pio,

cus

ANALYSIS BREVICULI,

LOCUS I.

PROOEMIALIS

DE THEOLOGIA

primis XII. §§ absolvitur.

THEOLOGIA N) *ἐπιστήμη*, §. I. 2) **ACCEPTIO** pro a) *Theologia Viatorum*, non Patriæ §. II. β) *Εκτύπη*, non Archetypā, §. III. γ) *Revelatā*, non naturali, §. IV. 2) **EXISTENTIA**, τὸ ὄν, §. V. γ) **DEFINITIO**, cujus α) *Genus*, §. VI. β) *Differentia* ab I.) *Objecta*, sive tota Religione (quæ ordinem Locorum monstrat.) §. VII, 2.) *Fine ultimo*, Gloriā Dei, §. IIX. *proximo*, hominum salute, §. IX. 3.) *Munere* (per quod ad finem ducit,) quod est a) *fundamentum* ponere. §. X. b) *Scripturam* exponere, §. XI. c.) *Adversariis* se opponere, §. XII. 4.) *Principio*, quod est Scriptura Sacra, de qua Locutus sequi.

Lo-

LOCUS II.

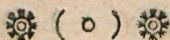
DE SCRIPTURA S. à §. XIII. ad XX.

N) *ἔρμην* Scripturæ vox , §. XIII. כ)
EXISTENTIA, in Mose & Prophetis , &c.
ibid. ג) PARTITIO : Lex & Evangelium.
ibid. ה) *Revelans Principalis* Deus , §.
XIII. & (propter connexionem Loci de
Deo,) XX. ו) *Instrumentalis* causa Pro-
phetæ & Apostoli, §. XIV. ז) *Materia*: faci-
enda, credenda, &c. §. XIII. adhuc. ח) *Mate-
riale*: Literæ ac Syllabæ originales, §. XIV.
ט) *Formale* : Mens Dei œconomica, §.
XV. Ex quibus fluunt י) *Affectiones*,
א) *ἀυτονομία*. §. XV. Porisma : *Inde-
pendentia ab Ecclesia*, β) *Unitas sensûs*,
§. XVI. γ) *Veritas*, §. XVII. Porisma: *non
dantur vera contradictiones*. Medium
conciliandi est *analogia fidei*. δ) *Bonitas* (fi-
nem includens (1) *perfectionis*, §. XIX. Po-
risma: *contra Traditiones*. Conf. §. XX. 2.)
Luminis. ibid. 3) *Certitudinis*, l. c. 4. *In-
trinscæ virtutis* ibid. Porisma: *quod non
fit Litera mortua* e) *Lectio Catholica* §. XIX.
ו) *Causa revelans principalis* DEUS

re-

reperit
Loci.

N)
tia ost
ptura,
a) *Sp*
Simpl
ne cor
physic
nunt e
litas, §
mnipr
2) *Re*
replet
671.2)
fine su
entia.
omne
le, 3-)
vel fin

reperitur. §. XX. propter connex. seq.
Loci.

LOCUS III.

De DEO à §. XX. ad XXXIX.

ubi Ejus

N) *indefinibilitas*, §. XXI. 1) *Existen-*
tia ostensa ex a) *Natura*, via triplici, b) *Scriptura*, §. XXII. 2) *Descriptio*, quam absolvit
a) *Spiritualitas*, §. XXIII. inde fluens b)
Simplicitas, §. XXIV. manifesta ex negatio-
ne compositionis *Logicæ*, *Physicæ*, *Meta-*
physicæ. *Porisma*: Personæ non compo-
nunt essentiam Divinam. c) *Incorrumpibi-*
litas, §. XXV. d) *Immensitas*, §. XXVI. e) *O-*
mnipræsentia, §. XXVII. cujus 1) $\tau\acute{o}\ \acute{o}\tau\iota$.
2) *Relatum reale*, sc. $\pi\acute{\gamma}$ reale. 3) *Modus*
repletivus. f) *Æternitas*, §. XXVIII. cujus 1)
 $\acute{o}\tau\iota$. 2) *Terminus*, ab ante, & post. 3) *Modus*,
sine successione ac mutatione. g) *Omnisci-*
entia. §. XXIX. cujus 1) $\acute{o}\tau\iota$. 2) *Objectum*,
omne scibile, etiam futurum contingibi-
le, 3) *Modus*. *Scientia* est vel *Visionis*,
vel *simplicis intelligentiæ*, vel *Media*, 4)
Con-

Confectaria : infallibilis est; sed non necessitat. h) *Omnipotentia* §. XXXI. cuius 1) ὅτι. 2.) Objectum : omne possibile. 3.) Adfectio est irresistibilis. Secundum potentia ordinata. Conf. §. XXXII. CIII. i.) *Bonitas*, §. XXXI. cuius α) ἔτι β) πῶς : 1.) summa, 2.) infinita. 3.) independens, 4.) identica cum reliquis attributis : 5.) fons omnis boni creati Unde 6.) πῶς : Deum non esse causam peccati. k) *Voluntas*. §. XXXII. cuius 1) ὅτι, 2.) πῶς : quædam vult absolute, quædam ordinate : 3.) Objectum, tantum bonum, 4.) πῶς : non vult malum. 5.) Affectiones, nempe α) Sinceritas, §. XXXIII. Ergo non est δὲ ψυχὴ Deus. β) Misericordia, §. XXXIV. cuius 1.) quidditas. Clemens est. Qu. an. affectus in Deo? 2.) τὸ πῶς : maxima, ardentissima, æterna. 3.) Objectum, pii miseri. 4.) Oppositum, ira. 5.) Universalitas, respectu voluntatis antecedentis. §. XXXV. cui opponitur consequens seu vindex. Unde sequitur γ) iusta severitas, §. XXXVI. cuius 1.) ὅτι, 2.) necessitas, est Deo naturalis.

jectum XXXV. religios non dif m) Uni rica: f sentia nitas. U

DE DE PER N) I §. XXX Trinita 2) De ὅτι, 2. ingenit

N)

tu-

ed non naturalis. 3.) quidditas, puniens. 4.) Ob-
 XXXjectum impœnitentes. 1) *Adorabilitas* §.
 e possi XXXVII. cuius 1.) ὅτι, 2.) πῶς: est nempe
 Secus religiosa, Deo propria, à religiosa dulia
 XXXII non distincta. 3.) Objectum, Solus DEUS.
 jus ad m) *Unitas*, §. XXXIIX. essentialis: nume-
 infinita rica: sed singularis, non individua. Es-
 m reli sentia unitatem excipit Personarum Tri-
 ni cre nitas. Unde
 on esse

LOCUS IV.

DE TRINITATE, & quidem primò

DE PERSONA PATRIS, §. XXXIX. XL. ubi

N) DE TRINITATE in GENERE

§. XXXIX. cuius 1.) τὸ ὅτι, 2.) πρῶτον: Trinitatem non colentes idololatræ sunt.

2) De PATRE speciatim §. XL. ubi 1) τὸ ὅτι, 2. Character est *gignere* potius, quàm *ingenitum esse*.

LOCUS V.

DE PERSONA FILII. à §. XLI.

ad LXXV. cuius

N) *Divinitas* probata a) *charactere* §. XLI.

§. XLI. 2.) αὐτοθεότητι §. XLII. 3.)
ὁμοσχία cum Patre §. XLIII. quæ offen-
ditur ex identitate α) nominis, β) essen-
tiæ, γ) attributorum, δ) operationum, &
ε) cultûs. Δ) *Humanitas*, §. XLIV. ex Ma-
tre 1) Homine, ibid. 2) Virgine, §. XLV.
Porisma: Virginitas nativitatem non ne-
gat, sed sanctitatem confirmat. Δ) *Dei*
virilitas, §. XLVI. ex 1) *Concretiva* (dua-
rum Naturarum) appellatione, 2) *Activa*
assumptione & personali inhabitatione. 3)
Humanitatis perfecta assignatione, respec-
ctu α) corporis integri, β) animæ ratio-
nalis perfectæ, intellectu, & voluntate, 7)
Personalis unio §. XLVII. cuius α) vin-
culum & fundamentum est communi-
catio divinæ ὑποστάσεως, β) Effectus 1)
Personæ unitas ibid. περίσμα: Chri-
stus homo est Filius Dei naturalis, §.
XLIX. 2.) Idiomatum communicatio,
quæ etiam est unionis finis, quare distin-
ctius considerata est ista 7) *Idioma-
tum communicatio*, §. XLIX. cuius α) τὸ
ὅτι sive *Veritas* β) τὸ πῶς, est enim 1)
realis, non verbalis, σωματικῶς (quoad
rem,

rem, 1)
cariva
nem)
confu
nūs
triplex
μα: su
lit. γ
τῆς
Divine
potenti
sentia
visca,
ἐρεγγ
sunt c
nem,
cto De
Apotel
unctus
verus
§. LII.
ctio. &
fatio, l
nūs no
ria: E

rem,

rem, non modum) facta, 2) *communi-*
cativa (vel ad possessionem vel operatio-
nem) non abdicativa aut transfusiva,
confusiva, aut transmutativa, multò mi-
nus naturam exaequativa. 3) Genere
triplex, ut prædicatum generis *primi* ἰδιώ-
μα: *secundi* ἀξίωμα: *tertii* ἀποτέλεσμα
sit. γ) Objectum quod est πᾶν πλήρωμα
τῆς Θεότητος, seu omnium idiomatum
Divinorum virtutisque infinitæ: 1) *omni-*
potentie, 2) *omniscientie*, 3) *omnipræ-*
sentie, 4) *cultus religiosi*, 5) *virtutis vi-*
viscæ, & si quid aliud est virtutis Divinæ
ἐνεργητικῆς. Α' ενεργητικὰ enim attributa
sunt communicata mediatè ad possessionem,
non usurpationem nec in casu re-
cto Denominationem. 6) Finis est 1)
Apotelesma triplicis officii, § L. Unde est
unctus §. LI. (ubi probatur, quod ipse
verus Messias sit) tanquàm A) *Propheta*,
§. LII. cuius 1) ὅτι, 2) Mittens, 3) Fun-
ctio. B) *secundaria* α) legis latæ expo-
sitio, β) non perfectio, γ) multò mi-
nus novæ latio Δ) *Exochica* sive prima-
ria: Evangelii prædicatio. B) *Sacerdos*
§.

§. LIII. cuius *α*) τὸ ὄτι, *β*) πῶς, est Melchisedecianus. *γ*) Functio, 1.) monadica sacrificatio, 2.) sui ipsius oblatio in his terris, 3.) ad dextram Patris intercessio, cuius *a*) Modus, intercedit formaliter *b*) Objectum: Pro nobis. *c*) Duratio, usque ad finem mundi quoad actum. *d*) Fructus, æterna salus. *δ*) *Porismata*: I) seipsum obtulit. Ergo est *Sacerdos N. T.* §. LIV. II.) Est *Melchisedecianus*, ergo *α*) monadicus, §. LV. adeoque *β*) Missa est figmentum, ibid. III) *Seipsum* obtulit, ergo est impeccabilis, §. LVI. C.) *Rex*, §. LVII. cuius *α*) ὄτι, *β*) Constituens, Deus, *γ*) Initium, à nativitate, *δ*) Objectum, cui imperat, omnes Creaturæ. *e*) Ubi; Triplex *regnum Potentie, Gratie, Gloria.* *ζ*) Duratio, in æternum. *η*) Modus reservatur ad §. LXII. de Exinanitione, & §. LXIX. de Exaltatione. *θ*) Finis tergemini officii est *N. Mediatio & reconciliatio*, §. LIX. cuius *α*) ὄτι, *β*) Principium: utraque Natura. *γ*) Objectum Quod: Totus Mundus, *δ*) Subjectum in cui: Deus iratus, *e*) Modus:

Me-

Meriti
§. LI
ta Pe
um :
tiende
δ) Ob
non C
hil fe
risma
omnis
mnis
respec
*π*resta
fructu
liberat
acquis
Proph
prom
cujus
omnes
ab on
idem,
sine qu
officiu
7) EX

Meritum Vitæ & mortis. 2) *Satisfactio*,
 §. LIX. cuius α) ὅτι, β) Principium, to-
 ta Persona, utraque natura. γ) Medi-
 um: λύτρεν persolutum, agendo & pa-
 tiendo pro pœna ac culpa satisfaciens,
 δ) Objectum a) Personale, omnis homo,
 non Christus IPSE. (Pro se ipso enim ni-
 hil fecit, sed tantum pro nobis.) Po-
 tissima: E. Satisfactio est vicaria b.) reale
 omnis culpa, originalis, actualis, & o-
 mnis pœna, tempor. ac æterna. ε) Modus
 respectu exactoris, rigidissima: respectu
 præstationis, plenissima. ζ) Finis ac
 fructus 1.) à culpa & pœna perfectissima
 liberatio, 2.) salutis æternæ omnimoda
 acquisitio. 3) *Salvatio*, §. LX. (nam ut
 Propheta salutem annunciat: ut Sacerdos
 promeruit: ut Rex confert & conservat.)
 cuius α) ὅτι β) Objectum Personale,
 omnes homines, §. LXI. Reale salvat
 ab omni peccato. ibid. γ) Medium
 idem, quod satisfactionis. δ) Conditio
 sine qua non potuisset mori, est (quoad
 officium Regium, non verò Sacerdotale)
 7) *EXINANITIO*, §. LXII. cuius α)

M

ἵτι

ὅτι, β) Subjectum Quod, tota Persona:
 Quò, Natura humana. γ) Forma 1)
 generica, non κενύσις, sed κένωσις, 2) spe-
 cifica, *Privativa*, formæ Dei depositio:
Positiva, formæ servi assumptio. δ) Fi-
 nis ut 1) posset pati 2. (raptum Deiformi-
 tatis ab Adamo attentatum, expiaret. ε)
 Terminus est Mors totusque Mortis sta-
 tus. §. LXIII. cuius 1) Forma, triduanus
 animæ discessus, §. LXIV. 2.) Conse-
 quens, ruptio vinculi tantum naturalis, §.
 LXV. 3.) Status respectu a) corporis, quod
 mortuum, non cadaver fuit, §. LXVI.
 Porismata: ergò sanguis non computruit:
 semper in hypostasi mansit: ad corpus
 reassumptus fuit. b) Totius suppositi, quod
 non desit existere, §. LXVII, 3.) Op-
 positum est τ) *Resurrectio*, §. LXIIX. cuius
 α) ὅτι, β) Principium: Deus & Chri-
 stus ipse. γ) Forma animæ redunitio
 cum corpore. δ) Finis & fructus multi-
 plex. ε) Relatio. Respicit ut Terminus à
 quo Exaltationem, quæ etiam potest esse
 Resurrectionis consequens. Unde sequi-
 tur η) *Exaltatio*, §. LXIX. cuius α) ὅτι,
 β)

ε) Su-
 Finis.
 usus,
 inter-
 sunt
 Sessio
 cuius
 suscit-
 Finis.
 LXXI
 Modu-
 β) A-
 ὅτι, ε-
 tum
 net ju-
 Chri-
 α) τὸ
 Objec-
 ptura
 Proce-
 sona.

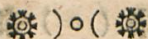
6) Subjectum quod, quo. γ) Forma δ)
 Finis. ε) apex, sive plenarius majestatis
 usus, §. LXX. ζ) Gradus, quibus quasi
 intermediis ad hoc fastigium ascendit,
 sunt Descens. Ascens. & ad dextram Dei
 Sessio. Sequitur ergo 7) *Descensus*; §. LXXI.
 cujus α) ὅτι, β) Subjectum, Christus re-
 suscitatus, γ) Modus, δ) Terminus, ε)
 Finis. Vid. textum. η) *Ascensio*, §.
 LXXII. cujus α) ὅτι 6) Subjectum, γ)
 Modus, δ) Terminus, & ε) Finis in textu.
 θ) *A dextris Sessio*, §. LXXIII. cujus α)
 ὅτι, 6) Subjectum, quod, quò, γ) Rela-
 tum & δ) Finis (in textu) ad quem perti-
 net judicare vivos ac mortuos. Unde
 Christus est ι) *Judex*, §. LXXIV. ubi
 α) τὸ ὅτι, β) Subjectum tota Persona. γ)
 Objectum, vivi, mortui, δ) Norma, Scri-
 ptura. ε) Sententia: *Ite, venite.* ζ)
 Processus. Et hactenus de secunda Per-
 sona. Sequitur

LOCUS VI.

DE PERSONA SPIRITUS SANCTI,
 §. LXXV.

M 2

cujus

cujus consideratur

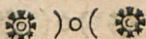
Ν) *Divinitas* ex α) appellatione, β) attributione, γ) operatione. Δ) *Personalitas* ex α) intellectu, β) voluntate, γ) apparitione, δ) suggestione, ε) exacerbatione, ζ) futurorum praedictione, η) ministrorum assumptione. Ξ) *Character*, §. LXXVI. ratione α) quidditatis ac differentiae: spiratio passiva. β) Principii: Spiratur à Patre ac Filio: quia ab utroque procedit. Hujus Trinitatis opera ad extra nunc sequuntur, quorum primum est Creatio. Unde

Locus VII.

DE CREATIONE §. LXXVII. cujus

Ν) *ἐτι*. Δ) *Efficiens*, SS. Trinitas α) tota, β) sola. Ergo sine causa socia. γ) per se ipsam. Ergo sine instrumento. Ξ) *Forma*. Productio ex nihilo α) negativo, β) inhabili. Γ) *Tempus*, ἐξ ἀρχῆς, §. LXXIIIX. Γ) *Res producta*, 1) coelum, terra, & omnia in illis. Porisma: Ergò & materia prima. 2) Angeli. 3) Homines. De quibus distincte. Unde

Lo-

Locus IIX.

DE ANGELIS, §. LXXIX, quorum

Ν) τὸ ὅτι. 1) *Efficiens*. 2) *Natura*. Sunt enim 1) *Spiritus*; ergò immateriati, subtilissimi. 2) *Completi*, sive ad corpus non ordinati. Ergò assumptio corporum erit tantum parastatica: nec comederunt, nec generârunt. 3) *Intelligentes*, quod probant locutiones, legationes. 4) *Immortales*. 5) *Æviterni*. 6) *Potentes*. 7) *Finis*, eorum *officium*, nempe α) Laus Dei, β) Hominum custodia, (ubi de *Angelo tutelari*.) γ) Porisma: Ergo ad cultum non sunt conditi. 7) *Ordines*. 7) *Discrimen* superveniens, §. LXXX. Sunt enim I) Boni α) origine, β) constantia, γ) confirmatione, §. LXXXI. II.) Mali α) spontaneâ defectione, §. LXXXII. β) incorrigibili obstinatione.

Locus IX.

DE HOMINE, §. LXXXIII. cujus

Ν) *Causa efficiens*. 1) *Producendi modus*, α) creatio. β) generatio. 2) *Natura*

M 3

con-

constans α) corpore, β) animâ rationali.
 γ) *Sexus*, Mas, Foemina. η) *Stirps*, Solus
 Adam cum Eva. Porisma: Ergò *Præda-*
mita nulli, §. LXXXIV. γ) *Conditio* a) *institu-*
ta, Imago Dei, b) *destituta*, lapsus & pec-
 catum. Unde

Locus X.

De IMAGINE DEI, §. LXXXV. seqq. cujus

N) *ōri*, ζ) *Subiectum*, Mas, Foemina:
 ζ) *Qualitas* I) *Principalis* sive constituens
 α) *Iustitia* & *Sanctitas*. Porisma *contra-*
statum purorum naturalium, β) *Immo-*
talitas totius suppositi, §. LXXXVI. II) *con-*
comitans sive circumstans, aut etiam *inte-*
grans, α) *felix habitaculum*, §. LXXXVII. β)
inacundum otium, γ) *universale Domi-*
nium. η) *Oppositum*, *conditio destituta*.
 Unde

Locus XI.

De LAPSU ET PECCATO. §. LXXXIX.

N) *ōri*, ibid. ζ) *Ortus* I) *diabolica*
seductio, ζ) *Hominis spontanea defectio*.
 Po-

Porisma: *Deus non est causa peccati.* 3) carnalis propagatio sive generatio, §. LXXXIX.
 2) *Forma* I) *generica* est ἀνομία privativa vel carentia rectitudinis: positiva: sive prava concupiscentia. II) *Specifica* sive differentialis, quatenus est peccatum α) origin. actuale; β) involuntarium, proæreticum: γ) omissionis, commissionis; δ) regnans, non regnans, mortale & veniale, &c. 7) *Reatus*, Mors temporalis, æterna. 7) *Subiectum*, omnis homo præter Christum, §. XC. Porisma Ergò & *Maria*. 1) *Consequens*: servum arbitrium. Unde

Locutis XII.

De SERVO ARBITRIO, cuius

N) τὸ ὅτι, §. XCI. 2) πῶς, sive Forma spectata I) ἐλικῶς, ἀδυναμία in spiritualibus descripta totali α) servitute, β) morte. II) μερικῶς, ἀδυναμία resp. α) intellectus 1) privativè, ignorantia, cœcitas, 2) positivè, contradictio, error. β) *Voluntatis & appetitus sensitivi*, 1) privativè

tivē non appetendo *bonum* : 2.) positivē appetendo tantum *malum* : Deo resistendo. 3) *Subiectum* inhæſionis : totus *homo*, cum omnibus facultatibus. 4) *Objectum* : spiritualia interna. De actionibus externis, pædagogicis, civilibus non quæritur. 5) *Reatus* : mors æterna 6) *Affectio* : 1) a solo Deo est corrigibile, 2) in altera deum vita auferibile, 7) *Oppositum*, arbitrium regeneratum. Unde

Locus XIII.

DE REGENERATIONE, cujus

1) *ſēti*, §. XCII. 2) *Necessitas*, ibid. 3) *Semen*, verbum Evangelicum 4) audibile, §. XCIII. 5) visibile sive Sacramenta, de quibus Loc. seq. 6) *Fructus*, Vita spiritualis, æterna.

Locus XIV.

DE SACRAMENTIS IN GENERE, quorum

1) *Definitio* constans I) *genere* : est actio. §. XCIV. II) *differentia* : quæ absolvitur 2) Efficiente principali, 3) Materia terrestri, cœlesti, 4) causa ad-

mi-

mini
ctu &
suspe
stror
nariu
Unde

tuens
Spiri
hann
mine
Form
tio.
asper
3) ex
ica.
potest
tus:
tibus
(omn
remiss

ministrante, *δ*) Subjecto Cui, *ε*) Effectu & fructu, qui est Salus, §. XCV. non suspensa ab intentione vel sanctitate Ministrorum. Vid. textum. *ζ*) Numerus binarius, nempe Baptismus & Eucharistia. Unde

LOCUS XV.

DE BAPTISMO. §. XCVI. cuius

α) *Notio* : Baptismus aquæ. *β*) *Instituens*. *γ*) *Materia* terrena, aqua; coelestis, Spiritus, &c. *δ*) *Unitas*. Ergò à Johanne non differt. *ε*) *Formula* : in Nomine Patris, Filii, & Spiritus Sancti. *ζ*) *Forma* *α*) generica sive necessaria : ablutio. *β*) specifica sive libera : intinctio vel aspergio. *γ*) *Minister* *α*) ordinarius : Pastor, *β*) extraordinarius; fidelis Laicus, vel Laica. *δ*) *Subiectum* : infantes (in Ecclesiæ potestate,) & (fideles) adulti. *ε*) *Effectus* : regeneratio : (adeoque fidei in infantibus quoque accensio, unde) peccatorum (omnium) præteritorum ac futurorum remissio; æterna salus.

LOCUS XVI.

DE EVCHARISTIA, §. XCVII. cuius

N) Notio : Evcharistia unde dicta, &c
2) Instituens : Christus, ut α) *consecrans*,
 consecratione destinativâ, & unitiva, β)
frangens fractione distributivâ, non obla-
 tivâ nec ablativâ. γ) *Epule substantiali-*
ter praesentes : Materia I.) *esculenta*, α)
 terrena, panis : β) *cœlestis*, Corpus
 Christi II.) *potulenta* α) terrena : Vi-
 num. β) *cœlestis* : Sanguis Christi, γ)
Ufus consistit in utriusque materiae orali
 α) manducatione, β) simultaneâ bibe-
 tione, non γ) repositione nec δ) cir-
 cumgestatione, ϵ) proprie dictâ sacri-
 ficatione, contra Missam. ζ) *Conviv-*
ae sunt omnes, qui se probare possunt,
 adulti sc. Mares, Foeminae, Clerici, Laici.
1) Minister solius Ecclesiae Pastor : γ) *Fru-*
ctus (quem soli convivae digni percipiunt)
 est α) peccatorum remissio, β) cum
 Christo unio, γ) charitativa cum proxi-
 mo agglutinatio, δ) resurrectionis cer-
 tifi-

tific
plur
ta d
Ecc

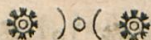
etivi
ligen
Min
Muli
men
Chri
1) M
est I.
fenta
3) C
Eccle
1) A
3.) C
5.) fl
præc

tificatio: Γ) *Locus* α) ordinarius: Templum; β) extraordinarius: etiam privata domus. Cum verò Thesaurus hic sit Ecclesiae concreditus, sequitur

Locus XVII.

De ECCLESIA, §. XCIX. cujus

$\aleph$) *Notio*. $\beth$) *Notio*: Est nomen Collectivum. *E. non unica Persona*. γ) *Causa* colligens α) *Principalis*: Deus, Christus. β) *Ministerialis*: Ministri Ecclesiae. Γ) *Forma*, Multitudo ordinata. $\daleth$) *Caput* ac fundamentum est α) Petra spiritualis, solus Christus, β) non Petrus. Conf. §. XCIX. η) *Membra vera* soli fideles. χ) *Distinctio*: est I.) *Synthetica*, de qua jam. II.) *Representativa* in Conciliis, quorum α) Autor, β) Convocator, γ) Director, Politicus Ecclesiasticus, δ) Suffragatores, ϵ) Norma. ζ) *Affectio*: Ecclesia est 1.) Una, 2.) Sancta 3.) Catholica, 4.) formâ interna invisibilis 5.) statu florente visibilis, 6.) solò purò præconiò notabilis, ι) *Finis* α) interne

dius : hominum salus, β) ultimus : gloria
Dei γ) *Contrarium* Ecclesiæ est Caput Vi-
carium, §. XCIV. δ) *Vocatio* ad Ecclesiam.
Unde

Locus XVIII.

De VOCATIONE, §. C. seqq. cujus

α) $\tau\omicron\epsilon\ \acute{\epsilon}\tau\iota$. β) *Autor* principalis : Deus,
§. C. γ) *Medium* α) univocæ vocationi
præmissa luminis naturæ pædagogia,
ibid. β) Univocam vocationem formaliter
inchoans est solum lumen Scripturæ
sive verbum, §. CI. γ) *Modus* consistit in
gratia α) sufficiente sive efficaci, §. CII.
 β) resistibili, §. CIII. γ) *Objectum* : Om-
nis homo, §. CIV. Ergo est vocatio uni-
versalis. δ) *Finis* est salutaris poenitentia.
Unde

Locus XIX.

De POENITENTIA, §. CV. cujus

α) $\omicron\tau\iota$, β) *Notatio*. γ) *Distinctio*, in
passivam, activam. δ) *Efficiens* ϵ) pas-
sivæ, solus Deus. Homo merè passivè
se

se habet. 2.) activæ Deus, & (per vires dativas) homo simul. ¶) *Medium*: Lex cor conterens: Evangelium fidem accendens. ¶) *Forma* poenitentiae α) ὁ λυγὼς est contritio & Fides, β) μετάνοια, contritio. ¶) *Terminus* I) ἀ quo: infidelitas, peccatum, ira. II) ad quem: fidelitas, pietas, gratia: ¶) *Finis & Fructus*: a peccatis absolutio. Unde

LOCUS XX.

DE ABSOLUTIONE, §. CVI. cujus

Ν) τὸ ὅτι. 1) *Efficiens* 1) *Principalis*: Deus. 2) *Ministerialis*: Ministri Ecclesiæ remittentes peccata, non α) historicè aut significativè; sed β) diaconicè & effectivè. 2) *Objectum* 1) *Personale*: omnes poenitentes. 2) *Reale*: peccata, α) omnia indefinitè, etiam si β) non speciatim enumerata. 3) *Modus* ex influxu causæ patuit. 4) *Effectus*: plenaria remissio α) omnis culpæ, β) omnis poenæ. Porisma: ergò sine ulla reservatione. 5) *Finis*, hominis Justificatio. Unde

Locus XXI.

De JUSTIFICATIONE, §. CVII.

seqq. cujus

Δ) τὸ ὅτι. §. CVII. Δ) significatio for-
rensis, ibid. 1) *Definitio*, absoluta α) *σπέρση*
peccati non imputatione, ibid. β) *δέσση*
Justitiæ Christi imputatione, ibid. Quæ
duo comprehendit unica vox ἀφεσις si-
ve remissio, eadem in Veteri ac Nova Testa-
mento. 7) *Causa* 1) *παρακαταρτική*: Deus
per Christum placatus. 2) *ἰλαστική*: Christus
cum merito. 2) *Ὁργανική* ex parte α) *Dei*:
Verbum & Sacramenta, ibid. β) *Hominum*,
est A) *SOLA Fides*, CII. cujus 1) *Effi-*
ciens: Deus per Evangelium. 2) *Forma*,
scil. notitia, assensus, fiducia. 3) *Objectum*:
Sola promissio Evangelica, 4) *Subjectum*
Quod: Homo, etiam infans. Conf. §.
XCVI. Quô, intellectus & voluntas. 5)
Causalitas: Fiducialis meriti Christi ap-
prehensio. 6) *Effectum*: justificatio, san-
ctificatio, æterna salus, 7) *Oppositum*:
du-

dub
Ope
sanct

DE S

N

per a

II) N

Evangelium

Hom

β) no

Effici

tas cu

do di

strum

mum

non J

fma: I

tem. I

§. CXII

du-

dubitatio, confutata, §. CVII. non B) *Bona Opera*, §. CIX. quæ non justificant, sed sanctificant. Unde sequitur

Locus XXII.

DE SANCTIFICATIONE, SEU RENOVATIONE,
VEL BONIS OPERIBUS, §. CX.
seqq. quorum

Ν) τὸ ὅτι. 1) *Efficiens* 1) prima: Deus per α) creationem, β) regenerationem. II) Media: Fides accensa per α) Verbum Evangelii, β) Sacramenta. III) Proxima: Homo justificatus, ex viribus α) dativis, β) non nativis 1) *Subiectum* coincidit cum Efficiente proximâ. 2) *Forma*: conformitas cum lege Dei. 3) *Ratio impellens* α) ordo divinitus constitutus, §. CXI. β) nostrum officium erga a) nos ipsos, b) proximum. 4) *Finis* I) proximus Sanctificatio, non Justificatio, quæ jam præcessit. Porisma: Ergò B. O. non sunt necessaria ad salutem. II. Medius: proximi non scandalizatio, §. CXII. sed ædificatio, dilectio, hostium pude-

defectio , conversio. HL.) Ultimus:
 Dei glorificatio, ibid. 7) *Affectio* : San-
 ctificatio, est a) *Successiva*, β) in hac
 vita tantum inchoata, non perfecta : NB.
 Quia inter fines B. O. docetur , neminem
 esse scandalizandum, sequitur specifica-
 tim

Locus XXIII.

De SCANDALO, §. CXII. cujus

Ν) *Appellatio*, 2) *Descriptio* : offen-
 diculum. 3) *Distinctio* in 1) activum,
 passivum : 2) reale, verbale. 7) *Causa*
prima : Diabolus. *Orta* : caro corrupta.
 7) *Objectum* : Homo. 7) *Modus* : Di-
 ctis, Factis. 7) *Reatus*, Væ æternum.
 7) *Affectio* : Necessitas Logica, non
 Physica.

Locus XXIV.

DE PRÆDESTINATIONE, §. CXIII.

sq. cujus

Ν) τὸ ὅλ. 2) *Synonymum*. Electio §.
 CXIV. 3) *Causa* a) prima, Deus, b) Me-
 rito-

ritori
 quo
 tus in
 lapsu
 e) re
 sive
 γνωσ
 justifi
 dens.
 b) co
 Porif
 tum.
 πηγ
 nus i
 risma
 stina
 na. 7
 lus, l
 Præd
 c) pa
 redu
 Infer
 tia.

ritoria, Christus. 7) *Objectum* A) ex quo sive *inadequatum* : Homo, spectatus in *πρωτης* divina ut a) creatus b) lapsus, & in perditionis massa jacens, sed c) redemptus, d) vocatus. B) *Quod* sive *adequatum* : homo, spectatus in *πρωτης* divina, ut a) vocationi parens, b) justificatus, c) finaliter in Christum credens. 7) *Forma* est actus a) æternus, b) conditionatus, juxta prævisam fidem. Porisma : Ergò *non est absolutum decretum*. c) Complexus ex α) *πρωτης*, β) *πρωτης* γ) *πρωτης*. 7) *Terminus* 1) a quo, peccatum, perditio. Porisma : Ergò *Angeli boni non sunt prædestinati*. 2) *ad quem* : Salus & gloria æterna. 7) *Finis* a) proximus : hominum salus, b) ultimus : gloria Dei. 7) *Affectio* : Prædestinatio est a) actualis, b) æterna, c) particularis, d) immutabilis in esse reduplicativo : propter *πρωτης*. 7) *Inserviens* Prædestinationi est Providentia. Unde

Lo-

imus:
San-
in hac
NB.
inim
ifica-

offen-
um,
Causa
rupta.
Di-
um
non

tio.
Me-
rito

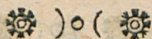
Locus XXV.

De PROVIDENTIA, §. CXV. cujus

N) τὸ ὅτι, **Ⲛ)** *Efficiens*, SS. Trinitas
ⲛ) *Causalitas*, immeditus in causas secundas influxus. **ⲗ)** *Objectum*, non I Deus ipse, sed II) omnium creaturarum
a) substantiæ, & b) accidentia: omnes
scil. 1) actiones, 2) passiones, 3) moriones, bonæ, malæ, indifferentes, 4) vitæ,
5) mors ac interitus ratione actûs & terminii, **ⲗ)** *Forma*: complexus a) scientiæ dirigentis, b) voluntatis imperantis, c) potentie exequentis. **ⲙ)** *Effectus*, creaturarum
I) conservatio, II) gubernatio, in actionum 1) bonarum effectione, promotione, præmiatione: 2) malarum prohibitione, impeditione, punitio. 3) utrarumque in bonos fines permissione ac directione. **ⲛ)** *Finis* a) proximus, humana salus. b) ultimus: Divina gloria: Quia in objecto facta est mentio termini vitæ, quam Prædestinatio respexit, visum est specialiter exponere. Sequitur ergo

N
enim
decre
quia
viabi
lita,
harm
jucun
est M

N
intel
Diab
catur
ⲗ)
Chri
mort
mae
pore

LOCUS XXVI.

DE TERMINO VITÆ, §. CXVI. cujus

Ν) ὅτι. 1) *Definitio*. 2) *Affectio*. Est enim α) certò positus, β) conditionatè decretus, γ) non absolutè immobilis, quia 1) prorogabilis à solo Deo, 2) abbreviabilis a) ab homine ex spontanea malitia, b) à Deo, vel irato, vel gratioso: δ) harmonià clepsydre cœlestis ac naturalis jucundè delineabilis. 3) *Vitæ oppositum* est Mors. Unde

LOCUS XXVII.

DE MORTE, §. CXVII. cujus

Ν) τὸ ὅτι. 1) *Homonymia*, h. l. prima intelligitur. 2) *Causa* 1) introducens: Diabolus 2) *promerens*: Hominis peccatum. 3) *ordinans*: Deus justus Vindex. 4) *Subiectum*: Omnis homo peccator, Christus violenta, non naturali morte, mortuus est. 5) *Forma* consistit in animæ α) dissolutione, & β) discessu à corpore. Illud constituens quasi; hoc constituit se-

sequens est. 1) *Finis* 1) impiorum punitio
 2) piorum α) ad dulcem somnum compo-
 sitio, β) æterna glorificatio, γ) *Conse-*
quens A) *corporis* sepelitio, cinerificatio
 B) *Anime* a) *piorum* ad æterna gaudia, b)
impiorum ad æterna supplicia migratio
 Unde

Locus XXVIII.

DE DAMNATIONE & INFERNO.

§. CXIX. seqq. ubi

Ν) *Antecedens Decretum*, sive *Repro-*
batio, §. CXIX. cuius a) *causa* decer-
 nens: Deus iratus, voluntate consequen-
 te. b) *Ratio* impellens: *Finalis* incredulitas.
 c) *Objectum*: Homo finaliter incredulitas.
 d) *Forma* non absoluta, sed conditiona-
 ta, ob prævisam incredulitatem. e) *Affe-*
ctio: est Reprobatio actualis, æterna, im-
 mutabilis (reduplicativè) propter πᾶσι
 γνωσι, ζ) *Decreti executio* sive damna-
 tio in tempore, ibid. cuius a) *Existentia*:
 b) *Causa* irrogans: Deus iratus. c) *Ratio*
 impellens 1) *generica* & mediata: o-
 mne

mne pe
 exochu
 lis. d)
 Locus:
 β) πᾶσι
 timoru
 dum.
 non n
 inflicti
 sensus
 gnosci
 ignis,
 lica fo
 situs fl
 Unde

DE P

Ν)
 creden
 1) Te
 §. cxx
 la. 7

punitio compo
Conse
refactio
dia, b
igratio
o.
Repro
dece
sequen
dulitas
dulitus
ditiona
) Affe
na, im
r πē
lamna
tentia
Ratio
a: o
mne

inne peccatum præter incredulitatem : 2)
exochica & immediata : incredulitas fina-
lis. d) *Subiectum* ; finaliter increduli. e)
Locus : *Infernus*, §. CXIX. cuius α) τὸ ὄτι,
β) πῶς : *Locus* tormentorum horribilis-
simorum. γ) πᾶσι 1.) extra cœlum & mun-
dum. 2.) nobis incognitum 3.) quæsitum
non necessarium. f) *Forma* consistit in
in inflictione pœnarum 1.) damni. §. CXX. 2.)
sensûs, §. CXXI. quarum atrocitas co-
gnoscitur ex 1) æternitate, 2) qualitate,
ignis, vermis, tenebrarum, &c. 3) diabo-
lica societate, §. CXXII. g) *Status oppo-
situs* statim post mortem exponitur, §. seq.
Unde

LOCUS XXIX.

DE PIORUM STATIM A MORTE STATU
FELICI. §. CXXIII. seqq. cuius

Ν) τὸ ὄτι. 1) *Subiectum* : Finaliter
credentes, secundum animas, §. CXXIII.
2) *Terminus à quo* ; Statim post mortem,
§. CXXIV. Porissima : *Purgatorium est fabu-
la*. 3) *Qualitas* : a) summum gaudi-
um

um: b) sine somno, §. CXXV. 7) *Terminus ad quem* (hujus scil. statûs animarum separatarum) est Resurrectio. Unde

LOCUS XXX.

DE RESURRECTIONE, §. CXXVI.

seqq. cujus

Ν) τὸ ὄν, §. CXXVI. 2) *Efficiens*: Deus per Christum. 1) *Meritoria*: Solius resurrectionis ad vitam æternam est Christus, ibid. 7) *Subiectum*: Omnes omnino mortui. 7) *Forma*: reviviscentia identica, §. CXXVII. CXXIIX. CXXIX. 7) *Finis*: ut judicentur mortui. Unde sequitur

LOCUS XXXI.

DE EXTREMO JUDICIO, §. CXXX.

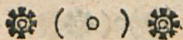
seq. cujus

Ν) τὸ ὄν. 2) *Judex*: Christus. 1) *Objectum*: 1) Personale: Omnes Homines, diaboli. 2) Reale: omnia opera, bona, mala. 7) *Norma*: Verbum Domini. 7) *Processus*. 7) *Finis*: impiorum damnatio.

mnatio
a) po
CXXX
b) nob
Seculi

D
N)
Deus,
tum:
nihilat
& ent
tam in
Conne
qua p
Unde

De G
N)
Deus,
mna

Terminatio, piorum glorificatio. 7) *Tempus* :
 a) post resurrectionem immediatam, S.
 CXXXI. (Porisma: *Chiliasmus est fabula*)
 b) nobis non revelatum. 7) *Concomitans* :
 Seculi consummatio. Unde

LOCUS XXXII

DE SECULI CONSUMMATIONE, S.

CXXXII. cuius

N) *ἐστὶ*. 2) *Efficiens* : 1) principalis :
 Deus, 2) instrumentalis : Ignis. 3) *Obje-*
ctum : Coelum & terra. 7) τὸ πᾶς : An-
 nihilatio. 7) *Effectus* : totius substantiæ
 & entitatis abolitio. 7) *Tempus* : post la-
 tam in die pantocritico sententiam. 7)
Connexum : 1) impiorum damnatio : de
 qua paulò antè : 2.) piorum glorificatio.
 Unde

LOCUS XXXIII.

DE GLORIFICATIONE & VITA ÆTERNA,

S. CXXXIII. seqq. cuius

N) τὸ ἐστὶ S. CXXXIII. 2) *Efficiens* :
 Deus, Christus, ibid. 3) *Subjectum* : glori-
 fican-

ficandum, I) *quod* : Homines α) pii, β) resuscitati, ibid. II.) *quo* : piorum 1.) resuscitata identica corpora, ibid. 2.) animæ. γ) *Forma* (beatitudinis) est A) *Essentialis* : nempe Visio beatifica, tam ocularis, §. cxxxiv. quam intellectualis. B) *Accidentalis* I.) *Positiva*, consistens in a) spiritualitate, §. præced. b) gloria, gradibus diversa, ibidem &c. omnis boni præsentia, §. cxxxv. II.) *Privativa* sive omnis mali absentia. γ) *Finis* 1.) proximus : gaudium a) ineffabile. §. cxxxvi. b) inamissibile, §. cxxxvii. adeoque c) æternum. 2.) ultimus : Dei gloria. Hactenus *affectiones Subiecti*, & *finis Theologiae*, sequitur nunc (hâc methodô non aliter ferente) *Subiectum ipsum* secundum tres Hierarchias. Unde

LOCUS XXXIV.

DE TRIBUS HIERARCHIIS, §. cxxxix.
quarum

Ν) τὸ ἐστὶ. ζ) *instituens* Deus. Vide Tractationem specialem. ζ) *Subiectum* Homo-

Homo
publi
bet H
intern
modu
mus :
rarch
tatis)
Homo
N)
Deus
B) M
ipse v
necess
Subje
ne α)
Quali
ctrina
per r
γ) F
esse,

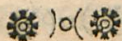
Homō, constitutus in a) Familia b) Re-
publica, c) Ecclesia. 7) *Forma*: cujusli-
bet Hierarchiæ propria ratio. 8) *Finis*:
intermedius: a) Ecclesiæ ac Reip. com-
modum. b) Hominum salus. 2) ulti-
mus: Dei gloria. Sequuntur jam Hie-
rarchiæ in specie. Unde (ordine digni-
tatis)

Locus XXXV.

De MINISTERIO ECCLESIASTICO.

§. CXXXIX. seqq. cujus

8) *ōl.* 1) *Efficiens*, A) *Principalis*:
Deus vocans 1) immediate, 2) mediate.
B) *Ministerialis*: Ecclesia, per quam Deus
ipse vocat. Unde sequitur vocationis a)
necessitas, b) divinitas, §. CXXXIX, 1)
Subiectum vocandum consideratur ratio-
ne a) speciei: homo, β) Sexus: Mas, γ)
Qualitatis: ubi idoneitas 1) intrinseca; do-
ctrinæ, vitæ, 2) extrinseca, ut veniant
per rectum, non currant per obliquum.
7) *Forma*, dans Ministro, ut sic, suum,
esse, est a) *Vocatio*, de qua jam. β) *Or-*
N dina-

dinatio, §. CXL. cuius 1) causa principalis: Deus. 2) Ministerialis: Ministerium, non soli Episcopi. 3) Subjectum: Personæ. Curatum officium habentes, non Episcopi Titulares. 4) Forma, in segregatione, *καταθεσία* & precibus, &c. 5) Finis: Destinatio ad certam parochiam. 6) *Adjunctum*: æqualitas, §. CXLII. 7) *Correlatum*: Auditores, de quorum officio, §. CXLII. 7) *Finis* I) Proximus: Verbi pura prædicatio, informatio, & Sacramentorum legitima administratio, §. eod. II) Intermedius: Hominum salus. III.) Ultimus: gloria Dei.

Locus XXXVI.

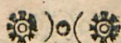
De MA^gISTRATU POLITICO, §. CXLIII.
seqq. cuius

α) τὸ θεῖον. β) *Efficiens* α) Principalis: Deus. §. CXLIII. β) Ministerialis: Res publ. γ) *Subjectum*: Homo Majestatis capax. ibid. 7) *Objectum*: α) Ecclesiastica externa; β) civilia. 7) *Forma*: τὸ κράτος sive potestas 1) νομοθετική, 2) ἐκτελεστική.

λασ
& Ju
subdi
anim
secun
milit
aliive
princ
CXL
publi
publi
7) R
jugiu
quatu

De F

N
sone
rand
mili
funt
tæ,

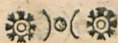

λασική, armata gladiô Bellicô, §. CXLV.
 & Judiciariô, §. CXLVI. 1) *Correlatum*:
 subditi considerati 1.) simpliciter: omnis
 anima, etiam sacerdotes, §. CXLIV. 2)
 secundum quid, ut α) executores justitiæ,
 milites, §. CXLV. Carnifices, §. CXLVI,
 aliive β) Oeconomi. §. CXLVII. 1) *Finis* A)
 principalis & ultimus: gloria Dei. §.
 CXLIII. B) Intermedius generalis: bonum
 publicum, ibid. & §. CXLIV. specialis: est
 publica honestas, pietas, tranquillitas, ibid.
 1) *Reip. Seminarium* est Familia per Con-
 jugium. Unde distincte de utrisque. Se-
 quitur ergo.

Locns XXXVII.

De FAMILIA & STATU OECONOMICO,
 §. CXLVII. cujus

Ν) τὸ ὄν. 1) *Instituens*: Deus. 2) *Per-
 sone constituentes*. 3) *Forma*: Ordo impe-
 randi & parendi. 4) *Finis*; Conservatio fa-
 milia, cujus conservationis instrumenta
 sunt Media sive divitiæ, quæ sunt in se lici-
 tæ, sed si α) licite ex benedictione nempe

divina, possideantur, β) licitè, sine avaritia
& injustitia, administrentur.

LOCUS XXXIIX.

De COELIBATU & CONJUGIO, §. CXLIX.
seqq. ubi

I.) *Oppositum* Conjugii, (quia oppositum unum per alterum cognoscitur, & intercalatio requirit) est cœlibatus consideratus, ut 1) extra unctionem liber: 2.) nulli præceptus: 3) urgente flammâ illicitus, §. CXLIX. II.) *Conjugium* ipsum, §. CXLIX. cujus N) τὸ ἐστὶν. 1) *Efficiens* A) *Principalis*: Deus a) institutione statûs, in abstracto, b) intentione conjugandi omnes habiles, in concreto. B) *Minus Principalis* sive propinqua: omnes habiles (excluduntur enim Eunuchi, &c.) Laici, Clerici, si non interveniat impedimentum respectu 1) sexûs. 2) ætatis, 3) sanguinis, 4) impotentiae, 5) consensûs, ratione libertatis, & erroris essentialis, 6) religionis, 7) vinculi, si jam alteri data fides. 3) *Materia*: Unicum par simultaneum Maris ac foeminae, Porissima.

Con-

Cont
bile
Cuj
lyga
prim
Acce
tuun
beri
gum
CLII
niun

De A

N
mia.
tus.

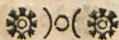
Rom
MA. r
textu
mati
ac Ex
tio:

Contra Polygamiam. 1) *Forma*: indissolubile ad unam carnem vinculum, §. CL. Cujus repugnans est 1) Divortium. 2) Polygamia. 3) Adulterium. 11) *Finis* A) *primus*: generis humani multiplicatio, B) *Accessorius*: a) libidinis medicatio, b) mutuum adiutorium, ibid. 1) *Fructus*: Liberi, §. CLI. 1) *Appendices* quasi conjugum in Familia sunt servi & ancillæ. §. CLII. 11) *Hostes* Hierarchiarum jam veniunt considerandi. Sequitur ergo

Locus XXXIX.

De ANTICHRISTO SIVE HOSTE UNIVERSALI,
§. CLIII. cuius

N) τὸ ὄν 11) *Etymologia.* 3) *Homonymia.* 1) *Synonymia.* 11) *Definitio.* 1) *Ortus.* 1) *Sedes* A) communis, Ecclesia, Romanum Imperium. B) *specialis*: Roma. 11) *Proprietatum Undecim* (de quibus textus) cumulus. 11) *Opera*: Dei blasphematio, Hominum seductio. 1) *Eventus* ac Exitus: ejusdem damnatio. 11) *Duratio*: usque ad adventum Christi. 1) *Subiectum*

jectum : Papa. Et quia is hæreticorum
Maximus. sequitur

Locus XL.

De HÆRESI. §. CLIV. cuius

Ν) τὸ ὅτι. 2) *Causa* : Diabolus, Caro.
Unde dicitur opus carnis. 3) *Forma* I.)
generica : Erronea doctrina. Error lar-
tius patet Hæresi. Omnis enim hæresis
est error, non vice versâ. II.) *specificâ* :
Doctrina everfiva fidei ac salutis : 7) *Adjun-*
ctum A) *Hæreseos*, est necessitas consequen-
tiæ, non consequentis. B) *Hæretici*, est
αὐτοκατάκρισις, vel formalis, vel inter-
pretativa. 7) *Effectus* a) fidei ac salutis
everfio. b) hominum seductio & perverfio.
7) *Pæna Hæreticorum* 1) temporis : fuga,
abfentio, non interfectio. 2) æterna : da-
mnatio. 7) *Concomitans* ut plurimum est
Schisma. Unde

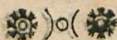
Locus XLI.

De SCHISMATE, §. CLV. cuius

Ν) τὸ ὅτι. 2) ὀνοματολογία. 3) *Causa* :
Diabolus, Caro. 7) *Forma* A) *generi-*
ca

ca :
Dive
clefi
a) c
myfl
Schis
Apo

N
sa :
rica
te de
perfo
ritas
nalis
sa Ec
tas,
fidei
amiff
Apo
Medi
de ill

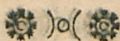

ca : peccatum. B.) *specifica* a) inchoans : Diversum loqui. b) consummans : ab Ecclesiastico corpore separatio. γ) *Effectus* : a) diversi coetus formatio, b) corporis mystici scissio, c) Ecclesiae turbatio, d) Schismatici damnatio. γ) *Adjunctum* Apostasia. Unde.

Locus XLII.

De APOSTASIA. §. CLVI. cuius

Ν) τὸ ὅτι. Δ) ὀνοματολογία. Δ) *Causa* : Diabolus, Caro. γ) *Forma* A) *generica* : Peccatum. B) *specifica* : à veritate defectio. γ) *Terminus* I.) à quo : α) personalis : Deus, Fideles, β) realis : veritas, fides, pietas. II. *ad quem* α) personalis : Diabolus, infideles, haeretici, falsa Ecclesia, β) realis : falsitas, infidelitas, impietas. γ) *Effectus* : naufragium fidei, pietatis, salutis. γ) *Porisma* : *Fidei amissibilitas*. Et quia inter Haereticos, Apostatas & veros Doctores *Neutri* vel *Medii* esse volunt Neutrales ac Syncretistae, de illis sequitur

LOCUS XLIII.

DE NEUTRALISMO & SYNCRETISMO.

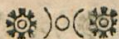
§. CLVII. CLIX. cuius

Ν) Ε'τυμολογία. 2) πολωνομία Α)
Popularis : Sic Syncretismus etiam dicitur
 Neutralismus. Β) *Accurata* : Sic differt
 Neutralismus a Syncretismo. Illo modo
 conjungimus. Hòc nunc de utroque di-
 stincte agimus. Premittitur ergo

I.

NEUTRALISMUS, §. CLVII. cuius

Ν) Ε'τυμολογία. 2) *Causa* : Diabolus,
 Homines irreligiosi. 3) *Objectum* in quod
 peccat : a) pura religio, b) Dei intemer-
 ratus cultus. 7) *Forma* I) *Positiva* ter-
 pidum esse, claudicare in utrumque la-
 tus. II) *Privativa* : neutri parti adhære-
 re, neque calidum neque frigidum esse.
 7) *Effectus* : 1.) irreligiositas, ex qua
 2.) α'θεότης. 7) *Reatus* : Aeterna damnatio,
 evomitio ex ore Dei. Sequitur speciatim
 dictus

II.

SYNCRETISMUS, §. CLIX. cuius

N) Ε'τυμολογία. 1) *Synonymia*. 2) *Causa* A) *Prima*: Diabolus, B.) *Proxima*: Homines I) volentes haberi pro nostris, Religionem vel α) non recte intelligentes, vel β) supinè negligentes, & γ) momenta ejus non attendentes. II) Nolentes haberi pro nostris, i. e. Papistæ, Calviniani, Arminiani, &c. iterum Religionem ejusque fundamenta a) ignorantes, b) vilipendentes, aut c) fucum (in perniciem orthodoxorum) callide dissimulantes. 3) *Objectum* in quod peccat, iterum est a) vera religio. b) intemeratus Dei cultus. 4) *Forma* A) ε'σιωδῶς spectata est prætenfa fundamenti fidei unitas. B) επομένως: est irreligiosa, infausto septenariô terminata, *immunitas*: nempe I) επωνυμίας disscretivæ abolitio: 2) Elenchi notorii cassatio: 3) Hæreticæ sententiæ toleratio: 4) Scriptorum privatorum non allegatio:

N 5

5) Con-

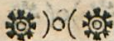
5) Consequentiarum non agnitarum prohibitio: 6) ad sacra nostra promiscua admissio: 7) pro Fratribus in CHRISTO reciproca agnitio. Ubi coram DEO & sanctis Angelis in facie totius Ecclesiæ Christianæ obtestamur Syncretistas, ut nobis hunc infanctum septernarium ex Scripturis probent, ostendantque, v. g. ubi *πρωτοια* & Elenchus hæreticorum nobis interdicitur: &c. Et sic porro. 1) *Finis & Effectus* a) Religionum damnabilis confusio. b) Veræ Religionis absorptio. Hanc enim intendunt Diabolus & Syncretistæ callidi. Hoc operatur Syncretismi genius per se. Modicum enim fermenti &c. 7) *Reatus est* Væ æternum, à quo nos custodiat Veræ Pacis Princeps in æternum,

AMEN!

IN-

Ab
An
An
Ap
Arb

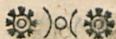
Bap
Bon
Chr
Cœ
Cœ
Con
Con
Cre
Dan
DE
Ecc
Euc

INDEX

LOCORUM ALPHABETICUS.

- Absolutio, §. 106.
Angeli, §. 79. ad 82.
Antichristus, §. 153.
Apostasia, §. 156.
Arbitrium servum, liberum,
§. 91.
Baptismus, §. 96.
Bona opera, §. 110. III.
Christus, §. 41. ad 74.
Coelibatus, §. 148.
Coena, §. 97.
Conjugium, §. 149. seqq.
Consummatio seculi, §. 132.
Creatio, §. 77. seqq.
Damnatio, §. 119. seqq.
DEUS, §. 20. ad 38.
Ecclesia, §. 98. seq.
Eucharistia, §. 97.

Familia, §. 147.

Glorificatio, §. 133. ad 137.

Gratia, §. 102. seq.

Hæresis, §. 154.

Hierarchia, §. 138.

Homo, §. 83. seq.

Hostis universalis, §. 153.

Imago DEI, §. 85. 86. 87.

Infernus, §. 119. seqq.

Judicium extremum, §. 130. seq.

Justificatio, §. 107. 108. 109.

Lapsus, §. 82 & 88.

Magistratus Politicus, §. 143. seqq.

Matrimonium, §. 149.

Ministerium Ecclesiasticum, §. 139.
seqq.

Mors, §. 117.

Neutralismus, §. 157.

Peccatum, §. 88. 89. 90.

Persona Patris, §. 49.

Persona Filii, §. 41. ad 74.

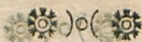
Persona Spiritus Sancti, §. 75. 76.

15

16

Pœ

Pœ
Pra
Pro
Reg
Re
Re
Rep
Ref
Sac
San
Sca
Sch
Scr
Sec
Spi
Sta
Sta
Syn
Ter
Th
Tri

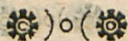

Pœnitentia, §. 105.
Prædestinatio, §. 114.
Providentia, §. 115.
Regeneratio, §. 92. seq.
Religio, §. 7.
Renovatio, §. 110. seq.
Reprobatio, §. 118.
Resurrectio, §. 126. ad 129.
Sacramenta in genere, §. 94. 95.
Sanctificatio, §. 110. seqq.
Scandalum, §. 112.
Schisma, §. 155.
Scriptura Sacra, §. 13. ad 19.
Seculi Consummatio, §. 132.
Spiritus Sanctus, §. 75. 76.
Status Oeconomicus, §. 147.
Status Piorum post mortem, §. 173.
 seqq.
Syncretismus, 158.
Terminus Vitæ, §. 116.
Theologia, §. ad 12.
Trinitas, §. 39.

N 7

Vita

Pœ-

Vita æterna, §. 134. seqq.

Vocatio, §. 100. ad 194.

INDEX DICTORUM SCRIPTURÆ.

GENESIS.

I. I. § 77. 78. v. 2. §. 75. 77. v. 3. §. 77. 78. v. 4. seqq.
§. 87. v. 14. seqq. §. 78. v. 20. seqq. §. 78. v. 22.
§. 83. v. 24. seqq. §. 78. v. 26 §. 85. 87. v. 27. §. 83.
§. 80 85. v. 28. §. 83. 86. 87. 149. v. 31.

II. I. 2. §. 78. v. 7. §. 83. 86. v. 8. seqq. §. 87. v. 9.
§. 86. v. 15. §. 87. v. 17. 86. 88. 117. v. 18. seqq.
§. 149. v. 19. §. 85. v. 21. §. 84. v. 22. §. 84. 149.
v. 24 §. 149. 150.

III. I. seqq. §. 88. v. 5. §. 82. v. 9. 10. 15. §. 104. VI 6
§. 149. v. 19. §. 117. v. 20. §. 84. v. 22. §. 39.
V. 3. §. 89.

IX. 6 §. 146. v. 8 seqq. §. 104.

XIV. 14. §. 145.

XV.

XV

XX

XX

XX

XX

XX

XL

XL

XL

L. 2

III.

IV

IX.

XX

XX

XX

XX

XX

XII

XIV

XV. 6. §. 109. v. 15. §. 117.
 XXI. 33. §. 28.
 XXIII. 4. 6. 8. §. 117.
 XXIV. 35. §. 147.
 XXV. 17. §. 117.
 XXXV. 17. §. 117.
 XLVII. 9. §. 2.
 XLIX. 22. §. 145.
 XLIX. 10. §. 51. v. 29. §. 117.
 L. 20. §. 115.

EXODUS.

III. 13. seq. §. 24.
 IV. 25. seq. §. 96.
 IX. 27. §. 36.
 XX. 5. 6. §. 115. v. 11. §. 78. v. 12. §. 151.
 XXII. 16. seq. §. 149.
 XXXII. 1. seq. §. 156.
 XXXIII. 20. §. 134.
 XXXIV. 6. 7. §. 34. v. 16. §. 149.

LEVITICUS.

XII. 6. seq. 25 §. 149. v. 18. §. 149.

NUMERI.

XIV. 18. §. 34.

XV.

XV.27. seqq. §. 89.

XX.3. 29. §. 117.

XXIII. 19. §. 22. v. 23. §. 17. 33.

XXX.4. 5.6. seq. §. 149.

XXXI.2.3.4.5.6. seq. §. 145.

DEUTERONOMIUM.

IV.2 §. 110.

VI.4. §. 38. v. 13. §. 37. 79.

VII.3. §. 149.

IX.4. seq. §. 111.

XI. v. 2. §. 59. v. 32. §. 110.

XII.2 §. 110. v. 32. §. 52.

XIIX.15. §. 52.

XXI. 23. §. 117.

XXV. 16. §. 115.

XXVII. 26. §. 111.

XXXI. 16. §. 117.

XXXII.4. §. 32. v. 22. §. 119. 121.

XXXIX.6 §. 61. 117.

JOSUA.

I. 6. §. 145.

II. 11. §. 27.

711

JUDICUM.

II. 7. §. 37. v. 11. 12. 19. §. 156.

XX. 16. §. 89.

I. SAMUELIS.

XXIII. 12. §. 29.

II. SAMUELIS.

VI. 23. §. 45.

VII. 12. 16. §. 51. v. 19. §. 46.

XII. 5. §. 156.

XIV. 20. §. 79.

XXIII. 2. §. 14. v. 3. §. 36 75.

XXIV. 14. §. 34.

I. REGUM.

II 26. seq. §. 144.

II. 23. §. 34. v. 27. §. 27. v. 32. §. 72. v. 39.

§. 98.

X. 1. seqq. §. 101.

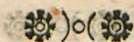
XIII. 21. §. 157.

XIX. 10. 14. §. 98.

II. REGUM.

V. 2. 3. §. 101.

II. X.

IIIX.19. §.51.

XIX 35. §.79.

XX.1. feqq. §.116.

XXIII.10. §.121.

II. PARALIPOMEN.

V.13 §.34.

XXVI.4 5. §.138.

JOB.

XI.8. §.27.

XIV.4. §.89. v.5. §.116. v.12. §.132

XIX.26. §.127.134.

XXII 3.4. §.22.

XXV.4. §.89.

XXVI.13. §.75.

XXX.20.21. §.107.

XXXIII.4. §.77. v.15.16.29. feqq. §.100.

XXXVIII.7. §.79.

XLI.18. feqq. §.79.

PSALML

II.6. §.57. v.7. §.40.41. v.9. §.73. v.10. feq.
§.98.

V.5 §.32.88.115. v.7.10. §.33.

XII

VII.

VI
IX
XI
XI
XV
XV
XI

XX
XX
XX
XX
XX
XX
XX
XX
XL
XI
XI
L.
LI.
LI
LV

- VII. 10. §. 75. v. 12. §. 36.
 IX. 5. §. 36.
 XII. 3. seq. §. 33.
 XIV. 2. §. 72.
 XVI. 10. §. 51. 66. v. 11. §. 135.
 XVII. 15. §. 135.
 XIX. 4. §. 104. v. 5. §. 18. 104. v. 7. §. 104.
 v. 8. §. 52. v. 9. §. 16. v. 13. 14. §. 106.
 XXII. 10. §. 96. 108. tot. §. 51. v. 11. §. 96.
 108. v. 17. 18. 19. §. 51.
 XXIV. 7. 9. §. 98.
 XXV. 8. §. 31.
 XXX. ult. §. 24.
 XXXI. 23. §. 107.
 XXXII. 1. §. 107.
 XXXIII. 6. §. 75. 77. v. 13. §. 72.
 XXXIV. 8. §. 79. v. 14. §. 33. v. 21. §. 115.
 XXXVI. 9. §. 135.
 XL. 9. §. 59.
 XLV. 2. §. 14. v. 7. §. 57. v. 8. §. 51.
 XLVII. 6. §. 51. 72.
 L. 13. §. 22. v. 16. seqq. §. 115. v. 19. §. 33. v. 21.
 §. 22.
 LI. 7. §. 89. v. 19. §. 105.
 LII. 5. 6. §. 33.
 LV. 24. §. 116.

LVI.

VII.

LVI.9.§.115.
 LXIX.12.§.139.
 LXIX.5.§.59.v.23.§.51.
 LXXI.6.§.96.
 LXXII.6.7.§.132.v.18 § 75.
 LXXXII.6.§.153.
 LXXXIIIult.§.43.
 LXXXVI.5.§.31.
 LXXXIX.30.37 § 51.
 XC.2.§.28.v.4.6.§.117.
 XCI.11.p.79.
 XCIV.4. §.22.
 CII.26.27.§.132.
 CIII.20. §.79.
 CIV.4. §.79. v.30. §.75.
 CX.1. §.45.51.73. v.2. §.57.73. v.4. §.53.55.
 v.7 §.69.
 CXV.3. §.32.
 CXIX.137. §.36.
 CXXIII.2. §.152.
 CXXXI. §.108.
 CXXXII.11. §.51.
 CXXXIX.1. §.29.115. v.2.3.4. §.115. v.6.
 §.115. v.7. §.27.75. v.16. §.116.

IVJ

CXLIII.

CXL
CXL

I.24.
 IIX.1
 XV.2
 XVII.
 XIX.
 XX.2
 XXX

III.19
 VII.2
 XII.7

V.3.4
 VI.3
 VII.1
 IIX.1
 IX.5
 XL.2
 XIV.

CXLIII. 10. §. 115.

CXLV. 3 §. 26. v. 17. §. 36.

PROVERBIA.

I. 24. seq. §. 103.

II. 15. 16. §. 143. v. 23. §. 43.

XV. 27. §. 147.

XVII. 15. §. 107.

XIX. 2. §. 89.

XX. 27. §. 86.

XXX. 19. §. 45.

ECCLESIASTES.

III. 19. seq. §. 86.

VII. 21. §. 90. v. 27. §. 149. v. 30. §. 85. 88.

XII. 7. §. 117.

ESAIAS.

V. 3. 4. §. 102.

VI. 3 §. 39. 75. 79. 115. v. 8. §. 75.

VII. 14. §. 51.

II. 1. 9. §. 18. v. 20. §. 13. 18. 98.

IX. 5. §. 59. v. 7. §. 51.

XL. 2. §. 49. 75. v. 4. §. 76. v. 6. 9 §. 154.

XIV. 12. seq. §. 82.

XIIX.

- XXII 14. §. 45.
 XXV. 8 §. 68.
 XXVI. 3. §. 108. v. 19. §. 126. v. 20. §. 117.
 XXX. 33. §. 121.
 XXXIV. 4. §. 132. v. 16. §. 14.
 XXXV. 3. 4. 5. 6. §. 51.
 XL. v. 9. §. 59. v. 13. §. 75. v. 28. §. 23.
 XLI. 23. §. 29.
 XLII. 8. §. 24.
 XLIV. 3. §. 51. v. 6. 8. §. 38. v. 24. §. 77.
 XLV. 23. §. 69. v. 24. §. 107.
 XLVI. 10. §. 32.
 XLIX. 16. §. 39.
 LI. 6. §. 132.
 LIII. tot §. 51. v. 4 seq. §. 59. v. 5. §. 49. 59.
 106. v. 6. §. 106. v. 9. §. 51.
 LVII. 2. §. 116. v. 15. §. 72.
 LXI. 1. seqq. §. 43. 52.
 LXIII. 3. §. 61. v. 10. §. 75.
 LXIV. 4. §. 136.
 LXV. 12. §. 32. v. 13. §. 135. v. 17. §. 132.
 LXVI. 4. §. 32. v. 12. §. 135. v. ult. §. 120. 121.

JEREMIAS.

II. 30. §. 59.

III.

III. 12

VI. 1

XXII

XXII

XXII

XXII

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

II. 22.

III. 22.

III. 22.

III. 22.

III. 22.

V. 15.

XI. 5.

XII. 5.

XXI.

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

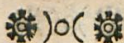
XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

III. 12. §. 96. v. 15. §. 139. v. 16. §. 51.

VI. 14. §. 158.

XXIII. 4. §. 139. v. 5. 6. §. 49. v. 5. §. 51. v. 6. §. 43.

107. v. 21. §. 139. v. 23. §. 27. v. 24. §. 27.

v. 30. §. 158.

XXIX. 6. §. 149. v. 7. §. 144.

XXX. 14. §. 59.

XXXI. 18. seq. §. 105. v. 20. §. 34. v. 22. §. 51.

XXXII. 17. §. 30.

XXXIII. 15. §. 51. v. 16. §. 107. v. 17. 21. §. 51.

THRENI.

II. 22. §. 117.

III. 22. §. 34.

EZECHIEL.

V. 15. §. 59.

XI. 5. §. 29. v. 19. §. 91.

XIX. 20. §. 96. v. 21. §. 124.

XXI. 27. §. 51.

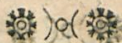
XXXIII. 11. §. 33. 107.

XXXVI. 25. §. 51. v. 26. §. 91.

XXXIX. 23. §. 153.

XXXIX. I. 4. 6. §. 153.

XLIV.

XLIV. 2. §. 45. *DANIEL.*

DANIEL.

II. 33. §. 131.

VII. 10. §. 79. v. 14. §. 49. 57. v. 23. seq. §. 131.

IX. 10. §. 34. v. 20. §. 106. v. 24. §. 51. 98.

v. 26. §. 51.

X. 13. §. 79. v. 21. §. 15. 73.

XII. 2. §. 117. 120. 121. 127. 126. 137.

OSEAS.

I. 7. §. 43.

III. 14. §. 103.

VI. 2. §. 51.

XI. 4. §. 102. v. 8. §. 34.

XII. 6. §. 43.

XIII. 14. §. 68.

JOEL.

II. 30. seq. §. 51.

JONAS.

IV. 3. §. 117.

MICHA.

II. 13. §. 51.

V. 2. §. 43.

HABACUC.

II. 4. §. 96.

HAC.

II. 8. I.

V. 3. §.

II. 9. 6.

IX. 9. §.

XII. 9.

XIII. I.

II. 15. §.

III. I. §.

I. 13. §.

II. 23. §.

III. 13.

XIV. 3.

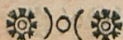
II. 23. §.

XV. I.

I. 63. §.

VI. 10.

III.

HAGGAI.

II. 8. 10. §. 51.

ZACHARIAS.

V. 3. §. 158.

II. 6. §. 30. V. 17. §. 115. V. 19. §. 158.

IX. 9. §. 51.

XII. 9. 10. §. 51.

XIII. 1. 2. §. 51.

MALACHIAS.

II. 15. §. 149.

III. 1. §. 51. V. 6. §. 28.

SAPIENTIA.

I. 13. §. 86. II. 7.

II. 23. §. 86. II. 7.

III. 13. §. 124.

XIV. 3. §. 115.

SIRACIDES.

II. 23. §. 34.

XV. 11. 12. 13. §. 31.

I. MACCABÆORUM.

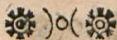
I. 63. §. 96.

II. MACCABÆORUM.

VI. 10. §. 96.

O

MAT-

MATTHÆUS.

I. 20. §. 45. 51. v. 21. §. 60. v. 23. §. 45. 51. v. 25.
§. 45.

II. 2. §. 11. §. 57. v. 13. §. 44.

III. 2. §. 105. v. 5. 6. 13. §. 96. v. 16. §. 39. 96.

IV. 4. 7. §. 11. v. 9. seqq. §. 82. v. 10. §. 11. 37.
57.

V. 6. §. 107. v. 16. §. 111. v. 17. §. 59. v. 18. §. 14. v. 25.
§. 71. v. 26. §. 45. tot. §. 52.

VI. 9. §. 72. v. 10. §. 32. 57. 79. v. 26. §. 115. v. 28. 29. 30.
32. §. 29.

VII. 15. §. 139. 158.

VIII. 9. §. 145. v. 12. §. 119. 120. v. 14. §. 149. v. 22.
§. 131. v. 26. 31. §. 57.

IX. 2. §. 106. v. ult. §. 139.

X. 19. 20. §. 14. v. 28. §. 86. v. 29. §. 29. 115. v. 37.
§. 151.

XII. 5. §. 51. v. 21. §. 29. v. 24. §. 121. v. 25. §. 8. v. 27.
§. 3. v. 28. §. 104.

XII. 28. 31. §. 75. v. 36. §. 112. v. 40. §. 67. tot.
§. 152.

XIII.

XIII. 8.

seq.

XIV. 15.

XV. 7. 8.

XVI. 8.

§. 11.

XVII. 2.

XVIII. 6.

137.

§. 45.

XIX. 4.

§. 73.

XX. 1.

§. 59.

XXI. v.

XXII.

§. 1.

v. 3.

v. 4.

§. 1.

XXIII.

XXIV.

§.

XXV.

XIII. 8. §. 102. v. 21. §. 113. v. 22. §. 102. v. 29.

seqq. §. 154. v. 39. §. 131. 132. v. 44. §. 59.

XIV. 15. §. 59. v. 31. §. 108.

25. XV. 7 8. §. 33. v. 9. §. 110. v. 25. §. 43.

XVI. 8. §. 43. v. 16. 17. §. 4. §. 13. v. 18. §. 98. 99. v. 23.

§. 112.

XVII. 27. §. 112.

37. XIX. 6. §. 96. 112. v. 7. 8. 9. §. 112. v. 10. §. 3. 8. 1. 134.

137. v. 17. §. 98. v. 18. §. 106. v. 19. §. 96. v. 20.

25. §. 43. 49. 98.

XIX. 4. seqq. §. 149. v. 6. 9. §. 150. v. 12. §. 149. v. 28.

30. §. 73.

XX. 1. seqq. §. 147. v. 16. §. 114. v. 28.

§. 59.

22. XXI. v. 21. §. 108. v. 32. §. 105.

XXII. 13. §. 120. v. 14. §. 114. v. 29. §. 11. v. 30.

§. 114. 129. 137. v. 31. §. 11. 129. v. 32. §. 11.

37. v. 34. §. 12. v. 39. §. 111. v. 42. §. 11. 73.

v. 43. §. 11. v. 44. §. 11. 73. v. 45. §. 11. tot.

27. §. 102.

XXIII. 3. §. 95. v. 37. §. 32. 98. 103.

tot. XXIV. 13. §. 113. v. 14. §. 104. v. 24. §. 156. v. 35.

§. 132. v. 51. §. 33.

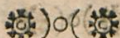
IV. XXV. 9. §. 59. v. 15. 18. seqq. §. 102. v. 31. §.

XIII.

O 2

§. 130

I.

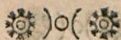

§. 130. 131 cum seqq. §. 73. 74. v. 41. §. 73. 120. 122.
XXVI. 26. §. 95. 97. v. 27. 28. §. 97. v. 38. 39. §. 46. v.
64. §. 73.
XXVII. 7. §. 59. v. 45. ad 53. §. 51. ult. §. 71.
XXIIX. v. 18 §. 43. 49. cum seqq. §. 104.
v. 19. §. 39. 71. 75. 96. 98. v. 20. §. 98. v. 28. §. 49. v. ult.
§. 132.

MARCUS.

I. 14. §. 52. v. 15. §. 105.
II. 5. 7. §. 106.
IV. 17. §. 113. v. 27. seq. §. 110. v. 28. seqq.
§. 102.
V. 9. §. 79. v. 36. §. 108.
VI. 20. §. 91. v. 36. §. 59.
VII. 4. §. 96. v. 20. seq. §. 89. v. 37. §. 31.
IX. 42. §. 96. v. 43. 44. 45. 46. 47. 48. §. 121.
X. 11. seq. §. 149. v. 18 §. 31. v. 45. §. 59.
XI. 23. §. 108.
XIII. 11. §. 75. v. 31. §. 132. v. 32. §. 62. 130.
XIV. 22. 23. seq. §. 97.
XV. 36. §. 64.
XVI. 6. §. 68. 79. v. 15. §. 104. v. 16. §. 104. 113. v. 19. §. 72.
v. 20. §. 104.

LI

LUCAS.

I. I. 2. seq. §. 20. v. 13. seqq. §. 79. v. 15. §. 96. v. 31. §. 44. v. 33. §. 57. v. 34. §. 45. 51. v. 35. §. 46. 48. 75. v. 37. §. 30. v. 44. §. 96. v. 47. §. 90. v. 75. §. 98. v. 77. §. 108.

II. 6. 7. §. 44. v. 10. seqq. §. 79. v. II. §. 60. v. 14. §. 79. v. 29. §. 124. v. 30. §. 60. v. 49. §. 15. v. 52. §. 3.

III. 7. 14. §. 145. v. 22. §. 39. 75.

IV. 18. §. 52. v. 21. §. 43. v. 26. §. 108. v. 38. §. 149.

V. 22. §. 43. 69. v. 26. §. 30.

VII. II. §. 57. v. 16. §. 52. v. 29. §. 96. v. 30. §. 32. 96. v. 49. §. 124.

VIII. 5. §. 102. v. 12. §. 102. v. 14. §. 102. v. 13. §. 102. 156. v. 31. §. 119. v. 50. §. 108.

IX. 47. §. 43. v. 54. §. 154.

X. 17. §. 57. v. 26. §. 111. v. 28. §. 13. 93.

XI. 38. §. 96.

XII. v. 29. §. 108. v. 32. §. 98. v. 47. seq. §. 121. v. 58. §. 71.

XIV. 26. §. 151. tot. §. 102.

XVI. 13. §. 37. v. 17. §. 14. v. 19. 72. v. 22. seqq. §. 117. 125. v. 23. §. 119. v. 24. §. 119. 121. v. 26. 28. §.

119. v. 29. §. 13.

XVII. 10. §. 107.

XVIII. 13. §. 106.

XX. 35. seq. §. 86. v. 36. §. 81. 134.

XXII. 8. §. 97. v. 10. §. 97. v. 11. §. 97. v. 19. §. 95. 97.
v. 20. §. 95. 97. v. 24. §. 99.

XXIII. 42. §. 57. v. 43. §. 124. v. 46. §. 64.

XXIV. 27. §. 11. v. 39. §. 23. 79. v. 47. §. 105. v. 50. §. 1.
§. 72.

JOHANNES.

I. 1. §. 43. v. 2. §. 43. v. 3. §. 77. v. 12. §. 93. 96. v. 14.
§. 46. 47. 49. v. 17. §. 52. v. 29. §. 59. 106. v. 33.
§. 96.

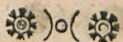
II. 9. §. 57. 70. v. 11. §. 70. cum seqq. §. 69. v. 18.
19. §. 43. 68. v. 20. §. 51. v. 24. §. 49. v. 25. §. 157.
43.

III. 3. §. 93. v. 5. §. 89. 92. 95. 96. v. 6. §. 89. 90. 95.
96. v. 7. §. 92. v. 15. §. 108. v. 16. §. 35. 59. 90.
113. 123. v. 18. §. 35. 74. 89. 96. 106. 107. 113. 114.
118. 123. v. 23. §. 96. v. 26. §. 96. v. 27. §. 96. 139.
v. 33. §. 15. v. 34. §. 49. v. 36. §. 61. 74. 89. 96. 106.
113. 118.

IV. 24. §. 23. v. 25. 26. §. 51. v. 46. §. 69.

V. 8. 9. §. 69. v. 17. §. 77. v. 21. §. 68. 126. v. 22.
§. 68.

- §. 68. 73. 74. v. 23. §. 39. 43. v. 24. §. 117. v. 26.
 §. 42. 43. cum seqq. §. 49. vers. 27 §. 49. 68.
 74. cum seqq. §. 73. v. 28. §. 68. 74. 126. 127. 131.
 cum seqq. 117. v. 29. §. 74. v. 36. §. 69. v. 39. §.
 18. 19.
 VI. 11. seqq. §. 69. v. 14. §. 52. v. 33. §. 95. v. 37. §.
 107. v. 44. §. 102. v. 50. seqq. §. 49. v. 54. §. 97. v.
 56. §. 59. 97. v. 68. §. 93.
 VII. 39. §. 72.
 VIII. 1. §. 71. v. 31. §. 98. 119. v. 38. seqq. §. 91. 44. §. 82.
 v. 58. §. 43.
 IX. 7. 11. 15. §. 69.
 X. 1. §. 158. v. 17. §. 64 v. 18. §. 42. 43. 64. 68. 117. v. 27.
 §. 98. v. 30 §. 42. 43. v. 34. §. 53. v. 38. §. 43.
 XI. 11. §. 71. v. 25. §. 68. v. 42. 43. 44. 47 §. 69.
 XII. 31. §. 119. v. 41. §. 39.
 XIV. 2. seq §. 72. v. 6. 10. §. 43. v. 16. §. 75. v. 20. §. 43.
 v. 26 §. 75. 76.
 XV. 1. seqq. §. 110. v. 4. §. 98. v. 5. §. 91. 98. §. 110. v. 6.
 98. v. 19. §. 114. §. 26. §. 75. 76.
 XVI. 7. §. 72. v. 8. seqq. §. 118. v. 13. §. 17. cum
 seqq. 7. §. 75. v. 15. §. 42. v. 22. §. 137. v. 30.
 §. 49.

XVII. 3. §. 5. 9. 38. 108. v. 5. §. 62. 69. v. 12. §. 108. v. 17.
§. 17. 20. 98. v. 19. §. 59.

XII. 36. 37. §. 57.

XIX. 28. §. 46. v. 30. §. 46. 64. v. 34. §. 94. 96.

XX. 7. 72. v. 23. §. 106. v. 31. §. 9. 13. 18.

XXI. 17. §. 49.

ACTA.

I. 7. §. 130. v. 8. §. 104. v. 9. 10. §. 51. 71. 72. v. 11.
§. 57. 1. 72. 74. v. 16. §. 75. v. 24. seqq. §. 139.

II. v. 23. seqq. §. 1. v. 24. §. 68. v. 31. §. 66. 97. v. 37. §. 106.
v. 38. §. 95. 96. v. 39. §. 96. v. 41. §. 96. 97. tot §. 51.

III. 15. §. 49. 68. v. 16. §. 105. v. 17. §. 89. v. 19.
§. 105.

IV. 12. §. 61. v. 19. §. 151. 152.

V. 3. 4. 9. §. 75. v. 20. §. 93. v. 29. §. 144.

VI. 5. §. 139. v. 6. §. 140.

VII. 39. §. 103. v. 51. §. 32. 103. v. 59. §. 43.

IX. 15. 17. seqq. §. 140.

X. 1. 7. §. 145. v. 34. §. 128. v. 38. §. 51. §. 75. v. 43. §.
v. 3. 108. v. 48. §. 145.

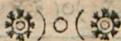
XIII. 2. §. 75. 140. v. 23. §. 51. v. 33. §. 41. v. 47.
§. 60.

IV.

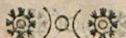
- XIV. 15. §. 22.
 XV. I. 2. seqq. §. 98. v. 9. §. 93. II. v. II. §. 107. v. 28.
 §. 98.
 XVI. 15. §. 96. v. 31. §. 13. v. 33. §. 96.
 XVII. II. seq. §. 98. v. 26. §. 84. v. 27. §. 22. 27. 100.
 v. 28. seq. §. 115. v. 30. seq. §. 104. v. §. 31. 74.
 XIX. 8. §. 96.
 XIX. 4 §. 105.
 XX. 7. §. 97. v. 17. §. 139. 141. v. 21. §. 105. v. 27.
 §. 13. v. 28. §. 43. 49. 58. 65. 139, 141.
 XXI. 9. §. 149.
 XXII. 16. §. 96.
 XXIII. 17. 23. seq. §. 145.
 XXV. 24. §. 53.
 XXVI. 22. §. 13.
 XXIX. 25. §. 39, 75.

EPISTOLA AD ROMANOS.

- I. 3. §. 51 v. 4. §. 41 v. 8 §. 101. v. 16 §. 9. 18. 93. v. 18. §.
 134. v. 19. §. 5. 22. cum seqq. §. 115 v. 20. §. 22.
 100. v. 32. §. 36.
 II. 4. §. 100. v. 15 §. 22.

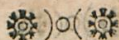
- III. 3. §. 95. 96. v. 2. §. 139. v. 9. 10. 19. §. 90. v. 22.
§. 107. v. 24. §. 59. 107. 109. cum seq. §. 108. v. 25.
§. 107. v. 28. §. 93. 108.
- IV. 2. seq. §. 109. v. 5. §. 107. 108. 109. v. 8. §. 107.
v. 15. §. 93. v. 17. §. 77. v. 19. §. 108.
- V. 1. §. 106. 107. v. 9. 10. 11. §. 68. v. 11. seq. §. 90.
v. 12. §. 84. 86. 88. 89. 90. 117. v. 15. §. 88. 89.
cum seqq. §. 61. vers. 16. §. 89. v. 18. §. 90. v. 19.
§. 88. 89.
- VI. 3. §. 96. v. 7. §. 81. 137. v. 16. seq. §. 91. v. ult. §. 74.
86. 89. 90. 111. 117.
- VII. 1. §. 150. v. 2. §. 150. v. 3. §. 150. v. 7. §. 89. 105.
v. 14. §. 91. v. 17. 20. §. 91.
- VIII. 1. §. 106. 107. 124. v. 3. §. 59. 93. v. 7. §. 89. 91.
105. v. 9. §. 39. 76. 98. v. 14. §. 102. v. 16. seq. §. 107.
v. 28. §. 114. 115. 154. v. 29. §. 114. 120. v. 30. §. 120.
v. 34. §. 53. 73.
- IX. 5. §. 43. 46. v. 19. §. 32. v. 31. seq. §. 109.
- X. 4. §. 108. v. 5. §. 93. 110. v. 7. §. 101. v. 8. §. 101.
v. 9. §. 13. v. 10. §. 98. v. 13. seqq. §. 98. v. 14. §. 37.
49. 97. 108. 142. v. 15. §. 139. v. 16. §. 97. v. 17.
§. 18. 93. v. 18. §. 104.

- XI 2. §. 53. v. 6. §. 102. 109. v. 29. §. 96. v. 32. §. 91.
v. 34. §. 75.
XII 7. §. 11. 17. v. 13. §. 97.
XIII 1. §. 143. 144. v. 2. 3. §. 143. v. 4. §. 143.
146. v. 5. §. 143. 144. v. 6. 7. §. 144.
XIV 2. §. 139. v. 14. §. 108.
XV 18. §. 139.

I. CORINTH.

- I 9. §. 101. v. 10. seqq. §. 155. v. 16. §. 96. v. 21.
22. §. 13. v. 23. §. 30. v. 24. §. 46. v. 30. seq. §. 8.
107. v. 31. §. 8.
II 6. §. 6. v. 7. §. 6. 30. 13. v. 8. §. 49. v. 9. §. 21. 136.
v. 10. §. 3. 75. v. 11. §. 30. v. 14. §. 13. 91. cum
seqq. §. 30. v. 14. §. 14. §. 14. 15.
III 9. §. 98. 139. v. 10. seq. §. 98. v. 11. §. 10. 98.
v. 17. §. 98.
IV 1. §. 97. v. 6. §. 13. v. 15. §. 93.
V 11. §. 147.
VI 10. §. 147. v. 1. §. 96. v. 13. §. 86. v. 16. §. 150.
v. 20. §. 59.
VII 1. §. 148. v. 2. §. 148. 149. v. 4. §. 149. 150. v. 5.
§. 149. v. 9. §. 148. 149. v. 15. §. 150. v. 17.
§. 108. v. 23. §. 59. v. 25. 26. 28. §. 148. v. 38.
§. 149. v. 39. §. 149. 150.

- VII. 5. 6. §. 38. v. II. §. 61.
IX. 5. §. 149. v. 24 §. 2.
X. 4. §. 98. v. 12. §. 156. v. 16. §. 97.
v. 17. §. 97. 98. v. 18. §. 97. 158. v. 31. §. 8. v. 32.
§. III.
XI. 18. seq. §. 155. v. 19. §. 154. v. 23. 24. 25. 26. 27. 29. 29.
§. 97.
XII. 3. §. 39. v. II. §. 75 v. 13. §. 97.
v. 28. §. 139. v. 29. §. 99.
XIII. 9. seqq. §. 110. v. 10. §. 2. 135. v. 12. §. 2. 125.
134.
XIV. 6. seqq. §. 16. v. 34. §. 139. v. 33. §. 98. v. 40. §. 97.
XV. 12. seq. §. 126. v. 12. 13. 14. 16. §. 68 v. 17. §. 68. v. 21. 22.
§. 68. 86. 126. v. 22. §. 89. v. 24. §. 53. cum seqq. §. 73.
v. 25. §. 45. 126. v. 36. 37. §. 117. v. 41. §. 133. v. 42. §. 133.
117. v. 43. §. 117. 133. 134. v. 44. §. 86. 133. 134. v. 45. §.
84. v. 52. seq. §. 133. v. 53. seq. §. 133. 134. v. 54. 55. 56.
§. 86.
XVI. 3. §. 139.

II. CORINTH.

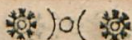
- I. 21. §. 15. 51. v. 22. §. 15. v. 24. §. 154.
III. 4. §. 108. v. 5. §. 115. v. 6. §. 13.

IV.

- IV. 2. § 49. v. 16. §. 110.
 V. 4. §. 117 v. 6. 7 8. §. 125 v. 10. §. 130 v. 15. §. 90 v. 19.
 §. 98 v. 20. §. 98. v. 21. §. 107.
 VI. 14. feqq. §. 158.
 VII. 10. §. 105.
 X. 4. §. 154. v. 5. §. 6. 13. 30. v. 8. §. 154. v. 13. 14. 15. 16.
 §. 18.
 XI. 5. §. 99. v. 14. §. 13.
 XII. 2. §. 72. v. 4. §. 21. 136. v. 9. §. 102. v. 11.
 §. 99.
 XIII. 5 §. 107. v. 10. §. 154.

AD GALATAS.

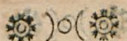
- I. 4 feqq. §. 101 v. 7. §. 108. v. 8. §. 13. 81. cum feqq.
 §. 98 v. 18. §. 108.
 II 9. §. 99. v. 11. 4. §. 99. v. 16. §. 96. 108.
 III. 10. §. 74. 89. III. v. 12. §. 13. 110. v. 13. §. 59. 106. v. 21.
 §. 93. v. 22. §. 91. v. 24. §. 13. v. 27. §. 96 v. 28 §. 129.
 IV. 4. §. 44. 59. v. 5. §. 59 v. 6. §. 76. v. 8. §. 37. 79.
 V. 6. §. 110. v. 9. 11. §. 158. v. 19. 20. 21. §. 154. v. 22.
 §. 110.
 VI. 16. §. 18.

AD EPHESIOS.

- I. 3. 114. v. 4. §. 78. III. 114. v. 5. §. 114. v. 6.
 §. 111. 114. v. 7. §. 53. 55. 59. v. 11. seq. §. 98.
 v. 11. §. 111. v. 22. seq. §. 73. 98. v. 22.
 §. 99.
- II. I. 3. §. 89. v. 1. §. 91. v. 5. §. 89. 91. 105. 131. v. 9.
 §. 109. v. 10. §. 110. v. 12. §. 39. 157. v. 20. 21.
 §. 98.
- III. 5. §. 75. v. 10. §. 3. v. 12. §. 107. 108. v. 17. §. 96. v. 18.
 §. 6. v. 20. §. 30. cum seq. §. 98.
- IV. 4. §. 98. v. 5. §. 47. 96. 98. v. 6. §. 98. v. 7. §. 49. 51.
 v. 8. §. 68. 72. v. 9. §. 71. v. 10. §. 49. 71. 72.
 v. 11. §. 97. 99. 139. 141. v. 12. §. 73. 158. v. 15.
 seq. §. 99. v. 18. §. 89. 91. 105. v. 22. 23. §.
 110. v. 24. §. 85. 88. 98. cum seq. §. 110. v. 30.
 §. III.
- V. 3. 5. §. 147. v. 22. §. 149. v. 23. §. 73. v. 26. §. 96.
 v. 27. §. 53.
- VI. I. 2. 3. §. 151. v. 4. §. 149. v. 5. seq. §. 152.
 v. 8. §. 128. vers. 9. §. 147. v. 11. §. 12. v. 12.
 §. 79.

AD

AD PHILIPPENSES.

- I. 1. §. 141. v. 18 §. 95 v. 21. 22. §. 125. v. 23. §. 117. 125.
 II. 2. §. 98. v. 5 §. 62. 69. v. 6 §. 62. v. 7. §. 59. 62. 63.
 v. 8. §. 62. 63. v. 9. §. 49. 69. v. 10. §. 43. 69. cum
 seq. §. 119. v. 11. §. 8. 69. v. 13 §. 91. 115. v. 16.
 §. 93.
 III. 12. §. 2. v. 16. §. 18. v. 20. §. 2. v. ult. §. 73. 133
 136.

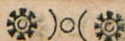
AD COLOSSENSSES.

- I. 14. §. 59. v. 16. §. 43. 77. 79. v. 17. §. 43. 115. v. 19. 20.
 22. §. 58. v. 23. §. 104.
 II. 2. §. 108. v. 3. §. 43. 49. 69. v. 8. §. 13. v. 9. §. 46. 49.
 §. 11. 12. §. 96. 110. v. 15. §. 68. 72. v. 17. §. 54. v. 19.
 §. 58.
 III. 15. §. 110. 147. v. 6. §. 34. v. 8. §. 110. v. 10. §. 85.
 v. 17. §. 8. v. 19. seq. §. 149. v. 20. §. 149. 151. v. 21.
 §. 149. v. 22. 23. 24. §. 152.
 IV. 1. §. 147. v. 17. §. 139.

I. THESSALONIC.

I. 8. §. 101.

II.

II. 12 §. 101. v. 13. §. 15.

IV. 3. seqq. §. III. v. 15. seqq. §. 74. v. 16. §. 79. v. 17.
§. 137.

II. THESSALONIC.

I. 3. §. III. v. 6. §. 121. 127. v. 7. §. 79. 121. 127. v. 8. §. 121.
127. v. 9. §. 120. 121. 127.

II. 3. §. 156. cum seqq. §. 153. v. 8. §. 76. v. 14. §.
101.

III. 2. §. 114.

I. TIMOTH.

I. 9. §. 13. v. 19. 20. §. 156. v. 13. §. 89. v. 17.
§. 25.

II. 1. 2. 3. §. 144. v. 4. §. 35. 61. 107. v. 5. §. 47. 58. 60. 61.
v. 6. §. 35. 59.

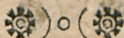
III. 1. §. 141. v. 21. §. 149. v. 7. §. 139. v. 8. §. 141. v. 14. §.
158. v. 16 §. 43. 46. 158.

IV. 1. §. 156. cum seqq. §. 153. v. 3. §. 149. v. 10. §.
61. 90. v. 11. §. 139. v. 13. §. 45. v. 14. §. 140. 141. v.
16. §. 93. 98. v. ult. §. 142.

V. 8. §. 149. v. 21. §. 81.

VI. 10. §. 147. v. 13. §. 139. v. 16. §. 21. 25.
72.

II.

II. TIMOTH.

I. 9. §. 98.

II. 2. §. 139. v. 8. §. 51. v. 13. §. 17. v. 16. §. 158. v. 17. 18.
§. 154. v. 19. §. 98.

III. 14. §. 158. v. 15. §. 6. 9. 13. 16. 18. 20. 158. v. 16. §.
10. 12. 13. 14. 20. 158. v. 17. §. 13.

IV. 1. §. 73. 74. v. 2. §. 12.

AD TITUM.

I. 5. 7. §. 139. 141. v. 9. §. 12.

II. 8. §. 111. v. 9. 10. §. 152.

III. 5. §. 95. 96. 110. v. 10. §. 154. 158.

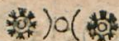
I. PETRI.

I. 3. 4. §. 93. 137. v. 8. §. 136. v. 9. §. 9. v. 11. §. 75. v. 12.
§. 3. v. 18. §. 66. v. 19. §. 56. 66. 107. v. 20. §. 17. v.
23. §. 8. 93. 110.

II. 9. §. 98. v. 12. §. 111. v. 13. §. 144. cum seqq. §.
143. v. 18. §. 152. v. 23. §. 93. v. 24. §. 59.
106.

III. 5. 16. §. 111. v. 18. §. 71. cum seqq. §. 63. v. 19.
20. §. 71. 119. v. 20. cum seqq. §. 96. v. 21. §. 68.
73. 96.

V. 2. 3. §. 142. v. 5. §. 115. v. 10. §. 98.

II. PETRI.

I. 3. §. 101. v. 10. II. §. 111. v. 19. §. 15. 18. v. 20. §. 11. 17.
v. 21. §. 14. 75.
II. 1. §. 35. 59. 61. 154. v. 2. 3. §. 61. v. 4. §. 82. 122. v. 19. §. 91.
v. 20. 21. §. 156.
III. 7. §. 132. v. 9. §. 35. 61. v. 10. §. 121. 132 v. 13. §. 122.

I. JOHANNIS.

I. 1. §. 93. v. 2. §. 43 v. 7. §. 161.
II. 1. §. 53. v. 18. §. 153. v. 20. §. 51. v. 23. §. 39. v. 27. §. 13.
III. 1. §. 93. v. 2. §. 21. 134. 136. v. 3. §. 21. v. 4. §. 89. v. 8.
§. 82. v. 14. seq. §. 111. v. 20. §. 29.
IV. 1. §. 129. v. 9. §. 41. v. 14. §. 108
V. 6. §. 15. 24. v. 7. §. 39. 75. v. 8. 9. §. 94. v. 20. §. 43.

II. JOHANNIS.

v. 10. §. 154. cum seq. §. 158.

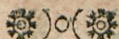
AD EBRAEOS.

I. 1. §. 20. v. 2. §. 20. 69. v. 3. §. 43. 73. 115. v. 4. §. 69.
v. 5. §. 41. 69. v. 7. §. 79. v. 8. §. 57. v. 10. §. 43. v. 23.
§. 73.
II. 14. §. 44. 49. v. 16. §. 46. 47. v. 17. §. 56.

III.

III. 7.
IV. 1.
V. 4.
VI. 4.
S.
VII. 3.
S.
VIII.
IX. 10.
v.
S.
X. 1.
25.
XI. 1.
XII. 2.
XIII.

I. 6. §.
35.
II. 9. 1.
IV. 6.
V. 6.

- III. 7. 8. seqq. §. 156. v. 12. §. 156. v. 14. §. 108.
 IV. 1. 2. §. 93 v. 12. §. 18. v. 13 §. 29. v. 15. §. 56.
 V. 4. §. 139. v. 6. §. 53.
 VI. 4. §. 156. cum seqq. §. 107. v. 5. §. 102. 156. v. 6.
 §. 156. v. 17. §. 107. v. 18. §. 17.
 VII. 3. §. 65. v. 11. §. 55. v. 15. §. 53. v. 24. §. 55. v. 25.
 §. 53. v. 26. §. 56. 72. 98. v. 27. §. 53. 54. 55. 97.
 VIII. 5. 13. §. 54.
 IX. 10. §. 55. v. 12. §. 59. v. 14. §. 75. v. 22. §. 55. v. 23. §. 54.
 v. 24. §. 72. cum seqq. §. 53. v. 26. §. 117. v. 27.
 §. 117. 130. 131. v. ult. §. 56. 117.
 X. 1 §. 54. v. 10. §. 53. v. 12. §. 53. v. 14. §. 53. 55. 97. v. 24.
 25 §. 142. v. 25. §. 97. v. 26. §. 154. 156.
 XI. 1 §. 107. 108. v. 3. §. 77. v. 6. §. 22. 96. v. 40. §. 135.
 XII. 2. §. 73. v. 22. §. 72.
 XIII. 4. §. 149. v. 5 §. 147. v. 8 §. 53. v. 14. §. 2.

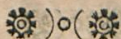
JACOBI.

- I. 6. §. 108 v. 13. §. 17. 32. v. 14. 15. §. 89. v. 17. §. 25. 28. 31.
 35. v. 22. §. 142.
 II. 9. 10. §. 89. v. 18. §. 110. 111.
 IV. 6. §. 115.

JUDÆ.

- V. 6. §. 80 82. 122.

APO.

801.2. APOCALYPSIS. pp. 8. III
I. 1. §. 4.
II. 11. §. 98. 137. v. 14. §. 158. v. 18. §. 43. v. 20. §. 158.
v. 23. §. 43.
III. 15. seq. §. 157.
VI. 10. seq. §. 125. v. 11. §. 135.
VII. 15. §. 125. v. 16. §. 135.
IX. 4. §. 108.
XI. 2. §. 98. v. 15. §. 57.
XIV. 3. seq. §. 59. v. 11. §. 121. v. 13. §. 124.
XVII. 9. §. 153.
XIII. 2. §. 71.
XIX. 10. §. 79.
XX. 4. §. 131. v. 7. §. 71. v. 8. §. 153. v. 10. §. 122. v.
11. §. 132. v. 12. §. 128.
XXI. 1. §. 132. v. 4. §. 135. v. 8. §. 33. 121.
XXII. 8. seq. §. 79. v. 15. §. 119.

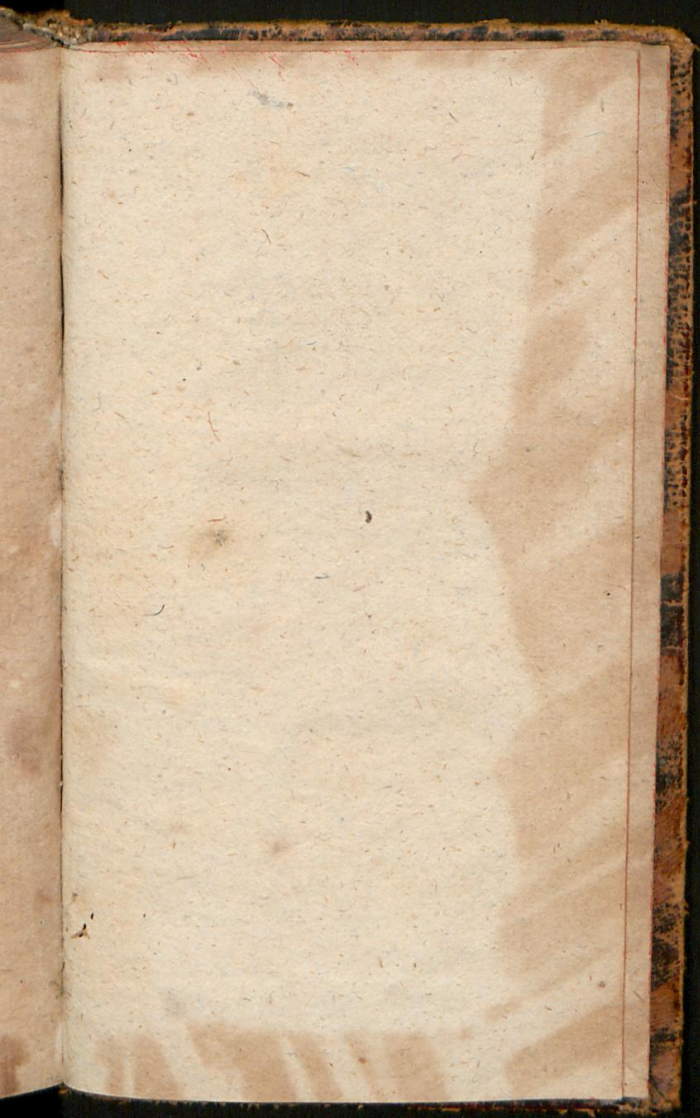
SOLI DEO GLORIA.

09A

158.

22.v.

175 L 14

W 14

